

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ**

К-По2 бр. 10/2013

Дана: 01.04.2019. године

Београд

Ул. Устаничка бр. 29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судије Мирјане Илић, председника већа и судија Зоране Трајковић и Дејана Терзића, чланова већа, са записничарем Јасминком Јовановић, у кривичном поступку против против **оптужених Гавриловић Павла и Козлина Рајка**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у саизвршилаштву, у вези члана 22 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО бр. 7/13 од 04.11.2013. године, измењеној дана 23.04.2018. године и дана 05.11.2018. године, након одржаног главног и јавног претреса дана 01.04.2019. године, једногласно је донео, а дана 16.04.2019. године, у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Љубице Веселиновић, оптужених Павла Гавриловића и Рајка Козлине, бранилаца оптужених, адвоката Николе Ханжека, Милана Петровића и Милете Митровића, оштећеног Бекима Гашија и пуномоћника оштећених, адвоката Николе Чукановића, јавно објавио

ПРЕСУДУ

Оптужени РАЈКО КОЗЛИНА, [REDACTED]

КРИВ ЈЕ

Што је:

Дана 25.03.1999. године у селу Трње, општина Сува Река, за време немеђународног оружаног сукоба између Савезне Републике Југославије – Војске

Југославије и полицијских снага Републике Србије, са једне стране и припадника наоружане војне организације тзв. „Ослободилачка војска Косова“ (ОВК), са друге стране, који се одвијао у времену од 1998. године до краја 1999. године, истовремено међународног оружаног сукоба између оружаних снага СРЈ и коалиције НАТО снага који се одвијао у времену од 24.03.1999. године до 20.06.1999. године, у селу Трње, општина Сува Река и целој територији тадашње АП Косово и Метохија, као припадник Војске Југославије, водник техничке чете Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде, Приштинског корпуса, кршећи правила међународног права прописана одредбама члана 3 став 1 тачка 1а Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године (IV Женевске конвенције) и одредбама члана 4 тачка 1 и 2а Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава међународних сукоба (Протокол 2), приликом извршења заповести команде 549. моторизоване бригаде од стране Позадинског батаљона бригаде, који се састојао у „блокади територије на линији тт357, село Трње, објекат Језеро, објекат Мистра, тт330, село Смаћ, тт.316, село Доња Србица, Ђерамида, заједно са деловима ЛАРД ПВО и спречавање било каквог извлачења шиптарско-терористичких снага преко својих положаја“ поступајући супротно садржини издатог наређења команданта Позадинског батаљона да запоседне одређени реон на ободу села Трње, ушао у село са њему тада потчињеним војницима, којима је наређивао и са њима заједно вршио убиства и телесно повређивање лица албанске националности који нису припадали ниједној од оружаних формација у сукобу и нису учествовали у војним операцијама, свестан да поступа супротно наведеним правилима хуманитарног права, на тај начин што је по уласку у село Трње са групом потчињених војника телесно повредио оштећеног Маљић Воција, цивила албанске националности, пуцајући у њега из аутоматске пушке, а затим је у дворишту Мусли Гашија наредио тројци присутних војника из своје групе да пуцају у цивиле којима је претходно наређено да седну у дворишту, по којој наредби су они поступили и пуцали у цивиле из непосредне близине из аутоматског оружја, из ког оружја је заједно са њима пуцао и оптужени Козлина Рајко и лишили живота Шефку Гаши, Хабибе Гаши, малолетног Фисника Гаши, малолетну Натуре Гаши, малолетног Емира Гаши, Шућери Гаши, малолетног Седата Гаши, Хирје Гаши, Љуљету Гаши, Селвете Гаши, малолетну Блерту Гаши, малолетну Лумтурије Гаши, Шћипе Битићи, малолетног Алтиона Битићи и Ђузиде Битићи, а наведеном приликом је Битићи Неџат телесно повређен,

-чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ.

За које кривично дело га суд применом наведеног законског прописа и одредби члана 5, 33, 38 и 41 КЗ СРЈ

О С У Ђ У Ј Е

На казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година.

На основу члана 261, члана 262 и 264 ЗКП **обавезује се** оптужени да овом суду на име паушала плати износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под претњом принудног извршења, и на плаћање трошкова овог кривичног поступка, чија ће висина бити одређена накнадно посебним решењем.

На основу члана 258 став 4 ЗКП оштећени се упућују на парницу ради остварења имовинско-правног захтева.

На основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП

оптужени **ПАВЛЕ ГАВРИЛОВИЋ**, [REDACTED]

ОСЛОБАЂА СЕ ОД ОПТУЖБЕ

Да је:

За време немеђународног оружаног сукоба између Савезне Републике Југославије – Војске Југославије и полицијских снага Републике Србије, са једне стране и припадника наоружане војне организације тзв. «Ослободилачка војска Косова» (ОВК) са друге стране, који се одвијао у времену од 1998. године до краја 1999. године и истовремено међународног оружаног сукоба између оружаних снага СРЈ и Коалиције НАТО снага који се одвијао у времену од 24.03.1999. године до 20.06.1999. године у селу Трње, општина Сува Река и целој територији тадашњој АП Косово и Метохија, као припадник Војске Југославије (ВЈ) 549. моторизоване бригаде Корпуса Приштине, Позадинског батаљона, заједно са другим за сада НН припадницима Позадинског батаљона, кршећи правила Међународног права предвиђена одредбама члана 3 став 1 тачка 1-а Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12. августа 1949. године (IV Женевске конвенције), те одредбама члана 4 тачка 1 и 2-а Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава међународних оружаних сукоба (Протокол II), као командант Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде, Приштинског корпуса Војске Југославије, наредио да се изврши напад на цивилно становништво и да се према цивилном становништву врше убиства, што је имало за последицу смрт најмање 31 цивила албанске националности и наношење телесних повреда које је задобило шест цивила, на тај начин што је дана 25.03.1999. године, у раним јутарњим сатима, непосредно пре почетка оружаног напада на село Трње, након доласка са војском и другим старешинама њему потчињеним, на брдо изнад села Трње, окупио своје потчињене старешине, међу којима је био и окр. Козлина Рајко и издао им наређење показујући руком на село Трње «Да не сме бити преживелих», што је према издатом наређењу значило убијање цивила – становника села, након чега су у више група, од којих је једну предводио водник окр. Козлина Рајко, ушли у село Трње и током акције напада лишили живота најмање 31 становника села и телесно повредили шест лица, која су се у том тренутку затекла у селу и која нису учествовала у непријатељствима, и то: окр. Козлина Рајко и његова група лишили живота 16 мушкараца, жена и деце, а телесно повредили два мушкарца у дворишту куће Гаши Муслија; НН припадници Позадинског батаљона лишили живота једно дете и једну жену у кући Гаши Бајрама и то: Вотима Гашија (рођен [REDACTED] године) и Шемсије Гаши

(рођена ██████ године), а телесно повредили Ему Гаши и Аземине Бинаку, НН припадници Позадинског батаљона лишили живота шест жена и једног мушкарца непосредно иза куће Шабана Гашија и то: Бахрије Гаши (рођен ██████ године), мал. Бесарту Гаши (рођена ██████ године), Бехаре Краснићи (рођена ██████ године), која је била у другом стању, Ајмоне Гаши (рођена ██████ године), Рефије Краснићи (рођена ██████ године), Рахиме Воци и Рамадана Краснићија (рођен ██████ године), а телесно повредили Фетије Краснићи; НН припадници Позадинског батаљона лишили живота четири мушкарца на обали реке Трње и то: Шабана Гашија (рођен ██████ године), Хамзи Гашија (рођен ██████ године), Мухамета Краснићија (рођен ██████ године) и Рефки Рецаја; НН припадници Позадинског батаљона касније поподне, у дворишту куће Бајрама Гашија лишили живота Мемета Лиманија (рођен ██████ године), а испред куће Бајрама Гашија лишили живот Хаки Гашија (рођен ██████ године)

-чиме би као саизвршилац извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗЈ.

На основу члана 265 ЗКП оптужени Павле Гавриловић **се ослобађа** плаћања трошкова кривичног поступка и паушала и исти падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине КТО-7/2013 од 04.11.2013. године, а која је мењана дана 23.04.2018. године и 05.11.2018. године, оптуженима Гавриловић Павлу и Козлина Рајку стављено је на терет да су као саизвршиоци извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези члана 22 КЗ СРЈ.

Оптужени Гавриловић Павле и оптужени Козлина Рајко испитани у истражном поступку пред замеником тужиоца за ратне злочине, на припремном рочишту и на главном претресу, изјаснили су се да не признају извршење кривичног дела за које су оптужени.

Оптужени Павле Гавриловић у датој одбрани је потврдио да је у време овог догађаја у селу Трње – општина Сува Река дана 25.03.1999. године био командант Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса Војске СРЈ. По војној хијерархији батаљон је имао у свом саставу више чета и самосталних водова или самосталних одељења, а формацијски чета има водове или одељења која су њима потчињена. У складу са делокругом послова које обавља Позадински батаљон у свом саставу има чету за одржавање, техничку чету, интендантску чету, санитарску чету, ауто одељење и ватрогасно одељење. Свака чета у батаљону имала је око сто војника, а била је подељена на три вода. Водови су имали отприлике по тридесетак војника којима је командовао командир вода, а сваки вод је даље био подељен на три одељења са око десет војника. Једна чета има десет војника, а у мирнодопском стању Позадински батаљон је имао укупно 300 војника. Једини официри у његовом батаљону били су командир техничке чете поручник Драгиша Јаћимовић и командир интендантске чете капетан Слободан Глигорић. Указао је да намена Позадинског батаљона није извршење борбених задатака обзиром да није борбена јединица, него да овај батаљон обавља послове одржавања технике, снабдевања, спремања хране,

транспорта, збрињавања повређених, односно позадинске послове, и у складу са тим, војници из састава Позадинског батаљона се не обучавају за извршавање борбених задатака, него се поред основне војничке обуке обучавају за извршавање задатака из делокруга послова тог батаљона. У складу са хијерархијом која је постојала и која се поштовала у војсци, он је наређења лично издавао свим командирима чета у саставу његовог батаљона. Обзиром да батаљон којим је командовао није био обучен за задатке наведене у оптужници, то он нити је добио такав задатак, нити је било шта у том смислу наредио. У време овог догађаја Позадински батаљон 549. моторизоване бригаде имао је две чете, техничку чету – чији је командир био поручник Драгиша Јаћимовић и интендантску чету којом је командовао капетан Слободан Глигорић и два одељења, а оптужени Козлина Рајко био је водник и командир одељења за мототехнику и био је подређен командиру чете – Драгиши Јаћимовићу. Техничка чета у свом саставу није имала водове, него више одељења, одржавање мото-технике, поправку, одржавање средстава везе, одржавање наоружања и није се радило о борбеним јединицама. У интендантској чети код капетана Слободана Глигорића биле су старешине Фејзић, Љубиша Стојановић командир одељења за одржавање наоружања и Бобан Јовановић руковалац. Недељковић је био референт општих послова у батаљону. Он је као командант батаљона требао да има заменике, али их тада није имао због непопуњености старешина. Навео је у својој одбрани да је командир вода могао да преузме команду командира чете само када је командир чете био одсутан из било ког разлога и да је немогуће да у присуству командира чете водник преузме његову команду. Указао је да су војници и старешине имали војне маскирне униформе, а обзиром да су Позадински батаљон, да нису имали тешко наоружање, да нису имали противавионске топове, праге и друго, већ само пешадијско наоружање - пушке, пиштоље и бомбе. На главном претресу је објаснио да је од команданта бригаде Божидара Делића у касарни у Призрену у поподневним часовима дана 24.03.1999. године добио задатак као и остали команданти батаљона у саставу ове бригаде који су у том задатку учествовали, да у сарадњи са 37. одредом Посебне јединице полиције из Ниша, Петом четом Посебне јединице полиције из Призрена, Четвртом четом Посебне јединице полиције из Ђаковице изврше деблокаду комуникације Сува Река – Ораховац и потпуну блокаду шиптарско-терористичких снага у ширем реону села Ретимље, да се са кружне основице разбију и униште те снаге на правцима напада и да се делом снага спречи преливање и извлачење ових снага са подручја Ретимља у шири реон Пагаруше и у села Трње и Лештане, а у даљем току да се обезбеди проходност комуникације и да се успостави контрола територије. Објаснио је да се радило се о великом задатку у коме је учествовало више хиљада људи, у коме су главну улогу имале полицијске снаге чији је био задатак чишћење терена, а да је задатак војних снага био подршка полицијским снагама. Свака јединица је појединачно добила свој задатак и приликом добијања тог задатка командант бригаде им је на карти показао где је место извршења задатка. Према борбеном распореду постојале су снаге за напад, снаге за блокаду територије, снаге за подршку, снаге за обезбеђење борбених дејстава, снаге за командовање и везу, а готовост за почетак као подршку снагама МУП-а је била 25.03.1999. године у 07 часова. Његов батаљон добио је задатак снага за блокаду територије на линији тачка 357 село Трње, објекат „Језеро“, објекат „Мистра“ тачка 330, село Смађ, тачка 316 село Доња Србница, Ђерамида, а у извршењу тог задатка учествовали су делови Позадинског батаљона, чета везе, делови хаубичког дивизиона, део ЛАРД ПВО. Положај на коме су требали да буду војници под његовом командом приликом извршења овог задатка, био је тачно одређен, а требали су да блокирају територију и преливање ових непријатељских снага, односно оних који са те стране

борбене јединице нападају, јер су они који су бежали, долазили на линију одбране коју је држао његов батаљон и они су имали овлашћење да на тој линији зауставе припаднике ОВК. Исте вечери дана 24.03.1999. године када је од команданта бригаде Божидара Делића добио задатак у касарни у Призрену, на основу добијене заповести, са задатком је упознао командира интендантске чете капетана Глигорић Слободана и командира техничке чете поручника Јаћимовић Драгишу и објаснио им је на карти где је њихова линија, обзиром да тај крај нико није познавао и одређено је да у извршењу тог задатка из његовог батаљона учествује око четрдесет војника са командирима чета, а он је наредио командирима чете да сваки од њих поведе по двадесетак војника. Да су Глигорић и Јаћимовић извршили његово наређење, утврдио је пре него што су кренули из Призрена, јер су га пре поласка на извршење задатка усмено обавестили да су одредили војнике и припремили их за задатак. Они нису имали обавезу да га обавесте о томе ко је од војника појединачно одређен, нити је он то знао. Када су у току ноћи 25.03.1999. године из Призрена кренули на извршење задатка, војници су били подељени у две групе од по око двадесет војника и неколико старешина и код једног и код другог командира чете и свако ишао са својом групом војника. У току ноћи дана 25.03.1999. године су из Призрена кренули на извршење задатка и око 02-03 сата ноћу дошли су до обода брда испод кога је била долина у којој се налазило село Ретимље, а село Трње налазило се са њихове десне стране где је такође била велика долина као и брдо, али то село нису могли видети осим једне или две куће. Обзиром да му тај терен није био познат спровео их је један полицајац у цивилу који је познавао терен, а касније се вратио у своју јединицу. Терен је на том месту био шумовит, а ту је било присутно више јединица из целе бригаде, од којих је један део јединица био задужен да опколи шири терен, а други део јединица требао је да нападне припаднике терористичке ОВК. Командант бригаде Божидар Делић од кога је све наредбе добијао био је у Призрену. Од тешког наоружања на том терену није био постављен противавионски топ, али је била присутна „прага“ коју ту није он позиционирао, већ је иста била у саставу артиљеријског дивизиона који се налазио са њихове леве стране, а њему није познато да ли је тешко наоружање дејствовало у правцу села где су они вршили блокаду. У свим датим одбранама оптужени Гавриловић Павле негирао је наводе оптужнице, да је по доласку са војском и другим њему потчињеним старешинама на брдо изнад села Трње у јутарњим часовима дана 25.03.1999. године окупио своје потчињене старешине, међу којима и оптуженог Козлина Рајка и издао им наређење показујући руком на село Трње „Да не сме бити преживелих“, а што је према наводима оптужнице према издатом наређењу, значило убијање цивила – становника села. Указао је, најпре, у одбрани датој у истрази пред замеником тужиоца за ратне злочине на записнику дана 11.07.2013. године да је том приликом на брду изнад села Трње потчињеним старешинама саопштио да се са војницима распореде на ободу брда, а што су они још од раније знали, да држе ту линију и спрече преливање непријатељских снага преко тог подручја и да воде бригу о својим људима. Потчињеним старешинама није наредио да са борбеним групама улазе у село Трње, нити је наредио да тог дана нико не сме остати жив. Село Трње и улазак у село Трње није ни спомињао и по његовим сазнањима припадници његовог батаљона у село нису улазили, нити му је познато да је тамо било припадника полиције, да је водник Рајко Козлина са својом групом улазио у село, нити да је учествовао у убиствима, да му Козлина у вези тога ништа није реферисао, нити га је неко други известио о поступању Рајка Козлине. О догађају у селу Трње и учешћу његове јединице, први пут је сазнао када је био у својству сведока одбране у предмету против генерала војске и полиције којима се судило у Хашком трибуналу за догађаје на овом подручју.

На главном претресу у односу на наведене околности оптужени Гавриловић Павле је изјавио да су на брдо изнад села Трње стигли у раним јутарњим сатима дана 25.03.1999. године, да се тада са тог места само село није видело осим једне или две куће, да он тада није окупио старешине међу којима и водника оптуженог Козлина Рајка, нити је показао руком на село Трње да не сме бити преживелих. Указао је да су у војсци сви од обичног војника до професионалаца били упознати са Женевском конвенцијом и да су знали да се наређења која су противна тој конвенцији не смеју извршавати, нити наређивати и да је једино у том случају дозвољено неизвршавање таквих наређења, да је и поред тога што је сваки војник и старешина кроз обуку знао како се користи оружје и да се то никада не чини против цивилног становништва, приликом сваког издавања задатка потенцирано да се поступа у духу правила службе, а никако да се дејствује према цивилном становништву, а то је било наведено и у борбеном задатку. Осим наведеног, указао је да окупити старешине и издати им наређење за напад на село Трње и убијање цивилног становништва није било могуће, обзиром да у војсци постоји и поштује се хијерархија, да војници Позадинског батаљона нису били обучени за борбене задатке, нити су за њих били способни, а осим наведеног да и његов батаљон није имао борбени задатак, него да се са обода брда изнад села Трње спусте нешто ниже, запоседну и држе те положаје, што су командири чета Јаћимовић и Глигорић знали од претходног дана. По доласку на терен, на лице места, командирима чета је само рекао „Ту смо, задатак знате, на извршење задатка“, дакле, рекао им је да изврше заповест, а којом приликом осим Глигорића и Јаћимовића нико други није био присутан и није било могуће да неко буде присутан обзиром да је ситуација била ратна, а не мирнодопска, а војнике нису возили до самог положаја, нити су војници били поред њега и старешина Глигорића и Јаћимовића, него су били на удаљености око 50 метара у возилима или изван возила и није постојала никаква могућност да осим наведених старешина неко чује оно што он њима двојици говори.

Навео је да се он за време извршавања овог задатка сво време налазио на врху брда југозападно од села Трње, да у село није улазио, да се са места на коме се он налазио село, осим једне или две куће, није ни видело. Јаћимовић и Глигорић су му јавили након што су се са војницима спустили ниже да су запосели положаје. Били су распоређени не у подножју, него на ободу брда што је захтевала конфигурација терена, обзиром да је био одбрамбени задатак. Он је од Јаћимовића и Глигорића био удаљен 300 до 400 метара и са њима је везу имао помоћу мотороле која је често ометана. У комуникација са њима на питања о стању на терену, обавештавали су га да је стање редовно и без проблема. Путем радио-везе он је извештавао команданта бригаде Божидара Делића да на терену на коме се налазе нема проблема, а да се било шта десило у његовом реону био би дужан да доставља писани извештај. Није упознат да се током боравка на терену дешавало нешто мимо његове заповести, да је неко мимо његове заповести преузео и руководио неком групом, а нема ни сазнања да је током боравка на терену било ко од припадника Позадинског батаљона напустио положај, што би било равно дезертерству, да је негде отишао, да је неког убио или неког опљачкао. О убиствима цивила током боравка на терену није имао сазнања, не сећа се да су га о томе известили ни командири чета Глигорић и Јаћимовић иако је са њима био на вези, нити било од војника, а о дешавању у селу Трње сазнао је, као што је претходно навео током сведочења, војним и полицијским генералима у Хагу. Обзиром на хијерархију у војсци са оптуженим Козлином није имао комуникацију, док су се припадници његовог батаљона налазили на положајима, нити је по командном ланцу са

Рајком Козлином требао да има било какав контакт, јер су са њим, као командантом батаљона, комуницирали и од њега су примали наређења командири чета који су даље издавали наредбе својима потчињенима. Због конфигурације терена и локације командног места он војнике и њихове претпостављене није могао да види и не може са сигурношћу да тврди да су се налазили на одређеним местима, мада сматра да су сва четири дана трајања задатка они били на тим положајима јер је природа задатка била таква да је било опасно да се било где удаљавају. На око триста метара лево од командног места на коме се налазио, налазили су се делови ЛАРД ПВО са тешким наоружањем, противавионским топовима, односно „прагама“, а са десне стране биле су снаге МУП-а и вероватно снаге чете везе, стим да се не сећа где се ко у линији налазио. Током боравка на терену све време се чула пуцњава и на мањој и на већој удаљености, али није могао да процени да ли се пуцало на удаљености 500 метара или километар. Дејства ЛАРД ПВО није видео, те му није познато да ли је управо та јединица отварала ватру. Обзиром да су позадински батаљон они нису имали ништа од тешког наоружања, војници су били наоружани личним наоружањем аутоматским пушкама, имали су маскирне униформе, маскирне боје специјалне јединице, а на овом задатку нису имали утрошка муниције, о чему постоји евиденција из 1999. године јер је водио дневник у коме је то наведено. Познавао је старешине али не војнике чије је испитивање предложено у овом кривичном поступку.

Оптужени Рајко Козлина испитан у истражном поступку пред замеником тужиоца за ратне злочине, на припремном рочишту и на главном претресу изјаснио се да не признаје кривицу за кривично дело за које је оптужен, да је оптужница неоснована и неистинита, да није био командир борбене групе као што се то у оптужници наводи, да ниједног тренутка није улазио у село Трње, нити је било коме издавао наређење да пуца и убија.

Био је командир одељења, по чину водник 1. класе, у оквиру техничке чете Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде приштинског корпуса. Позадинским батаљоном је командовао Павле Гавриловић, док је командир техничке чете био поручник Јаћимовић Драгиша. По војној хијерархији чета је јединица која је непосредно изнад вода, док је вод непосредно изнад одељења. У складу са хијерархијом у војсци наређења није могао да прима директно од команданта батаљона или неког другог старешине, већ је наређења требало да прима од командира вода, јер је вод по формацији већи од одељења и обухвата три одељења, али се не сећа да ли је било старешине који је командовао водом у чијем саставу је било његово одељење или је то одељење било самостално.

Првог или другог дана бомбардовања, не зна по чијем наређењу, војним возилима су из Призрена отишли на брдо изнад села Трње, с тим што се не сећа да ли их је неко од припадника полиције сачекао успут. Том приликом возио је „пинцгауер“, али не зна у које време су на тај положај стигли нити колико је војника било у возилу којим је управљао. Обзиром да је терен био шумовит по доласку су у шуми заклонили возила којима су дошли.

Од наоружања је имао аутоматску пушку, јер је његова чета тада имала пешадијско наоружање, аутоматско оружје и бомбе, мада мисли да бомбе нису делили војницима, док су само старешине имале пиштоље, али не сви. Обзиром да су позадински батаљон нису имали тешко наоружање, али се не сећа да ли су тада имали

противавионски топ, а осим његове јединице, са њихове десне стране у даљини су биле јединице које су имале тешко наоружање. Није носио било какав повез на глави.

По доласку на брдо изнад села Трње, Павле Гавриловић, командант позадинског батаљона, њему није издао неко наређење, нити се сећа да ли је био у близини када је Гавриловић издавао наређења. Божидар Делић, командант 549. моторизоване бригаде, није био са њима на том брду. Са њихове десне стране била су борбена дејства у којима је учествовало тешко наоружање, праге и тенкови, јер су у више места у близини била јака упоришта терористичке ОВК и у току је била акција српских оружаних снага на разбијању и уништењу тих упоришта. Њихов задатак по доласку на брдо изнад села Трње је био блокада територије, односно да запоседну положаје и све време држе ту линију ради затварања тог правца и спречавања преливања припадника терористичке ОВК даље преко те територије. Поред њих исти задатак су имале и јединице које су се налазиле са њихове леве стране и део њихове бригаде који је био са десне стране је требало да потисне припаднике терористичке ОВК. По доласку на терен, његов батаљон није дејствовао из ватреног оружја, али зна да се негде у даљини са десне стране пуцало. На запоседнутим положајима су остали можда два, три дана, а у село Трње није улазио нити је у то село улазио неко из његовог батаљона и није му познато да ли се у близини села налазила нека река. По његовим сазнањима у село Трње није улазио ни Јаћимовић, а њему није познато да је Јаћимовић интервенисао у овом селу да се не убијају жене и деца, и да није послушана његова команда. Није му познато да су из села Трње, после неколико дана, скупљани лешеви и да су за те потребе ангажовани камиони предузећа „Хигијена“ из Призрена нити да је неко од његових старешина био у село Трње када су скупљани лешеви и да је у ту сврху делио опрему, а такође није чуо да су на граничном подручју са Албанијом негде закопавани лешеви.

Командни ланац, односно командовање је у јединици, иако је било ратно стање, функционисало по правилу службе, од врха до најнижег извршиоца и обрнуто, по командној хијерархији, те он није могао да преузме команду командира чете приликом извршења одређеног задатка ако је командир био ту присутан.

У одбрани датој на главном претресу дана 28.04.2015. године изјавио је да по њиховом доласку на брдо изнад села Трње дана 25.03.1999. године оптужени Гавриловић Павле као командант Позадинског батаљона није потчињеним старешинама издао наређење показујући руком на село Трње, да је тада оптужени Гавриловић Павле по њиховом доласку на брдо изнад села Трње, саопштио задатак командир у његове чете Јаћимовићу, али да он није чуо шта му је Гавриловић рекао, да је након тога Јаћимовић њему и двојници, тројници присутних командира одељења издао задатак да заузму положај на десној страни обода брда на удаљености 400 до 500 метара изнад села Трње и да држе те линије ради блокаде територије и заустављања преливања припадника ОВК преко тог терена, обзиром да је недалеко од тог подручја била у току акција српских оружаних снага са циљем разбијања и уништења упоришта ОВК. Након заузимања положаја као командир одељења распоредио је четири или пет војника које је командир чете Јаћимовић одредио да буду под његовом командом, а који нису били из састава његовог одељења и све време се налазио на том положају, а током боравка на том терену није нигде силазио, нити се кретао осим обиласка војника који су му били додељени. Обилазио их је командир чете Јаћимовић, али не и командант батаљона Гавриловић Павле, јер није био близу њих, већ се налазио негде

изнад, а командир чете Јаћимовић је имао обавезу да о дешавањима на терену преда извештаје команданту батаљона Гавриловићу али се не сећа колико често је био присутан и колико пута је Јаћимовића видео, нити се сећа на који начин је Јаћимовић извештавао Гавриловића. За време док су се налазили на терену два до четири дана, све време се чула пуцњава са свих страна, а у том периоду није видео ниједног припадника ОВК, нити било ког становника села Трње, јер се са положаја који су запосели село није ни видело, осим врхови првих кућа са леве стране, а из тог села нико није пуцао. Задатак његовог батаљона није био да улази у село и да су ушли имали би проблема са припадницима полиције који би сигурно на њих отворили ватру јер нису имали никакву координацију. Да је у селу Трње било убистава цивила, сазнао је тек око 2000. године након сведочења у Хагу. Указао је да ни са једним војником припадником Позадинског батаљона није имао проблема, осим са сведоком Дејаном Милошевићем против кога је сведочио пред Војним судом у Нишу током 2001.-2003. године у вези догађаја на Косову када је Милошевић ранио другог војника и сматра да је то што се сведок Милошевић против њега изјашњавао у овом поступку, могући вид освете због његовог сведочења. Командовање је функционисало по правилу службе од врха до најнижег извршиоца и обрнуто по командној хијерархији и он није могао да преузме команду командира чете приликом извршења одређеног задатка уколико је командир чете ту био присутан.

Заменик тужиоца за ратне злочине је у завршној речи предложио да суд оптужене огласи кривима за кривична дела која су им стављена на терет и изрекне им максималне казне затвора. Анализирао је изведене доказе и изнео став Тужилаштва за ратне злочине о кривици оптужених на основу анализе доказа и логичног закључивања.

Браниоци оптуженог Гавриловић Павла адвокати Милан Петровић, Никола Ханжек, Милета Митровић и Иван Митровски су у завршним речима оспорили наводе оптужнице, изнели су своју оцену изведених доказа и став одбране да у овом кривичном поступку није доказана кривица оптуженог Гавриловић Павла за кривично дело које му је стављено на терет. Предложили су да суд оптуженог Гавриловић Павла ослободи од оптужбе.

Оптужени Гавриловић Павле је у завршној речи изјавио да у свему прихвата завршне речи својих бранилаца, а указао је на разлоге и околности због којих није било могуће његово поступање у овом догађају на начин на који је то у оптужници описано.

Бранилац оптуженог Козлина Рајка адвокат Никола Ханжек је дао анализу изведених доказа, указао је којим доказима не треба поклонити веру, изнео је став одбране да није доказано да је оптужени Козлина Рајко извршио кривично-правне радње за које је оптужен и предложио је да суд оптуженог Козлина Рајка ослободи од оптужбе за кривично дело које му је стављено на терет.

Оптужени Козлина Рајко је у завршној речи изјавио да у свему прихвата завршну реч свог браниоца, да није извршио кривично дело за које је оптужен и да су наводи оптужнице неистинити. Указао је да налази да је на изјавама лажних сведока заснована оптужница за оно што он није извршио и да налази да је све последица пропаганде која се пласира, чији је циљ много шири, можда командант Делић или неки људи из војске који су тада командовали.

Суд је у доказном поступку на главном претресу извео све неопходне доказе ради разјашњења ове кривичноправне ствари, испитани су сведоци-оштећени Илми Гаши и Неџат Битићи, сведоци Драгиша Јаћимовић, Слободан Глигорић, Александар Стевановић, Бојан Гајић, Драган Рајић, Дејан Милошевић, Ервин Маркишић, Милан Јовановић, Саша Лауриц, Радмило Милић, Зоран Петровић, Александар Петровић, Живко Рангелов, Иван Јовановић, Божидар Делић, Стојан Коњиковац, Миљан Величковић, Саша Николић, Марјан Ванчевски, Зоран Ђокић, Љубиша Јаћимовић, Радивоје Мирковић, Александар Шћекић, Милош Бабовић, Дејан Милосављевић и Слађан Стоилковић, сведок-оштећени Маљић Воци, а на сагласан предлог странака на основу члана 406 став 1 тачка 2 ЗКП упознао се са садржином записника о датим исказима сведока-оштећених Бекима Гашија, Ариффе Гаши и Ђиле Гаши на записнику о главном претресу дана 27.10.2015. године, Шућерије Гаши, Елизабете Краснићи, Хамиде Гаши, Милаима Гашија на записнику о главном претресу дана 28.10.2015. године.

На главном претресу путем видеоконференцијске везе из просторија полиције ЕУЛЕКС-а у Приштини саслушани су сведоци-оштећени Илми Гаши и Неџат Битићи уз превођење судског тумача за албански језик, обзиром да је сведок-оштећени Илми Гаши обавестио суд да због здравствених разлога није у могућности да се одазове позиву суда и допутује у Београд, а сведок-оштећени Неџат Битићи је обавестио суд да из страха не жели да сам долази у Београд, а обојица сведока-оштећених су изјавили да желе да дају свој исказ у овом кривичном поступку путем видеоконференцијске везе у Приштини. Њихов идентитет је утврђен уз посредовање присутног истражитеља ЕУЛЕКС-а за ратне злочине, а учесници поступка, заменик тужиоца за ратне злочине, оптужени и њихови браниоци имали су могућност да сведоцима-оштећенима постављају питања.

Извршен је увид у: листу Војске Србије за оптуженог Гавриловић Павла, са основним подацима лица, актуелним стањем у служби, историјатом стања у служби и описним подацима, листу Војске Србије за оптуженог Козлина Рајка, са основним подацима, историјатом стања у служби, актуелним стањем у служби и описним подацима, допис Комисије за нестала лица број 021-00-16/2011-01 од 20.03.2018. године, увид у документацију прибављену од МКТЈ Уједињених нација за бившу Југославију достављен из предмета КО253135 са овереним преводом са енглеског језика од стране судског тумача за енглески језик - извештај немачког форензичког тима, ознака предмета КО253135 према извештају о масовној гробници 22647, резиме налаза аутопсије од 25.08.2000. године са извештајима аутопсије од 16.08.2000. године сачињен од стране патолога др Гари Стјуарта, ознака предмета аутопсије УР05/002В, резиме налаза аутопсије од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији Др Б. Олберга без датума, ознака предмета УР 06/002В, резиме налаза аутопсије од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији од 16.08.2000. године – ознака предмета УР 12/003БП сачињен од стране патолога др Марека Гасиора, резиме налаза аутопсије предмета број УР 07/002В од 25.08.2000. године са извештајем аутопсије која је обављена дана 31.07.2000. године од стране патолога др Ц. Лоренса, резиме налаза аутопсије број предмета УР 03/002В од 25.08.2000. године са извештајем аутопсије гробље у Трњу од 04.08.2000. године патолога др Б. Олберга, резиме налаза аутопсије број предмета УР 04/002В од 25.08.2000. године са извештајем аутопсије од 03.08.2000. године патолога др Марека Гасиора, резиме налаза аутопсије од 25.08.2000. године са извештајем

аутопсије број предмета УР 05/003В сачињен од стране патолога др Марека Гасиора дана 04.08.2000. године, резиме налаза аутопсије од 02.08.2000. године са извештајем аутопсије под називом „Гробље у Трњу“, предмет број УР 12/00 2БП, сачињен од стране патолога др Теодора Воугиоуклакиса дана 10.08.2000. године, резиме налаза аутопсије број УР 06/003Б од 25.08.2000. године са извештајем аутопсије др Ноела Вудворда без ознаке датума, дневник са локације „Гробље у Трњу“ ознака УР 03, образац о гробу у предмету број УР 03 локација гроба у Трњу, са датумом 12.07.2000. године. Страна 1522/566, образац о претпостављеној идентификацији са ознаком локације УР 03 број предмета 02 за лице Рефки Реца од 27.06.2000. године, потврду од 12.07.2000. године о превозу мртвог тела сачињену од стране немачког форензичког тима МКСЈ са бројем мртвог тела ОР-03-002, дневник са локације гробља у Трњу са ознаком локације ОУР 04, образац о гробу предмет број УР 04 сачињен дана 12.07.2000. године са локацијом гробља у Трњу за лице Хамзинухи Гаши, образац о претпостављеној идентификацији са ознаком локације УР 04 број предмета 002 за лице Гаши Хамзи, образац сачињен дана 27.06.2000. године, потврду о превозу мртвог тела број УР-04-002 од 12.07.2000. године сачињен од стране немачког форензичког тима МКСЈ, дневник са локације гробља у Трњу, ознака локације УР 05 са обрасцем о гробу у предмету УР 05-002 од 12-13.07.2000. године за лице Бесарта Гаши, образац о гробу у предмету УР 05ч-003 од 12-13.07.2000. године за лице Шабан Гаши, образац о претпостављеној идентификацији за несталу и идентификовану особу Бесарту Гаши од 27.06.2000. године са ознаком локације УР 05 број предмета 02, образац о претпостављеној идентификацији за несталу и идентификовану особу Шабан Гаши пронађен на локацији УР 05 број предмета 003 са датумом 27.06.2000. године, потврду о превозу мртвог тела УР-005-002 Бесарта Гаши и УР 05-003 Шабан Гаши са гробља у Трњу од 13.07.2000. године сачињену од стране немачког форензичког тима МКТЈ, дневник са локације гробља у Трњу - ознака локације УР 06, образац о гробу локација гробље у Трњу, за предмет УР 06-002 од 13.07.2000. године за лице Бахрија Гаши од 13.07.2000. године, образац о гробу локација гробље у Трњу од 13.07.2000. године за предмет број УР 06-003, образац о претпостављеној идентификацији нестале идентификоване особе Гаши Бахрија, ознака локације УР 06 број предмета 03 од 27.06.2000. године, потврду о превозу мртвог тела број УР-06/002 са гробља у Трњу од 13.07.2000. године сачињена од стране немачког форензичког тима МКТЈ, потврду о превозу мртвог тела број УР-06-003 Ајмоне Гаши са гробља у Трњу од 14.07.2000. године сачињена од стране немачког форензичког тима Међународног хашког трибунала, дневник са локације гробља у Трњу, ознака локације УР 07 Операција МКСЈ на Косову, Дневник са локације гробље у Трњу ознака УР 07 Операција МКСЈ на Косову, Образац о гробу за лице Рехиме Воци у предмету број УР 07 са локације гробље у Трњу од 14.07.2000. године, Образац о претпостављеној идентификацији нестале и идентификоване особе Рејхиме Воци ознака локације УР 07 број предмета 02 од 28.06.2000. године, потврду о превозу мртвог тела УР-07-002 са гробља у Трњу сачињена дана 14.07.2000. године од стране немачког форензичког тима МКТЈ, листу о ексхумацији и узроцима аутопсије – предмет број НД 01-00 2В од 22.08.2000. године, листу артефаката у предмету број НД-01-002В од 22.08.2000. године, дневник са локације Студенчане, ознака локације НД-01, Образац о гробу у предмету број НД-01 са локације гробље у Студенчану од 14.08.2000. године, Образац о претпостављеној идентификацији идентификоване особе Краснићи Бехаре ознака локације НД-01 број предмета КО 251846, Листу о ексхумацији и доказима аутопсије НД-02-2В за Рефије Краснићи од 21.08.2000. године и листа ексхумације о узорцима аутопсије у предмету НД-02-2В од 04.09.2000. године, Листу артефраката у предмету број НД-02 од

04.09.2000. године, Дневник са локације гробље „Студенчане“ ознака локације НД-02 са обрасцем о гробу, предмет број НД-02 од 14.08.2000. године за Рефије Краснићи, Образац о претпостављеној идентификацији за лице Рефије Краснићи ознака локације НД-02, Листу о ексхумацији и доказима аутопсије за НД-06-2-ВРО од 21.08.2000. године за лице Мехмед Лимани, Дневник са локације гробље у Студенчану, ознака локације НД-06 са обрасцем о гробу у предмету УР 06-002 од 14.08.2000. године за лице Мехмед Лимани, Образац о претпостављеној идентификацији нестале идентификоване особе Лимани Мехмед, ознака локације НД-06-002-В. Извршен је увид у извештај МУП-а Републике Србије, Секретаријат у Призрену, ПУ број 437/99 од 10.05.1999. године, извештај МУП-а Републике, Секретаријата у Призрену, УКП ПУ број 437-4/99 од 16.05.1999. године упућен истражном судији Округног суда у Призрену у вези проналаска леша Гаши Шабана, извештај МУП-а Републике Србије, Секретаријата у Призрену, УКП, ПУ од 02.04.1999. године о проналаску леша Хамзи Гаши, увид у топографску карту села Трње СО Сува Река, АП КиМ, увид у књигу оперативних извештаја 549. моторизоване бригаде, увид у Правило бригаде пешадијске моторизоване брдске планинске морнарице и пешадије Савезног секретаријата за народну одбрану, Генералштаб ЈНА, Управа пешадије које је ступило на снагу 20.07.1984. године на основу одлуке начелника Генералштаба генерал пуковника Петра Грачанина, и то стране 11-15, страну 37, стране 57-82, стране 108-122, стране 197-208, увид у Ратни дневник ЛАРД ПВО (страна број 32), извод из „Службеног листа СРЈ“ број 14 од 23.03.1999. године, страна 138, извод из „Службеног листа СРЈ“ број 15 од 25.03.1999. године, страна 139, извештај из казнене евиденције за оптуженог Гавриловић Павла, извештај из казнене евиденције за оптуженог Козлина Рајка, а у нејавном делу главног претреса дана 20.09.2018. године по искључењу јавности на основу члана 363 ЗКП ради заштите интереса безбедности извршен је увид у документе «војна тајна» стр.пов. Заповест Приштинског корпуса Стр.пов 455-63 од 23.03.1999. године, Заповест за уништење шиптарских терористичких снага у ширем рејону села Ретимље, деблокаду комуникације Сува Река – Ораховац и успоставу контроле територије команди издата од Команде 549. моторизоване бригаде касарне Призрене дана 23.03.1999. године под ознаком «Војна тајна» Стр.пов. потписана од стране команданта пуковника Божидара Делића, Анализа дејства 549. моторизоване бригаде на уништењу шиптарских терористичких снага у ширем реону Ретимља и деблокади комуникације Сува Река – Ораховац, Команде 540. моторизоване бригаде ознака Стр.пов. од 30.03.1999. године, потписана од стране команданта пуковника Божидара Делића.

Све изведене доказе, суд је ценио у складу са чланом 16 и чланом 491 став 2 ЗКП-а како појединачно, тако и у вези са осталим доказима, непристрасно, по слободном судијском уверењу, те је пресуду засновао на чињеницама у чију је извесност постојања уверен.

На подручју Аутономне Покрајине Косово и Метохија, дана 25.03.1999. године, који датум је у диспозитиву оптужнице наведен као време извршења кривичног дела био је у току унутрашњи оружани сукоб између Војске Савезне Републике Југославије и полицијских снага Републике Србије с једне стране и припадника наоружане војне организације тзв. „Ослободилачка војска Косова“ (ОВК) с друге стране, који је ескалирао у пролеће 1998. године, а почетак оружаног сукоба рачуна се од дана 25.03.1998. године. Дан пре овог догађаја дана 24.03.1999. године коалиција НАТО снага отпочела је офанзиву према Савезној Републици Југославији и ваздушне нападе

на циљеве у Савезној Републици Југославији, а Савезна Влада Савезне Републике Југославије, је истога дана донела одлуку о проглашењу ратног стања објављену у „Службеном листу СРЈ“ број 15 од 25.03.1999. године која је одмах ступила на снагу. Дана 09.06.1999. године потписан је Војно-технички споразум – „Кумановски споразум“ између КФОР-а и Владе СРЈ о окончању ратних дејстава између Коалиције НАТО и СРЈ, а дана 10.06.1999. године донета је Резолуција Уједињених нација 1244, чиме је суспендована кампања бомбардовања НАТО снага, а оружане снаге СРЈ демобилисане су и отпочеле су повлачење са територије Аутономне Покрајине Косова и Метохије, а истовремено је потписан и споразум о демилитаризацији ОВК. Дана 20.06.1999. године српске снаге су завршили повлачење са територије Косова када је окончана имплементација „Кумановског споразума“ од 09.06.1999. године, а НАТО је званично окончао ваздушну кампању. Обзиром на наведене чињенице поуздано је утврђено постојање немеђународног оружаног сукоба између Савезне Републике Југославије – Војске Југославије и полицијских снага Републике Србије са једне стране и припадника наоружане војне организације тзв. „Ослободилачка војска Косова“ (ОВК) са друге стране и истовремено међународног оружаног сукоба између оружаних снага СРЈ и Коалиције НАТО снага дана 25.03.1999. године. Према заузетом ставу Врховног касационог суда у одлукама од 24.05.2013. године и 05.12.2014. године након повлачења оружаних снага Савезне Републике Југославије дана 20.06.1999. године са територије Аутономне Покрајине Косова и Метохије, ОВК је искористила прилику насталу повлачењем српских оружаних снага да би вршила злочине након њиховог повлачења са територије Аутономне Покрајине Косова и Метохије вршећи континуиране нападе на цивилно становништво, чиме је настављен немеђународни оружани сукоб на територији Косова и Метохије најраније до разоружања ОВК крајем децембра 1999. године. Наведене чињенице произилазе и из цитираних законских прописа објављених у „Службеном листу СРЈ“.

Постојање оружаног сукоба који се водио на подручју и у време означено у изреци ове пресуде потврђују и документи достављени од Генералштаба Војске Републике Србије под називом „Заповест Приштинског корпуса“ (Заједничке команде за КиМ) «војна тајна» Стр.пов.455-63 од 23.03.1999. године за подрушку снага МУП-а у разбијању и уништењу ШТС у реону Ораховац, Сува Река и Велика Круша, „Заповест за уништење шиптарских терористичких снага у ширем реону села Ретимље, деблокаду комуникације Сува Река – Ораховац и успоставу контроле територије – издата команди 549. моторизоване бригаде касарне Призрен дана 23.03.1999. године, под ознаком „Војна тајна“ Стр.пов. потписана од стране команданта пуковника Божидара Делића, Анализа дејства 549. моторизоване бригаде на уништење ШТС у ширем реону Ретимља и деблокади комуникације Сува Река – Ораховац, команде 549. моторизоване бригаде од 30.03.1999. године, са ознаком Стр.пов., потписана од стране команданта пуковника Божидара Делића достављена команди Приштинског корпуса у које документе је извршен увид на главном претресу дана 20.09.2018. године у делу главног претреса по искључењу јавности на основу члана 363 ЗКП ради заштите интереса безбедности.

У документу „Заповест Приштинског корпуса“ (Заједничке команде за КиМ за подрушку снага МУП-а у разбијању и уништењу ШТС у реону Ораховац, Сува Река и Велика Круша издатом дана 23.03.1999. године под ознаком „Војна тајна“ Стр.пов.455-63, анализирани су најпре бројност, борбена активност, циљеви и очекивана дејства непријатеља. Констатује се да су у последњих 15 до 20 дана шиптарске терористичке

снаге појачале борбене активности и нападе на јединице војске Југославије и припаднике МУП уз интезивирање извођења диверзантских терористичких акција у урбаним срединама, да су њихова најјача упоришта у реону с. Ретимље, планине Милановац, с. Студенчане, с. Самодраже, с. Добродељане и Пагаруша, да су успоставиле Подримско-паштричку оперативну зону, састава две бригаде, јачине око 1500 терориста, да је 122. бригада ОВК са око 250 терориста у реону В. Дреновац, где је лоцирана и специјална јединица ОВК која броји 70 до 90 терориста, да се 124. бригада ОВК налази у селу Ретимље и броји око 300 терориста, да се локални штабови са 500 до 100 терориста налазе у селу Велика Круша, селу Брестовац, селу Доње Ретимље. Наводе се као вероватни циљеви непријатеља заузимање војних, привредних и друштвених објеката, проширење и повезивање оперативне зоне у јединствену целину, овладавање главним комуникацијама и стварање повољних услова за контролу територије. Констатује се да су непријатељске снаге наоружане аутоматским наоружањем, пушкомитраљезима, митраљезима, ПО средствима („оса“, „зоља“, „амбруст“) и средствима подршке МБ60 и 82мм чије се дејство очекује из реона Кравасарије, с. Прагуша, с. Драгобиље и с. Ретимље, а у захвату путева очекује се интензивна заседа и препадна дејства на снабдевачке колоне и појединачна моторна возила ВЈ и МУП-а. Указано је да у реонима распореда изграђују фортификацијске објекте за дејство и заштиту и запречавање постављањем група мина у захвату путева на улазу и излазу у насељена места, да су у насељеним местима постављене мине изненађења у школама, кућама, продавницама, да је минирање извршено у захвату комуникације село Перуша до села Зочиште, да се очекује да ће на правцима напада Војске Југославије и МУП-а пружити јак отпор, а губитком положаја и губицима у људству да се очекује слабљење отпора до напуштања положаја и објеката. Дефинисан је задатак Приштинског корпуса да са ојачањима и наоружаним не шиптарским становништвом на Косову и Метохији подржава снаге МУП у блокади и разбијању и уништењу шиптарско-терористичких снага у ширем реону Ораховац, Сува Река и Велика Круша уз истовремено обезбеђење државне границе и спречавање убацивања шиптарско-терористичких снага затварањем праваца из Републике Албаније и Републике Македоније, обезбеђење војних објеката, комуникације и борбену контролу територије, а делом снага спречавање извлачења шиптарско-терористичких снага са простора Малешева у Подримље. Ангажовање снага за обезбеђење државне границе према Републици Македонији, спречавање убацивања ШТС из Пчињског округа у зону Приштинског корпуса и преливање ШТС са простора Косова и Метохије на прстор Пчињског округа и разбијање и уништавање ШТС у Пчињском округу у готовости за садејство са Приштинским корпусом. Као одлука команданта у заповести је наведена подршка снагама МУП у извршењу напада уз ангажовање главних снага на правцу с. Велика Хоча – с. Ретимље – с. Доње Ретимље – с. Бела Црква – с. Мала Хоча – с. Велика Круша и с. Раштане – с. Студенчане – с. Непребиште, а помоћних снага на правцу село Слапужане – село Сметиште – село Коштраце и блокада на линији село Велика Круша – село Мала Круша – село Пиране – село Доња Србица – село Смаћ – Вистра – село Трње са циљем блокаде шиптарско-терористичких снага у ширем реону села Брестовац, села Оптеруша, села Целине, села Велика Круша, села Мала Круша, села Рандубрава, села Пиране, села Ретимље, села Добродељане, с. Студенчане, село Слапужане и село Сметиште, а са кружне основице разбијање и уништење шиптарско-терористичких снага на правцима напада, а делом снага спречавање преливања и извлачења шиптарско-терористичких снага са простора Малишева на простор Подримља. Као даљи циљ предвиђено је обезбеђење проходности главних комуникација и борбена контрола територије. За све наведене активности одређен је

рок у трајању од једног до два дана, а према борбеном распореду одређене су за извршење овог задатка снаге за разбијање и уништење шиптарско-терористичких снага снаге за блокаду, снаге за подршку, снаге за обезбеђење комуникација и контролу територије, снаге за обезбеђење борбених дејстава и снаге за командовање и везу, а готовост за разбијање и уништење непријатеља одређена је у 05 h дана 25.03.1999. године. У овој Заповести прецизно су одређени и дефинисани задаци јединица, задаци позадинског обезбеђења, муниција чији се утрошак одобрава, поступање ангажованих јединица на терену, одвијање командовања и веза, достављање извештаја и организација садејства са снагама МУП-а. Одређен задатак 549. моторизоване бригаде 1, 2, 5, 6 и 7 борбене групе је из реона размештаја извршити довођење на линију блокаде, село Бела Црква – Велика Хоча – село Зочиште – село Раштане – село Лештане – Басарина – Топлике – Мориза. Са кружне основице у садејству Војске Југославије и МУП-а извршити обухватни напад на правцу село Бела Црква – село Мала Хоча – село Велика Круша, село Велика Хоча – село Брестовац – село Мала Хоча, село Зочиште – село Доње Ретимље, село Рештане – село Студенчане – село Непребиште, село Велика Круша – село Рандубрава и село Лапужане – село Сметиште, а у ближем задатку разбити и уништити ШТС у реону село Целина, село Велика Круша, село Мала Круша, село Пиране, село Заић, село Медведце, село Оперуша, село Студенчане, село Слапужане и село Пећане, а затим продужење напада и уништење преостале ШТС на правцима напада а у наредном задатку избити на линију село Мала Круша – Ногавац – село Рандубрава – село Доње Ретимље – село Мамуша – село Непребиште – село Самодраже – село Сметиште, делом снага спречити извлачење ШТС на простор Подримља, а у даљем обезбедити проходност главних комуникација и борбену контролу територије. Командно место одређено је у реону села Велика Хоча. Одређен је задатак и 243. моторизоване бригаде – из реона размештаја извршити довођења правцем Дуље – Бирач и са одређене линије подршка снагама МУП-а у извођењу напада на правцу село Слапужане – село Сметиште – село Костроце и у ближем задатку избијање на линију село Граб – село Пећане, а у продужењу напада уништење преосталих делова ШТС и овладавањем линијом Врела – тг574, а делом снага обезбеђење споја са 549. моторизованом бригадом. У даљем обезбеђење достигнуте линије и борбена контрола реона. Командно место 243. моторизоване бригаде одређено је у реону Бирач. У оквиру морално-психолошког обезбеђења наведено је да је потребно према локалном цивилном становништву истицати потребу правилног односа, а посебно према збеговима и имовини грађана. Према представницима средстава информисања поступати у духу издатих наређења. Наређено је отварање ватре према објектима из којих дејствују шиптарско-терористичке снаге, а у току извођења борбених дејстава наложена је забрана уласка у куће и друге објекте на терену. У оквиру задатака позадинског обезбеђења наложено је предавање приведених лица после саслушања органима МУП-а. Наређено је организовање пре почетка и у току извођења борбених дејстава садејство са снагама МУП по питању припреме извођења борбених дејстава и одређено да са свим снагама у току извођења борбених дејстава командује и руководи заједничка команда за Косово и Метохију из реона Приштина.

На основу наведене Заповести Приштинског корпуса – Заједничке команде за КиМ од 23.03.1999. године издата је „Заповест за уништење шиптарских терористичких снага у ширем реону села Ретимље, деблокаду комуникације Сува Река – Ораховац и успоставу контроле територије команди“ коју је издала команда 549. моторизоване бригаде касарне Призрен истога дана 23.03.1999. године под ознаком

„Војна тајна“ стр.пов. потписана од стране команданта 549. моторизоване бригаде пуковника Божидара Делића. У овом документу осим анализе непријатеља која је дата и у Заповести заједничке команде за КиМ констатује се да се командно место оперативне зоне „Подрињско-Паштричка“ и оперативног штаба ОВК налази у селу Маралија, да осим локалних штабова у местима наведеним у Заповести заједничке команде за Косово и Метохију исти постоје у селима Драгобиље, селу Маралија, Горње и Доње Поточане, селу Нашпале, селу Блаце и селу Кравасарија, да су наоружана насеља – месне страже јачине 30 до 50 терориста у селима на обронцима планине Милановац и подручја Гајак. Констатовано је да су се шиптарско-терористичке снаге реорганизовале, опремиле савременим наоружањем и обучиле за наставак оружане борбе против снага одбране СРЈ са циљем да заузму војне, привредне и друштвене објекте, прошире и повежу оперативну зону у целину, прошире оружану побуну, створе услове за овладавање територије Косова и Метохије и прогласе независно Косово. Указано је да су снаге ОВК ради задржавања и успоравања темпа напада и наношења губитка јединицама Војске Југославије и МУП-а извршиле минирање реона село Затрић, Милешево, Ораховац, село Сопина, да је минирање извршено у захвату комуникација Штимље – Сува Река, село Перуша – село Зоћиште, да се у селу Кравасарије, селу Ретимље, селу Парагуша налазе регрутни центри, а у селу Ретимље и у селу Парагуша центри за обуку лица за урбани тероризам. Констатовано је да су дана 21. и 22.03.1999. године шиптарске-терористичке снаге отвориле јаку ватру из реона објекта Трлиште, објекта Граб, источних кућа села Студенчане, села Оперуша и онемогућиле пролазак патрола МУП-а на релацији Сува Река – Ораховац чиме је извршено пресецање наведене комуникације и успостављен је несметани коридор протока наоружања и борбених терористичких снага на правцу Ретимље – Самодраже – Добродељане – Парагуша. Обзиром на констатовано стање донета је одлука да 549.моторизована бригада настави са дубинским обезбеђењем државне границе, а да делом снага у сарадњи са Петом четом ПЈП Призрен, 37. одредом ПЈП Ниш и Четвртом четом ПЈП Ђаковица изврши деблокаду комуникације, разбије и уништи непријатељске снаге на правцу напада и омогући нормалну контролу територије у захвату комуникацијског правца Сува Река – Ораховац и ширег подручја села Ретимље до асфалтног пута Призрен – Зрзе, а да по завршеној деблокади комуникације изврши обезбеђење комуникацијског правца поседањем доминантних објеката и спречи преливање непријатељских снага из реона Малишева. Констатовано је да 243. моторизована бригада врши подршку снага МУП и напад на непријатеља на правцу Бинач – село Лапужане – село Пећине – село Сметиште, објекат Граб и садејствује бочним дејством 549. моторизованој бригади у уништењу непријатељских снага у реону села Студенчане источним падинама објект Граб и спречава њихово преливање из реона Пагаруше и Добродељана. У заповести је наведено да је командант 549. моторизоване бригаде донео одлуку да у сарадњи са наведеним јединицама изврши деблокаду комуникације Сува Река – Ораховац, блокаду и уништење непријатељских снага у ширем реону села Ретимље и успостави контроле територије на том подручју, групишући главне снаге на правцима Студенчане – Самодраже и Оперуша – Ретимље, а помоћне снаге на правцима Бела Црква – Целине – Ногавац, Велика Хоча – Мала Хоча, Винарски подрум – Пиране – Зојић – Медведце и Непребиште – Мамуша са циљем да се деблокадом комуникације Студенчане – Самодраже – Оперуша изврши потпуна блокада непријатељских снага у ширем реону села Ретимље, са кружне основице разбију и униште шиптарско-терористичке снаге на правцима напада, а делом снага спречи њихово преливање и извлачење са простора Ретимља у шири реон Пагаруше и у село Трње и село Лештане, а надаље обезбеђење проходности

комуникације и успоставу контроле територије. Рок за извршење наведених задатака одређен је у трајању два до три дана са борбеним распоредом снаге за напад, снаге за блокаду територије, снаге за подршку, снаге за обезбеђивање борбених дејстава, снаге за командовање и везу, а готовост за почетак подршке снага МУП-а је одређена у 07 часова дана 25.03.1999. године. У овој заповести прецизно су одређени и констатовани задаци 549. моторизоване бригаде, јединице са којима ће у сарадњи бити извршен сваки од одређених задатака, правци, реони и објекти дејства, а прецизно су одређени не само задаци борбених јединица, снага за напад, него и снага за блокаду територије. Под тачком 5.6 одређено је да снаге за блокаду врше блокаду на линији тт3567, село Трње, објекат језеро, објекат Мистра, тт330, село Смаћ, село Доња Србица, Терамида, да ће ову блокаду вршити делови позадинског батаљона, чете везе, делови хаубичког дивизиона и делови ЛАРД ПВО. Прецизно је одређено да блокаду од раскрснице путева за село Д. Србицу и регионалног асфалтног пута Призрен све до села Зорз врши део снага 549. моторизоване бригаде у саставу Трећа борбена група, делови позадинског батаљона, чета везе, делови ЛАРД ПВО и део инжењерске чете са задатком спречавања било каквог извлачења шиптарско-терористичких снага преко асфалтног пута и садејствовање у овладавању села Пиране, села Мала Круша, села Велика Круша и села Целина. У заповести је одређена и прецизно дефинисана артиљеријска подршка из ширег реона села Ландовица у правцу дејства села Ретимља у припреми напада ради уништења непријатељских снага у селу Ретимље, Студенчане, а из реона села Новакe у правцу села Добродeљане са задатком у припреми напада према плану ватре артиљерије остварити планиране ватре тежишно у реонима Граб, Трлина, Рид, Мали Граб, село Ретимље, у току напада планираним ватрама подржати напад 549. моторизоване бригаде 37. одреда ПЈП, Пете и Четврте чете ПЈП-а остварујући ватре по новопојављеним циљевима. Од осталих садржаја оружане борбе предвиђена је противваздушна одбрана и ангажовање водова противваздушне артиљерије у саставу 549. моторизоване бригаде са осталим јединицама за подршку снага 549. моторизованој бригади и МУП-у на правцима ангажовања а у оквиру обезбеђења борбених дејстава, прецизно су дефинисани обавештајно, безбедносно, борбено, инжењеријско, ТНХБ обезбеђење, морално-психолошко обезбеђење, позадинско, техничко, санитетско, саобраћајно обезбеђење, противпожарна заштита, позадинско обезбеђење заробљеника као и командовање и веза у оквиру којих је предвиђено достављање редовних свакодневних извештаја до 19 часова са стањем у 17 часова, а ванредне по потреби.

Увидом у документ „Анализа дејства 549. моторизоване бригаде на уништењу ШТС у ширем реону Ретимља и деблокади комуникације Сува Река – Ораховац команде 549. моторизоване бригаде Стр.пов. од 30.03.1999. године коју је потписао командант 549. моторизоване бригаде пуковник Божић Делић, утврђено је да је анализа изведених дејстава достављена од стране команде 549. моторизоване бригаде команди Приштинског корпуса на основу наређења команде Приштинског корпуса Стр.пов.број 880-235 од 14.09.1998. године. У овом документу је наведено да је у времену од 25.03. до 29.03.1999. године на основу Заповести команданта 549. моторизоване бригаде за подршку снагама МУП-а и Заповести команде Приштинског корпуса Стр.пов.број 455-63 од 23.03.1999. године извршено разбијање шиптарско-терористичких снага у ширем реону Ретимље и деблокада комуникације Сува Река – Ораховац и успостављена потпуна контрола територије од комуникације Призрен – Зрзе до комуникације Сува Река – Ораховац. Наведено је да је шири реон Ретимља био у потпуности припремљен за одбрану на правцима Сува Река – Студенчане, Велика

Круша – Брестовац, Пиране – Ретимље, Оперуша – Самодраже и Оперуша – Ретимље, као и Брестовац – Мала Хоча уз обезбеђење посудања објекта Амовац са правца комуникације Зрзе – Ораховац, да су насељена места укључена у организацију одбране укључујући и село Зоић, Медведице, Мамуша, Непребиште, да је укупно бројно стање у току дејства било 1500 шиптарских терориста. Наводи се да су положаји за одбрану били утврђени у трећем степену, да је у склопу контролисаних територија урађена комуникација која је спајала Велику Крушу – Врандубраву – Доње Ретимље – Самодраже, а у селу Ретимље налазила се команда, уређена касарна, амбуланта за прихват око 500 рањеника. Положаји за одбрану протезали су се окренути према комуникацији и тежиште одбране постављено је у захвату комуникације Сува Река – Студенчане са ослоном на село Студенчане и објекат Граб и правце који од асфалтног пута Призрен-Зрзе воде ка Ретимљу. У склопу организације за одбрану у селу Ретимље, селу Студенчане, селу Оперуша није било цивилног становништва већ само припадника шиптарско-терористичких снага. Укупна организација за одбрану шиптарско-терористичких снага сводила се на држање добро утврђених положаја основцем на насељена места и запречавање дуж комуникација и дуж вртача, а у току дејстава нису одбацивали наоружање и борбену опрему до одсутног момента када су се пресвлачили у цивилна одела и покушавали пробој на правцу Гурит Махала – тт.1613 (Раптуф) где су наишли на јединице 549. моторизоване бригаде у линији блокаде. У Анализи је наведено да су у селу Студенчане ШТС биле груписане у три добро припремљена велика шатора у различитим деловима села. У току извођења борбених дејстава из ширег реона Милешево – Пагаруша у пар наврата је упућивано појачање у циљу покушаја очувања положаја и пружен је јак отпор. Повлачења извлачења са положаја није било већ су положаји држани док се снагама ШТС није ударило у бок или је напад извршен с леђа. Наведено је да се до спајања српских војних и полицијских снага на комуникацији Ораховац – Студенчане део непријатељских снага са делом становништва повукао преко село Доброделана у шири реон Пагаруша – Беланица, а током дана 26.03. је покушан њихов пробој из окружења преко села Пирана ка граничном појасу што је онемогућено при чему је испољена активност непријатеља из села Ландовица из кога села раније било таквих њихових активности. По разбијању ШТС и овладавања овим простором наилазило се на мање разбијене групе по увалама. Наведено је и да током извршења задатка, сваког дана су снаге агресорске НАТО авијације вршиле надлетање ширег простора и у пар наврата су испољиле дејство по снагама СРЈ без нанетих последица. У Анализи детаљно је приказан састав ангажованих снага Војске Југославије при извршењу овог задатка, да су из бригаде ангажоване групе (I, II, V, VI, VII), а укупно 820 припадника, да је снагама 549. моторизоване бригаде садејствовала 243. бригада са 180 припадника са 10 тенкова, а детаљно су приказана и ангажована остала средства војске и војне полиције. Наведене су ангажоване снаге МУП и то 37. одреда ПЈП, 23. одреда ПЈП, Пете чете ПЈП Призрен укупно 1020 припадника и да је укупна јачина свих снага ангажованих на разбијању и уништењу ШТС и деблокади комуникације била око 2000 људи, да су ангажоване снаге на реализацији задатка реално планиране и да су омогућиле успешно извршење постављеног задатка, а да су садејство у оквиру снага и сарадња са снагама МУП-а добро функционисали.

Довођење снага и развођење, посудање линије блокаде и полазних положаја извршено је коришћењем ноћи, тако да је почетак напада био једновремен са свих планираних праваца. У току првог дана реализован је ближи задатак и извршен је снажан продор снага 23. одреда ПЈП са правца Беле Цркве и Брњаче ка с. Целина, М.

Хоча и продор снага 7. борбене групе 549. моторизоване бригаде и 5. чете ПЈП Призрен на правцима Велика Хоча – Брестовац и Велика Хоча – објекат Османица тако да су већ у првом дану енергичним нападом и пробојем снаге избиле пред село Ретимље што је имало видно позитивног одраза на даљи ток борбених дејстава. Снаге Прве борбене групе плански су овладале линијом с. Зојић, с. Пиране, северно за 400 метара и од Мале Круше извршиле продор до доминантних објеката пред Рандубравом. Снаге 6. борбене групе енергичним обухватом с лева извршиле су упад и разбијање ШТС у рејону Трлишта који доминира над Оптерушом, Самодражом и удара у бок снагама ШТС које су се извлачиле дуж комуникације Самодраже – Добродељане – Пагаруша. Снажан отпор пружен је на правцу Сува Река – Студенчане где су снаге СРЈ извршиле разбијање дела ШТС у источном делу села Раштана. Пред пад мрака извршено је увезивање снага ради спречавања извлачења ШТС, а у току ноћи ШТС су из ширег рејона села Милановић упутиле део снага са покушајем поновног преузимања објекта Трлиште што им није успело. У току другог дана борбених дејстава извршено је разбијање ШТС блокираних у В. Круши, овладавање с. Рандубравом, разбијање 23. одреда ПЈП у шири рејон Брестовачких падина, овладавање с. Ретимљем и командом снага ШТС, овладавање с. Оптерушом и Самодраже и с. Студенчане. Карактеристика борбених дејстава другог дана је била вођење одсудне одбарне од стране остатака снага ШТС, извлачење дела снага у с. Непребиште и Мамуша и спајање снага 6. борбене групе и 5. борбене групе дуж комуникације Ораховац – Сува Река пред пад мрака чиме су блокиране ШТС које су остале по увалама, с. Мамуши и с. Медведце. Пред пад мрака поново је извршено увезивање снага ради спречавања извлачења преосталих ШТС. У току трећег дана борбених дејстава извршено је чишћење преосталог простора око с. Доње Ретимље, извршено је разбијање ШТС у с. Медведце, Мамуша и Непребиште. Део снага ШТС је покушао дуж потока извући се у село Трње и село Лешане. Снаге у блокади дуж асфалтног пута и на простору Широко, Смаћ, Д. Србица налазиле су се и даље на својим положајима. У току четвртог дана, 28.03.1999. године извршено је потпуно разбијање ШТС као и успостава потпуне контроле територије. Јединице 5. борбене групе и део снага 37. одреда ПЈП користећи укупно стање извршиле су енергичан продор ка с. Добродељане, овладавање прилазним висовима на уласку у село и овладавање са с. Добродељане до северних граница села где је јединице затекла ноћ и задржани су достигнути положаји. Извршено је разбијање и уништење ШТС које су се користећи ноћ извукле у село Трње и село Лешане. Током извршења задатка у редовима снага СРЈ погинула су три војника и рањено је 8 војника, а уништених материјално техничких средстава није било. Позадинско обезбеђење је функционисало са извесним потешкоћама ослонцем на расељене јединице 549. моторизоване бригаде у простор и укупно позадинско обезбеђење није негативно утицало на извршење постављеног задатка. Утрошак муниције се кретао у духу заповести за разбијање и уништење ШТС и деблокаду комуникације. Командовање предвиђеним снагама било је обједињено заједничком командом снага МУП-а и ВЈ. Веза током извршења борбеног задатка функционисала је добро уз упаде у везу и ометање везе друге стране што указује да су непријатељске снаге пратиле командовање током извођења борбених дејстава констатовано је време извршења задатка месец март, метео услови сложени, земљиште потпуно испресецанио, наквашено, делимично пошумљено.

Као закључак у Анализи је наведено да је постављени задатак пред јединицу успешно реализован, извршено је разбијање ШТС, успостава контроле територије, извршена је деблокада комуникације Сува Река – Ораховац, јединице 549.

моторизоване бригаде и снаге МУП-а у простору су растерећене дотадашњих провокација, извршено је растерећивање притиска од стране ШТС на градове Суву Реку и Ораховац и отклоњена несигурност на комуникацији Призрен – Ђаковица. Створени су предуслови и повољан распоред снага СРЈ и продужетак напада за потпуно разбијање и уништење ШТС које су се повукле на Милановац планину и шире подручје Пагаруше, Малишева и бање.

Увидом у књигу оперативних извештаја 549. моторизоване бригаде утврђено је да су команди Приштинског корпуса у наведеном периоду достављани дневни и редовни извештаји потписани од команданта 549. моторизоване бригаде пуковника Божидара Делића, као и начелника оперативног органа 549. моторизоване бригаде Стојана Коњиковца, о стању на граници, стању на променама и активности Војске Југославије, о командном месту, реализацији тежишних задатака, дневно стање на територији, позадинском обезбеђењу, тежишним задацима за наредни дан. Дана 25.03. у редовном оперативном извештају је наведено да су све активности обухваћене дневним извештајима, да су све јединице изашле у својим реонима распореда, да је поступљено у складу са актом Команде Приштинског корпуса број 455-72 од 23.04.1999. године, да се стање у зони одговорности непрекидно прати и процењује.

Увидом у ратни дневник ЈАРД ПВО 549 моторизоване бригаде, страна 32, утврђено је да је дана 25.03.1999. године у 18,00 часова у месту Србица, у дневнику констатовано да су у раним јутарњим часовима испољена појачана дејства ШТС у околним селима призренског региона, да је у 04,30 часова команда, команда бригаде и Прва артиљеријска батерија, кренуле у поседање положаја за блокаду терена у рејону с. Србица, с. Смаћ, с. Трње и с. М. Хоча, да су положаји поседнути у 6,00 часова, да је батерија 3/20 мм изводила борбена дејства из рејона Дампер и Ораховац, да су у поподневним часовима јединице наставиле са блокадом терена и уништењем ШТС у својим рејонима и констатован је утрошак муниције као и да је у току дејства и напада у реону села Оперуша рањен један војник приликом осматрања дејства ШТС коме је указана прва помоћ, а затим је транспортован на ВМА.

Увидом у Правило бригаде пешадијске, моторизоване, брдске, планинске, морнаричке пешадије и лаке која су ступила на снагу даном потписивања правила од стране начелника Генералштаба ЈНА 20.07.1984. године утврђено је да се овим правилима дефинисан појам и намена бригаде, основни садржаји борбених дејстава, командовање, обезбеђење борбених дејстава, напад, одбрана, кретање и борба у сусрету. Бригада (пешадијска, моторизована, брдска, планинска, морнаричке пешадије и лака) је дефинисана као виша здружена тактичка јединица променљивог састава, која је организована тако да у свој састав може да прими одређени број и врсту јединица војске и територијалне одбране. Моторизована бригада је намењена за извођење борбених дејстава на равничарском и маневарском земљишту. Основни задатак бригаде је да изводећи непрекидна и разноврсна дејства наноси непријатељу што више губитака у живој сили или борбеним возилима и другој техници, да разбија и троши његове снаге и заузима и држи земљиште у одређеној зони. Према шеми састава бригаде, предвиђено је да је на челу бригаде командант, који је надређен штабу, органу за политички рад, борбеним јединицама, органу безбедности и органу за позадину, у оквиру којег је предвиђен позадински батаљон или чета. Према наведеној шеми, позадински батаљон није саставни део борбених јединица, већ се налази у саставу органа за позадину. Орган за позадину задужен је за позадинско обезбеђење бригаде

(ПоОБ), као интегрални део материјалног и здравственог обезбеђења у општеној одбрани и представља скуп делатности команде, њених јединица, органа и организација, које организованим, планским и систематским коришћењем материјалних извора, капацитета за здравствену заштиту и одржавање материјалних средстава и других услова у оружаним снагама, обезбеђују потребне услове за борбу, живот и рад. Задатак за извођење борбених дејстава бригада добија од претпостављене команде, која кад год је у могућности може регулисати и начин извршења задатка. Командовање бригадом представља део јединственог система руковођења и командовања у оружаним снагама, а заснива се на усвојеним начелима командовања. Командант бригаде има искључиво право командовања свим јединицама из састава бригаде и придатим јединицама. Он сноси пуну одговорност за рад команде бригаде и потчињених команди, морално-политичко стање, безбедност и борбену готовост, обученост и правилну употребу и извршење добијеног задатка. Штаб је основни орган команде бригаде, који функционално повезује и обједињава рад свих органа команде. Радом штаба руководи начелник штаба, који је истовремено и заменик команданта бригаде. Командант бригаде доноси одлуку за извођење борбених дејстава, која се може оформити као писани или графички документ. Преношење одлуке на потчињене може се извршити усмено или писано, путем заповести и наређења. Заповест се увек оформљује као писани документ. Важнија наређења се оформљују као писани документи, а сва остала која се издају усмено, бележе се, док се важнији подаци уносе у ратни дневник. Позадинско командно место је намењено за руковођење позадинским обезбеђењем. развија се између рејона командног места и бригадне базе, начелно ближе распореду позадинских јединица. Према намени, у бригади се организују везе: командовања, садејства, јављања и обавештавања. За везу командовања користи се радио, радио-релејна, жична, сигнална и курирска веза. Снаге за противваздушну одбрану чине формацијске и придодате артиљеријско-ракетне јединице ПВО и додељене авијацијске снаге се употребљавају за противваздушну одбрану ешалона и других елемената борбеног распореда пре свега оних који су носиоци борбених дејстава бригаде, а осетљиви су на дејство из ваздушног простора.

Аутентичност наведених докумената команде - заповести Приштинског корпуса и команде 549. моторизоване бригаде потврдили су испитани на главном претресу сведоци Божидар Делић, командант 549. моторизоване бригаде, Приштинског корпуса, тадашње Треће армије Војске Југославије, Миљан Величковић, начелник органа безбедности 549. моторизоване бригаде, Стојан Коњиковац, начелник Одсека за оперативно-наставне послове 549. моторизоване бригаде и Зоран Ђокић, начелник реферата за обавештајно-извиђачке послове у бригади. Наведени сведоци су у датим исказима детаљно описали дешавања у зони одговорности 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса и на територији Косова и Метохије у време овог догађаја, војне активности 549. моторизоване бригаде и других војних формација Приштинског корпуса Војске Југославије, МУП-а Републике Србије, деловање непријатељских снага ОВК – УЧК и војних снага НАТО алијансе. Изјаснили су се и о статусу оптужених Гавриловић Павла и Козлина Рајка, њиховој припадности Војсци Савезне Републике Југославије као једној од страна у сукобу, активности које су оптужени требали да преузму дана 25.03.1999. године по задатку на основу заповести команде 549. моторизоване бригаде од 23.03.1999. године и своја сазнања о активностима које су оптужени преузели.

Из исказа сведока Божидара Делића, команданта 549. моторизоване бригаде, Приштинског корпуса, утврђено је да је непосредно пре почетка рата и бомбардовања СРЈ дана 24.03.1999. године од стране снага НАТО алијансе, претходног дана 23.03.1999. године позван у команду Приштинског корпуса и обавештен да су међународни посматрачи већ напустили Косово и Метохију, да су дана 23. марта то учиниле и хуманитарне организације и да је процена да се сваког часа извесно очекују ваздушни удари НАТО снага на СРЈ, а затим и агресија која може да уследи најраније за две недеље, а најкасније за месец дана. По добијању наведеног саопштења 549. моторизована бригада којом је он командовао и Митровачка 125. моторизована бригада су биле непосредно на својим положајима, на државној граници бранећи државну границу, при чему су у својој зони имали веће групе, веће концентрације терориста што је по закључку команде корпуса онемогућавало успешну одбрану државних граница због постојања непријатеља иза леђа. На основу задатка Приштинског корпуса за све јединице овог корпуса добијеног на овом састанку у Приштини, по повратку у Призрен извршена је процена ситуације и са оперативним органом команде израђена је заповест и одлука за ангажовање снага бригаде на делу територије која је представљала троугао Сува Река – Ораховац – Призрен, на којој територији су према добијеном задатку од команде Приштинског корпуса требали да неутралишу непријатељске снаге. Као командант дао је начелне задатке за писање заповести, а оперативни орган команде 549. моторизоване бригаде сачинио је документ „Заповест за уништење ШТС у ширем реону села Ретимље, деблокада комуникације Сува Река – Ораховац и успостава контроле територије 549. моторизоване бригаде, касарна Призрен“ од 23.03.1999. године који му је предочен и за који тврди да је аутентични документ на коме се налази његов потпис, а на задњој страни је печат команде бригаде, а који је непосредно писао Стојан Коњиковац тада начелник оперативног органа 549. моторизоване бригаде као командант обзиром да он даје начелне задатке за писање, а документ саставља његов оперативни орган. Наведени документ говори о томе како је планирано да се одвијају борбена дејства, а о томе како су се та дејства стварно одвијала и шта се дешавало у току тих дана наведено је у документу „Анализа дејства 549. моторизоване бригаде на уништењу ШТС у ширем реону Ретимља и деблокади комуникације Сува Река – Ораховац“, достављен команди Приштинског корпуса дана 30.03.1999. године, који је сачињен на основу консултације са свим командантима јединица које су учествовале у извршењу задатка, а који документ је он прочитао, ставио неке примедбе приликом израде документа и потписао документ који је прослеђен команди корпуса, а непосредни састављач документа је био његов начелник оперативног органа пуковник Стојан Коњиковац. У циљу спровођења наведене заповести и задатка добијеног од команде Приштинског корпуса у бригади је формирао борбене групе као делова бригаде који изводе борбена дејства, а поред ових борбених група постојале су и снаге за блокаду коју су чинили неборбени састави који су на мање важним правцима блокирали део територије да на тим правцима не би дошло до извлачења терористичких снага, као и делови за подршку и логистички део.

По издатом наређењу јединица је пре почетка бомбардовања била измештена из касарне по територији, а материјалне резерве су изместили још у фебруару месецу, тако да су све јединице добиле реоне у које ће се изместити. Командно место 549. моторизоване бригаде се налазило тамо где се он налазио, најпре у касарни, а затим је измештено у Дом војске у Призрену, након тога у Центру за културу и обзиром да се командно место измештало на седам локација у току та три месеца не сећа се поуздано али је могуће да је дана 24.03.1999. године командно место било у Дому војске.

Асфалтни пут Призрен-Сува Река делио је касарну на два дела, на мањи западни део у коме се налазила само амбуланта и у непосредној близини војни станови у ком делу је био смештен и Позадински батаљон вероватно и дана 24.03.1999. године. Припадници Позадинског батаљона су били у непосредној близини касарне јер су преко дана морали да одлазе до кухиње и магацина где се налазила храна, који су измештени у близини касарне. Дана 24. марта у поподневним сатима задатак је пренет командантима свих јединица бригаде и посебно јединицама командантима борбених група. Осим Павла Гавриловића од официра из Позадинског батаљона није био присутан нико други, а што није било ни могуће обзиром на линију субординације и линију командовања. Били су присутни команданти батаљона, дивизиона и командири осталих чета, као и његови органи командовања. Сви су добили задатак да у раним јутарњим часовима дана 25.03. поседну своје положаје. Обзиром да им за задатак који је од стране Приштинског корпуса дефинисан нису биле довољне само снаге војске, задатак је дефинисан и за МУП, а што је значило да ће снаге МУП-а и снаге војске у сарадњи, садејству извршити задатак, при чему је на неким правцима војска само дала технику, а МУП други борбени део, људе, који су вршили претрес терена и ишли у напад.

Обзиром да је село Ретимље био центар оперативне зоне где се налазила команда 124. бригаде ШТС чије су линије одбране биле усмерене према комуникацији Сува Река – Студенчане и Призрене – Зорзе, да је једна линија одбране обухватала део Пиране, Мала Круша, Велика Круша и Целина, Бела Црква и директно је била усмерена на комуникацију Призрен – Зрзе – Ђаковица која је била проходна али увек уз обезбеђење јер су терористи вршили напад на колоне и поједина возила, да су другу линију чинили објекти изнад комуникације Сува Река – Ораховац која је била потпуно непроходна, задатак им је био да ту територију заузму и да одбаце терористичке снаге према објекту Граб, према селу Добродељане, да са снагама МУП-а које поседују одређене тачке заштите и ту комуникацију да могу да је користе снаге МУП-а, цивилно становништво и војска. На територији коју су по задатку требали да преузму, налазиле су се две бригаде из оперативне зоне „Паштрик“ 122. и 124. бригада ОВК. Оне су располагале минобацачима 60мм и 82мм, топовима и безтрзајним топовима 76мм кинеске производње, који се користе за гађање оклопних циљева, а могу се користити и за подршку јединица до даљине седам километара, противавионске топове, митраљезе 12,7мм које су монтирани на возила, стрељачко наоружање и разне ручне бацаче ракета, снајпере, чак и савременије специјално оружје од српских јединица и по положајима његових јединица су дејствовали са тешким наоружањем. Јачина снага УЧК у простору, бројност 122. и 124. бригаде ОВК, састави бригаде детаљно су описани у тачки 1. Заповести команде 549. моторизоване бригаде издате дана 23.03.1999. године.

Сведок Божидар Делић је у датом исказу потврдио да су задаци јединица – борбених група 549. моторизоване бригаде били они који су наведени у тачки 5. „Заповести команде 549. моторизоване бригаде“, да су у тачки 5. тачка 6. овог документа наведене линије блокаде и јединице које у блокади учествују, а што су били Позадински батаљон, Чета везе, делови хаубичког дивизиона и делови ЛАРД ПВО - лаког артиљеријског ракетног дивизиона ПВО, да је једини задатак тих јединица био да спрече било какво извлачење непријатељских снага преко својих положаја и да нису имали никакву другу улогу. У односу на наводе који се односе на блокаду на линији тт357 Трње објаснио је да блокада линије није ишла кроз само село, да су ознаке које

се помињу у тачки 5.6 везане за одређене објекте као тригонометријска тачка, да је на карти назив села наведен да би старешине приликом читања биле у могућности да на карти пронађу одговарајући објекат и место, да постоје линије, полазни положаји, линије развоја, а да се место наводи због лакшег проналажења на карти и никада не обухвата насељено место, већ је изван насељеног места. Иако су неки делови Позадинског батаљона током 1998. године такође били ангажовани, Позадински батаљон 549. моторизоване бригаде раније није учествовао у некој блокади територије и ова акција је оптуженом Гавриловић Павлу као команданту Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде била прва акција којом је руководио. На тој линији блокаде налазиле су се практично две батерије ЛАРД ПВО наоружане топовима 20/3 јер је ту била јединица са својим оруђима, а што су противавионски топови али не и „праге“ којих сигурно није било на том простору када се одвијао борбени задатак јер је 549. моторизована бригада имала само шест „прага“ које су биле ангажоване у склопу борбених група за заштиту из ваздуха и за дејство по циљевима на земљи и првенствено су били распоређени од села Ландовица према селу Доња Србица и селу Смаћ. Наредбу да се употребе та средства могао је да изда сваки команданир батерије. Војници Позадинског батаљона нису били обучени да рукују противавионским оружјем јер су били техничари или кувари и извели су само основна гађања из стрељачког оружја којим су били задужени, а по питању обуке они су у његовом саставу били најслабије обучени и њихова улога је била другачија. Позадински батаљон имао је наоружање за личну заштиту и најчешће су били наоружани аутоматским пушкама, а нису имали никаква средства за подршку јер им то и не следује. Сведок Делић је објаснио да је Позадински батаљон неборбена јединица чији је задатак логистичко опслуживање свих других јединица бригаде, да Позадински батаљон у свом саставу има интендантску чету, чету техничког снабдевања и чету техничког одржавања. Иако наоружана ова јединица није намењена за борбу и оспособљена је евентуално да се брани уколико буде нападнута. Позадински батаљон је у овој војној акцији ангажовао силом прилика јер није имао других јединица за посебну линију блокаде. На појединим линијама блокаде налазиле су се снаге за напад којима су то били полазни положаји, али су делови територије који нису били толико важни морали бити блокирани неким другим снагама и он је то урадио са неборбеним деловима као што је Позадински батаљон, чета везе, ЛАРД ПВО, борбена јединица за гађање циљева у ваздуху. У конкретној ситуацији Позадински батаљон имао је задатак само да на тој одређеној линији блокира део територије да се на том правцу не би извучиле терористичке снаге испред домаћих снага које су се налазиле у нападу, да са линије на којој се налази осматра простор у коме се изводе борбена дејства и да зауставе, заробе или неутралишу мање групе уколико буде покушаја пробоја или бекства тих група испред српских снага. Објаснио је и да блокада представља борбену радњу која има само елементе одбране и да те снаге не могу да иду ни напред, ни назад, већ да морају потпуно да се укопају на линији на којој се налазе чак и када се очекује да би евентуално на њих могле да наиђу јаче снаге. У конкретном случају блокада је ишла од села Ландовице поред села Доња Србица, Трње до Суве Реке где су се снаге блокаде налазиле. Није их обилазио јер се не ради о борбеним деловима, а најближе је Позадинском батаљону пришао дана 27. марта када је са првом борбеном групом сузио територију на којој су се налазили терористи и када су ушли у село Мамушу једино турско село на Косову и Метохији где су били Турци који су у свим тим догађајима 1998. – 1999. године били потпуно лојални грађани.

Из исказа сведока Делића је утврђено да је документ „Анализа дејства 549. моторизоване бригаде на уништењу ШТС у ширем реону Ретимља и деблокаде комуникације Сува Река – Ораховац“ достављен команди Приштинског корпуса дана 30.03.1999. године он потписао, да се ради о аутентичном документу који је сачињен неколико дана по завршетку акције у коме је наведено како су се борбена дејства стварно одвијала, а који је дана 30.03. прослеђен команди Приштинског корпуса. Изјашњавајући се о наводима у овом документу у односу на дејства снага НАТО алијансе потврдио је да је током борбених дејстава НАТО авијација неколико пута дејствовала по снагама СРЈ, а истовремено је када су они били у наведеним борбеним дејствима НАТО напао касарну, што је констатовано у Анализи, када је срушена зграда МУП-а која се налазила у касарни, а којом приликом су погинула два припадника МУП-а, а војска је претрпела доста штете у самој касарни од дејства авијације, при чему су од дејства на територији имали два лакше рањена. Истовремено са акцијом коју су спроводили на уништењу шиптарско-терористичких снага трпели су нападе шиптарских терориста и нападе НАТО авијације која је нападала командна места по целој територији, центре везе и аеродроме, уништавала важније објекте, а само на територији Косова и Метохије са једним мањим делом снага почела је да гађа такозване тачкасте циљеве касарне и карауле али и јединице које се налазе у борби, али су ова дејства НАТО авијације била неуспешна услед неповољних метеоролошких услова и лоше видљивости.

25.03. ујутру све јединице су биле на својим местима када су и отпочела борбена дејства. Борбе су трајале дана 25., 26. и 27. марта када су у вечерњим часовима успели да заузму већи део територије. Припадници ОВК су користећи становништво као штит успели да се са својим снагама и са већим делом становништва извуку преко Добродељана и Пагаруше у реон Беланице, где је касније констатовано да има око 60.000 цивилног становништва. У овом реону где су поново били безбедни припадници ОВК су се одвојили од цивилног становништва и наставили дејства даље према комуникацијама. Мали део његове јединице је због техничких проблема остао у реону села Мамуша до 28. марта, а након тога уследио је нови задатак од стране команде корпуса, да његова јединица крене на следећу територију где је крајња линија била Малешево, што је и задња граница зоне његове бригаде и следећих четири-пет дана изводили су борбена дејства на том делу територије. У наведеном периоду он се налазио на командном месту самој зони и лично је могао да прати већи део територије, било погледом, било коришћењем техничких средстава. Од стране својих команданата са којима је стално био у вези извештаван је о проблемима, а на захтев команданата одобравао је и наређивао ватрену подршку по одређеним тачкама и решавао је друге проблеме логистичке природе тамо где је требала да се изврши попуна или је решавао санитарско збрињавање где је требало да дође санитарска екипа или доктор ради евакуације рањених. Обилазио је готово све јединице и све борбене групе, био је на већини места где су се непосредно изводила борбена дејства, некада и у првим линијама док су борбена дејства трајала, а није обилазио помоћне саставе, саставе за подршку и снаге у линији блокаде.

Обруч који су намеравали да затворе првог дана, успели су да затворе тек 27.03. у јутарњим сатима. Са једне стране је борбена група 6 и 7, где је био начелник Штаба и где је и он био присутан, водила борбу да се српске стране сретну у реону села Студенчане, да пресеку пут Студенчане – Добродељане – Пагаруша, а са друге стране постојала је борбена група Б са пуковником Коњиковцем, али је отпор био толико јак

да су дана 26.03. у вечерњим сатима дошли једни до других на само 500 метара. Тада су чули да путем непрекидно пролазе трактори али нису имали снаге, ни моћи да у току ноћи пресеку тај пут, већ су то урадили дана 27.03. када је пут малтене већ био празан. Наилазили су на различите трагове од борбе јер је непријатељска војска извукла своје рањене и погинуле и тада је обруч био затворен. Део снага су оставили према Добродељану и кренули са другим делом снага према Мамуши и тог дана је практично била завршена борбена акција. У документу „Анализа борбених дејстава“ наведено је да се губици непријатеља процењују на око 85 убијених са разлога што припадници ОВК нису дозвољавали да њихови погинули или рањени остану на терену и лешеве су носили са собом, тако да лешеве нису затицали на терену, те стога у извештају није наведено колико је убијено терориста, већ је колико је процењено да је број страдалих обзиром да су српски команданти извештаје подносили у односу на оно што су видели и према извештавању војника колико је убијено терориста у борбама. У односу на констатацију у документу у коме је извршена анализа борбених дејстава, да је у току трећег дана извршено чишћење преосталог простора око села Доње Ретимље и извршено разбијање ШТС у селу Медведце, Мамуша и Непребиште, да се део снага ШТС покушао извући дуж потока у село Трње и село Лештане, сведок Делић се изјаснио да се ради о борби шиптарско-терористичких снага и снага реда и закона Србије и Југославије, да су првог и другог дана на појединим правцима мање групе покушале да се извуку чак и у правцу преко села према Албанији и да се другог дана десио проблем у селу Ландовица где су имали напад и погибију војника и на том делу је морала да се ангажује јединица, а радило се о тешким борбама јер су против себе имали 1500 терориста из две терористичке бригаде са искуством из 1998. године. У односу на наводе у овом документу да је извршено разбијање и уништење ШТС које су се извукле у село Трње и село Лештане користећи ноћ, објаснио је да се село Лештане и село Трње налазе на једној комуникацији која је управо на путу Призрен – Сува Река, да ни јединице војске, ни јединице МУП-а нису дејствовале, и да су то сазнања од МУП-а обзиром да су у селу Лештане, које је мешовито, снаге МУП-а обезбеђивале и српско становништво, а тада у мешовитим селима је МУП имао посебна одељења која су имала везу са Секретаријатом МУП-а у Призрену. Све њихове јединице осим јединица јачине два вода која су се налазила изнад села Мамуша су дана 28.03. напустиле ту територију, а јединица којом је командовао Стојан Коњиковац се већ усмерила према следећем задатку. Јединице које су са те територије извучене дана 28.03. су отишле у реон Велике Хоче и Ораховца и није било паузе, а по завршетку су кренули према Малишеву на следећи задатак. Још пре отпочињања борбеног задатка 25.03. било му је познато да ће и полицијска одељења која се налазе у селима бити у функцији обезбеђења те територије да би спречила извлачење терористичких снага. У питању је правац који води према планини Шара на којој територији он није био, а најближе је дошао до линије блокаде када је позван од команданта прве борбене групе у село Мамуша са турским становништвом које је од српске војске тражило да им се помогне јер су малтретирани од стране становништва и терориста који су успели да се извуку пре него што је затворен обруч код Студенчана на правцу Студенчане – Добродељане. Тада је захтевао да се прикупе људи који су представници села Мамуша и других села и обзиром да је ситуација у том тренутку апсолутно била под контролом да су сви могли да се врате у своја села у захвату главне комуникације од села Мамуша која излази на пут Ђаковица – Призрен. После ове активности на територији је остала друга категорија МУП-а. Села Лештане и Трње су близу, готово су спојена, стим што је Лештане ближе главној комуникацији Призрен – Сува Река, а Трње је ближе Мамуши територији коју су под контролом држали терористи. Тамо где се налазио положај

Позадинског батаљона, на тој линији блокаде нису очекивали неке борбе. Он нема сазнања да је у селу Трње било избегличког становништва из села Студенчане, нити му је то логично јер је Студенчане село које се налази непосредно на комуникацији Сува Река – Ораховац и становништво из тог села се преко Добродељана и Пагаруше извукло у реон Беланица у близини Малишева, али је могуће да су у појединачним случајевима одлазили код своје родбине. У односу на изјаве оштећених који су тврдили да су у време овог догађаја избегли из села Студенчане у село Трње у коме није било припадника УЧК и ОВК изјавио је да има сазнања да су се у селу Мамуша налазила лица из села Целине, делом из Хоче, делом из Пирана, из Ретимља, што је логично, а са напредовањем српских снага тих дана они су се повлачили према планини Граб којој је најближе село Студенчане. Планина Граб је територија која је била под њиховом контролом где је и село Добродељане у које никада пре тога није ушла ни војска, ни полиција, које је било тврђава и уколико би ишли према Мамуши то би значило да су ишли према српским снагама, што није логично. Они су нашли велику концентрацију људи, али их он није раздвајао ко је из ког села, само је тражио пошто су борбена дејства завршена да се врате сви у своја села која су безбедна јер је МУП остао на тој територији само у захвату две главне комуникације Призрен – Ђаковица и комуникација Сува Река – Ораховац, а није било потребе нити је МУП имао капацитете да буде у сваком селу.

Друштвено политичке прилике на Косову и Метохији у време овог догађаја, оружани сукоб између снага СРЈ и снага ОВК са једне стране, ваздушне нападе НАТО алијансе на територију Косова и Метохије, као и борбене активности 549. моторизоване бригаде у наведеном периоду детаљно је и међусобно сагласно са сведоком Божићем Делићем описао и сведок Стојан Коњиковац, који је у време овог догађаја у чину пуковника био начелник Одсека за оперативно-наставне послове органа у команди надлежног за планирање и обуку јединица. **Сведок Стојан Коњиковац** испитан на главном претресу је потврдио да је у време овог догађаја 549. моторизована бригада извршавала борбену активност уништења 124. бригаде ОВК која је била лоцирана и држала је територију у троуглу Призрен-Сува Река-Ораховац. Описујући дешавања која су претходила овом догађају навео је да је пред крај 1998. године извршено угушење оружане побуне на простору Косова и Метохије, да је Савезна Република Југославија потписала споразум о мисији надгледања стања на Косову са ОБЕС-сом, који је ту мисију вршио од октобра 1998. године до 24. марта 1999. године када је почело бомбардовање. Потписивањем наведеног споразума јединице војске су се морале повући са кључних објеката које су држали ради контроле територије после угушивања побуне, који период су шиптарско-терористичке снаге искористиле за поновно поседување одређених објеката за реорганизацију и за поновно донаоружавање. Наведене снаге држале су Подрињско-паштричку зону одговорности у чијем су саставу биле 122. бригада, која је имала командно место у Великом Дреновцу и 124. бригада са командним местом у Ретимљу које су држале три велика града, велики простор у троуглу који је био у зони одговорности 549. моторизоване бригаде. Са друге стране 549. моторизована бригада је по свом месту затварала Дрињско-косовски оперативни правац од Кукса преко Призрена, Суве Реке ка Приштини и као војска нису смели да дозволе да воде борбу на два фронта против наведених снага иза леђа и напад из Албаније јер би таква борба била осуђена на пораз, да би то спречили, на основу одлуке команде Приштинског корпуса, предузете су мере да до почетка агресије из Албаније успоставе потпуну контролу територије у својим зонама одговорности.

Дана 21. и 22. марта приликом извршавања редовних активности на патролу МУП која се кретала од Суве Реке према Ораховцу је отворена ватра са објекта Граб, северних кућа села Студенчане, због чега је био онемогућен пролаз патрола од Суве Реке ка Ораховцу. Тиме је тај пут пресечен и отворен је коридор да се из Албаније кроз територију коју контролишу шиптарско-терористичке снаге може несметано убацити наоружање и људство које је тамо ишло на обуку. После наведених експреса је на основу Заповести претпостављене команде одобрено 549. бригади да изврши антитерористичку акцију уништења 124. бригаде шиптара и да успостави контролу територије за коју је одговорна, да успостави и омогући комуникацију и покрет путем Сува Река – Ораховац и асфалтним путем од Призрена према Ђаковици и Пећи.

Наредбу да ступе у војно дејство дана 25.03.1999. године, примили су у писаној форми из команде Приштинског корпуса дана 23.03.1999. године и у току дана по пријему заповести реализовали су потпуни процес доношења одлуке команданта бригаде. Команда у чијем саставу се и он налазио израдила је потребна борбена документа и извршила је организацију за извршење задатка. 23. марта израдили су заповест по одлуци команданта, а 24. марта су потчињеним јединицама подељена документа – заповест, кодирана карта, тајни називи. Приликом поделе радних задатака у касарни у Призрену био је присутан и Гавриловић Павле коме су уручена сва потребна документа, а припреме око организације су извршене у касарни.

Добили су задатак да успоставе контролу територије и деблокирају путеве, а након проученог задатка и процене одлучили су да са делом снага бригаде, са кружне основице изврше блокирање и уништење 124. бригаде, да успоставе контролу територије и изврше деблокаду путева, да спрече стварање коридора са границе, ради уношења борбеног наоружања и опреме из Албаније. Ради извршења задатка донели су одлуку о формирању пет борбених група, снаге за напад, снаге за блокаду, снаге за ватрену подршку, обезбеђење борбених дејстава и командовање и везу. Он је био на челу Пете борбене групе, која се налазила у оквиру снага за напад, на тежишту правца извођења борбених дејстава, са задатком да на правцу од Суве Реке ослободе село Студенчане и Самодраже и да садејствују Шестој борбеној групи у ослобођењу Оптеруше и касније на уништењу шиптарско-терористичких снага на својим правцима на које су ишли. Део снага Позадинског батаљона налазио се у оквиру снага за блокаду и посео је заједно са другим снагама из бригаде линију блокаде која се кретала од тригометра 418 преко јужног дела лештанске реке према селима Смаћ и Доња Србица до асфалтног пута Призрен – Ђаковица. Објаснио је да снаге за блокаду имају задатак да поседну одређени положај, да све време буду на тој линији и спречавају непријатеља уколико крене у том правцу, да су дужни да спрече извлачење непријатеља уколико неко на њих наиђе и отвори ватру јер су у питању непријатељске снаге које су наоружане и врше пробој из окружења, да не врше никакав покрет, док се снаге за борбена дејства крећу, воде борбу, сукобљавају се, предузимају мере покрета.

25. марта у јутарњим сатима, команданти борбених група су повели своје борбене групе, а он је око три сата ујутру кренуо са петом борбеном групом из касарне из Призрена према Сувој Реци на полазну линију у село Раштане које су запосели до наређеног времена за готовост у 07 h. Његова борбена група била је састављена од команде моторизоване чете, тенковског вода, вода противавионских топова 30/2 без иједног оруђа, самоходно оруђе 90мм и санитетског одељења. Јача борбена средства

поставио је у захвату комуникације због квалитетније покретљивости. У време његовог доласка на терен лаки артиљеријски дивизион ПВО није био у близини села Трње. Вод противавионских топова 30/2 такозване „праге“ који је био у саставу његове борбене групе, је био десно од њих, а налазили су се у северном делу села Раштане на удаљености 4км од села Трње и од брда на које је оптужени Гавриловић Павле дошао са Позадинским батаљоном. Заједно са њима задатак су извршавале две чете 37. одреда ПП, Пета чета Посебних јединица ПП из Призрена и Четврта чета Посебних јединица из Ђаковице које су биле на различитим правцима, а свако је командовао својим саставима. Кренули су напред по плану и читавог дана 25. марта су биле жестоке борбе, али је њихов ефекат био такав да су напредовали до око 500 метара према селу Студенчане јер су непријатељске снаге имале уређен положај на јужним ободима села Студенчане, а они су били на чистини заравњеној до линије између села Раштане и села Студенчане и по отварању унакрсне ватре да им људи не би изгинули нису могли ићи даље и тек другог дана су успели да овладају селом Студенчане из кога се непријатељ повукао и напустио село, а у овом селу као и у селима Самодраже и Ретимље није било цивилног становништва, већ само припадника ОВК. У току ноћи нису имали борбених активности али се чуло неколико експлозија из правца Призрена, а касније су преко средстава везе сазнали да је НАТО авијација бомбардовала касарну. Наредног дана су по донетој одлуци суротно дејству од претходног дана заједно са командом 37. одреда ПП фронталном ватром држали непријатеља а делом снага су извршили дубок обухват с десна према објекту Граб и уз мању борбу су избили на објекат Граб и надвисили су непријатеља који је био у долини, ослоњен на насељено место и тиме је био изложен бочним ударима с једне стране и фронталним ударима са друге стране. Њихове снаге из других праваца имале су више успеха, што је додатно оптерећивало непријатеља, тако да су до 12 часова дана 26. марта заузели објекат Граб, ушли су до половине села Студенчане и с леве стране објекта 3, а до краја дана су изводили борбене активности и очистили су село Студенчане, а пад мрака су сачекали на линији објекат Граб са задње стране села Студенчане. Линије су међусобно увезали, попунили муницијом и средствима борбене технике и ту су заноћили другу ноћ. Шеста борбена група је такође напредовала, а циљ је био да се његова пета борбена група од села Студенчане споји са шестом борбеном групом која је ишла од Зочишта и Оптеруше. У току ноћи између 26. и 27. марта чуо се звук трактора и мотокултиватора, а сутрадан су сазнали да се део шиптарско-терористичких снага извлачио јер су другог дана друга борбена група и део јединица ПП-а заузеле командно место Ретимље у коме је било уређено место за око 500 рањеника, пружање помоћи, центар за обуку. Трећег дана у јутарњим сатима 27. марта спојили су се заједно са Шестом борбеном групом чиме је у потпуности била затворена кружна основица и онемогућено несметано извлачење непријатеља. Трећег дана Шеста борбена група је наставила дејство на правцу Самодраже да се не би дозволило консолидовање непријатељских снага и поседање положаја у близини села Непребишт и Мамуша у које су се повукле шиптарско-терористичке снаге. Познато му је, јер је чуо преко мотороле, да је командант бригаде ишао до Мамуше да оствари контакт са цивилима. У околним селима која су удаљена два до четири километра од села Трње било је оружаних формација супротне непријатељске стране, осим у селу Лешане које се налазило даље из линије блокаде. Они су наставили путем Студенчане – Добродељане и на њих није било дејства до пред улазак у село, осим што их је у пар навратала надлетала НАТО авијација када су се маскирали у шиппражју док налет непријатељске авијације не прође и то је било прво борбено дејство где је непријатељ имао превласт у ваздуху. На уласку у село Добродељане на њих је отворена јака ватра из села, на чијем се почетку

налазила импровизована рампа коју су направили терористи, зграда у којој су очигледно организовано боравили, сошке за наоружање, душеци на којима су се одмарали, контролни пункт за улазак у село. После заузимања источне стране дела објекта под називом „Чука“ који надвладава селом Добродељане, увезали су линије и после испољеног бочног дејства омогућено им је да могу са предње стране да поново крену напред и до краја дана су избили на другу страну села Добродељане, увезали су линију, успоставили борбени распоред и ту су преноћили. У Добродељану су остали наредна два дана поправљајући ситне тактичне положаје. У току борбених дејстава из састава бригаде су погинула три војника, а осам је рањено. 549. моторизована бригада је извршила борбени задатак, уништена је 124. бригада, успостављена је контрола територије коју су пре тога контролисале шиптарско-терористичке снаге, извршена је деблокада путева Сува Река – Ораховац и Призрен – Ђаковица и тај простор су контролисали у потпуности. Поново су заузети битни, доминантни објекти ради наставка контроле територије, а он је са својом борбеном групом након Добродељана борбена дејства наставио у месту Пагаруше.

Део снага Позадинског батаљона се према изјави овог сведока налазио на линији блокаде која је захватала севернозападни део испред села Трња, које је било ван борбене зоне одговорности Сува Река – Призрен, ван борбених дејстава. У самом селу Трње није било шиптарско-терористичких снага, било је цивила за разлику од села Студенчане из кога су цивиле шиптарско-терористичке снаге извукле раније знајући да је Студенчане прва линија одбране њиховог реона између Суве Реке, Призрена и Ораховца. На село Трње није било дејства тешке артиљерије. Позадински батаљон и део људства из тог батаљона који се налазио на линији блокаде по формацији није имао јаче наоружање од личног, што су пушка и евентуално пиштољ, а борбена средства додељују се снагама за борбену активност које треба доминантно да изврше задатак, а снаге за блокаду нису борбено ангажоване у смислу покрета и дејства. Позадински батаљон по својој формацији и по опремљености не поседује противавионско средство, а сва таква средства која су имали у бригади концентрисана су у посебној наменској јединици посебан лаки артиљеријски дивизион противваздушне одбране на чијем је челу командант који има своју батерију. За разлику од те јединице Позадински батаљон има интендантску, техничку и санитетску чету.

Из исказа сведока Миљана Величковића испитаног на главном претресу утврђено је да је у време овог догађаја обављао дужност начелника органа безбедности у 549. моторизованој бригади Приштинског корпуса, тадашње Треће Армије Војске Југославије. Није био непосредни учесник, а ни сведок догађаја који је предмет овог кривичног поступка, а о овом догађају није имао ни посредних сазнања јер би у складу са процедуром извештавања која је тада важила у органима безбедности о томе доставио извештај. Сагласно наводима сведока Божицара Делића и сведока Стојана Коњиковца је навео да је команда 549. моторизоване бригаде за све активности које су спровођене у том периоду, за борбена дејства, израђивала неопходну пратећу документацију, да су припадници команде 549. моторизоване бригаде учествовали у процесу планирања појединих операција свако из домена свог делокруга рада и обавеза које су тада биле прописане важећим правилима. Потврдио је да је 549. моторизована бригада у наведеном периоду била ангажована на борбеним дејствима на основу наређења команде Приштинског корпуса, да је активност 549. моторизоване бригаде по добијеним задацима била усмерена на два правца да организује одбрану на државној

граница са Републиком Албанијом, а била је ангажована и на тежишту одбране тадашњег Приштинског корпуса због очекиване копнене инвазије на Савезну Републику Југославију. Паралелно са тим ради заштите сопствених јединица, имајући у виду да су снаге ОВК биле у залеђу њихових јединица, да је бригада требала да поседне прву линију одбране на државној граници, са виших нивоа командовања, од команде Приштинског корпуса и команде Треће Армије наређено је да се терористичке снаге које су се налазиле у њиховом залеђу елиминишу и униште да би јединица могла несметано да изведе тежишни задатак одбрану земље од очекиване копнене агресије. Од почетка рата, од 24. марта па до краја рата њихова јединица је била ангажована како је плановима и било предвиђено, тежишно на одбрани државне границе према Републици Албанији. Ширина реона одбране је била око 100 километара и делом према Републици Македонији, а бригада је у наведеном периоду, што му је познато са реферисања којима је присуствовао, имала претежно од 12000 до 14000 војника подразумевајући и офицере, подофицере, резерву, а што је било веома велико бројно стање. Указао је да су све јединице бригаде у највећој мери задатке извршавале часно, поштено, да је бригада одмах након рата била прва јединица тадашње Војске Југославије која је са највишег државног нивоа одликована орденом наредног хероја. Тежиште његовог деловања као органа безбедности у наведеном периоду је откривање планова и намера припадника ОВК обзиром да јединица никада није кретала у задатак док од његове службе не добије податке о томе где се налазе терористичке снаге, податке о њиховој јачини, саставу, евентуалном постојању израђених минских поља и препрека, а тежиште његовог ангажовања било је и на откривању делатности страних обавештајних служби према домаћим саставима да би се сачували животи и здравље војника и спречавање криминалних аката. Јединица је имала обавезу да након сваке акције сачини анализу – званичан писани извештај, који су сачињавали они који су руководили акцијом, учествовали у акцији, као и чланови команде, а који документ је на крају потписивао командант бригаде. На тај начин се поступало у свим јединицама, а ратни дневник се водио као документ где је све евидентирано, број погинулих или рањених припадника војске, као и припадника терористичких снага уколико их је било. Извештаји су имали за циљ да служе као систем научних лекција ради очувања живота војника у будућим сличним акцијама. Као орган безбедности у бригади у дисциплинском смислу био је потчињен и одговоран за свој рад команданту бригаде, а у стручном смислу је био везан за начелника Одсека безбедности Приштинског корпуса, односно начелника Одељења безбедности у Трећој Армији и за управу безбедности тадашњег Генералштаба Војске Југославије којом линијом се одвијало и стручно извештавање, стим што се након извршених акција о сазнањима за постојање кривичних дела или дисциплинских преступа упознавао и командант, а уколико би се дошло до сазнања да су извршиоци физичка лица уз одобрење претпостављених сазнањима би се уступала МУП-у. У наведеном периоду орган безбедности у бригади је стручно претпостављени орган јединицама Војне полиције. Он је у 549. моторизованој бригади имао чету Војне полиције која је у свом саставу имала Одељење за сузбијање криминалитета. Уколико би дошао до података који се тичу одређених лакших кривичних дела уступао би их припадницима Војне полиције који би даље преузимали мере на документовању и друге мере ради сачињавања кривичне пријаве коју би он преко својих претпостављених уступао надлежном органу. У наведеном периоду било је актуелно војно правосуђе. Чета Војне полиције којом је он стручно руководио је према кривичном уписнику током 1998. и 1999. године поднела преко 500 кривичних пријава против припадника војске, од најситнијих дела до најтежих кривичних дела.

Из исказа сведока Зорана Ђокића утврђено је да је у време овог догађаја био активно војно лице у 549. моторизованој бригади на дужности начелника референта за обавештајно-извиђачке послове у бригади. Његов непосредни старешина је био начелник штаба пуковник Владимир Стојиљковић, а командант бригаде је био пуковник Божидар Делић. Његов задатак у штабу је био да изучава одбрамбене снаге страних земаља, да обучава команду о наоружању и опреми којом те снаге располажу, да предлаже обуку извиђачких јединица за оспособљавање ради прикупљања података током извиђања. Информације је добијао од јединица на терену на целом простору од Призрена до Ђаковице, као и од МУП-а и органа безбедности. За разлику од органа безбедности он није имао право на оперативни рад и располагао је једино подацима које су јединице могле да виде и чују. Нарастањем снага ОВК у зони одговорности Призренске бригаде све јединице као и Позадински батаљон биле су ангазоване у блокади. Јединице у блокади су се састојале од разноврсних јединица и имале су задатак да држе блокаду као подршку органима МУП-а на одређеним правцима. У време извршења овог кривичног дела он је био учесник у дешавањима на Косову, али не у реону села Трње. У командном месту у Призрену добили су задатак који су требали да изврше, да буду у блокади и подршка органима МУП-а на правцу Ораховац – манастир Зочиште према Слапужану, односно селу Студенчане, да прате органе ПЈП и након што пређу одређени простор да им се приближе, да заузму једну линију и да ту буду стационирани. Са њима је била једна јединица из Ниша, а са њихове леве стране према брду је била јединица из Лесковца којима су они били подршка у блокади реона. Село Трње је од реона где се налазио било удаљено седам до осам километра и није му познато шта се у селу Трње дешавало. На правцу на коме се он налазио војска није улазила у села и тражила припаднике непријатељске војске. Испред њих је био ПЈП са задатком да уђу у одређено село из кога би било дејстава. Док су били у блокади било је по њима директног дејства снага ОВК и рањавање једног војника из његове јединице док је стајао поред камиона, а на његову јединицу је дејствовала и авијација НАТО. Накнадно су на простору из кога се дејствовало по њима налазили делове опреме наоружања, кабаница, униформи. Није му познато да је у селу Трње било убистава.

Сви наведени сведоци међусобно су се сагласно изјаснили да су у наведеном периоду припадници 549. моторизоване бригаде, као и припадници Позадинског батаљона имали маскирне униформе, да су на глави носили капе или шлемове. Сведок Миљан Величковић у свом исказу је навео да је један део јединица МУП Србије Посебних јединица полиције имао маскирне униформе, сличне војним униформама, зеленкасто-браон боје и маскирне са плавим нијансама, да су једне више личиле на полицијске униформе, а друге на војне униформе, али су се разликовале од униформи коју је носила војска. И сведок Стојан Коњиковац је потврдио у датом исказу да су се униформе војске и полиције јасно разликовале по боји. Сведок Божидар Делић детаљно је у датом исказу објаснио да су припадници његове бригаде носили војне зелене маскирне униформе, да су јединице Војне полиције имале другачије униформе исте по шари, али су имали комбинезоне, а само специјалне јединице су у саставу својих униформи имали СМБ мараме, али их није имао и Позадински батаљон јер им то није следовало, а војници Позадинског батаљона имали су обичну униформу.

Постојање садејства снага војске и МУП-а у извршењу задатка дефинисаног и издатог од команде Приштинског корпуса потврдио је у датом исказу сведок Миљан Величковић наводећи да је постојало садејство са јединицама МУП-а, да је њихов

однос био изузетно коректан, да су највећи део борбених дејстава изводили заједнички уз однос поверења и поштовања, при чему су припадници МУП-а учествовали у планирању али су наређења добијали по својој линији командовања. У односу на наведене околности сведок Стојан Коњиковац детаљно је описао ангажовање и дејство 37. одреда Посебних јединица полиције, Пете чете Посебних јединица полиције из Призрена и Четврте чете Посебних јединица из Ђаковице која су заједно са Петом борбеном групом којом је командовао учествовале у извршењу овог задатка при чему је свако командовао својим саставима. Према изјави сведока Коњиковца војска је функционисала под својом командом, а МУП као посебан састав под својом командом и није било претпочињавања. Сведок Божидар Делић, командант 549. моторизоване бригаде, је изјавио да се сарадња са МУП-ом, који је као и његова јединица имао своја задужења за контролу територије, подразумевала, да је за извршење задатка који је у Приштини дефинисан нису биле довољне само снаге војске и обзиром да је тај задатак дефинисан и за МУП то је значило да ће снаге МУП-а и снаге војске у сарадњи извршити тај задатак, што је захтевало да се он у Приштини по доласку у Призрен види са командантима полиције, да директно на карти прецизирају где ће бити садејство снага војске и МУП-а, а где ће те снаге нападати саме, собзиром да је војска на неким правцима дала само технику, а МУП је дао други борбени део који су чинили људи који врше претрес терена и иду у напад. Пошто су се налазили на извршењу истог задатка, садејство МУП-а и војске је подразумевало њихову непрекидну комуникацију, коју су обезбеђивали на тај начин што су команданти МУП-ових јединица тамо где је МУП ишао заједно са војском били уз команданта војске и свако је командовао својим саставима. МУП није имао тежу борбену технику и средства подршке и исте је добијао по потреби од војске. Садејство је било јединствено и по задатку и по времену, постојала је непрекидна сарадња између војске и полиције, али никада није било претпочињавања једних другима. Полицијске старешине су прихватале одлуке војних старешина о војним задацима за војску и о војним операцијама и заједно су на томе радили јер у супротном задаци се не би могли реализовати на квалитетни начин. Одлуке о војним операцијама у том периоду у којима су били ангажовани и МУП и војска доносиле су се заједнички од стране полицијских и војних старешина, а њихова самосталност у доношењу одлука је постојала у активностима и борбеним дејствима у које су ишли једни без других. Постојала је могућност да МУП извршава и обавља неке војне задатке и операције без знања војних старешина и ради у оквиру својих надлежности без војске на одређеном терену. У наведеном периоду органи МУП-а су апсолутно функционисали, саобраћајна полиција је радила свој посао, као и остали органи МУП-а, а у извршењу конкретног задатка садејство је било са Посебним јединицама полиције у којима се налазило млађе људство, а друга категорија су били људи старијих година који су држали пунктове, обезбеђивали одређена места и комуникацију. Иако су постојали посебни командни ланци за МУП, посебни за војску, постојала је координација и узајамна спреност да помогну једни другима, чак и у логистичким деловима.

-Увидом у листу Војске Србије за оптуженог Гавриловић Павла, са основним подацима лица, актуелним стањем у служби, историјатом стања у служби и описним подацима утврђено је да је оптужени Гавриловић Павле завршио Техничку војну академију Копнене војске. Дана 20.08.1988. године одлуком команданта Треће армије постављен је, у чину поручник-капетан, на дужност пословође Одељења за средства везе електронику и електроенергетику са местом службовања у Битољу. Одлуком команданта Треће армије је дана 01.12.1988. године постављен у чину поручник-

капетан на дужност командира Другог вода за средства везе и електроенергетику чете ремонтне подршке са местом службовања у Битољу. Одлуком команданта Треће војне области од 16.05.1991. године, у чину поручник-капетан, је постављен на дужност командир позадинског вода са местом службовања у Криволаку. Одлуком команданта Треће армије од 17.08.1992. године, у чину поручник-капетан, постављен је на дужност командира Првог вода Четврте наставне чете, са местом службовања у Нишу. Одлуком команданта Приштинског корпуса од 10.06.1993. године, у чину капетан, постављен је на дужност референта техничке службе органа за позадину 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Призрену. Одлуком команданта Приштинског корпуса од 23.08.1994. године, у чину капетан прве класе, постављен је на дужност референта техничке службе у органу за позадину 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Призрену. Одлуком команданта Приштинског корпуса од 25.10.1996. године, у чину капетан прве класе, постављен је на дужност командира техничке чете Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Призрену. Одлуком команданта Треће армије од 02.04.1998. године, у чину мајор-потпуковник, постављен је за команданта Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Призрену. Одлуком команданта Треће армије од 08.05.1998. године, у чину потпуковник-мајор, постављен је на дужност команданта Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Призрену. Одлуком команданта Треће армије од 01.01.1999. године, у чину мајор-потпуковник, постављен је на дужност команданта Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Призрену. Одлуком команданта Треће армије од 26.04.2000. године, у чину капетан прве класе мајор, постављен је на дужност референта техничке службе у органу за позадину 159. артиљеријско-ракетне бригаде ПВО, са местом службовања у Лесковцу. Одлуком команданта Приштинског корпуса од 10.02.2003. године, у чину мајора-потпуковника, постављен је на дужност начелника техничке службе органа за позадину команде, Команда, 159. артиљеријско-ракетна бригада ПВО, Приштински корпус, са местом службовања у Лесковцу, а одлуком од 07.03.2005. године, у чину мајор-потпуковник, постављен је на дужност референта за (ОПП, ЗОП, ЗНР и ЗЖС) Одељења за логистику команде 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, са местом службовања у Лесковцу. Одлуком од 29.07.2005. године, у чину потпуковника, на дужности референта за (ОПП, ЗОП, ЗНР и ЗЖС), у 3. Одсеку за логистику Б-4 команде 549. моторизоване бригаде копнене снаге, са местом службовања у Лесковцу. Одлуком од 02.02.2006. године, у чину мајор-потпуковник, постављен је на дужност референта за (ОПП, ЗОП, ЗНР и ЗЖС) у 3. Одсеку за логистику Б-4, Команда 549. моторизоване бригаде копнене снаге Војске Србије и Црне Горе, Министарство одбране Србије и Црне Горе, са местом службовања у Лесковцу, а одлуком од 11.09.2006. године, у чину потпуковника, постављен је на дужност начелника, а уједно и помоћника команданта за логистику у Трећем одсеку за логистичку подршку Б-4 Команда 352. инжењеријски пук копнене снаге, Војска Србије, Министарство одбране Републике Србије, са местом службовања у Прокупљу, а одлуком од 13.08.2007. године, у чину потпуковник, на место референта Одсека за борбену готовост и употребу Трећег одељења за оперативне послове Л-3, Команда копнене војске, Копнена војска, Војска Србије, Министарство одбране Републике Србије, са местом службовања у Нишу, на коју дужност и у истом месту службовања је распоређен у чину потпуковника и одлуком од 18.12.2008. године, као и одлуком од 15.09.2009. године. Утврђено је да је констатовано учешће оптуженог Гавриловић Павла у рату на Косову и Метохији у периоду од 23.03.1998.

године до 26.06.1999. године као командант 549. моторизоване бригаде. Увидом у извештај Војне поште 1403 Војне полиције Стр.пов. 6-1/147-116 од 29.08.2014. године утврђено је да је оптуженом Гавриловић Павлу, пуковнику техничке службе, престала професионална војна служба наредбом министра одбране број 1-291 од 05.08.2014. године објављена у «Службеном листу» број 17 од 22.08.2014. године.

-Увидом у листу Војске Србије за оптуженог Козлина Рајка, са основним подацима, историјатом стања у служби, актуелним стањем у служби и описним подацима утврђено је да је оптужени Козлина Рајко завршио Техничку подофицерску школу 23.07.1994. године, од ког датума му се рачуна стаж у Војсци Србије и Црне Горе као ратни стаж. Одлуком од 23.07.1994. године, у чину старији водник прве класе, постављен је на дужност техничара за ракетно наоружање Чете за средњи ремонт, са местом службовања у Београду. Одлуком од 15.01.1995. године постављен је у чину водника прве класе на дужност командира Јединице уједно руковалац одељења за снабдевање у Одељењу за снабдевање позадинског вода 11. оклопног пука 11.К 40КЦ, са местом службовања у Београду. Одлуком од 16.09.1996. године, у чину старијег водника прве класе, постављен је на дужност командира Одељења за мототехнику Техничке чете, Позадинског батаљона 549. моториоване бригаде Приштинског корпуса Треће армије, са местом службовања у Призрену. Одлуком од 08.05.1998. године, у чину старији водник прве класе, постављен је на дужност командир уједно руковалац Другог одељења вода за техничко одржавање, Техничке чете Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Треће армије, са местом службовања у Призрену. Одлуком од 25.01.1999. године, у чину старији водник, постављен је на дужност командира Одељења за мототехнику Техничке чете Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса, Треће армије, са местом службовања у Призрену. Одлуком од 07.05.2000. године, у чину старији водник-заставник прве класе, постављен је на дужност помоћника референта Саобраћајне службе у органу за позадину, органа за позадину Београдски корпус, Прва армија, са местом службовања у Београду. Одлуком од 16.01.2004. године, у чину старијег водника-заставника прве класе, постављен је на дужност командира аутомобилског одељења Позадинске чете, логистички батаљон, 401. артиљеријско ракетна бригада ПВО, Београдски корпус, са местом службова у Јакову. Одлуком од 01.02.2008. године, у чину старијег водника, постављен је на дужност командира Одељења за обуку стрелаца, Четврти вод за обуку стрелачке специјалности Прве чете за обуку, Батаљон за обуку, Трећи центар за обуку, Команде за обуку Војске Србије, Министарства одбране Републике Србије, са местом службовања у Јакову. Одлуком од 13.12.2009. године, у чину заставника - старијег водника прве класе, постављен је на дужност командира Првог одељења за обуку стрелаца, Први вод за обуку стрелачке специјалности, Прва чета, Батаљон за обуку, Трећи центар за обуку Команда за обуку Војске Србије, Министарства одбране Републике Србије, са местом службовања у Јакову, где се и даље налази на служби.

Из наведених доказа утврђена је припадност оптужених једној од страна у сукобу. Оптужени Гавриловић Павле као официр Војске СРЈ и командант Позадинског батаљона, а оптужени Козлина Рајко као подофицер Војске СРЈ, а командир одељења техничке чете Позадинског батаљона, дана 25.03.1999. године, били су ангажовани на блокади територије на линији тт3567, село Трње, објекат Језеро, објекат Мистра, тт330, село Смаћ, село Доња Србица, Терамида заједно са четама везе, деловима хаубичког дивизиона и деловима ЛАРД ПВО, при чему је део Позадинског батаљона ангажован на линији блокаде на ободу села Трње на основу издате заповести команде 549.

моторизоване бригаде од 23.03.1999. године, приликом извршења борбеног задатка, борбених група Позадинског батаљона, 243. бригаде, 37. одреда ПЈП Ниш, 23. одреда ПЈП и Пете чете ПЈП Призрен, уништење шиптарских терористичких снага у ширем реону села Ретимље, деблокада комуникације Сува Река – Ораховац, блокада и уништење непријатељских снага у ширем реону села Ретимље, и успостава контрола територије на том подручју чије је спровођење тога дана отпочело, а издатог на основу заповести Приштинског корпуса – заједничке команде за КиМ од 23.03.1999. године.

Оптужени су у датим одбранама тврдили да у време догађаја нису имали сазнања о убиствима у селу Трње и да су о томе први пут сазнали приликом сведочења пред судом у Хагу у поступку који се водио против генерала полиције 2003. или 2004. године.

Догађаје на дан 25.03.1999. године у селу Трње и ближој околини села детаљно су и међусобно сагласно описали у исказима датим у истражном поступку пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу сведоци-оштећени Ђиле Гаши, Елизабета Краснићи, Хамиде Гаши, Неџат Битићи, Шућерије Гаши, Ариффе Гаши, Илми Гаши, Милаим Гаши, Беким Гаши, и на главном претресу сведок Маљић Воци, који су се у датим исказима међусобно сагласно изјаснили у односу на околности ко је од становника села Трње и лица из суседног села Студенчана која су се дана 25.03.1999. године затекла у селу Трње тога дана лишен живота, а која лица су задобила телесне повреде, када, како и где су та лица настрадала, ко је од њих сахрањен на посебном гробљу у селу Трње, а која се лица још увек воде као нестала лица.

Из исказа сведока-оштећене Ђиле Гаши је утврђено да је дана 25. марта 1999. године са супругом Шабаном Гашијем, који је тога дана лишен живота, живела у кући која се налази на крају села, иза које је њива, а одмах ту у близини и река, а у кући је са њима било и доста становника села Студенчане који су дошли код њих годину дана пре овог догађаја након што су им куће запаљене. Око шест сати ујутру је посматрајући са кућног балкона, најпре уочила тенкове и војнике близу тенкова, који су заузели положај на брду изнад села на око петсто метара удаљени од њих. Пуцали су из тенкова с времена на време на село Трње. Најпре су гађали кровове зграда што је трајало око пола сата, а у тој почетној пуцњави запаљен је само кров, а нико није убијен јер су се сви сакрили у подруме. Након петнаест-двадесет минута, када је пуцњава стала, војници су сишли одозго, а они су сви изашли иза кућа али су око седам сати уочили да су војници почели да улазе по њиховим кућама и кућама у окружењу. Када су ушли у двориште њеног стрица Бајрама Гашија и пуцали из аутоматског наоружања одмах су напустили куће и њих око 25 цивила се упутило у правцу њива, према реци која је иза куће на удаљености 30 до 40 метара. У исказу датом у истражном поступку пред замеником тужиоца за ратне злочине, а што је поновила и на главном претресу, сведок-оштећена Ђиле Гаши је навела да је пре него што су дошли до реке убијено четворо или петоро људи на њиви одмах иза куће Шабана Гашија, да је најпре убијен Рамадан Краснићи одмах након што је изашао из куће, затим комшиница Рахиме Воци, потом Рефије Краснићи, Бехаре Краснићи, затим и њена свекрва Бехарије Гаши, затим њена ћерка старости ■ година Бесарта Гаши, а након ње и рођена сестра њеног супруга Ајмоне Гаши. Била је ту присутна када су бежали у правцу реке, и видела је да они падају једно за другим, да нису преживели, да

су у њих пуцали војници који су се налазили иза жичане ограде у дворишту Бајрама Гашија.

Сведок-оштећена Ђиле Гаши описујући даља дешавања тога јутра је у исказу датом у истражном поступку пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу детаљно описала дешавања и убиства цивила мушкараца на обали реке. У исказу датом у истражном поступку је навела да су они пошли наниже где је било жито, а видевши да их не могу ухватити прешли су преко моста на другу страну реке нон-стоп пуцајући. Предали су се око 7,30 h када их је, док су још били на њиви, опколила још једна група од 30 полицајаца. Међу полицајцима препознала је лице под именом Беким Гаши, Ром, кога је упознала месец дана пре овог догађаја када су она и њен син заустављени од патроле полиције на путу до Грековца. Беким је као и остали присутни разговарао преко радио-везе, а од присутних је захтевао да их све убију, да не чекају, али су остали чекали наредбу преко радио-везе. Након 20 минута стигла је и друга група од петоро или шесторо полицајаца који су на себи имали полицијске плаве униформе. Међу присутним цивилима били су њен супруг и његов брат, један њен ујак и особа из села по имену Рефки, а било је и других мушкараца, које су све зауставили, а женама су поручили да иду својим кућама које су се налазиле у близини. Након што су се жене удаљиле, она је са удаљености од 30 метара видела да је осам полицајаца пуцало из аутоматских пушака неконтролисано рафалима и да су убили њеног супруга Шабана Гашија, његовог брата Хамзи Гашија, ујака њеног супруга Мухамеда Краснићија и човека из села по имену Рефки, чијег се презимена не сећа. У односу на убиства цивила на обали реке у исказу датом на главном претресу сведок-оштећена Ђиле Гаши је навела да је у групи цивила који су дошли до реке где су опкољени било 25 особа, да је међу њима било и гостију из села Студенчане. Након кратког времена, стигла су два полицајца који су ту зауставили неколико мушкараца и неколицину жена и деце и рекли им да иду одатле, при чему нису пуно говорили, само су им показали правац у ком треба да иду, а мушкарце су ту задржали. Након што су кренули и прешли двадесетак метара видела је, јер нису били далеко од њих, да су мушкарце ту и убили. Супротно претходним наводима навела је да је пуцала само војска, а поновила је наводе претходног исказа да су ту на обали реке убијени њен супруг Шабан Гаши, старости █ година, његов брат Хамзи Гаши, Мухамед Краснићи и један мушкарац из села који се зове Рефки, а чијег се презимена не сећа.

Сведок-оштећена Ђиле Гаши се у исказу датом на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине у истражном поступку изјаснила и о убиствима у дворишту куће Мусли Гашија наводећи да су током тога дана у кући њеног стрица убијени Беким Хајкам, Хуре Гаши са четири ћерке – Љуљета Гаши, Наталија, Селвете Гаши, Љумтурије Гаши и Бљерта Гаши, што је видео њен стриц који јој је те вечери око 7 h то испричао да је изашао и видео лешеве, док она те лешеве није видела. У исказу датом на главном претресу је потврдила да су тога дана људи убијени и у кући њеног стрица Бајрама Гашија који је то видео и о томе јој причао.

Сведок-оштећена Ђиле Гаши је у исказу датом на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине навела да су после догађаја код реке оне хтеле да иду у правцу Мамуше али да им то нису дали, него су им рекли да иду својим кућама које су се налазиле у близини, да су оне то учиниле и да је по доласку видела да су њене две куће почеле да горе али да није видела ко их је запалио. Остали су у својим кућама, а затим су отишли у стричеву кућу где су остали до вечери. Када су покушали да изађу,

да иду горе према селу, они су поново дошли са реке и почели да пуцају. Увече око 8 h на улици је убијен Хаки Гаши, а у дворишту су убили Мухамета из Студенчана, чијег се презимена не сећа. Она је са троје деце и супругом свог братанца ушла у подрум једне куће. Сутрадан је дошао њен старији стриц кога је претходно ухватила српска полиција и кога су хтели да убију, али им је он рекао да само иде да гледа лешеве и обзиром да је био старији они су му рекли да бежи одмах, да се удаљи. Он је знао да су оне ту негде и крију, тајно је дошао код њих и остао је са њима две ноћи, а оне су остале ту три дана и изашле су треће ноћи јер више нису могле да издржи без хране. Претходно је док се налазила у подруму кроз прозор видела лешеве који нису били померани, а полицајци који су били ту у плавој униформи били су у покрету целе ноћи, пуцали су и шетали су се около, а чули су их да разговарају. Треће ноћи након што су изашли из подрума прешли су мост према Лешану око 02 сата ујутру, а сутрадан су се придружили колони и отишли су у село Салаграш, где су провели ноћ, након тога су били у планини код Будакова, а затим су отишли у Грековац где су провели две ноћи. Након тога је са осталима пошла према Албанији. Ове наводе поновила је и у исказу датом на главном претресу, са изменом да је за време док су се скривале три дана и три ноћи сваке вечери ту била присутна војска која је пуцала, викала, палила куће, а да полиција није била присутна.

Посмртни остаци њене ћерке Бесарте Гаши, сестре њеног супруга Ајмоне Гаши, Рахиме Воци, Бехаре Краснићи пронађени су у месту Брезје близу Тропоје, где их је пронашао један чобанин, а посмртни остаци неких су откривени у самом селу. Тело њеног супруга Шабана Гашија пронађено је у самом селу где је био сахрањен, као и тело њеног девера Хамзе Гашија. Видела је да је извршена ексхумација и обдукција њене ћерке, Рефки чијег се презимена не сећа и једног лица из Ран Дубраве. Пронађени су и Вотим Гаши, Шемсија Гаши која је изгорела у кући, који су тога дана настрадали, као и Арбен Гаши који је исто убијен тога дана, а чије тело је изгорело у кући. Сви они су сахрањени на гробљу на почетку села. Остали се воде као нестала лица.

Из исказа сведока-оштећене Елизабете Краснићи испитане на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине у истражном поступку и непосредно на главном претресу утврђено је да је дана 25.03.1999. године била у кући своје тетке Бахрије Гаши, мајке Шабана и Хамзи Гаши, где су боравили од августа месеца након што су из села Студенчане избегли у село Трње. У кући се тада налазило између 30 и 40 лица. У исказу датом у истражном поступку сведока-оштећена Елизабета Краснићи је изјавила да је око 06 h ујутру њена мајка пробудила њу и супругу њеног брата Бехаре које су спавале на другом спрату у соби са сином њеног брата старости 18 месеци, а да су се мушкарци пробудили пре њих. Сишли су у двориште, а из шуме која се налазила близу села се пуцало, пуцали су Срби, полиција, али она то није видела већ је само чула пуцњаву, експлозије, гранатирање и са осталима се спустила у подрум где су остали око пола сата. У подруму је из њене породице било њих шесторо, од породице њеног стрица петоро, породице њене тетке четворо, а из друге породице их је било четворо све жене и деца. Од мушкараца у дворишту су били Хамзи Гаши, Шабан Гаши, њен стриц Мухамет Краснићи, Рефки учитељ из села Трње, њен брат од стрица Бурхан Краснићи, рођак њеног оца Садик Краснићи, али су Бурхан и Садик одмах отишли за Лештане.

Собзиром да су ту биле жене и деца изашли су у двориште, а пре него што су они ушли у двориште сви који су претходно били у подруму и у дворишту побегли су

најпре иза куће, а затим су бежали ка реци. Када су их видели да беже почели су да им пуцају са леђа иза жице којом је двориште ограђено. Најпре је убијен њен стриц Рамадан Краснићи, а након кратког времена убијена је и њена тетка Бахрије Гаши заједно са својом ћерком која је била психички оболела, затим ћерка Шабана Гашија – Бесарта Гаши, која је тада имала око 14 година која је видела њене баку и деку и вратила се по њих да их носи, али су тада сво троје убијени. Њена снаха Бехаре, која је у то време била трудна, није могла брзо да трчи и на удаљености два метра од реке је убијена. Њена мајка је то видела и покушала је да подигне снају али је и она тада погођена. Она је покушала да изађе из реке и да види шта се дешава али је повукао њен брат од тетке Хамзи Гаши. У исто време када је њена мајка убијена, супруга њеног стрица је била рањена, али је стигла да уђе у реку. Осим њих и још једна жена која се презивала Воци била је рањена у ногу, али јој нико није могао помоћи и она је умрла.

У изјави датој у истражном поступку тврдила је да је у питању полиција јер им је то писало на рукаву, а навела је да су на себи имали униформе теget плаве боје, да су све време пуцали на њих, али да тада никог нису погодили. Она је била најстарија у тој групи у којој су биле три њене сестре, њен брат, син њеног брата, а са њима је био и Рефки из села Трње. Склонили су се поред реке, али су ту опкољени. Навела је да је било више снага, да их је било са цртаним лицима, да су носили са собом ножеве, да су најпре хтели све да их убију, али да је један међу њима који је био старији и њој је изгледао као вођа, рекао да не пуцају, да не убијају. Иако је претходно тврдила да је то била полиција накнадно је изјавила да јој није позната разлика између војне и полицијске униформе, да тога дана није видела никог у војничкој униформи, да она не зна разлику између војне и полицијске униформе.

Када су им се приближили видели су да је међу њима било само пет мушкараца, од којих је један био Иљими Гаши, инвалид без ноге, са протезом, а да су тројица међу којима је био и њен брат, били старости 16 година. Када су хтели да одвоје њеног брата и синове Шабана и Хамзије, њихове жене су рекле да ће и оне остати са њима и да се неће одвајати, а обзиром да је Иљими Гашију спала протеза један од њих је рекао женама да му помогну и да се врате у село. Ту крај реке видела је и Бекима из Студенчана који је био полицајац у Сувој Реци, а који је њих из Студенчана знао врло добро и и питао их је зашто су дошли у село Трње и зашто су напустили своје село. Тада су женама рекли да се помере, а четири мушкараца су остала и тада су испред њих са друге стране реке убијени Шабан Гаши, Хамзи Гаши, њен стриц Мухамед Краснићи и лице по имену Рефки учитељ из села Трње. То је било око 10 сати ујутру и иако се она налазила на удаљености од два метра није видела ко пуца и у кога се пуца.

Њима су рекли да се врате, што су они и учинили и вратили се у исто двориште где су претходно били, где су затекли три спаљене куће Хамзи и Шабана Гашија и шталу. Када су видели да се полиција вратила са друге стране улице ка Мамуши из дворишта њене тетке отишли су у двориште куће Бајрама Гашија где су преноћили јер нису могли да изађу из села Трње. Двориште куће Бајрама Гашија се види са реке јер је између куће и реке само њива и све је равно од његовог дворишта до реке. У кући Бајрама Гашија затекли су два леша, Шемсије Гаши, супругу Милаима Гашија и Вотима Гашија, унука Бајрама Гашија, старости 10 година. Чула је да су убијени када је на кућу Бајрама бачена бомба. У овој кући биле су само жене и деца и још једна породица из Студенчана, а мушкараце нису видели јер су били у некој другој кући. Породице из Студенчана су изашле са намером да иду у Лештане, али након што су

упалили трактор српске снаге које су се вратиле ка Мамуши су чуле тракторе и пуцали су кроз зид са улице. Тада је убијен Мет Лимани из Студенчана који је био гост код Бајрама Гашија.

Чула је да је било убијених и у кући Мусли Гашија али њој није познато шта се у овој кући дешавало и колико је ту лица убијено. Сутрадан у 06 сати ујутру изашли су из села Трње и отишли су у село Лештане. Тада нису видели војску, а нису ишли селом већ преко реке. Тело њеног стрица који је убијен код реке са осталом тројицом мушкараца још увек није пронађено.

На главном претресу сведок-оштећена Елизабета Краснићи је поновила наводе претходног исказа, стим што је на главном претресу изјавила да је за њима док су бежали из дворишта Шабана Гашија у њиховом правцу пуцала војска. Објаснила је да је боравила у кући своје тетке Бахрије Гаши, удовице, јер су им куће у селу Студенчане у августу месецу изгореле, да је са њима био син њеног брата Шкензена - Арбенис Краснићи, старости ■ месеци, цела њихова породица Краснићи, Мухамед Краснићи са његовом породицом, њен стриц Шабан Гаши са својом породицом, Хамди Гаши са својом породицом. Пошто су се налазили у подруму, између 06 h и пола седам, Шабан Гаши, Хамзи Гаши су у дворишту приметили да они долазе и рекли су им да изађу, те су сви који су били ту, Рамадан Краснићи, Бахрије Краснићи, Ајмоне Гаши, Бесарта Гаши, Бехаре Краснићи, Ђиле Гаши, она и друге жене и сестре изашли и упутили су се у правцу њива преко којих су бежали, док је у њиховом правцу пуцала војска која је била иза куће. У односу на погибију наведених лица навела је да је њен стриц Рамадан Краснићи први убијен на њиви на удаљености неколико метара од куће, да је видела да он након што је пао више није устао, да су након њега на њиви убијене њена тетка Бахрије Гаши, ћерка њене тетке Ајмоне Гаши, да су остали продужили до реке, да је са њом тада била и Ђила Гаши, супруга Шабана Гашија и њихова ћерка Бесарте Гаши. Пре него што су ушли у реку убијена је њена мајка Рефија Краснићи која је остала на њиви, њена снаја, а супруга њеног брата Шкељзена Бехара Краснићи трудница, мајка Ардениса Краснићија старости ■ месеци, Рахиме Воци њена мајка, која је остала на њиви, а стрина Фетије Краснићи је ту рањена у руку. Остали су продужили низ реку и док су ходали по реци војска је иза њих пуцала, а нико тада није погинуо.

У реку су ушли она, Ђиле Гаши, Хамди Гаши и његова супруга Санија Гаши са сином, Шабан Гаши, Мухамед Краснићи, њене сестра Ганимете, Шкуте, Фатиме, најмлађи брат Дритон, стрина Фетије Краснићи, Илми Гаши и његова супруга Лирија Гаши и Рефки Реца. Када су им се приближила наоружана лица која су наишла из правца главног пута они су стали, а затим су сви изашли на обалу. Поновила је наводе претходног исказа о убиству на обали реке Шабана Гашија, Хамди Гашија, Рефки Реце и Мухамеда Краснићија, наводећи да они нису видели моменат када се пуца, у кога се пуца, ни ко пуца јер су се по њиховој наредби да се за пет минута остали удаље од обале, удаљили 20 метара и продужили су даље. По изласку из реке она је дозивала мајку и снају Бехаре, али ниједна није давала знаке живота. Њена мајка је била погођена у главу, пала јој је марама.

У односу на убиства у дворишту Бајрама Гашија у исказу датом на главном претресу је навела да је Шемсије Гаши коју су по повратку у двориште Бајрама Гашија затекли убијену, супруга Милаима Гашија, а Вотим Гаши кога су ту затекли убијеног је син Хамиде Гаши и био је старости око седам година. Од породице Бајрама Гашија су

сазнали да су Шемсија Гаши и Вотим Гаши погинули када је бачена бомба. Навела је и да су те вечери када су покушали да изађу из села приметили да се војска поново вратила, да су пуцали и тада је убијен Мет Лимани који је био гост код Бајрама Гашија.

Из исказа сведока-оштећене Хамиде Гаши утврђено је да је живела у кући свог свекра Бајрама Гашија са својим супругом Муратом Гашијем и својом децом и да се она у овој кући налазила и дана 25.03.1999. године, а осим њих у овој кући је тада било и 40 избеглица из Студенчана који су дошли код њих јер су њихове куће биле запаљене. Према исказу овог сведока у селу није било припадника ОВК. Након што су се пробудили, око 06 сати ујутру приметили су на брду један тенк, један топ и један минобацач, а сво то наоружање било је близу једно другом. Из правца где се налазило наоружање из те шуме, почела је пуцњава која је трајала пола сата, али она није чула гранатирање и пуцњаву.

Објаснила је да су у њиховом дворишту постојале четири куће, две које су биле њихове, у једној је живео Милаим Гаши брат њеног супруга, а друге две куће припадале су њиховим стричевима, браћи Бајрама Гашија, Нухи Гашију и Расиму Гашију. Становници Студенчана били су само у кући Бајрама Гашија, а у осталим кућама живели су чланови њихових породица, у једној од кућа су били Шабан Гаши и Хамзи Гаши, а у другој Расим Гаши са својим породицама. Она је тада била у кући Бајрама Гашија са женама и децом, а у другој кући Бајрама Гашија било је 12 мушкараца. Од становника села Студенчан ту су били ујаци Милаима Гашија и њеног супруга, Садик Лимани, Мертез Лимани, Нисрет Лимани и Мехмед Лимани старији човек, са својим породицама, старија жена Хајрије Лимани, Градје Лимани, снаја Ибадита Лимани, Шерине Лимани, Сабрија Лимани. Њен супруг Мурат Гаши је тада био у другој кући са мушкарцима, а ту је био присутан и синовац Бајрама Гашија – Беким Гаши, и Милаим Гаши.

Пошто су били на другом спрату куће сишли су доле и пробудили су децу, али нису излазили из куће. Око седам сати дошла је пешадија и пуцали су на први спрат за које су време они били у лежећем положају, а након што је пуцњава престала из те собе су прешли у другу собу. Позвали су их да сви изађу напоље. У једном тренутку прозору је пришао један војник са аутоматом који је на себи имао војну униформу зеленкасте боје и капу на глави, и ударио је о прозор аутоматском пушком. Приметила је да је био веома млад, али није успела да уочи ознаке на униформи, ни шаре. Када се удаљио, прешли су из предсобља у другу собу. Њен син Вотим Гаши, тада старости седам година, је остао у соби у којој су претходно боравили, и покушао је да је прати, да дође до ње, а њена заова Шемсија га је ухватила да га заштити, али тог тренутка је тај војник пуцао из аутоматског оружја и убио је Шемсију и њеног сина заједно са њом. Они су у том тренутку били у другој соби. Затим су бацили бомбу у ходник куће али тада нико није повређен, и поново су се окупили у дворишту Бајрама Гашија, а после пола сата су напустили двориште. Њен син је по рањавању био жив два сата, тражио је помоћ, али они му је они нису могли пружити, а после два сата је преминуо. Њена заова Шемсије Гаши је живела око 15 минута након повређивања и ту пред њима је издахнула. Њен супруг Милаим Гаши је дошао да је види неколико тренутака пре него што је она издахнула. Са њима је у кући била и ћерка њеног девера Хелими Гашија, Ема Гаши и Аземина Бинаку нећака из Студенчана, чије је супруг Бајрам Бинаку био у другој кући са мушкарцима. Њих две су тада рањене. Ово се дешавало око 6,30-07 часова ујутру. Жене са децом њих око четрдесет остали су у кући Бајрама

Гашија до сутрадан ујутру заједно са убијенима Вотимом и Шемсијом Гаши, који су били поред њих и који су остали у кући и после њиховог одласка. Увече је у дворишту убијен Мехмед Лимани у кога су из далека пуцали војници када су они покушали да трактором крену према Лештанима. Остале нису дирани. Наредног дана 26. марта запаљена је кућа њеног рођака Бекима Гашија, који је 25. марта био код њих у кући са мушкарцима где је остао две ноћи. Иако су хтели да те вечери беже у Лештане нису могли јер су из села Непребишт поново пуцали према њима. Село Трње су напустили сутрадан ујутру 26. марта. Тела њеног сина Вотима Гашија, Шемсије Гаши и Мехмеда Љиманија су остала у кући, нису их сахранили. У Лештану су боравили два дана, а у јуну месецу када су се вратили из Албаније пронашли су само њихове кости јер су њихова тела била у кући која је запаљена, а које су по проналаску сахранили. Накнадно је вршена ексхумација и обдукција, и након тога су сахрањени у селу Трње на гробљу на коме су сахрањени сви изгинули у рату. За лица која нису пронађена издата је документација да се воде као нестала лица.

Од других људи је сазнала да су истог дана у дворишту куће Муслија Гашија коју од њихових кућа дели само улица, убијени њени рођаци. Она из њиховог дворишта није чула пуцњаву. Касније је сазнала да је тада убијено њих 16, међу којима су Мусли Гаши, Шефкиназе Гаши, Шућури Гаши, Арбен Гаши, Седат Гаши, Хабибе Гаши, Фисник Гаши, Натура Гаши, Емир Гаши, Фјура Гаши, Љуљета Гаши, Селвете Гаши, Љумтурије Гаши, Бљерта Гаши,

Има сазнања и да су тада убијени Бахрије Гаши, Ајмоне Гаши и Бесарта Гаши које су страдале на њиви, Шабан Гаши, Хамзи Гаши који су настрадали на реци.

Из исказа сведока-оштећеног Нецата Битићија испитаног пред замеником тужиоца за ратне злочине у истражном поступку и непосредно на главном претресу утврђено је да је дана 19. марта 1999. године са пет чланова своје породице напустио село Студенчан након што је на кров његове куће пала граната. Тада су почели да бомбардују село Студенчан, обзиром да се штаб УЧК налазио у једној кући близу села у правцу села Самодража. Сви становници села Студенчан су побегли у Мамушу или село Трње где није било припадника УЧК и где је сматрао да је мирније. У време догађаја није био припадник ни једне војне формације. Навео је да је дана 19. марта са пет чланова своје породице напустио село Студенчан, да се штаб УЧК налазио у једној кући веома близу овог села у правцу села Самодража, да се УЧК налазила у Студенчану и Самодражу, а ОВК се налазио горе по брдима, да тада када је он напустио село Студенчан тамо није било бомбардовања али се пуцало из краћег оружја када су они напустили село. У дворишту куће његовог ујака Мусли Гашија постојале су једна велика и две мале једносратне куће. Дана 25.03.1999. године у 06,30 h у салону куће је било присутно 18-19 чланова породице Мусли Гашија и Латифа Гашија, а једино је он као нећак Мусли Гашија ту био избеглица. У исказу датом на записнику пред тужиоцем за ратне злочине навео је да је у једној од соби било њих 12 мушкараца. Рано ујутру када је свануло видео је на брду изнад села Трње, на узвишењу тенкове, припаднике српске војске и полиције који су дошли током ноћи из правца Призрена путем који води до Новака. Између 06,30 h и 07 h када се са брда спуштала војска, пуцали су тенкови у правцу Студенчана и чуле су се јаке детонације. Када је видео да се спушта војска вратио се јер је морао да се сакрије и није непосредно видео када су се српски војници и полицајци спуштала низ брдо, а његов ујак Мусли Гаши му је рекао да су дошли. Код њих је дошао Шућерај Гаши, син Муслија Гашија који је побегао из

своје куће јер су му ту била два сина и рекао им је да су ушли у његово двориште. У двориште су најпре ушла два војника који су се ту задржали само два минута и изашли су из дворишта. Његов ујак Мусли Гаши је ушао код њих у собу и свом сину и двојици својих унука је рекао да беже пошто су млади, а осталима је рекао да нигде не иду. Његов ујак Мусли Гаши који је тада имао 85 година је рекао да ће ићи у двориште и да ће се некако са њима споразумети јер познаје добро језик, а осим тога међу њима у кући је било више жена него мушкараца. Након два-три мунута Шућериј Гаши им је рекао да је велики број њих ушло у двориште кроз капију. Они су сви седели у соби, а из куће су видели да су наоружани. Двојица војника су ушла у салон од којих је један остао на вратима, а други који је имао аутомат у рукама је ногом отворио врата собе у којој су се налазили и наредио им да изађу напоље говорећи „Машала, шта чекате ви овде, ајде сви ван, напоље“, при чему је машала рекао на албанском језику. Уплашили су се, устали су и изашли су на балкон где је видео још једно лице са пушком у рукама, као и треће лице у дворишту близу степеништа. Са њима су биле жене и деца. У исказу датом у истражном поступку је навео да је по изласку из куће на улици угледао 15 до 20 униформисаних лица, чије су униформе биле шарене, тамне боје и разликовале су се од униформе коју је он носио када је служио војску. У односу на ове околности на главном претресу је тврдио да су униформисана лица били војници, да је то проценио на основу њихових година старости.

По изласку у двориште су заустављени и наређено им је да седну. Лицем окренутим према њима на удаљености четири до пет метара стајала су три војника са аутоматским наоружањем у рукама, а остали су били позади. У исказу датом у истражном поступку је навео да је видео свог ујака Муслија да стоји са војницима, да су га затим узели да су са њим ушли у кућу у којој је он боравио са супругом. Одмах по уласку Мусли Гашија у кућу у кући се чула пуцњава. Шућераја Гаши који је стајао са његове леве стране је позвао један од присутних униформисаних лица који су били удаљени од њих, удаљио га три до четири метра и нешто му рекао, а касније је од Шућерај Гашија сазнао да му је тражио 1.000 марака. Један од тројице који су стајали испред њих је од њега тражио упаљач који му је дао. Његова супруга која се налазила са његове десне стране рекла му је да гори кућа Муслије Гаши. У том тренутку је дошао војник тај један од те тројице и вратио се на место где је претходно стајао. Други војник је изашао из куће у којој се чула пуцњава и питао је чија је кућа испред њих која гори, а обзиром да се нико није јавио поновио је питање гласније и рекао нека устане, а након што је устао Исмет Гаши он је Исмета Гашија, обзиром да је био близу њега, ударио кундаком пушке у главу, од ког ударца је Исмет пао. У том тренутку чуо је да је неко ко се налазио са његове десне стране иза њега, рекао „Пуцај“, а тројица која су била испред њих са аутоматским наоружањем у рукама за секунд су оружје ставили на готове и отпочели су рафалну паљбу. Он је пао на леву страну, а видео је да су сви остали пали. На себи је носио бунду, а након пада видео је да крвари, да му је рука повређена и почео је да се окреће. Након што је чуо још један метак претварао се да је мртав и пустио је руку, а метак је прошао испод ње. Рука му је била повређена пре тог другог метка. У том положају остао је пет или десет минута, за које време нико ништа није причао, нити се окретао, а војници или полицајци који су били ту су изашли. Почео је полако да се креће у круг, видео је да су на десној страни сви лежали. Иза њега је било његово возило, сео је и држао руку, а у његовој близини на удаљености 1-2 метра видео је да је Исмет Гаши жив и да му је са главе текла крв. Исмету је рекао да уђе у собу која није била захваћена пламеном, а у којој је сигурно био убијен Мусли Гаши. Изјавио је да би тешко могао да препозна било кога од

присутних униформисаних лица која су у дворишту пуцала на њих или која су била у дворишту, осим што се сећа једног који је био млад, није имао капу и имао је риђу коврђаву косу, али он није пуцао, а пуцала су само тројица која су стајала испред њих наоружани аутоматским пушкама.

У односу на наведене околности сведок-оштећени Неџат Битићи детаљно се изјаснио и на главном претресу. Поновио је наводе претходног исказа да је по доласку војника, од свих присутних једино у двориште изашао старац Мусли Гаши да преговара са војницима. У односу на лишење живота Мусли Гашија је навео да је у моменту када су они по наредби војника сви седели у дворишту, да је један од војника који су претходно ушли у салон, за кога не зна да ли је био командант, одвојио Мусли Гашија и убацио га у другу кућу удаљену пет, шест метара. Тројица војника су се тада налазила испред њих и држали су оружје у рукама, а четири или пет метара од њих су били остали војници. У том тренутку један војник је дошао са њихове десне стране и у једном тренутку је додирнуо Шућури Гашија, а тада је други војник који је био испред њих дошао код њега и тражио му је шибицу да запали цигарету. Из правца у коме су одвели Мусли Гашија чуо се пуцањ. Не зна чиме је Мусли Гаши убијен јер је то било у кући и он није видео његово убиство али зна да је Мусли Гаши ушао на та врата, да су затим они изашли, али да Мусли Гаши није изашао за њима. Када је све завршено у вечерњим часовима он је са Исметом ушао у кућу и Мусли Гашија је затекао да лежи мртав.

Навео је и да је након убиства Мусли Гашија у кући, при изласку из куће командант је питао чија је кућа показујући на кућу удаљену од њих око седам метара, која је у том тренутку горела. У моменту када је устао Исмет Гаши, командант који је стајао са стране и наређивао је одмах рекао „Пуцај“, и та тројица која су стајала испред њих су одмах почели да пуцају према њима, чуо се врисак и сви су пали доле. У том тренутку у дворишту је било њих деветнаесторо, сви су били цивили и сви су седели на земљи када су пуцали на њих. Није приметио да је неко одбио да пуца, сећа се да је чуо команду да се пуца, да је у том тренутку видео цев од аутомата и чуо је да се пуца, рањен је у леву руку коју је тада држао у цепу. Командант је само стајао са стране и наређивао, а остали војници су били присутни када је наређено да пуца, али су отишли негде иза њих и тако се удаљили.

И у исказу датом у истражном поступку и на главном претресу навео је да је тада у дворишту Мусли Гашија убијена његова супруга Гузиде Битићи, рођена [REDACTED] године, његов унук Алтијан Битићи, старости [REDACTED] месеца, супруга његовог сина Шћипе Битићи, рођена [REDACTED] године, Мусли Гаши и његова супруга Шефкије Гаши, два сина Мусли Гашија – Шућури или Шућери Гаши, а други његов син за кога мисли, али није сигуран да се звао Арбен је убијен док је бежао, Латим Гаши мајка Бекима Гашија са четири ћерке, од којих се сећа Селвете Гаши, супруге Исена Гашија која је радила у самопослузи, Ђузиде Битићи рођена [REDACTED] године, а било је и деце старости од пет до дванаест година, као и женских особа од 18 и 22 године. Осим њега и Исмета Гашија који су повређени у овом догађају нико није преживео што је видео јер нико из те групе више није устао. Исмет Гаши је касније преминуо од болести. Зна да је Исмет преживео јер је устао два до три минута после њега и показао му је да је рањен у пределу десне стране чела.

Устао је након пет до десет минута и кренуо је ка кући Бајрама Гашија. Мусли Гаши и Бајрам Гаши су били браћа и њихове куће су се налазиле у близини, а он је, знајући да је код Бајрама Гашија било доста избеглица, да су у старој Бајрамовој кући биле жене и деца, а у новој кући мушкарци, кренуо да види шта се тамо дешава. Када је ушао видео је да су мушкарци били сакривени, а Бајрам му је рекао да су убили неке људе који су били у његовој кући, да је убијена његова снаја, Муратов син, да су убијене жене иза куће близу реке. Он је Бајраму и његовом брату саопштио да су осим њега и Исмета сви остали убијени. Касније је код Бајрама дошао Илми Гаши који је био без ноге, а који је избегао из села Студенчан, сав мокар, који им је поручио да је боље да беже пре него што се они врате још једном. Обзиром да је био без ноге и да није могао да бежи Исмет се са Бајрамом попео на други спрат куће, а он се вратио у двориште Мусли Гашија где је претходно био рањен. Сакрио се у шупи која је имала мањи прозор кроз који је посматрао шта се дешава. Видео је да је након два-три сата Бајрам Гаши дошао у двориште Мусли Гашија и да је видео лешеве, да се затим вратио у своју кућу, а два сата после њега у двориште Мусли Гашија дошао је Хаким Гаши да види лешеве. Увече пре него што је пао мрак Хаким Гаши је кренуо да се врати у своју кућу, а он је из шупе у којој се налазио видео да је изашао на пут, да је дошао близу два полицајца или војника који су ту у близини посматрали, да им је повикао да не пуцају, али су обојица пуцали, Хаким Гаши је тада убијен.

Кућа Мусли Гашија у којој се налазио је на крају села и он је у тој кући у шупи остао пет дана, а петог или шестог дана је чуо да је стао камион који није видео и не зна да ли је био цивилни или војни, али је одмах знао да су дошли по лешеве и чуо је да носе лешеве и убацују у камион, да причају српски језик, а касније када је изашао поред реке у селу Трње није видео лешеве. Познато му је да су они који су боравили у кући Бајрама Гашија покушали трактором да побегну након што је пао мрак и чуо је пуцњаву али није видео шта се дешава, а касније је после десет дана када је отишао у Албанију чуо од супруге и ћерке Мехмеда Љиманија да је убијен Мехмед Љимани поред трактора, те је повезао догађаје и закључио је да је Мехмед убијен тада у Бајрамовом дворишту.

Из исказа сведока-оштећене Шућерије Гаши испитане у истражном поступку на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу утврђено је да је дана 25.03.1999. године у 06 сати ујутру била у кући свог свекра Муслија Гаши у селу Трње у којој је живела, а у овој кући је био велики број избеглица из Студенчан. Тада је дошао син њеног девера Арбен Гаши који им је рекао да устану јер су опкољени тенковима и да беже. Цела породица је изашла на балкон куће али су почели да пуцају са планине, гађали су и гранатама, видела је велики број тенкова са цевима. Вратили су се у кућу, а затим су из куће излазили један по један и прешли су у суседну кућу коју су имали у дворишту. Ту су сви били окупљени, дошао је брат њеног супруга, Неџат са својом супругом и децом. Након гранатирања које је трајало око десет минута изашла је на терасу и приметила је да са брда изнад села силазе, али од страха није уочила да ли је била у питању војска или полиција, нити се сећа какве су униформе имали на себи. Свекру је предложила да беже јер они долазе, али је он рекао они са њима немају ништа јер су ту били старији људи и деца, а да су Срби јурили припаднике УЧК који су ту нису налазили, да остану у кући, а да ће он изаћи. У кући су тада били њена свекрва Хабиба, брат њеног супруга Неџат са супругом, снајом и малим дететом старости ■■■ месеци, као гост са Шћипом, Седат, Арбен, Фидан, Арифџа, Ђезида, Натура, Фисник, Емир, Исмет и Шукри. Са њима је била и Бекимова

мајка са четири ћерке Фљура, Салев, Љуље и Бљерта. Њен свекар је изашао у двориште, а затим се вратио у кућу и рекао је Хисену, Муслијевом сину, Арбену сину Шућурије Гаши и Фидану њеном сину да беже јер су млађи и може се догодити да их поведу и они су побегли. Одмах када је приметила да су њих тројица побегли, она и Ариффе Гаши чији су супруг и деца остали у кући, изашле кроз друга врата. Након што су се удаљиле не више од три метра вратиле су се са девером Хусеином да би повеле и децу. У том тренутку у дворишту није било убијених људи, нити је видела униформисана лица јер су они побегли пре њиховог доласка, одмах када су их приметили да силазе из шуме. Уочила је тада само да су имали аутоматско оружје. Из куће Мусли Гашија тада су побегли осим ње и Ариффе Гаши, Иса Гаши, Фидан Гаши, Арбен Гаши, који су одмах напустили кућу. Тада бежећи нису видели ни војску, ни полицију у близини. Они су били у дворишту Бајрама Гашија, а од зидова по двориштима се тешко могло видети где су ушли и где се налазе. Побегли су узбрдо и када су стигли до школе Арбен Гаши је погођен рикошетом гранате из шуме у пределу груди. То је било између 08 и 09 h ујутру и они су тада били удаљени од куће Мусли Гашија. Увели су Арбена у кућу комшије Бећира Мухацири, где су била присутна два старија мушкарца. Арбен је преминуо након 15 минута, а она је тада била присутна као и њен девер Хисени, Ариффе, његова мајка, Финдан Гаши и Шекрије Гаши. Тело Арбена су оставили у тој кући, а они су кренули у правцу Лештана. Нису се кретали асфалтним путем, него су преко реке која је доста близу изашли на њиву и кренули су у правцу Лештана. У Лештанима су остали три дана, а када су и ту почели да пуцају изашли су на пољану на којој су остали пет-шест сати, а затим је наређено да ко жели може да иде у Албанију. Накнадно је када су ишли за Албанију, сазнала од свог супруга Исмета Гашија, да је у дворишту Муслија Гаши он повређен у пределу главе, да је тада повређен и унук њеног свекра Неџат Битићи, а да су остали, њих 16 убијени. Од свог супруга је сазнала да је он тада рањен у главу и да је изгубио свест, да су се у тој групи он и Неџат, који је повређен, налазили на крају, а да су тада убијени Хабибе Гаши, Седат Гаши, Шућури Гаши, Шефкиназе Гаши, Мусли Гаши, Натура Гаши, Фисник Гаши, Емир Гаши, троје из породице Неџата Битићија, и његов унук старости ■ месеци, Неџатова снаја која је била трудна, мајка и сестре Бекима Гашија, Фљуре Гаши, Љуљета Гаши, Сељвете Гаши и Љуме Гаши, једна жена са троје деце, од којих је једно имало девет, једно седам, а једно три године. Било је мушкараца али је више било жена и деце. Међу убијенима од њене уже родбине убијени су отац и мајка њеног супруга Исмета Гашија, његов брат и син његовог брата, његова снаја са троје деце, укупно њих осам. Њихова тела су оставили јер се нису смели враћати, а од убијених пронађен је леш Арбена Гашија након три месеца у дворишту Бећира Међерита у коме је претходно остављен и он је сахрањен на сеоском гробљу. Сви остали се воде као нестала лица. Од свог супруга је касније сазнала да је са повредом главе остао у кући три дана са 16 убијених лица, да је затим прешао у кућу стрица Бајрама Гашија, а затим је са Бајрамом, Ђилом и Санијем дошао у Лештане где су га они преузели и заједно су отишли у Тирану где је због болести три месеца провео у болници. Њен супруг Исмет Гаши је касније санирао повреде главе које је задобио у дворишту, а преминуо је пре пет година.

Из исказа сведока-оштећене Ариффе Гаши испитане у истражном поступку и непосредно на главном претресу утврђено је да је дана 25.03.1999. године била у кући у којој је живела са супругом Шућерај Гаши и децом, а која се налазила на крају села Трње у дворишту у коме су биле три куће. Тога јутра њен супруг је видео тенкове када је изашао да нахрани стоку. Када су са брда почели да пуцају, они су отишли у кућу у

којој су живели њен свекар Мусли Гаши и свекрва Шефкиназе Гаши са братом њеног супруга и породицом, а у тој кући је тада било укупно девет чланова породице Мусли Гаши, Шефџинат Гаши, Шућури Гаши, Седат Хабибе, Фисник, Натуре, Евемир, Хуљете, Љуљета, Бљерта, Љумтурије, сви са презименом Гаши, које су са мајком дошле у кућу код њеног свекра Мусли Гашија. Они су хтели да изађу али им је њен свекар то забранио. Када је изашао из куће њен свекар је видео пешадијске трупе које су ушле у село, а она је видела да су почели да пуцају са брда на село Трње. Тада су изашли и почели су да беже, а у тренутку када су закорачили да прођу кроз капију осетила је да њен син Арбен који је тада имао █ година погођен, видела је крв, а други су јој рекли да је погођен гранатом, да је граната погодила зид. Њен син је задобио велику рану, сва ребра су му била сломљена, почео је да пузи али је пао. Погођен у 08 h ујутру ван куће на улици у селу док су бежали, а у 08:15 је преминуо. Видела га је у другој кући пре него што је преминуо. Њен супруг Шућури Гаши и син Седат Гаши који је тада имао █ година су остали у кући код свекрве и она их од тог дана више није видела. Воде се као нестали, као и њена стрина и њене четири ћерке. Чула је од рођеног брата свог супруга Исмета Гашија и његове супруге да су тога дана њен супруг и син Седат погинули, да су тога дана сви из кућа изведени и поређани у двориште, а затим убијени. Сазнала је да је тада рањен и Исмет Гаши. Увече је комшија позвао да иду у село Лештане, и она је кренула са осталима ка аутопуту ка селу Лештане где су се склонили у једној кући, а затим је пошла у правцу Албаније, а касније је отишла код свог брата у Немачку где је боравила извесно време. Пронађен је њен син Арбен Гаши, али не зна где је пронађен, ни у каквом је стању пронађен јер је тада била у Немачкој. Сећа се да је гроб био отворен шест месеци, да су узели његове посмртне остатке које су послали у Ораховац где је тело дуго стајало, вршена је обдукција, а после ексхумације и обдукције била је присутна када су га други пут сахранили и сахранила га је на гробљу у селу Трње. Осим њеног сина, на посебном месту а не на сеоском гробљу, сахрањени су по њеном сазнању Бахрије Гаши, Ајмоне Гаши, Шабан Гаши, Хамзи Гаши, Бесарта Гаши, Шемсије Гаши и Вотим Гаши, али јој није познато да ли је вршена њихова обдукција. Њен син Седат Гаши и супруг Шућури Гаши се и даље воде као нестала лица, као и њен свекар Мусли Гаши, њена свекрва Шефкиназе Гаши, Хабибе Гаши, Емир Гаши, Фисник Гаши, Натуре Гаши и друга лица која је помињала, а као нестала воде се и лица из других породица. Изјавила је да тога дана осим повређивања свог сина није видела убиства других цивила албанске националности, да није видела тога дана ни униформисане људе и да јој није познато шта се тога дана дешавало у другим двориштима и поред реке Трње.

Из исказа сведока-оштећеног Илми Гаши испитаног у истражном поступку на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу утврђено је да се дана 25. марта 1999. године налазио у селу Трње у кући Шабана Гашија где је избегао из села Студенчан које се налази на удаљености 10 километара. У селу Студенчан је било припадника ОВК, било је конфликта између ОВК и полицијских снага и они су прешли у село Трње у коме није било припадника ОВК и где је било мирније. Код Шабана Гашија је боравио месец и по дана пре овог догађаја. Његова кућа је запаљена током јула месеца 1998. године када је била офанзива српских снага, а кућа му је поново запаљена и 25. марта 1999. године. Он није био припадник ОВК, рањен је, изгубио је ногу када је учествовао у демонстрацијама у Сувој Реци 1989. године и носи протезу. Дана 25.03.1999. године у кући Шабана Гашија било је избеглица из Студенчана, а у кући су били и Шабан Гаши са породицом, његови пријатељи, Шабанова ћерка, његови ујаци, Бехаре, Рефије, Рамадан и Мемет. Ујутру је

видео на брду изнад села војне топове и војску, а око 06.10 h је почело гранатирање са Новаковог брда, са кога се види цео терен села Трње, обзиром да је у питању долина. Прва граната је пала у село Студенчан, а друга граната је пала на кров куће у којој се он налазио. Када је почело гранатирање сви су били у подруму куће, а када је уочио да са брда долази војска, обавестио их је да напусте подрум. У исказу датом у истражном поступку сведок-оштећени Илми Гаши је навео да је гранатирање села завршено у 07 h, а да је масакр био готов у 08 h, односно да је све завршено у периоду од 06 до 08 h, да су сви били у подруму куће када је војска ушла у њихову улицу, да су војници ушли у двориште и да су почели да пуцају према њима, а да у кући Шабана Гашија тада нико није убијен. У односу на наведене чињенице на главном претресу је навео да су у подруму биле жене и деца, а да је он био у дворишту када је почело гранатирање села, да је уочио да са брега долази војска и да је чуо да се пуца из села Новак, да је војска заузела позиције и кренула према кућама и пуцала аутоматима, да је о доласку војске он обавестио присутне у подруму како би они напустили подрум. Навео је да су након сат и по до два сата војници почели са убијањем људи, да је читав терен био блокиран, да су у породици Бекима Гашија масакрирали, убијали, а када је завршен масакр да су изашли. Био је у дворишту, а куће раздваја само улица и гледао је како иде војска. Навео је да су војници након тога отворили капију дворишта и када су чули да је рекао да их има још, изашли су и отишли су иза куће и почели су да беже према реци која се налази у близини куће. Војска која је претходно ушла у двориште ишла је за њима и пуцала је у њиховом правцу, а обзиром да је војска пуцала њима с леђа тада су убијени старци и старице који нису могли брзо да трче. Он се није плашио за своју безбедност јер је служио војску и знао је правила, те је лежао на земљи и практично се вукао, а наредио је и деци да се тако крећу. Видео је униформе зелене боје, али не и ознаке на униформама. Након што су кренули од куће ка реци убијен је најпре Рамадан Краснићи, који је био старији и није могао да трчи, затим његова сестра Бахрије Гаши и ћерка Бахрије Гаши – Ајмона Гаши, Бехаре Краснићи која је била трудна, Шабанова ћерка Бесарта Гаши, Шабанова сестра Едмоне Гаши, Весије Краснићи, Рефије Краснићи, Шабан Гаши и његов брат Хамзи Гаши. Бехаре и Рефије су убијене ближе реци. Видео је да су сва наведена лица лишена живота јер су се повремено окретали и гледали иза себе. На путу ка реци рањена је у десну руку бака његове супруге Фетије Краснићи из села Студенчан. Остали су, као војска вукући се по земљи, стигли до реке Важдани удаљене око 200 метара од куће Шабана Гашија. Ушли су у реку која је била дубока око 50цм, коју нису могли одмах да пређу јер их је вукла због брзине. Војска која је дошла са друге стране их је опколила, а приметио је међу њима два полицајца у полицијским униформама од кога је познавао полицајца ромске националности из села Лештане које се налази пола километра од села Трње, Бекима Гашија, који је радио у српској полицији и добро је познавао терен. Било је око тридесет војника који су на себи имали зелену униформу, а полицајци су имали плаву. Видео је да имају пиштоље, бомбе, ножеве, аутоматске пушке. Један војник или официр је издао наредбу да жене и деца пређу на другу страну, да подигну руке у вис, а њега је питао одакле је, распитивао се у вези његове ноге. Он је питао команданта зашто их убијају када нису криви јер су ту били стари људи, инвалиди, жене и деца, а командант је питао да ли му је отац у ОВК. Командант је носио војну униформу, мисли да је имао коврцаву косу, а питао га је да ли је ожењен, да ли има децу, а када му је потврдно одговорио рекао му је да поведе жену и децу назад у кућу где су претходно били. Он је питао да са њима пођу Мемет, Рефкија, Шабан и Ремзи али му је он рекао да они не могу да иду, а након тога су ту код реке убијени Мемет Краснићи из Студенчана, Рефкије Реца из Трња, браћа Шабан и Хамзи Гаши. Од њих је био удаљен три метра и видео је да су они

држали руке у вис, да су на њих пуцали војници, да су они пали и да се више нису померали.

Осим њега у овој групи није било других инвалида, а обзиром да му је протеза коју је носио изашла из места и да није могао да хода, његова супруга и рођак су му помогли да намести протезу, а војници су њему и његовој супрузи рекли да могу да иду у кућу. Када се вратио у кућу било је 08 h, сви су били мокри, нашли су неку одећу и у кући су остали до сутрадан ујутру. У исказу датом на главном претресу сведок-оштећени Илми Гаши је навео да су се са реке вратили у кућу Бајрама Гашија која једино није изгорела, да је у тој кући видео два убијена лица, дете старости седам-осам година и мајку која је убијена али не зна њихова имена. Претходно су у 21 h покушали да пређу у село Лештане које је од села Трње удаљено три километра. Формирали су конвој од неколико трактора од којих је требао да вози један у коме се у приколици налазила његова породица, али је наишла патрола из села Лештане која је пуцала у њиховом правцу када је убијен Мехмет Љимани из села Студенчан који је био на свом трактору.

Из села Трње су сутрадан отишли у село Лештане где су провели три дана, а обзиром да се војска приближила Лештану по одобрењу војске 28. марта су отишли у Албанију. Након 18 дана из Албаније се вратио у своје село.

Из исказа сведока-оштећеног Илми Гашија утврђено је да је учествовао у сахрањивању Рефије Краснићи и Бехаре Краснићи коју су пронашли на брду Бреза код Драгаша удаљено око 30 до 35 километара од села Трње.

Из исказа сведока-оштећеног Милаима Гашија испитаног у истражном поступку на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу утврђено је да је његов отац Бајрам Гаши који је преминуо [REDACTED] године. Његов отац је поред њега имао још четири сина, а имао је и четворицу браће. Кућа у којој је он живео се налази у истом ограђеном дворишту у коме је и кућа његовог оца, удаљена од његове куће 10-15 метара. У време овог догађаја у једној кући су били мушкарци, а у другој кући жене. Његова кућа се налази на ободу села, на путу који води ка Непребишту и Мамуши у улици која веже села Мамушу и Непребишт и када се долази са брда, из шуме пролази се том улицом. 25.03. је устао рано да би кренуо на посао. У једној од кућа су биле смештене жене са децом њих око четрдесет, а у другој кући је било дванаест мушкараца, који су били избегла лица из Студенчана, а у кући са мушкарцима био је и Беким Гаши. Избеглих лица је било и у кући његовог стрица Муслија и његовог стрица Нухије. Он није био војно ангажован, а није му познато да ли су лица која су код њих избегла били припадници УЧК, ни да ли је неко од њих ратовао. Тада је сестра његове супруге приметила, а што је и он видео да је на „Назимовом брду“ или Забељу стационирана војска са „прагом“, а мало ниже је била ауто-блинда и један тенк, а касније су око три-четири сата дошла још два тенка. Из тенкова је пуцано током целог дана у разним правцима, према Студенчану или Добродельану, а „прага“ је три пута пуцала према њиховој кући и један пројектил је ударио у кров, а један до собе на другом спрату куће.

Видео је да је војска из правца Новака где су били стационирани, силази у поток, али није видео да ли су дошли до потока јер се налазио далеко. Његова снаја

Рефкије Гаши је са другог спрата куће видела да војска силази доле и обавестила га је о томе. Када се у то лично уверио пробудио је децу и повео их је у другу кућу.

Врата куће и врата дворишта његовог стрица Шабана била су затворена. Његовом улицом је пролазила војска силазећи са брда, ушли су кроз врата и отишли су право према дворишту стрица Шабана. Сви у групи су ушли у двориште и дошли су до врата собе у којој се налазило 12 мушкараца. Дошла су два војника, од којих је један рекао „Где идете, баци бомбу и иди“, а није видео боју униформе, ни ознаку на униформама јер се налазио у другој просторији. Бомба је пала, експлодирала, а тада су се само врата отворила. Потом су војници ушли у Бајрамову кућу у којој су биле жене и деца, разбили су прозор аутоматом и пуцали су преко прозора, а један војник је пуцао рафално. Нећакова супруга Аземина Бинаку је тада рањена у руку. Војник је рекао „изађите напоље“ и они су из собе изашли у ходник а затим у другу собу, али су заборавили двоје деце у ходнику Вотима Гашија и Ему Гаши. Изашла је његова супруга Шемсије Гаши и узела је ту децу али је војник који је био на вратима пуцао из аутомата, а метак је погодио сина његовог брата у десну страну ребара, а ћерку његовог брата Ему Гаши свуда на задњем и предњем делу тела, сва је била изгорела од метака, а погођена је и у руку и ногу. Тада су убијени Вотим и његова супруга Шемсије Гаши, која је била рањена у стомак. Он се у том моменту налазио у кући са мушкарцима и дошао је да је види док је још била жива.

Тада му је отац испричао да је у кући Мусли Гашија убијено 16 лица, а двоје рањено, да је видео лешеве, али да не зна ко их је убио. Затим је наишао и Неџат Битићи који је био рањен у руку, и испричао им је шта се тамо догодило, али се ту није дуго задржао. Од оца је сазнао да је убијено осам лица из породице Муслије Гаши, пет чланова породице Бекима Гашија, мајка и четири сестре, три члана породице Неџата Битићија. Неџат Битићи и Исмет Гаши су преживели јер су били испод лешева. Исмета су ударили кундаком у главу од ког ударца је пао у несвест. Неџат живи у Студенчану, а Исмет је у међувремену преминуо. У кући Мусли Гашија погинули су његов стриц Мусли Гаши и супруга Мусли Гашија - Шефкиназе, супруга Хусеина Гашија са двојицом синова и кћери Хабибе, укупно 16 лица, а двоје је рањено.

О убиствима у близини реке причали су му они који су били у тој групи између осталих и Ђиле Гаши. Познато му је да су тада убијени Шабан, Хамзи Гаши, Мехмет Краснићи, Рефки Реџа, снаја Бариха, ћерка његовог стрица Ајмона, ћерка Шабана Гашија Рефија заједно са снајом и Рахиме Воџи, а о њиховом убиству је сазнао од жена и деце који су се вратили са реке.

Тога дана у 06:30 h спремили су се да крену ка селу Лештане, али су се вратили када су зачули пуцњаву, а тада је војска кренула ка селу Непребишт који се налази на два-три километра од села Трње, и тада је убијен рођак његовог оца Хаки Гаши након што је изашао из дворишта у коме се налазио заједно са њима од стране војске или полиције који су дошли из места Непребишт. Нису видели моменат када је Хаки погинуо. Вратили су се у кућу након што су чули пуцњаву, а у јутарњим сатима када су кренули ка Лештану видели су да је убијен. У исто време је убијен и његов ујак Мемет Лимани на самим вратима куће његовог стрица када су на њега пуцали они који су дошли из Непребишта. Био је само један метак и само је он тада убијен.

У Лештане су отишли дана 26.03. и тамо су остали две ноћи, а из Лештана су отишли у Ланиште, где су остали осам дана, а из Ланишта у Ђеновце где су остали до 12. маја, а затим су отишли у Албанију тако што су са групом кренули као избеглице, а није било никакве наредбе ни у путству да тамо иду. У село су се вратили 26. јула. Његов брат од стрица Хисен Гаши и рођак Мурат Гаши поспремили су посмртне остатке његове супруге Шемсије Гаши, Вотима Гашија и Арбена Гашија чије су кости само пронађене. Чуо је да је Арбен Гаши погинуо када је метак пробио врата док се налазио са својом мајком Ариффе Гаши код школе. Два леша су пронађена испод рушевина у његовој кући која је била запаљена, а један леш је пронађен близу школе. Тада 26. јуна су сахрањени први пут, а након тога је вршена обдукција. Они су их по повратку из Албаније све заједно сахрањили.

Из исказа сведока-оштећеног Бекима Гашија датог на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу утврђено је да се дана 25.марта 1999. године он налазио у селу Трње, у својој кући у којој је живео са мајком Фљуре, и сестрама Љуљетом, Сељветом, Љумтуријом и Бљертом. У истом дворишту су и две куће његовог стрица ограђене само жичаном оградом. Имао је два стрица – Муслију Гаши и Бајрама Гашија. Око 06 сати ујутру, позвала га је сестра Љуљета обзиром да је чула звуке са улице да изађе и провери шта се дешава, а када је изашао на балкон видео је на брду оружане снаге. И у исказу датом у истражном поступку и непосредно на главном претресу тврдио је да су то биле полицијске и војне снаге, стим што је у односу на ову околност на главном претресу тврдио да су већина од наоружаних лица које је видео били војници али да је било и полицијских снага. Гранатирано је одозго, са брда и најпре су на кров пале две-три гранате, а није прошло ни петнаест минута када је видео да је пешадија почела да долази према селу. Ушао је у кућу, пробудио је мајку и сестре. Иако је он хтео да из куће оду сви заједно, оне су се томе супротставиле и на њихово инсистирање изашао је преко балкона из другог дела куће, а затим се вратио јер није хтео да их остави саме, али је на њихово инсистирање изашао, а мајка је са четири његове сестре отишла у кућу њиховог стрица Муслија.

Након извесног времена чули су пуцањ, а касније је тога дана од других сазнао да је тада погођен Маљић Воци из села који је пошао да узме сено да нахрани стоку. Иако су мислили да је Маљић Воци убијен, испоставило се да је тада тешко рањен. Када су остали приметили да је погођен сви су почели да беже из својих кућа.

Одмах након што је из куће изашао на улицу погођена је кућа његовог стрица Бајрама противавионским оружјем, а у том тренутку је војска почела да силази у село великом брзином. Није имао могућности да побегне и ушао је у кућу његовог стрица Бајрама која је била без крова након што је погодила граната. У том дворишту су биле две куће, а тада је код његовог стрица Бајрама било пуно избеглица из Студенчана и у једној од кућа су били мушкарци, а у другој кући су биле жене са децом. Након неколико минута у двориште је ушло неколико група. У исказу датом у истражном поступку је навео да су тада у двориште његовог стрица Бајрама ушли припадници пешадије, војске, полиције, да су неки од њих имали мараме на рукама, да је било редовних војника и редовних полицајаца, а у односу на ове околности на главном претресу је навео да је двориште било препуно војника. Почели су да подмећу ватру и запалили су шталу у којој је била стока и неколико трактора. У кући у којој се он у том тренутку налазио је било 11 мушкараца. Видео је кроз ролетне двојицу војника и чуо је да је један од њих на српском језику питао „Шта да радим“, а да му је други рекао

„Бацај бомбу“. Бачене су две бомбе у ходнику куће у којој су се налазили, али су они били у лежећем положају и нико није повређен само су разваљена врата куће.

Војска је тада прешла у другу кућу удаљену од куће у којој су се налазили шест до седам метара. Кундаком пушке су поломили прозоре, а један војник је бацио бомбу кроз разбијен прозор. Тада су повређени Шемсије Гаши старости [REDACTED] година, која је од великих повреда убрзо преминула, Вотим Гаши старости [REDACTED] година који је преминуо након пар дана од задобијених повреда и Ема Гаши старости [REDACTED] година, а повређена је и Аземина Бинаку.

Из исказа сведока-оштећеног Бекима Гашија је утврђено да је уочио да нису сви војници ушли у двориште, да је ушло њих око 30, а да је око стотину њих било око насеља. Уочио је да су неки од њих имали мараме, да су били махом војници и да је било мало полицајаца у полицијским униформама, али да је он видео да су у село ушли и припадници полиције и војске. Навео је да није могао да разликује ко је добровољац, а ко редовни војник, али да су се полицајци више разликовали од војске јер се код њих на униформама више истицала плава боја, а војничка униформа је била више зеленкаста и шарена и полицајце је могао одмах да препозна јер су на њих често наилазили на улици. Били су опкољени са свих страна. Исти војници који су били у дворишту су изашли из дворишта и отишли иза куће. Они су изашли из Бајрамове куће и били су у лежећем положају. Када су почели према њима да пуцају неки од њих су почели да беже према реци. Он се заједно са Муратом Гашијем, Шкензимом Гаши и Муаметом Лимани који је касније тога дана убијен, попео на кров који је граната већ оштетила а који се налазило на другом спрату куће. Обзиром да између тих кућа није постојао зид, ни било каква сметња, из куће је видео да су пуцали на цивиле који су побегли иза куће и тада су убијени и деца и старији, као и жена која је била у деветом месецу трудноће. Убијени су Бахрија Гаши, Бесарта Гаши, Бехаре Краснићи и Рамадан Краснићи. Видео је да су истом правцу у коме су они побегли отишли и војници који су пуцали у дворишту и да су пуцали на оне који су побегли иза куће. Њихова тела су пронађена у селу Бреза у Албанији.

Он и тројица његових рођака који су се са њим попели на кров почели су да се крећу по крову пузећи и видео је да су у кући његовог стрица Муслија сви убијени у дворишту. Он лично није видео убијање 16 цивила у кући Мусли Гашија, видео је лешеве, а ко је пуцао и сам моменат лишења живота тих лица није видео. После сат времена у кућу у којој се налазио дошао је Нецад, његов рођак из села Студенчан, који је претходно био са његовом мајком у кући Муслија Гаши. Питао је Нецата да ли зна где су му мајка и сестре, а он му је рекао да су сви убијени, да је само Исмет био рањен. За његову мајку му је рекао да је жива и да тражи воду. Кућа Мусли Гашија је десета кућа по реду гледано од краја села из правца Мамуше, а њему је познато да је и у овој кући било избеглица из села Студенчан и породица Љуљи Гаши. Ова кућа је била око 15 метара удаљена од куће у којој се он тада налазио и поново је сишао и видео је убијене у дворишту, а касније је то видео и његов стриц Бајрам који је отишао у двориште Мусли Гашија, али је тада његова мајка већ умрла. Наредног дана преминуо је и његов рођак Фисник који је био рањен, а који је тада имао [REDACTED] година. За Исмета је сазнао да је имао повреду у пределу главе, коју је задобио када је ударен кундаком пушке. Исмет му је рекао да је на њих пуцала војска. Приликом убиства били су у седећем положају испред куће. Тада су убијени Мусли Гаши, који је убијен унутар куће у гостинској соби са цигаретом у рукама, а у дворишту куће Муслија Гашија

убијени су његова супруга Шефкиназе Гаши, његов син Шућури Гаши који је био са својим сином Седатом Гашијем, супруга Муслијевог сина Хабибе Гаши и њено троје деце Фисник Гаши старости ■ година, Натуре Гаши старости ■ година, Емир Гаши старости ■ година. Убијени су његова мајка Фљура Гаши, сестре Љуљета Гаши, Селвете Гаши, Љумтурије Гаши и Бљерта Гаши, убијен је Ђузете Битићи, Шибе Битићи и Аљтион Битићи старости ■ године. Исмет и Неџат су му испричали да су видели да је на њих пуцала војска. Након што је дошао његов рођак Хаки заједно су пошли у кућу Мусли Гашија где су убијене његова мајка и сестре, али након што су изашли наишла је патрола са реке за коју не зна да ли су били војници или полицајци. Он је успео да побегне, а чуо је да је Хаки који је добро причао српски са њима разговарао, да је подигао руке и молио их је да не пуцају, али су га они убили. Био је у његовој близини али обзиром да је био мрак није видео ко је пуцао. Побеглао је и вратио се на кров куће где је претходно био сакривен, а са њим су били Мурат и Шкензи. Ту су провели ноћ, а читаве ноћи је чуо и видео велики број граната које су летеле преко крова. Када је свануло изашли су, а изашао је и његов стриц Бајрам који је отишао да обиђе Фисника који је био повређен. Са крова на коме су се налазили видели су да је у моменту када је Бајрам хтео да затвори врата заустављен од војске и да су му рекли да то не чини јер ће га убити. Питали су га да ли има неки новац, и пошто су видели у дворишту паркирано возило тражили су му кључеве возила. Рекао им је да нема ни једно, ни друго. Један од војника је рекао «Хајде да га убијемо», а други је рекао «Хајде пусти, доста има убијених», након чега су се удаљили. Када су га питали зашто не бежи, рекао им је да има мртвих које треба сахранити и они су му за то дали рок од пола сата. Бајрам је убрзо стигао до крова где су се они налазили и упозорио их је да беже. Рекао им је да он не може да бежи са њима и да не може да остави кућу, јер су ту били Исмет који је био повређен, Љуља са сином и две ћерке, Сани, у подруму куће која је била запаљена. Они нису хтели да беже. Он је са крова куће где су се налазили сишао и кренуо је из Бајрамовог дворишта у правцу куће другог стрица. Војска их је због кретања приметила, запуцали су и повикали да изађу напоље, а они су остали у незапаљеном делу штале и покрили су се сточном храном. Ту су остали до 27. марта када су кренули у Лештане.

Када су пошли у Лештане прошли су поред тела Хакије и Мехмеда, који је био убијен у близини дворишта. Мехметово тело су унели у кућу које је касније изгорело када је кућа била запаљена. Преко реке стигли су до села Лештане у коме је било 70 српских и 150 албанских кућа. Са Муратом и Шкензимом су остали до 12 сати 28. марта код човека који их је позвао на албанском језику, угостио и дао им другу одећу.

Објаснио је да се село Студенчан налази на два до три километра удаљености од села Трње, да су мештани села Студенчан који су били тада у њиховим кућама из села побегли још 1998. године када је почела прва офанзива. Он се не сећа шта се тада дешавало у Студенчану јер је био редован студент у Приштини и не зна ко је тим местом у то време командовао. У његовој кући није било избеглица али их је било у кући његовог стрица, била је тетка са својом породицом и друге рођаке које су биле у сродству са његовом стрином. Један од избеглица из Студенчана је био и Неџат Битићи, нећак Муслија Гаши који је тада имао између 50 и 60 година. У марту месецу када се пуцало са свих страна доста је људи из других села долазило у село Трње. У том периоду у селу Трње није било припадника ОВК, било је само цивила. Било је пуно избеглица из околних села, а и из села где су живели заједно са Србима. У том периоду у селу Трње није било припадника ОВК, били су само цивили и нико од њих

није имао оружје, нити је пуцао на војску и полицију. На питање да ли су мушкарци који су учествовали у оружаним формацијама ОВК, остављали своје оружје и униформе и долазили као цивили након што су положаји на којима су ангажовани заузети од српске војске и полиције, изјавио је да код њих тога није било, а да му за друге није познато јер је до 20.03. био на студијама у Приштини. У селу Трње су углавном били Албанци, а било је и нешто Рома и они нису напустили село.

По повратку у село затекао је све порушено. У кући Муслија Гашија где су биле његове мајка и сестре затекао је само један повез – шамију и ципеле његове сестре. У овом догађају он је изгубио мајку и четири сестре, а тада је страдало укупно 22 члана породице Гаши и девет њихових гостију, укупно њих 31 који су убијени. Нису пронађена тела 14 чланова породице Гаши, три члана породице Краснићи, три члана породице Битићи. 12. јуна су пронашли лешеве. Када су стигли он и чланови других породица извршена је ексхумација три лица. Шабан Гаши је сахрањен у селу Трње после рата, Хамзи Гаши је био заједно са Шабаном као и Рефки Реца. Видели су један гроб али нису знали да су сва тројица ту јер је био само један број, а када су отворили гроб пронашли су њихове личне карте и утврдили да се ради управо о њима. Пронађена су и тела Бехарије Гаши, Ајмоне Гаши, Лефије Краснићи, Бехаре Краснићи, која је пронашао неки пастир у селу Брезје на самој граници са Албанијом. Извршена је њихова ексхумација и обдукција, а потом су сахрањени у селу Трње. Пронађено је и тело Арбена Гашија који је убијен када је био са мајком Арифом Гаши, односно остаци тела које је изгорело и он је сахрањен.

Чињеницу смрти лица лишених живота у овом догађају дана 25.03.1999. године у селу Трње и узроке насилне смрти потврђује и документација МТКЈ у коју је извршен увид на главном претресу са истовременим увидом у оверени превод документације од стране судског преводиоца за енглески језик.

Из извештаја немачког форензичког тима, ознака предмета K0253135 према Извештају о масовној гробници 22647, утврђено је да су на гробљу у селу Трње пронађени и сахрањени: **Бахрије Гаши** (■■■■ год.) UR-06-002, гроб бр. 1/14, која је сахрањена заједно са Ајмоне Гаши (бр. 14), **Бесарта Гаши** (■■■■ год.) UR-05-002, гроб бр. 2/9, која је сахрањена заједно са Гаши Шабаном (бр. 9), **Шемсије Гаши** (■■■■ год.) UR-12, гроб бр. 3/12, која је сахрањена заједно са Гаши Вотимом (бр. 12), **Рахиме Воци** (■■■■ год.) UR-07-002, гроб бр. 4, **Рефки Реца** (■■■■ год.) UR-03-002, гроб бр. 5, **Хамзи Гаши** (■■■■ год.) UR-04-002, гроб бр. 7, **Шабан Гаши** (■■■■ год.) UR-04-002, гроб бр. 2/9, **Вотим Гаши** (■■■■ год.) UR-12, гроб бр. 12, **Ајмоне Гаши** (■■■■ год.) UR-06-003, гроб бр. 1/14.

За покојног Рефки Рецу је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Трњу ознака локације UR 03 утврђено је да је исти сачињен приликом увиђаја дана 12.07.2000. године на гробљу у селу Трње, да је констатовано да је на локацији под ознаком UR 03 001 пронађен ковчег обојен у зелено без натписа, а на подножју сандука је причвршћена пластична трака са натписом „REFCI REXNA“ на албанском језику. На локацији UR 03-002 налазило се мртво тело увијено у вунено ћебе и провидну пластичну фолију, положено у дрвени ковчег са поклопцем обојеним у зелено, са натписом на узглављу ковчега „Refki ■■■■■ l Regja“. Преглед тела је извршен од стране тима за неутралисање експлозивних убојитих средстава EOD.

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. UR 03 сачињеном дана 12.07.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је ископан ручно и описом да је тело затечено опружено на леђима.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 03 бр. предмета 02, сачињеној на основу информација прикупљених од стране немачког форензичког тима дана 27.06.2000. године, утврђено је да је идентификована особа REGHA REFKI ██████ мушког пола, старосне доби ██████ година, висине 170 цм, да је према подацима датим од стране оца именованог Rexhal ██████ Beqir-a, именовани последњи пут виђен дана 25.03.1999. године у близини Трња, у правцу ка Мамуши близу потока. Када је тело последњи пут виђено, лежало је у потоку у близини села Мамуша, дана 25.03.1999. године, а следећи пут када су се рођаци вратили из Албаније, показана су им четири непозната гроба у Трњу. Ископали су тело и идентификовали га као свог сина, након чега је тело стављено у дрвени затворени ковчег, претходно умотано у одећу и сахрањено од стране родбине истога дана на традиционалан начин.

Увидом у Потврду о превозу мртвог тела бр. UR-03-002 од 12.07.2000. године утврђено је да је исто одузето на гробљу у Трњу дана 12.07.2000. године у 14,30 часова и истога дана у 15,40 часова предато у мртвачници у Ораховцу.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр. UR03/002B од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији патолога др Б. Олберга од 04.08.2000. године, утврђено је да је предмет аутопсије тело мушкарца старосне доби од 40 до 65 година. Ткиво је иструлило, већи део коже је распаднут, а лобања и мадибула су дисартикулисане. Постоје две стрелне ране на леђима, од којих је једна стрелна рана са леве стране леђа и пројектил је погодио 6. и 7. ребро, затим је погодио тела пршљенова Т7, Т8 и Т9, а део металне кошуљице метка је пронађен забијен у тело пршљена Т9. овом путањом је такође погођена и силазећа аорта што је проузроковало велико крварење. Правац путање метка је био с лева надесно и од позади према напред. Постоји такође стрелна рана на десној клавикули и на 6. десном ребру које је ушло у груди. постоје и коминутивни преломи десне тибије и леве улне. ДНК узорак је изузет из левог фемура. Узрок смрти је стрелна рана на левој страни леђа са деструкцијом тела пршљенова Т7, Т8 и Т9, а на овој страни је дошло и до лацерације аорте.

За покојног Хамзи Гашија је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Трњу ознака локације UR 04 утврђено је да је исти сачињен приликом увиђаја дана 12.07.2000. године на гробљу у селу Трње, да је констатовано да је на локацији под ознаком UR 04 001 на гробу постављен натпис на албанском језику. На локацији UR 04-002 налазило се мртво тело увиђено у вунено ћебе, а потом у пластични чаршав и положено у зелени лакирани дрвени ковчег са поклопцем на којем се налазио натпис „Hamzinuhi Gashi“. Преглед тела је извршен од стране тима за неутралисање експлозивних убојитих средстава EOD.

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. UR 04 сачињеном дана 12.07.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је ископан ручно и описом да је тело затечено опружено на леђима.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 04 бр. предмета 002, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ, Немачког форензичког тима дана 27.06.2000. године, утврђено је да је идентификована

особа Gashi Hamzi Nuhi мушког пола, старосне доби ■ година, висине 180 цм, да је према подацима датим од стране нећака именованог Gashi ■ Shaban-а, именовани последњи пут виђен дана 25.03.1999. године у Трњу, да је тело лежало у потоку неколико дана и су га сахранили локални цигани, након чега је 26.06.1999. године тело ексхумирано и поново сахрањено истог дана од стране родбине на традиционалан начин.

Увидом у Потврду о превозу мртвог тела бр. UR-04-002 од 12.07.2000. године утврђено је да је исто одузето на гробљу у Трњу дана 12.07.2000. године у 14,30 часова и истог дана у 15,40 часова предато у мртвачници у Ораховцу.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр. UR04/002B од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији патолога др Марека Гасиора од 03.08.2000. године, утврђено је да су предмет аутопсије посртни остаци целог тела мушке жртве, старосне доби између 40 и 60 година на којем се већи део меког ткива још увек налази на костима и претворио се у адипоцере. Флуороскопијом је откривен метак који је приликом аутопсије и прегледа тела нађен је у левој бутној кости, а такође је констатован значајни прелом обе кости леве тибиге (вишеструко фрагментиран, прегледан након реконструкције), који показује да је повреда настала од метка и вероватно је праћена губитком крви. Путања пројектила је ишла од позади и навише према напред и доле. ДНК узорак је изузет из левог фемура. Узрок смрти су вишеструке стрелне ране леве тибиге.

За покојну Бесарту Гаши је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Трњу ознака локације UR 05 утврђено је да је исти сачињен приликом увиђаја дана 12.07.2000. године и 13.07.2000. године на гробљу у селу Трње, да је констатовано да су на локацији под ознаком UR 05 001 на гробу постављени пластични венци са натписом на албанском језику „Besarta Gashi“. На локацији UR 05-002 на северној страни гроба налазило се мртво тело у дрвеном ковчегу, увиђено у ланени покров, са натписом на поклопцу ковчега „Besarta Gashi, Трње“. На локацији UR 05-003 на јужној страни гроба налазило се мртво тело у дрвеном зеленом лакираном ковчегу, увиђено у провидну пластичну фолију, са натписом на поклопцу ковчега „Shaban Gashi“. Преглед оба тела је извршен од стране тима за неутралисање експлозивних убојитих средстава EOD.

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. UR 05-002/UR05-003 сачињеном дана 12.-13.07.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је дупли гроб - UR 05-002 са натписом на ковчегу „Besarta Gashi“ и UR 05-003 са натписом на ковчегу „Shaban Gashi“, ископан ручно и описом да су тела затечена опружена на леђима.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 05 бр. предмета 002, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 27.06.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Gashi Besarta женског пола, старосне доби ■ година, висине 140 цм, да је према подацима датим од стране стрица именоване Gashi Bajram Shaban-а, именована последњи пут виђена дана 25.03.1999. године у Трњу у кући Gashi, да је тело нестало са места злочина, да је пронађено средином јула 1999. године од стране становника села Брезње у близини албанске границе са пет других тела, која је КФОР ексхумирао скоро у исто време. Тело Besarte Gashi је идентификовао Murat Gashi, син Bajrama Shaban Gashi, који је заједно са родбином сахранио њено тело крајем јула месеца 1999. године на гробљу у Трњу, на традиционалан начин.

Увидом у резиме налаза аутопсије од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији бр. UR05/002В од 16.08.2000. године патолога др Гари Стјуарта, утврђено је да посмртни остаци представљају тело женске жртве, у одећи, завијено у покров, које је доста распаднуто и прилично скелетизовано, процењене старосне доби 15 до 20 година. Флуороскопијом је откривен метални предмет и релативно нетакнут метални метак са деформисаним врхом, пронађен на дну вреће за тело. Спољним прегледом и аутопсијом откривене су две прострелне ране и то устрелна рана на задњој страни главе у цервикалној регији и прострелна рана на десној страни леђа и груди са преломима леве стране торакалних пршљенова Т3 и Т4 и проксималног десног 4. ребра, а као додатна повреда констатован је прелом десне носне кости. ДНК узорак изузет из левог фемура. Узрок смрти су вишеструке стрелне ране.

За покојног Шабана Гашија је увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 05 бр. предмета 003, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 27.06.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Gashi Shaban, ██████ мушког пола, старосне доби ██████ година, висине 175 цм, да је према подацима датим од стране стрица именоване Gashi ██████ Shaban-а, именовани последњи пут виђен дана 25.03.1999. године у кући Gashi, да је тело лежало неколико дана после смрти у потоку у близини села Трње, након чега је сахрањено од стране локалних цигана на подручју села Трње, а крајем јуна 1999. године тело је ексхумирано и поново сахрањено од стране родбине на гробљу у Трњу, на традиционалан начин.

Увидом у Потврду о превозу мртвог тела бр. UR-05-002- Besarte Gashi и тела бр. UR-05-003 - Shaban Gashi од 13.07.2000. године утврђено је да су иста одузета на гробљу у Трњу дана 13.07.2000. године у 14,50 часова и истога дана у 15,45 часова предато у мртвачници у Ораховцу.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр. UR05/003В од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији патолога др Марека Гасиора од 04.08.2000. године, утврђено је да су предмет форензичке аутопсије остаци распаднутог, готово комплетног тела мушке жртве, чија је лобања скелетизована, већина меких ткива још увек припојена за кости, уз присуство многобројних ларви, старосне доби између 30 и 50 година. Флуороскопијом су откривени метак и чаура који су током аутопсије пронађени у цепу панталона. Током аутопсије и прегледа је установљено следеће:

1. Тежа повреда ручице грудне кости, отвор пречника 8мм са испупчењем ка унутрашњој страни, што представља место уласка метка. Место изласка метка није пронађено;
2. Повреда хумеруса десне руке (изазвана метком, што значи да је пројектил ишао са леђа ка напред)
3. Друге фрактуре лоциране у пределу проксималног радијуса леве руке, лакатне кости десне лопатице и 3. ребра.

За покојну Бахрије Гаши је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Трњу ознака локације UR 06 утврђено је да је исти сачињен приликом увиђаја дана 13.-14.07.2000. године на гробљу у селу Трње, да је констатовано да су на локацији под ознаком UR 06 001 пронађена два пластична венца без натписа. На локацији UR 06-002, на северној страни гроба, налазило се мртво тело женске особе, делимично мумифицирано, у одећи, увијено у ланени покров, положено у дрвени

ковчег са поклопцем са натписом „Bahrija Gashi“. На локацији UR 06-003 налазило се мртво тело у одећи, увијено у ланени покров, положено у дрвени ковчег са поклопцем са натписом „Ajmone Gashi“. Преглед тела је извршен од стране тима за неутралисање експлозивних убојитих средстава EOD.

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. UR 06-002/UR06-003 сачињеном дана 13.07.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је дупли гроб са бетонском ивицом и каменим оквиром на врху и то један - UR 06-002 са натписом на ковчегу „Bahrija Gashi“ и други - UR 05-003 са натписом на ковчегу „Ajmone Gashi“, ископан ручно и описом да су тела затечена опружена на леђима.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 06 бр. предмета 02, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 27.06.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Bahrija Gashi женског пола, старосне доби █ година, висине 165 цм, да је према подацима датим од стране девера именоване, Gashi Murata, sina Gashi Bajram Shaban-a, именована последњи пут виђена дана 25.03.1999. године у Трњу на имању породичне куће Gashi, да је тело нестало са места злочина, да је пронађено средином јула 1999. године од стране становника села Брезње у близини албанске границе са пет других тела, која је КФОР ексхумирао скоро у исто време. Тело Bahrije Gashi је идентификовао стриц Murat Gashi, син Bajrama Shaban Gashi, који је заједно са родбином сахранио њено тело крајем јула месеца 1999. године на гробљу у Трњу, на традиционалан начин.

Увидом у Потврду о превозу мртвог тела бр. UR-06-002 - Bahrije Gashi од 13.07.2000. године утврђено је да је исто одузето на гробљу у Трњу дана 13.07.2000. године у 14,50 часова и истога дана у 15,45 часова предато у мртвачници у Ораховцу.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр. UR06/002В од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији др Б. Олберга без датума утврђено је да посмртни остаци представљају тело женске жртве старосне доби 38 до 60 година, чија је лобања скелетизована са дугом светло смеђом косом, тело је обучено, кожа и органи мумифицирани. Метак калибра 7,62мм са пуном металном кошуљицом је пронађен у кожи доњег левог абдомена, испод горње леве предње илијачне кости, а констатован је и прелом исхиопубичног рамуса. Пронађена је улазна рана на кожи леђа са десне стране од средине у нивоу 11. и 12. ребра, при чему је путања метка ишла напред и налево, тако да су неколико крвних судова и органа као што је десни бубрег могли бити повређени. Такође је констатован и коминутни прелом костију десне подлактице од хица из неутврђеног правца. ДНК узорак изузет из левог фемура. Узрок смрти је стрелна рана на десној страни леђа која је прошла кроз трбушне органе.

За покојну Ајмоне Гаши је увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 06 бр. предмета 03, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 27.06.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Ajmone Gashi женског пола, старосне доби █ године, висине 165 цм, да је према подацима датим од стране стрица именоване, Gashi Murata, sina Gashi Bajram Shaban-a, именована последњи пут виђена дана 25.03.1999. године у Трњу у кући Gashi Bajrama, да је тело нестало са места злочина, да је пронађено средином јула 1999. године од стране становника села Брезње у близини албанске границе са пет других тела, која је КФОР ексхумирао скоро у исто време. Тело Ajmone Gashi је идентификовао Murat Gashi, син Bajrama Shaban Gashi, који је

заједно са родбином сахранио њено тело крајем јула месеца 1999. године на гробљу у Трњу, на традиционалан начин.

Увидом у Потврду о превозу мртвог тела бр. UR-06-003 - Ajmone Gashi од 14.07.2000. године утврђено је да је исто одузето на гробљу у Трњу дана 14.07.2000. године у 14,00 часова и истога дана у 15,00 часова предато у мртвачници у Ораховцу.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр.UR06/003В од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији др Ноела Вудворда без датума, утврђено је да су предмет аутопсије интактни и прилично скелетизовани посмртни остаци одрасле женске особе, старосне доби између 38 и 50 година. Од повреда су констатоване повреде трупа - сломљена ребра (на левој страни), и то коминутни прелом који укључује ребра бр. 8, 9 и 10 латерално, затим повреда руке – фрактура левог радијуса и улне (проксимално) који након реконструкције главе радијуса и спајања са дијафизом показују кружно оштећење пречника 7 мм, што одговара рани од метка и фрактура десне улне која након реконструкције формира облик лептира постериорно и антериорно, са постериорним кружним оштећењем пречника 7мм, на споју средње и горње трећине. Прегледом су установљена два хица. Први испаљен у леву подлактицу, који је прошао кроз проксимални радијус и улну у који је највероватније повезан са фрактурама доњих левих ребара латерално. Та повреда је узазвала озбиљну и највероватније фаталну трауму међуребарних крвних судова и торакалне дупље. Други хитац се кретао од позади ка напред и прошао кроз десну улну, што може да значи да је покојница подигла подлактицу у знак одбране. Два метка су лако извађена из горњег дела грудног коша. ДНК узорак је изузет из левог фемура. Узрок смрти су стрелне ране на грудима и подлактици.

За покојну Рахиме Воци је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Трњу ознака локације UR 07 утврђено је да је исти сачињен приликом увиђаја дана 14.07.2000. године на гробљу у селу Трње, да је констатовано да су на локацији под ознаком UR 07 001 пронађена два пластична венца, са натписом на једном венцу, на албанском језику „Rahime Voci“ и дрвено узглавље и подножје без натписа, а на узглављу је накнадно причвршћена пластична трака са натписом „Rahime Voci“ на албанском језику. На локацији UR 07-002 налазило се мртво тело женске особе у одећи, које је суво и делимично мумифицирано, увиђено у ланени покров и положено у дрвени ковчег.

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. UR 07 сачињеном дана 14.07.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је ископан ручно и описом да је тело затечено опружено на леђима.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације UR 07 бр. предмета 02, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 28.06.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Voci Rahimi женског пола, старосне доби █ година, висине 165 цм, да је према подацима датим од стране сина именоване Naima Voci, именована последњи пут виђена дана 25.03.1999. године у селу Трње, а сахрањена је од стране родбине у ковчегу две-три недеље после уласка КФОР-а на Косово. Син Naim Voci је дозволио ексхумацију.

Увидом у Потврду о превозу мртвог тела бр. UR-07-002 од 14.07.2000. године утврђено је да је исто одузето на гробљу у Трњу дана 14.07.2000. године у 14,00 часова и истога дана у 15,00 часова предато у мртвачници у Ораховцу.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр. UR07/002В од 25.08.2000. године са извештајем о аутопсији обављеној дана 31.07.2000. године патолога др Ц. Лоренса, утврђено је да је предмет аутопсије тело жене старосне доби 30-50 година, која је умрла од повреде главе од ударца тупим предметом и стрелних рана. Тело је релативно добро очувано са мумификацијом, нетакнуто, увијено у покров. На десној страни лобање, вилице и лица налази се повреда нанета тупим предметом. Један прелом се протеже преко темпоралне кости у пределу средње менингеалне артерије, што је вероватно проузроковало екстрадуралну хеморагију, при чему изглед повреде указује да је можда нанесена кундаком пушке или палицом. Такође је констатована трауматска деструкција проксималне осовине десног фемура и врата десног фемура, при чему је деструкција већа од очекиване од простог прелома врата фемура и вероватно је настала од стрелне ране, иако ниједан пројектил није пронађен и тачна путања метка не може да се реконструише. ДНК узорак изузет из левог фемура. Узрок смрти је повреда главе тупим предметом и стрелна рана.

За покојну Бехаре Краснићи је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Студенчану ознака локације ND01 утврђено је да је приликом увиђаја дана 14.08.2000. године на гробљу у селу Студенчане констатовано да је на локацији под ознаком ND01-001 пронађен дрвени сандук са узглављем и подножјем, пластични венац са делимично нечитким натписом на албанском језику. На локацији ND01-002, налазило се мртво тело Behare Krasniqi која је била трудна када је умрла (8.месећ), да је тело било увијено у ланени покров, потпуно обучено, скоро скелетизовано, у дрвеном сандуку са поклопцем и натписом на сандуку Behare Krasniqi, Studenčane, те да је прегледано од стране EOD (Тим за неутралисање експлозивних убојитих средстава).

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. ND01 сачињеном дана 14.08.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је ископан ручно и описом да је тело затечено опружено на леђима.

Увидом у Листу о ексхумацији и доказима аутопсије МТКЈ за ND01-2В сачињену дана 23.08.2000. године за тело Behare Krasniqi утврђено је да је аутопсија извршена дана 22.08.2000. године, којом приликом су изузети биолошки узорци и узорци ДНК (леви фемур).

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације ND01, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 06.08.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Behare Krasniqi женског пола, старосне доби [] године, висине 170 цм, да је према подацима датим од стране супруга Shkelzen Krasniqi, именована у време смрти била у 8. месецу трудноће, те да је последњи пут виђена дана 25.03.1999. године у селу Студенчане, те да ће тела Behare и Refije Krasniqi бити ексхумирана 20.08.2000. године.

За покојну Рефије Краснићи је увидом у документ МТКЈ Дневник са локације Гробље у Студенчану ознака локације ND02 утврђено је да је приликом увиђаја дана 14.08.2000. године на гробљу у селу Студенчане констатовано да је на локацији под ознаком ND02-001 пронађен дрвени сандук са узглављем и подножјем и пластични венац без натписа. На локацији ND02-002, налазило се мртво тело Refije Krasniqi, обучено, делимично скелетизовано, тешко повређеном са десне стране лобање, у

сандуку са поклопцем и натписом на сандуку Refije Krasniqi, Studenčane, те да је прегледано од стране EOD (Тим за неутралисање експлозивних убојитих средстава).

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. ND02 сачињеном дана 14.08.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је ископан ручно и описом да је тело затечено опружено на леђима и да се на сандуку налазио натпис Refije Krasniqi, Studenčane.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације ND02, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 06.08.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Refije Krasniqi женског пола, без назначене старосне доби и висине, да је према подацима датим од стране сина Shkelzen Krasniqi, именована последњи пут виђена дана 25.03.1999. године у селу Студенчане, те да ће тела Behare и Refije Krasniqi бити ексхумирана 20.08.2000. године.

Увидом у Листу о ексхумацији и доказима аутопсије МТКЈ за ND02-2B сачињену дана 04.09.2000. године за тело Refije Krasniqi утврђено да је аутопсија извршена дана 04.09.2000. године, којом приликом су изузети биолошки узорци и узорци ДНК (леви фемур).

За покојног Мехмета Лимани је увидом у документ МТКЈ Листу о ексхумацији и доказима аутопсије за ND06 – 2 ВР и Дневник са локације Гробље у Студенчану ознака локације ND06 утврђено је да је приликом увиђаја дана 14.08.2000. године на гробљу у селу Студенчане констатовано да је на локацији под ознаком ND06-001 пронађен црни надгробни споменик са натписом Mehmet ■. Limani 12.05.1944. - 25.03.1999. и текстом на албанском језику и пластични венац. На локацији ND06-002, налазиле су се спаљене кости Мехмета ■ Limania на дрвеном катафалку, увијене у ланени покров, а све је било обавијено пластичном фолијом. Све наведено је прегледано од стране EOD (Тим за неутралисање експлозивних убојитих средстава).

Све наведене чињенице констатоване су и у документу Образац о гробу бр. ND06-002 сачињеном дана 14.08.2000. године са унетим мерним карактеристикама гроба, за који је констатовано да је ископан ручно.

Увидом у Образац о претпостављеној идентификацији са локације ND06-002-B, сачињеној на основу информација прикупљених од стране МТКЈ Немачког форензичког тима дана 06.08.2000. године, утврђено је да је идентификована особа Mehmet ■. Limani мушког пола, старосне доби ■ години и висине 180 цм, да је према подацима датим од стране сина Qazim Limani-ја, Mehmet ■. Limani је последњи пут виђен дана 25.03.1999. године у селу Трње (у кући Вајрам-а Gashi), када је лишен живота (устрељен), а да је дана 28.03.1999. године кућа запаљена са телом које је било унутра. Даном 13.06.1999. године Qazim Limani је ушао у кућу и видео унутра спаљено тело (могао је да види само неколико костију), а даном 27.06.1999. године је покупио кости из куће и сахранио их на гробљу у селу Студенчане. Вајрам Gashi је рекао да су кости биле на истом месту на којем је жртва убијена, тако да су они сигурни да кости припадају жртви, Mehmet-у ■. Limani. Qazim Limani је дозволио да се изврши ексхумација.

Увидом у резиме налаза аутопсије бр. UR12/003BP од 02.08.2000. године са извешајем о аутопсији патолога др Марека Гасиора од 16.08.2000. године, утврђено је да су предмет форензичке аутопсије спаљени, сагорели делови људских

костију. Према антрополошким подацима посмртни остаци су од човека – субадултног, чији се пол и висина не могу одредити. Флуороскопијом нису откривени метак ни метални делови. Пошто су делови костију спаљени и изгорели, а нема карактеристичних повреда нити меких ткива, узрок смрти се не може са сигурношћу одредити. Да је у питању Шемсије Гаши, потврђује извештај о масовној гробници немачког форензичког тима, према којем је њено тело било у гробу бр. 3 заједно са Вотимом Гашијем UR12002BP) и исказ сведока-оштећеног Милаима Гашија који је изјавио да је његова супруга Шемсије Гаши погинула у кући Бајрама Гашија заједно са Вотимом Гашијем, мал. сином његовог брата, да су заједно сахрањени на гробљу у Трњу и да је вршена обдукција.

Увидом у резиме налаза аутопсије од UR12/002BP 02.08.2000. године са извештајем о аутопсији патолога др Теодора Воугноуклакиса од 10.08.2000. године, утврђено је да су предмет аутопсије непотпуни скелетизовани, фрагментирани, безбојни посмртни остаци стављени у пластичну кесу, чија животна доб и висина према антрополошким подацима не могу бити утврђени услед фрактура. Флуороскопијом није утврђено присуство метака или металних фрагмената у телу, а утврђени су многобројни преломи костију. Услед многобројних прелома костију и услед недостатка већине костију, узрок смрти је остао неутврђен. Да је у питању Вотим Гаши, веза је извештај о масовној гробници немачког форензичког тима, према којем је његово тело било у гробу бр. 3 за једно са Шемсијом Гаши UR12003BP) и исказ сведока-оштећеног Милаима Гашија који је изјавио да је његова супруга Шемсије Гаши погинула у кући Бајрама Гашија заједно са Вотимом Гашијем, мал. сином његовог брата, да су заједно сахрањени на гробљу у Трњу и да је вршена обдукција.

Увидом у извештај МУП-а Републике Србије, Секретаријата у Призрену, ОКП, ПУ број 437-4/99 од 16.05.1999. године упућен истражном судији Окружног суда у Призрену, утврђено је да су овлашћена службена лица СУП-а Призрен дана 02.04.1999. године у 11,30 часова, пронашла леш **Шабана Гашија**, од оца Нухија, рођеног 01.06.1951. године у селу Трње, Сува Река где је и стално живео, а чији је идентитет утврђен путем личне карте број 75355 издате од стране ОУП Сува Река пронађене у његовој одећи, да је место проналаска леша, као и сам леш фотографисан, а отисак десног кажипрста скинут, те да је преглед леша извршен у ДЗ у Сувој Реци, када је констатовано да је смрт наступила услед дејства ватреног оружја, да је леш по наредби истражног судије Окружног суда у Призрену, Југослава Скендерија дана 02.04.1999. године сахрањен на сеоском, муслиманском гробљу у селу Трње, под бројем 4 и именом Шабан Гаши, затим да је леш идентификован, уз напомену да је на месту проналаска леша до дана проналаска, било интензивних терористичких активности припадника тзв. ОВК.

Увидом у извештај МУП-а Републике Србије, Секретаријата у Призрену, ОКП, ПУ од 02.04.1999. године о проналаску леша Хамзи Гаши утврђено је да је дана 02.04.1999. године у 11,00 часова у атару села Трње, СО Сува Река, са леве стране обале Лешанске реке, на 2 метра удаљености од реке, а на око 300 метара удаљености од села Трње према селу Мамуша пронађен леш **Гаши Хамзи**, од оца Нухија, рођен дана 02.01.1964. године у селу Трње, СО Сува Река где је и стално настањен, ЈМБГ 0201964952022, а чија идентификација је извршена на основу пронађене личне карте бр. 44676 издате од стране ОУП-а Сува Река дана 15.05.1990. године и да фотографија из личне карте одговара опису леша, те да је по наредби истражног судије Окружног

суда у Призрену у ДЗ Сува Река извршен спољни преглед леша и да је на основу исте наредбе леш сахрањен на сеоском, муслиманском гробљу у селу Трње, СО Сува Река под бројем 2 и да је лице места сахране скицирано.

Увидом у извештај МУП-а Републике Србије, Секретаријата у Призрену, ПУ.број 437/99 од 10.05.1999. године упућен Окружном јавном тужиоцу у Призрену, утврђено је да су дана 02.04.1999. године приликом претраге терена, у рејону дејстава шиптарских терористичких банди, припадника тзв „ОВК“ у атару села Трње, општина Сува Река, на ливадама и њивама које се налазе у правцу села Мамуша, општина Призрен, пронађена 4 НН леша мушког пола, о чему је обавештен Окружни јавни тужилац у Призрену Добривоје Перић и истражни судија Окружног суда у Призрену Југослав Скендери, по чијем овлашћењу су овлашћена службена лица СУП-а Призрен извршила увиђај лица места, којом приликом су са јужне стране села, на удаљености од истог на око 500 до 800 метара пронађена 4 НН леша мушког пола, у лежећем положају окренути на леђа, са видним повредама од ватреног оружја у пределу главе и тела, где су на главама истих уочене мрље црвене боје налик на крв као и локве црвене боје налик на крв, пронађене испод глава и тела, да су прегледом њихових одевних предмета у унутрашњим џеповима пронађена лична документа на основу којих је утврђен идентитет и да се ради о **Рецај Рефки**, од оца **Ћамиља**, рођеном [REDACTED] године у селу [REDACTED] Општина [REDACTED] где је и стално живео, ЈМБГ [REDACTED] лкбр. [REDACTED] издата од стране СУП-а [REDACTED] **Гаши Хамзи**, од оца [REDACTED] рођеном [REDACTED] 1 [REDACTED] године у селу Трње, општина Сува Река, где је и живео, ЈМБГ [REDACTED] лкбр [REDACTED] издата од стране ОУП Сува Река; **Гаши Шабану**, од оца [REDACTED] рођеном [REDACTED] године у селу [REDACTED] општина [REDACTED] где је и стално живео, ЈМБГ [REDACTED] лкбр [REDACTED] издата од стране ОУП Сува Река; леш старости око 20 година, пронађен ван села на ливади, дужине око 170 цм, слабо ухрањен, коса тамно кестењаста, дужине до 7 цм, од одеће на себи је имао јакну браон боје, дуксерицу тегет боје, сиву мајицу, плаве панталоне, чизме браон боје и црне чарапе, да је истога дана извршен спољашњи преглед лешева у ДЗ у Сувој Реци када су констатоване смртоносне повреде у пределу главе и тела нанете дејством пројектила из ватреног оружја и да је смрт наступила услед разорења можданих ћелија и унутрањег крварења, да су лешеве по наредби истражног судије сахрањени на сеоском муслиманском гробљу у селу Трње, општина Сува Река, од стране припадника ТО Сува Река у присуству овлашћених службених лица СУП-а Призрен, сви обележени бројевима од 1 до 4, те да су фотографисана места проналаска лешева, као и место сахране, које је и скицирано, уз напомену да је на овој територији од почетка НАТО агресије до 02.04.1999. године перманентно било терористичких акција припадника „ОВК“ и изазваних антитерористичких акција припадника полиције.

Увидом у извештај Комисије за нестала лица, Владе Републике Србије број 021-00-16/2018-01 од 20.03.2018. године, утврђено је да су према расположивој документацији те Комисије дана 25.03.1999. године у селу Трње, општина Сува Река, нестала лица и то: **Мусли Гаши** од оца [REDACTED] ана, рођен [REDACTED] године који се води под редним бројем 484, **Шефка Гаши** од оца [REDACTED] рођена [REDACTED] године која се води под редним бројем 496, **Шућери Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године који се води под редним бројем 497, **Фисник Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године који се води под редним бројем 467, **Лумтурије Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 480, **Луљета Гаши** од оца [REDACTED] рођена [REDACTED] године, која се води под редним бројем 479, **Селвете Гаши** од оца [REDACTED]

[REDACTED] рођена [REDACTED] године, која се води под редним бројем 492, **Блерта Гаши** од оца [REDACTED] рођена дана [REDACTED] године, која се води под редним бројем 463, **Седат Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године који се води под редним бројем 491, **Натура Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, која се води под редним бројем 486, **Емир Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 466, **Хабибе Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 468, **Алтион Битићи** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 245, **Шһипе Битићи** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 253, **Ћузиде Битићи** од оца [REDACTED], рођена [REDACTED] године која се води под редним бројем 250, **Хирје Гаши** од оца [REDACTED], рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 474, **Рамадан Краснићи** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 821 и **Хаки Гаши** од оца [REDACTED] рођен [REDACTED] године, који се води под редним бројем 470.

Увидом у извештај Комисије за нестала лица, Владе Републике Србије број 021-00-60/2018-01 од 09.10.2018. године, утврђено је да се према службеним евиденцијама те Комисије **Мухамет Краснићи**, од оца [REDACTED], рођен [REDACTED] године у месту Студенчане, води као нестало лице, те да је нестало дана 25.03.1999. године у селу Трње, општина Сува Река.

Увидом у резимеа налаза аутопсије са извештајима о аутопсији је утврђено да је узрок смрти Бесарте Гаши вишеструке стрелне ране, Бахрије Гаши стрелна рана на десној страни леђа која је прошла кроз трбушне органе, а поред ове повреде која је проузроковала смртну последицу и комунитни прелом костију десне подлактице, да је узрок смрти Рахиме Воци повреда главе тупим предметом и стрелна рана, Рефки Реце стрелна рана на левој страни леђа са деструкцијом тела три пршљена на којој страни је дошло и до лацерације аорте, Хамзи Гашија вишеструке стрелне ране леве тибије, Шабана Гашија вишеструке стрелне ране на грудима и десној руци, Ајмоне Гаши стрелне ране на грудима и подлактици, а што је у сагласности са наводима сведока-оштећених који су описивали начин њиховог страдања. Аутопсијом није утврђен узрок смрти Шемсије Гаши и Вотима Гашија. У односу на Шемсије Гаши са разлога јер су делови костију спаљени, изгорели, а није било карактеристичних повреда, нити меких ткива да би се узрок смрти са сигурношћу могао одредити. Није могао бити утврђен ни узрок смрти Вотима Гашија услед многобројних прелома костију и недостатка већине костију, обзиром да су предмет аутопсије били непотпуни скелетизовани, фрагментирани, безбојни посмртни остаци стављени у пластичну кесу. Посмртни остаци Шемсије Гаши и Вотима Гашија су пре ексухмације и аутопсије били сахрањени у истом гробу број 3/12 на гробљу у селу Трње, што се утврђује из извештаја немачког форензичког тима о масовној гробници 22647 достављеног од стране МТКЈ из предмета КО253135.

Сведок-оштећени Милаим Гаши супруг Шемсије Гаши је у датом исказу потврдио да је његова супруга Шемсије Гаши погинула у кући Бајрама Гашија заједно са Вотимом Гашијем малолетним сином његовог брата, да су његови рођаци по повратку у село 26. јула поспремили посмртне остатке његове супруге Шемсије, Вотима и Арбена Гашија када су сахрањени први пут, а да је након тога вршена обдукција, а затим су поново сахрањени.

Извештај МУП-а РС, СУП Призрен од 16.05.1999. године упућен истражном судији Окружног суда у Призрену, извештај МУП-а РС, СУП Призрен од 02.04.1999. године о проналаску леша Хамзи Гаши, извештај МУП-а РС, СУП Призрен од 10.05.1999. године упућен Окружном јавном тужиоцу у Призрену, потврђују да су посмртни остаци Шабана Гаши, Хамзи Гаши и Реџај Рефки пронађени у атару села Трње, општина Сува Река, на ливадама и њивама при чему је у извештају о проналаску леша Хамзи Гаши прецизно наведено да је леш пронађен у атару села Трње, СО Сува Река, са леве стране обале лештанске реке на два метра удаљености од реке и на око 300 метара удаљености од села Трње према селу Мамуша, а што је место где је према изјавама сведока-оштећених Ђиле Гаши, Елизабете Краснићи, Илми Гашија који су очевици њиховог страдања, место на коме су убијени Шабан Гаши, Хамзи Гаши, Мухамед Краснићи и Рефки Реџа. Наводе ових сведока-оштећених у погледу начина на који су лишени живота у сагласности су са констатацијом у извештају МУП РС, СУП Призрен упућен Окружном јавном тужиоцу у Призрену, да су лешеве Шабана и Хамзи Гаши и Реџај Рефки пронађени са видним повредама од ватреног оружја у пределу главе и тела, на којима су уочене мрље црвене боје налик на крв и локве црвене боје налик на крв пронађени испод глава и тела. Њихова идентификација извршена је од стране овлашћених службених лица СУП Призрен на основу личних докумената пронађених у унутрашњим џеповима њихове одеће. Извештај Комисије за нестала лица Владе Републике Србије од 09.10.2018. године потврђује да се према службеним евиденцијама комисије Мухамед Краснићи води као нестало лице, да је нестало дана 25.03.1999. године у селу Трње, општина Сува Река. Према расположивој документацији Комисије за нестала лица Владе Републике Србије као нестала лица воде се и Мусли Гаши, Шефка Гаши, Шућери Гаши, Фисник Гаши, Љумтурије Гаши, Љуљета Гаши, Селвете Гаши, Бљерта Гаши, Седат Гаши, Натура Гаши, Емир Гаши, Хабибе Гаши, Алтион Битићи, Шћипе Битићи, Ђузиде Битићи, Хирје Гаши, чије је страдање у дворишту Мусли Гашија детаљно описао очевидац који је преживео њихове стрељање – сведок-оштећени Неџат Битићи, који је том приликом телесно повређен.

Са свега наведеног као неосновани оцењени су наводи бранилаца оптужених да није поуздано утврђено време смрти, место смрти и узрок смрти, нити је објашњено на основу чега је извршена идентификација тела покојника.

Исказе сведока-оштећених суд је оценио као јасне и убедљиве, међусобно сагласне и сагласне са осталим изведеним доказима и документима Међународног кривичног суда у Хагу. Сведоци-оштећени су непосредно доживели оно о чему су сведочили и о начину страдања жртава – њихових рођака. Очигледан је њихов напор да се сете свих детаља и одговоре на питање странака и суда. Извесна одступања у односу на чињенице које нису одлучне и непрецизности у њиховим исказима по налажењу суда су резултат протекла времена од догађаја, као и околности да су у време овог догађаја били у страху за сопствени живот гледајући непосредно или из близине страдање својих најближих. Искрено су се и међусобно сагласно изјаснили којим догађајима су присуствовали и о којим догађајима имају сазнања од непосредних очевидаца и ко су били непосредни очевици тих догађаја. Сви саслушани сведоци-оштећени су у овом догађају изгубили једног или више чланова уже породице, чланова шире породице или блиских рођака. Њихова једина мотивација у овом поступку је да се утврди истина, као што су то у својим исказима и навели. Осим наведеног, сви сведоци оштећени су у датим исказима детаљно и међусобно сагласно описали улазак

наоружаних лица са брда у село Трње у раним јутарњим сатима дана 25.03.1999. године, где се свако од њих као и њихови рођаци који су касније настрадали, тада налазио и ко је био у њиховој близини, како су се осећали, где су се скривали тога дана, као и дешавања наредних дана. Стога је суд као истините, убедљиве, исцрпне у погледу описа догађаја оценио исказе сведока-оштећених и као такви су од стране суда прихваћени.

Сви сведоци-оштећени су у датим исказима изјавили да су они као и сва наведена лица убијена дана 25.03.1999. године у селу Трње били цивили, да тада у селу Трње није било припадника ОВК или УЧК. Сведок-оштећена Елизабета Краснићи као расељено лице из села Студенчан боравила је са својом породицом код тетке Бахрије Гаши у кући у којој је живео њен син Шабан Гаши. Сведок-оштећени Неџат Битићи је са пет чланова своје породице 19. марта 1999. године напустио село Студенчан након што је на кров његове куће пала граната и боравили су у кући његовог ујака Мусли Гашија. Сведок-оштећени Илми Гаши је боравио у кући Шабана Гашија, а месец и по дана пре овог догађаја избегао је из села Студенчан у коме је било припадника ОВК и конфликта између њих и полицијских снага. Сведок-оштећени Беким Гаши је изјавио и да нико од њих није био наоружан, ни у униформи, нити су отварали ватру на наоружане људе које су видели да у јутарњим сатима, око 06 сати силазе у село. Ни накнадно до одласка из села нико није на наоружана лица која су виђали у селу отварао ватру. Сви сведоци-оштећени су у датим исказима изјавили да у селу није било припадника ОВК и УЧК, да у селу није било сукоба, да је било мирно, да су управо због тога у село Трње и дошли становници села Студенчан да бораве код својих рођака.

Да у селу није било припадника оружаних снага непријатељске стране у сукобу ОВК или УЧК потврђују и наводи исказа сведока Божићара Делића, команданта 549. моторизоване бригаде који је изјавио да у селу Трње нису ни планирана борбена дејства, нити је било борбених дејстава, а на линији где се налазио Позадински батаљон 549. моторизоване бригаде нису ни очекивали неке борбе. И сведок Стојан Коњиковац је потврдио да је село Трње било ван борбене зоне одговорности Сува Река – Призрен, ван борбених дејстава и по његовим сазнањима у селу Трње није било непријатељских снага, било је цивила, а у селима Самодраже и Ретимље није било цивилног становништва, већ само припадника ОВК, а из села Студенчане су припадници ОВК раније извукли цивилно становништво знајући да ће село Студенчан бити прва линија одбране њиховог реона између Суве Реке, Призрена и Ораховца.

Сви саслушани сведоци који су као припадници Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде били ангажовани као снаге за блокаду у извршењу задатка команде 549. моторизоване бригаде блокаду територије на линији тачка 357 село Трње, објекат „Језеро“, објекат „Мистра“, тачка 330 село Смаћ, тачка 316 село Доња Србица, Терамида, са задатком да на ободу брда изнад села Трње заузму одређени положај, као линију блокаде и на тој линији блокаде спрече преливање непријатељских снага са територија које истовремено заузимају ангажоване борбене групе су у датим исказима изјавили да за време извршења овог задатка нису видели ниједног припадника ОВК или УЧК, да на линији блокаде на којој су се налазили није било њиховог извлачења.

Сведоци Радивоје Мирковић, Дејан Милошевић, Ервин Маркишић, Бојан Гајић, Александар Стевановић, који су у датим исказима изјавили да су са групом којом је

командовао водник Козлина Рајко дана 25.03.1999. године улазили у село, потврдили су да у селу Трње тада није било припадника ОВК. Сведок Александар Стевановић је најпре у исказу датом у истрази изјавио да мисли да је са њима тада био један полицајац, али да иако је на њих пуцано да он није видео неког припадника ОВК. На главном претресу навео је да је из далека на њих пуцала војска УЧК али да у то није сигуран, а и у овом исказу је потврдио да током боравка у селу Трње нису видели припаднике ОВК или УЧК. Сведок Бојан Гајић је у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине изјавио да тада у селу Трње није видео униформисана лица припаднике ОВК, да на њих нико није пуцао, а на главном претресу у односу на ову околност изјаснио се да мисли да у селу није било униформисаних људи, да куће нико није претресао да би то утврдио, да су можда били сакривени али да их он није видео. Терористе је тражио на улици, а није био довољно храбар да улази у куће. Сведок Дејан Милошевић се у односу на наведену чињеницу изјаснио на главном претресу да за време боравка у селу Трње на њих није пуцано, да су села тамо близу једно другом, на удаљености од по два, три или четири километра, да се негде у неким другим селима чула пуцњава али да нико тада није пуцао на њих. Док су се тамо налазили није им на било који начин претила опасност од непријатеља, униформисаних лица, нити је уочио да се извлаче лица у униформи која нису припадала војсци Републике Србије или полицији. Сведок Радивоје Мирковић је у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине изјавио да су по уласку у село морали редом да претражују куће ради провере да ли се тамо крију припадници ОВК како би оне који су евентуално остали истерали из кућа, што је поновио и у исказу датом на главном претресу наводећи да нису имали задатак да их убију, него само да их истерају из кућа и провере да ли има припадника ОВК, да би били сигурни да ту никога нема, али да припаднике ОВК нису нигде пронашли. Изјавио је и да је тога дана у селу Трње када је била акција по двориштима био присутан само један полицајац. И сведок Ервин Маркишић је изјавио да тада у селу није било полицајца, да за време док су се налазили у селу Трње нису видели ниједног војника ОВК и ниједну униформу, а што је потврдио и у исказу на главном претресу да у селу није видео ниједног припадника УЧК, већ само старије људе и жене. Иако је претходно у истрази изјавио да тада није било полицајца, на главном претресу је навео да су низ брдо сишли у село, да је пешадија пре њих ушла, а након пешадије да је ушла позадина, а да је за њима након сат времена дошла и полиција јер је било брзо чишћење села, али да по његовом сећању полиција није улазила у куће и да су ишли за пешадијом и позадинцима. Тврдио је да су сви улазили у село, да су ишли до центра села, да су и припадници Позадинског батаљона и пешадија имали маскирне униформе, да су сви који су били у Трњу имали маскирне униформе, стим да су се униформе које је имала полиција јасно разликовале од униформи војске, да је њихова униформа била плаве боје и да је на рукаву стајао натпис „Полиција“, да су сви припадници полиције који су тога дана били у селу Трње имали исте униформе и јасно је било уочљиво да је то полиција. Изјавио је и да припадници полиције који су били присутни у селу Трње у време када су они улазили у дворишта да проверавају да ли унутра има некога, да нису пуцали, да се у селу није пуцало пре и после њих и да су тада у селу само они пуцали. И сведоци војници Позадинског батаљона који су тврдили да су тога дана били на линији блокаде и да нису улазили у село Трње навели су да тада нису видели ниједног припадника ОВК или УЧК и да на њих није пуцано. Сведок Љубиша Стојановић је изјавио да нису уочили извлачење шиптарских-терориста, нити је тамо видео неког припадника ОВК, а што је изјавио и сведок Зоран Петровић наводећи да код њих на линији није било полиције и војске УЧК које су дошле на тај терен који су они запосели. Сведок Милош

Бабовић је навео да су се у даљини водиле борбе, да се чула пуцњава, да је у близини њиховог положаја била река, а да са положаја на коме су се налазили нису видели ниједног цивила, ни припадника ОВК, да их нису уочили ни код реке. Сведок Марјан Ванчевски се у односу на ову околност изјаснио да док су се налазили на том задатку, на том терену, није видео ниједног припадника УЧК. Сведок Александар Петровић у датим исказима је изјавио да је њихов задатак био да забране прелазак припадника ОВК и УЧК преко одређене линије, а да док су се налазили на том простору према њима нико није ишао у сусрет да би реаговали. Сведок Слободан Глигорић – командир интендантске чете у саставу Позадинског батаљона, је у датим исказима изјавио да је интендантска чета имала задатак да се лево од села Трње споји са шумом према селу Мамуша удаљено два и по километра и распореде на ободу села, да је са брда изнад села Трње са интендантском четом отишао лево код природног усека, да су били на брду, да доле нису силазили, а док су држали блокаду да нису видели ниједног шиптарског терористу, да није било никаквог дејства према њиховој јединици, нити је било повлачења са правца дејства главних снага јединице бригаде, на тежишту према селу Ретимље и они се нису померали од тог јутра 25.03. до 29.03. када су се вратили у реон где су оставили возила. Да у селу Трње и његовој околини у време овог догађаја није било припадника ОВК или УЧК потврдили су у својим исказима припадници интендантске чете Иван Јовановић, Слађан Стоилковић, Драган Јанићијевић и Живко Рангелов. Ниједан од испитаних сведока војника који су тада као припадници Позадинског батаљона били ангажовани на извршењу задатка команде није изјавио да је у периоду када су се налазили у реону села Трње видео припаднике ОВК или УЧК. Ни из једног исказа сведока-оштећених и сведока, који су у време овог догађаја били припадници Позадинског батаљона не произилази да је тада када су били на овом задатку на њих пуцано.

Из свих наведених доказа је стога поуздано утврђено да ниједно од наведених лица који су лишени живота дана 25.03.1999. године у селу Трње није било припадник ни једне од оружаних страна у сукобу, да су све наведене жртве били цивили, припадници албанске националности, који се имају сматрати заштићеним лицима на основу IV Женевске конвенције и Допунских протокола.

Оптужени Козлина Рајко није оспоравао чињеницу да је у време овог догађаја командовао групом војника, наводећи на главном претресу да је након заузимања положаја као командир одељења распоредио четири или пет војника које је командир чете Јаћимовић одредио да буду под његовом командом, а који нису били из састава његовог одељења. Оспорио је и у одбрани датој у истражном поступку и на главном претресу да је са групом војника којом је командовао улазио у село, наводећи у одбрани датој у претходном поступку да ниједног тренутка није улазио у село Трње, а на главном претресу да се након заузимања положаја и распоређивања војника којима је командовао, све време налазио на том положају, да није нигде силазио, нити се кретао, осим обиласка војника који су му били додељени.

Ови наводи оптуженог Козлина Рајка оповргнути су исказима сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића, Бојана Гајића и Ервина Маркишића и Александра Стевановића, који су у датим исказима били међусобно сагласни да је група војника у којој су се налазили, а којом је руководио Козлина Рајко, ушла са брда изнад села Трње у село, и да су улазили у дворишта кућа у селу. Сведок Радивоје Мирковић описујући улазак у село Трње је навео да је група војника у којој је он био, а којом је тада

руководио Козлина Рајко, ушла у село са брда изнад села Трње тако што су се низ село спуштали 150-200 метара, да су спуштајући се са водником Козлином према селу на низбрдици, на улазу у село наишли на зид и међу испод које су се налазиле куће. Детаљно је описао повређивање човека у моменту када су пришли до међе која је била налик огради, да је на њега тада пуцао њихов водник Козлина Рајко који се у том тренутку налазио неколико метара испред њега. По оцени суда ови наводи исказа сведока Радивоја Мирковића подударни су са наводима исказа сведока-оштећеног Маљић Воција који се испитан на главном претресу детаљно изјаснио о начину на који је повређен и где је повређен у јутарњим сатима дана 25.03.1999. године у селу Трње. Сведок Радивоје Мирковић је сагласно наводима исказа сведока-оштећених навео и да је у моменту када су се налазили поред међе коју је описао, по селу, неких 10 минута пуцао противавионски топ, а међусобно сагласно и наводима исказа свих испитаних сведока-оштећених који су у датим исказима описали улазак наоружаних лица у село тога дана око 06 h ујутру. Сведок Мирковић је описао и улазак војника његове групе у двориште у коме је 10-15 мушкараца, жена и деце изведено из кућа и убијено, када су по наредби седели у дворишту, а што је сагласно исказу сведока-оштећеног Неџата Битићија који се као очевидац и један од двојице преживелих убистава цивила у дворишту Мусли Гашија детаљно изјаснио о околностима и начину лишења живота цивила у дворишту Гаши Муслија. Сведок Радивоје Мирковић је описивао и убиства цивила – мушкараца поред реке након што су жене и деца одвојени и пуштени, а догађај је описао подударно са наводима исказа сведока-оштећеног Илми Гашија и сведока-оштећене Елизабете Краснићи који су као непосредни очевици догађаја детаљно описали убиства цивила који су побегли из куће Шабана Гашија преко њиве, према оближњој реци. Сведок Мирковић је у исказу навео и да су се те исте вечери однекуд људи враћали у село, да је неки старији човек кренуо ка њима и молио их је да га не убију али да је тада убијен, а што је сагласно са наводима исказа сведока Бекима Гашија о убиству Хакија Гашија у вечерњим сатима на улици. Сведок Радивоје Мирковић је навео да је у овој групи војника у којој се он налазио, а којом је командовао Козлина Рајко, био и војник Дејан Милошевић, а што је сведок Дејан Милошевић потврдио и у исказу датом пред тужиоцем за ратне злочине и испитан непосредно на главном претресу. Потврдио је да је по њиховом доласку са брда пуцано на куће у селу из возила са митраљезом, из „праге“ за коју не зна коме је припадала и да ли се ово тешко оружје налазило ту пре њиховог доласка. Није чуо ко је наредио да се село гађа оклопним возилом али он мисли да је тим возилом руковао неко ко није из њихове јединице. По престанку пуцњаве они су ушли у село, а као што су то у својим исказима навели и саслушани сведоци-оштећени изјашњавајући се о дешавањима у раним јутарњим сатима на брду изнад села Трње, гранатирању са брда, а затим и силаску наоружаних лица са брда у село, и дешавања у селу тога дана. Сведок Милошевић је у датим исказима навео и да му је оптужени Козлина Рајко рекао да силазе у село да виде да ли у селу има терориста. Његова група је одмах сишла низ улицу право у село, а друга група са командиром Јаћимовићем је отишла лево. Као активна војска били су обучени у војну униформу. Навео је и да су тада ушли у пет-шест кућа које су се налазиле на почетку села, у близини реке, а да даље нису ишли, да ниједна група није тада улазила у центар села. Сведок Бојан Гајић се изјаснио да је био у групи војника која је бројала од 10 до 20 војника са старешином Козлина Рајком, да су са узвишења изнад села кренули у село, тако што је неко кренуо а они су кренули за њим. У исказу на главном претресу описао је повређивање цивила који је изашао из неограђеног дворишта на кога је пуцао Козлина Рајко, а што је сагласно наводима исказа сведока Радивоја Мирковића, Дејана Милошевића и сведока-оштећеног Маљић

Воџија, да су затим наставили даље у село. Описао је њихов улазак у двориште у коме је око 20 цивила, старијих људи и жена седело у круг. Навео је и да му је војник Александар Стевановић из Крагујевца помињао и неку бебу, а да се он сећа девојке која је студирала, по његовом сећању, у Београду и која је преводила оно што су они од њих тражили. Сећа се да су тада у двориште ушли војници Мирковић из Црне Горе, Аца из Крагујевца, Дејан Милошевић из Приштине, Драган Рајић. Навео је на главном претресу и да су наредбу да иду у село и да траже терористе у овом селу добили највероватније од старешине Козлина Рајка, да је у селу водник Козлина наређивао у које ће се куће улазити и том приликом је само Рајко Козлина од старешина био ту. У датом исказу је потврдио да су припадници Позадинског батаљона улазили у село Трње, да су војници улазили у куће у селу у којима никог нису пронашли, да су палили куће и да је то наредио други водник за кога не зна како се зове, да је то био водник са којим је он тада био наводећи „Био је тај Јаћимовић, па тај водник“. Очигледно је да је у питању оптужени Козлина Рајко. Накнадно је приликом предочавања претходног исказа датог на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине изјавио да не зна да ли је то био полицајац или војник. Суд је ценио ове измене и несагласности у исказу сведока Бојана Гајића у односу на наведене околности, али имајући у виду остале наводе његовог исказа, који су међусобно сагласни и подударни са не само наводима сведока Радивоја Мирковића и Дејана Милошевића, него и са наводима сведока-оштећених о дешавањима на брду изнад села Трње око 06 часова, а након тога и у самом селу, у раним јутарњим сатима дана 25.03.1999. године, суд је нашао да и наводи исказа сведока Бојана Гајића потврђују улазак групе војника под командом Козлина Рајка са брда изнад села Трње у село дана 25.03.1999. године. Сведок Александар Стевановић у исказу датом на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу потврдио је да је група војника у којој се он налазио тога дана била у селу Трње. Навео је да је најпре са брда изнад села, на које су дошли из троцевца ујутру пуцало на село, а након што је престала паљба да су кренули ка селу, да су можда били подељени у две групе, да је са њима био поручник Јаћимовић и водник чијег имена не може да се сети, који је причао да по наређењу мора да се обавезно запали свака кућа и да се све побије, али није рекао ко му је дао то наређење. Навео је да су војници пуцали у селу, да је видео убиство шест цивила, али да није видео ко је пуцао. Да је са брда изнад села Трње пуцано на село, а да су после пуцњаве кренули у село потврдио је и у исказу на главном претресу наводећи да је био у групи у којој је било 15 до 20 војника, да је са њима све време био Козлина, да је тог првог дана једном ишао у село и да је видео да пале куће војници из његове групе. Навео је да поручник Јаћимовић то није наредио али да је то могао да види, да је Јаћимовић био његов старешина али да он тада није издавао наредбе, да не зна ко је њему тада био водник и не зна да ли је жив. Потврдио је да се у селу пуцало, наводећи да се пуцало безвезе, на све стране, без иницијативе, када са њима није био нико од старешина. Видео је и мртвог човека поред реке и тада је Јаћимовић викао да се не убијају цивили, али он није видео коме, ни ко је тада убијао. Ценећи исказ сведока Александра Стевановића, суд налази да је сведок Александар Стевановић изјашњавајући се пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу у односу на поједине чињенице био недоследан, да је у одређеним деловима мењао наводе претходно датог исказа, да у односу на поједине чињенице о којима се изјашњавао његов исказ није сагласан са подударним исказима других сведока војника, тада ангажованих на извршењу задатка Позадинског батаљона али су по налажењу суда наводи исказа овог сведока у односу на улазак у село припадника Позадинског батаљона сагласни исказима напред наведених сведока, а оповргнути наводи

оптуженог Козлина Рајка да у село Трње није улазио нико из његовог батаљона, да по његовим сазнањима у село Трње није улазио ни Јаћимовић.

Сведок Драгиша Јаћимовић у време овог догађаја старешина командир техничке чете Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде је у исказу датом на главном претресу навео је да није било уопште говора да тада неко треба уопште да уђе у село, да је свака група имала свој сектор – реон које је требала да поседне. Изнад њих се одвијала шира акција у којој су учествовале снаге војске, МУП-а, Посебне јединице полиције, и пуцало се са свих страна. Спуштајући се према реону који су требали да запоседну при чему су ушли практично у леви сектор села које је по конфигурацији плитко и доста дугачко, неколико километара, чули су пуцње, а након што су пуцање интервизирало, крећући се у правцу реона који је требало да запоседне ушао је у групу кућа које се налазе у левом сектору села који се завршавао реком да би видео да ли се нешто дешавало са њиховим другим групама, када је чуо повике, крике десно од себе на удаљености један километар до 500 метара и обзиром да су чули пуцње, који су били чешћи, јауке, крике, са својим војницима је потрчао да види шта се догађа када је на удаљености од њих 300-500 метара видео поток – речицу и људе који трче ка потоку из централног дела села, чуо је да запомажу, приметио је њихове снаге које су прешле мост на средини села и пуцали по људима који су били код реке, потрчао је, повикао да то не раде, и они су се удаљили, побегли су, а били су у зеленим и плавим униформама, а није никога препознао и не зна да ли су без наредбе старешина ту били и припадници Позадинског батаљона.

У селу Трње су дана 25.03.1999. године лишени живота у кући Гаши Бајрама, Вотим Гаши и Шемсије Гаши, а телесно су повређени Ема Гаши и Аземине Бинаку, непосредно иза куће у којој је живео Шабан Гаши убијене су Бахрије Гаши, Бесарта Гаши, Бехаре Краснићи, Ајмоне Гаши, Рефије Краснићи, Рахиме Воци и Рамадан Краснићи, а телесно повређен Фетије Краснићи, а на обали реке Трње у непосредној близини реке убијени су Шабан Гаши, Хамзи Гаши, Мухамед Краснићи и Рефки Реца у јутарњим сатима, а у наредним сатима у дворишту куће Бајрама Гашија убијен је Мехмед Лимани и на улици а у близини куће Бајрама Гашија убијен је Хаки Гаши.

У диспозитиву оптужнице је наведено да су наведена лица лишена живота и телесно повређена од стране НН припадника Позадинског батаљона.

Оптуженом Рајку Козлини стављено је на терет да је, најпре, телесно повредио Маљић Воција, цивила албанске народности, тако што је на улазу у село пуцао на њега из аутоматске пушке.

У односу на повређивање сведока-оштећеног Маљић Воција изјашњавао се сведок-оштећени Беким Гаши и на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу наводећи у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине да су он и сестра око шест сати ујутру дана 25.03.1999. године са балкона своје куће видели да се на брду испред налазе полицијске и војне снаге, да су, најпре, на кров куће пале две-три гранате, а да је након петнаест минута пешадија је почела да долази према селу, што је он лично видео, када је видео и да су они пуцали и ранили једног сељака Маљић Воција који је хтео да узме траву за краве и сено, а да су затим наставили да напредују према селу, али да због велике раздаљине није видео ко је пуцао. У односу на ове околности на главном претресу је навео да је након кратког

времена, пошто је угледао оружане снаге на брду, чуо буку на улици и приметио да их је војска опколила, а након извесног времена да су чули пуцањ и да је тада погођен Маљић Воци из села, који је пошао да узме храну да би нахранио стоку. Објаснио је да је он знао да се у близини налази кућа Маљић Воција, да је чуо пуцњавау, али да он није лично видео када су директно пуцали на Маљић Воција, него је то чуо од других истога дана и сви су мислили да је Маљић Воци тада убијен, а испоставило се да је тешко рањен, а након што је он погођен, сви су почели да беже из својих кућа.

Обзиром да је сведок-оштећени Маљић Воци најпре у оптужници био означен као лице које је дана 25.03.1999. године у селу Трње лишено живота, да је сведок Беким Гаши у исказу датом на главном претресу суду дао податак да је Маљић Воци жив и да и даље живи у селу Трње, позван је и испитан на главном претресу сведок-оштећени Маљић Воци. Сведок-оштећени Маљић Воци потврдио је у датом исказу да је дана 25.03.1999. године око 06,30 сати ујутру био у селу Трње изван своје куће која се налазила у средини села, 50 метара удаљена од школе, а која је прва кућа када се наилази са брда и између брда и његове куће је само једна штала. Објаснио је да главни пут води до његове куће, а у околини је брдо удаљено од његове куће око 50 метара. Намеравао је да нахрани и пусти краве, а тада је на себи имао панталоне, кошуљу и кратак јелек, а у рукама није имао ништа. У моменту када се налазио на удаљености 20 метара од куће, а пре него што је стигао да нахрани краве сеном, погођен је са брда једним метком с леђа десне стране који је изашао напред, услед чега је задобио повреде четири ребра. Није видео лице које је у њега пуцало, обзиром да је од њега био далеко, по његовој процени око 100 метара далеко од куће. Након што је рањен, породица га је унела у кућу где је боравио два и по сата, а затим су истога дана отишли у село Лештане где је добио лекове. На Косову није имао хируршку интервенцију, обзиром да су након његовог повређивања у селу Лештане боравили три дана и три ноћи, а након тога су га српске оружане снаге војска или полиција одвели у Албанију где је у граду Куксу у болници имао хируршку интервенцију, а у село Трње вратио се после три месеца. Од стране сеоских власти у Трњу је био проглашен мртвим, јер су мислили да је том приликом убијен, а накнадно је морао да прибавља документацију ради исправке наведене чињенице. У време овог догађаја није био војни обвезник, није био уписан у војну евиденцију, нити је имао било какав војни распоред. Боравио је у селу и бринуо је о породици.

Повређивање сведока-оштећеног Маљић Воција потврђују и наводи исказа сведока Радивоја Мирковића који је испитан пред замеником тужиоца за ратне злочине на записнику дана 24.09.2013. године навео да је у село Трње он ушао са групом коју је предводио Рајко Козлина, а да је друга група која је сишла у село била поред њих, да су ишли пешке, а када су пришли до међе налик на ограду између два села, да су наишли на неког човека који је носио храну за стоку или нешто слично и да је тог човека убио његов водник Козлина Рајко, а у ком тренутку се он налазио неколико метара од Козлине. На главном претресу дана 20.03.2018. године сведок Радивоје Мирковић у датом исказу се изјаснио да су се низ село спуштали 15 до 20 метара и спуштајући се са водником Козлином према селу Трње на низбрдици на улазу у село наишли су на један зид и међу испод које су се налазиле куће, а изнад тих кућа наишли су на човека вероватно албанске националности ненаоружаног који је носио храну за стоку у цаку, а кога је без неког посебног разлога том приликом лишио живота Рајко Козлина из аутоматске пушке рафалном палбом. Објаснио је да он том човеку није прилазио, да је од њега био удаљен 20 до 40 метара, да није проверавао да ли је то лице убијено или

рањено и да је закључио да је то лице тада убијено, обзиром да је након пуцања пао и остао да лежи. Сигуран је да је тај човек погођен у тело, али да не зна који део тела и допушта могућност да је направио грешку када је објашњавао да је он убијен.

Сведок Дејан Милошевић дајући свој исказ пред замеником тужиоца за ратне злочине на постављено питање изјавио је да по уласку у село, није видео ниједног човека да је носио храну за стоку. На главном претресу изјавио је да су са средине села кренули ка реци и пре него што су ушли у једну кућу, да је наишао човек кога је водник Козлина упуцао, кога он није одмах уочио, него тек након пуцњава. Он тада није био у близини водника Козлине, између њих је било седам до осам војника, који су такође имали пушке у рукама, али иако није видео сам тренутак испалења јер се налазио иза њих, водник Козлина који је држао пушку у рукама био је први у колони, а видео је да је тај човек након испалења пао.

Сведок Бојан Гајић у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине је навео да су по уласку у село и наилазак на прву кућу, ушли у једно двориште када је старији човек цивил изашао из куће у кога је са леђа из аутоматске пушке пуцао водник Рајко и убио га у дворишту пред њима, након чега су они наставили даље ка селу. У исказу датом на главном претресу је потврдио да је видео убиство које се десило на улазу у село и да мисли да је водник Козлина на улазу у село у дворишту прве куће на коју су наишли, пуцао у старијег човека, при чему је делимично изменио свој исказ наводећи да није сигуран да ли је био у питању цивил, или је тај човек био у униформи. Детаљно је описао да је видео да је Козлина подигао пушку и да је уперо пушку у тог старца, да није видео да ли је опалио из пушке у његовом правцу јер је он тада окренуо главу да види на кога диже пушку, да је видео да је старац пао, да он мисли да је убијен са леђа док је ходао. Видео је да човек пада и том паду је претходило пуцање, а Козлина је тада од тог човека био удаљен можда 20 до 30 метара. Није му прилазио и закључак о томе да је мртав, донео је на основу тога што је видео да је пао у моменту када је чуо пуцањ, те је могуће да је тада био рањен и да је преживео. Не сећа се ко је тада још од војника био присутан, али по његовом сећању тада нико од осталих присутних војника није уперо пушку у тог човека.

По налажењу суда сведок-оштећени Маљић Воци се детаљно и искрено изјаснио о чињеницама које је непосредно опазио пре него што је телесно повређен, а на постављана питања учесника поступка и суда детаљно је и искрено одговорио које чињенице и околности му нису познате. Навео је да није видео лице које је тада у њега пуцало, да оптужене не познаје, а што упућује на одсуству било какве намере овог сведока да оптуженог Козлина Рајка неосновано терети.

Ценећи наводе исказа наведених сведока, а у вези исказа сведока-оштећеног Маљић Воција, сведока-оштећеног Бекима Гашија, суд је нашао да су сви ови искази међусобно сагласни у односу на околности под којима је повређен сведок-оштећени Маљић Воци, који је очигледно прва жртва овог догађаја и несумњиво је повређен при самом уласку групе војника у село, а имајући у виду и исказе сведока Драгише Јаћимовића из кога се утврђује да се група војника коју је предводио Козлина Рајко обзиром на реон који је требала да поседне, кретала по средини села, то је суд ценећи све ове утврђене чињенице поуздано закључио да је оптужени Козлина Рајко по уласку у село Трње са групом војника коју је предводио, пуцао из ватреног оружја у тело

оштећеног Маљић Воција, цивила албанске националности и телесно га повредио на начин на који је то сведок-оштећени Маљић Воци описао.

Обзиром да је током овог кривичног поступка оптужени Козлина Рајко указивао да је у сукобу са сведоком Дејаном Милошевићем јер је сведочио у кривичном поступку у коме је сведок Дејан Милошевић осуђен пред Војним судом, а коју чињеницу сведок Дејан Милошевић није оспорио, и да је његов исказ пред судом мотивисан осветом према њему због сведочења, да је сведок Радивоје Мирковић у исказу пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу пред судом дана 20. марта 2018. године изјавио да је он био један од војника који је заједно са оптуженим Рајком Козлином пуцао у цивиле који су лишени живота у дворишту Гаши Муслија, да је одбрана током поступка изражавала сумњу у веродостојност исказа сведока Ервина Маркишића указујући да је његов мотив сведочења избегавање осуде за извршено тешко кривично дело у Црној Гори, суд је са посебном пажњом ценио исказе ових сведока и њихове наводе и прихватио је наводе њихових исказа само у односу на чињенице и околности о којима су се изјашњавали, а који су сагласни исказима осталих испитаних сведока и других изведених доказа.

У односу на кривично-правне радње оптуженог Козлина Рајка које су му оптужницом стављене на терет, да је издао наредбу присутним војницима из своје групе да пуцају у цивиле који су по његовом наређењу седели у дворишту куће Гаши Муслија, да је заједно са војницима пуцао у цивиле и лишио живота 15 цивила, Шефке Гаши, Хабибе Гаши, Фисника Гаши, малолетне Натуре Гаши, малолетног Емира Гаши, Шућери Гаши, Седата Гаши, Хуре Гаши, Љуљете Гаши, Селвете Гаши, Бљерте Гаши, Љутмурије Гаши, Шћипе Битићи, Алтиона Битићи, Ћизиде Битићи и телесно повредио Гаши Исмета и Битићи Неџата, изјаснио се у овом кривичном поступку као очевидац догађаја сведок-оштећени Неџат Битићи који је преживео убиство цивила са којима се налазио у групи у дворишту куће Мусли Гашија, а који је тада задобио телесне повреде, сведоци Дејан Милошевић, Бојан Гајић, Ервин Маркишић, Радивоје Мирковић. О својим сазнањима о лишењу живота и телесном повређивању цивила у дворишту куће Мусли Гашија изјашњавали су се и сведок-оштећени Беким Гаши, сведок-оштећена Шућерије Гаши, сведок-оштећена Ариффе Гаши, сведок-оштећени Милаим Гаши, сведок-оштећена Ћиле Гаши, сведок-оштећена Хамиде Гаши и у датим исказима суду су међусобно сагласно и потпуно искрено саопштили податке о жртвама и околностима њиховог лишења живота и телесног повређивања Неџата Битићија и Гаши Исмета.

Сведок-оштећени Беким Гаши није очевидац убистава и телесног повређивања цивила у дворишту куће његовог стрица Мусли Гашија, када су лишене живота његова мајка Фјура Гаши и четири његове сестре Љуљета Гаши, Селвете Гаши, Љумтурије Гаши и Бљерта Гаши и други блиски рођаци, а према његовој изјави све чињенице и околности овог догађаја сазнао је од сведока-оштећеног Неџата Битићија и Исмета Гашија који су тада телесно повређени, а били су у групи на коју је пуцано. Из исказа сведока-оштећеног Бекима Гашија утврђено је да су у дворишту његовог стрица Муслија Гашија тада лишени живота осим његове мајке, његових сестара и његов стриц Мусли Гаши који је убијен унутар куће у гостинској соби, његова супруга Шефкиназе Гаши, његови синови Шућури и Седат Гаши, снаја а супруга сина Мусли Гашија - Хабибе Гаши и њихово троје деце Фисник Гаши, старости ■ година, Натуре Гаши старости ■ година, Емир Гаши старости ■ година, да су тада у овом дворишту

лишени живота и Ђузете Битићи, Шибе Битићи и Ељтион старости [REDACTED] године, који су сви били приликом убиства у седећем положају испред куће, а од Исмета Гашија сазнао је у да је на њих пуцала војска. Исмет Гаши је тада имао повреду главе од ударца кундаком пушке.

Сведок-оштећена Ђиле Гаши није непосредни очевидац убиства цивила у дворишту Мусли Гашија, а да су лишени живота њени рођаци чија је имена навела сазнала је од свог стрица Бајрама Гашија који јој је увече око седам сати испричао да је изашао, видео лешеве, а она лешеве није видела. Сведок-оштећена Хамиде Гаши која је у свом исказу навела имена свих цивила убијених у дворишту Мусли Гашија која су јој позната је објаснила да тада у време овог догађаја није знала колико је лица убијено у кући Мусли Гашија, али да је то сазнала накнадно. Сведок-оштећена Шућерије Гаши осим што је навела имена убијених цивила у дворишту Мусли Гашија која су јој позната, навела је и да је у дворишту било мушкараца, али да је било више жена и деце, да је једна жена била са децом старости [REDACTED] и [REDACTED] године, да је унук Неџада Гашија који је тада лишен живота имао [REDACTED] месеци, а да је Неџадова снаја тада била трудна. Мусли Гаши је њен свекар и тада је живела у његовој кући, а тога јутра је са супругом свог брата Ариффе Гаши, Исмом Гаши, Фиданом Гаши и Арбеном Гаши побегла пре уласка војника у двориште, а о дешавањима у дворишту њихове куће након што су из дворишта они побегли сазнала је од свог супруга Исмета Гашија. Исмет Гаши је према наводима исказа сведока-оштећене Шућерије Гаши преминуо 2008. године, а тада је у овом дворишту био повређен у пределу главе, и тада је изгубио свест, а он и Неџат Битићи, који је тада повређен, налазили су се на разним крајевима групе цивила који су осим њих тада сви убијени. Сагласно исказу сведока-оштећене Шућерије Гаши и сведок-оштећена Ариффе Гаши снаја Мусли Гашија, је навела да су у овом дворишту тога дана убијени њен супруг Шућури Гаши, син Седат Гаши, а њен други син Арбен Гаши који је бежао са њом погођен је гелером гранате у селу за време док су бежали. Осим њих тада су убијени њен свекар Мусли Гаши, свекрва и други чланови њихове породице чија је имена навела. Искрено је у свом исказу навела да осим повређивања њеног сина Арбена, који је био са њом у моменту када је повређен, није видела убиство осталих најужих чланова њене породице, њене стрине и четири њене ћерке, а сазнања о догађају има од Исмета Гашија који је тада повређен, а у међувремену је преминуо и његове супруге. Сведок-оштећени Милаим Гаши је навео имена цивила који су убијени у кући Мусли Гашија, која су му позната да је тада погинуло 16 људи, а да су Неџат Битићи, Исмет Гаши рањени и да су преживели, да он није очевидац ових убиства и да је од свог оца Бајрама Гашија сазнао да је тада у дворишту Муслија Гашија убијено осам лица из породице Муслије Гаши, пет чланова породице Бекима Гашија – мајка и четири сестре и три члана породице Неџата Битићија који је ту био гост, да је Исмет Гаши пао у несвест након што је кундаком ударен у главу и да су њих двојица преживели јер су били испод лешева. Сви сведоци-оштећени били су сагласни у односу на чињеницу ко је лишен живота, а ко је повређен у дворишту Мусли Гашија у јутарњим сатима дана 25.03.1999. године и да посмртни остаци убијених нису пронађени, да се они и даље воде као нестала лица, а коју чињеницу потврђује и садржина извештаја Комисије за нестала лица Владе Републике Србије број 021-00-16/2018-01 од 20.03.2018. године.

Чињеницу повређивања Гаши Исмета, осим сведока-оштећеног Бекима Гашија који је навео да је у дворишту видео да је Исмет имао повреду главе, да је ударен кундаком пушке, потврдио је у свом исказу и сведок-оштећени Неџат Битићи наводећи

да је Исмет ударен кундаком пушке у главу, сведок-оштећена Шућерије Гаши која је навела да је њен супруг рањен у главу, сведок-оштећена Ариффе Гаши која је навела да је тада Исмет рањен у главу и да је изгубио свест и сведок-оштећени Милаим Гаши да је Исмет ударен кундаком у главу, те је поуздано из исказа наведених сведока утврђено да је у овом догађају Гаши Исмет који је према изјави сведока-оштећене Шућерије Гаши преминуо 2006. године, тада задобио повреду главе ударцем кундаком пушке, од ког ударца је пао и изгубио свест, а ударац је према изјави очевица овог догађаја оштећеног Неџата Битићија задобио пре него што је издата наредба да се пуца у групу цивила у којој се и он налазио.

Сведок-оштећени Неџат Битићи испитан пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу, детаљно је описао догађај, убиство и повређивање цивила у дворишту куће Гаши Муслија, а сагласно наводима исказа сведока Бекима Гашија у свом исказу саопштио је податке свих лица која су тада лишена живота, а изјаснио се и детаљно је описао повређивање Гаши Исмета и начин на који је Гаши Исмет повређен, као и на околност повреде коју је он задобио и начин на који је он повређен. Његов исказ сагласан је исказу сведока Бекима Гашија у односу на околност да је Мусли Гаши лишен живота у својој кући. Сведок Неџат Битићи је најпре у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 10.10.2013. године навео да је по доласку у двориште двојице-тројице полицајаца или војника, његов ујак Мусли Гаши, који је тада имао [REDACTED] година, рекао да ће ићи у двориште, да ће се некако са њима споразумети, јер познаје добро језик, а и међу њима у кући је било више жена него мушкараца, да је након тога врата собе у којој су се налазили отворило лице са аутоматом у рукама и наредило им је да изађу у двориште. По изласку у двориште да је видео свог ујака Муслија који је стајао, а затим су са њим ушли у кућу у којој је његов ујак боравио са супругом, а сви они остали су по наредби седели у дворишту док су испред њих стајала три лица која су држала оружје у рукама. У једном тренутку из унутрашњости куће у којој се налазио Мусли, зачула се пуцњава, а затим је из куће одакле се зачула пуцњава, изашао војник и питао је присутне чија је кућа која се налазила испред њих, а када се јавио Исмет Гаши, ударио га је кундаком пушке у главу, од ког ударца је Исмет пао и у том тренутку он је чуо како је неко ко се налазио са његове десне стране, иза њега рекао „пуцај“, након чега су тројица која су стајала испред њих, отпочела рафалну палбу. И у исказу на главном претресу сведок-оштећени Неџат Битићи се изјаснио да су у двориште Гаши Муслија најпре ушла два војника који су у дворишту остали само два минута, да су затим изашли на улицу, да су након тога у двориште ушла 25 до 30 војника од којих су двојица ушла у салон, а један је остао на вратима, да су остали војници били у дворишту у коме је био и стриц Гаши који је остао да преговара са њима, а након што су по њиховој наредби сви они изашли у двориште, да је један од те двојице, не зна да ли је то био командант, одвојио је Мусли Гашија и убацио га у другу кућу удаљену пет до шест метара од прве куће, а да су тројица војника стајала испред њих са оружјем у рукама, а четири или пет метара од тих војника налазили су се други војници. Из правца у коме су одвели Мусли Гашија, чуо се пуцањ и он није лично видео када су убили Муслија, али зна да је Мусли ушао кроз та врата, да су војници изашли, а да он није изашао за њима. По изласку из куће, командант је питао чија је ово кућа, показујући на кућу испред њих која је горела, а након што је устао Исмет Гаши, командант је одмах рекао „пуцај“ и њих тројица су почели да пуцају према њима, а други нису пуцали.

Ове чињенице које је у својим исказима изнео сведок-оштећени Неџат Битићи, у супротности су са наводима оптужнице о начину лишења живота Гаши Муслија.

Наиме, у оптужници је наведено да је оптужени Козлина Рајко након телесног повређивања Маљић Воџија дошао до дворишта Гаши Муслија у коме се налазило више објеката и наредио војницима из своје групе да све те објекте претресу и да у двориште изведу све становништво које се у кућама затекне, па када су цивили изведени у двориште, наредио је припадницима његове групе војницима Милошевић Дејану и Маркишић Ервину да виде да ли има још некога у једном од објеката, те су њих двојица извршили наређење, претражили кућу и саопштили му да нема никога, након чега је он сам претражио и у њој пронашао оштећеног Гаши Муслија старости █ године, кога је извео у двориште и наредио Маркишићу да пуца у оштећеног, па када је он то одбио, гурнуо је оштећеног испред себе према другој кући у дворишту и из ватреног оружја пуцао у оштећеног Гаши Муслија и на тај начин га убио, након чега је рекао „Ево овако се убија“. Ови наводи оптужнице су по налажењу суда засновани на исказу сведока Дејана Милошевића.

По налажењу суда у односу на лишење живота сада покојног Мусли Гашија наводи исказа сведока Дејана Милошевића у супротности су са нај пре наводима исказа сведока-оштећеног Неџата Битићија, сведока Радивоја Мирковића и сведока Бојана Гајића, а нису сагласни у односу на све одлучне чињенице ни са наводима исказа сведока Ервина Маркишића.

Сведок Дејан Милошевић је одслужење војног рока отпочео у марту месецу 1998. године и до овог догађаја у војсци је провео 12 месеци. У време догађаја имао је █ година. Обуку је завршио као граничар где је најпре распоређен, а затим је прекомандован у Позадински батаљон 549. моторизоване бригаде. Не сећа се у којој је чети био распоређен, а сећа се да је његов непосредни старешина био командир техничке чете Драгиша Јаћимовић и Рајко Козлина који су, како то наводи, за њих војнике били главни, а као војник он је био дужан да слуша обојицу.

Из исказа сведока Дејана Милошевића утврђено је да је дана 25. марта ујутру по силаску у село Трње он био у групи коју је водио оптужени Козлина Рајко, а у којој групи је било од 10 до 12 војника. Њему је лично оптужени Козлина Рајко рекао да улазе у село, да провере да ли у селу има или нема терориста и има ли су сви наређење да пуцају.

Осим навода којима је на главном претресу описао повређивање сведока-оштећеног Маљић Воџија, а како је то напред образложено, из датих исказа сведока Дејана Милошевића пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу утврђено је да је тога јутра, група војника у којој се налазио сведок Дејан Милошевић, а којом је командовао оптужени Козлина Рајко, по уласку у село Трње, ушла у двориште у коме је лишено живота и телесно повређено више цивила албанске националности, а у које је пуцано док су по њиховој наредби седели у дворишту.

У односу на наведене околности сведок Дејан Милошевић је у исказу датом у истражном поступку навео да су по уласку у село ушли у две-три куће у којима никога није било. У трећој или четвртој кући на коју су наишли били су цивили, жене и деца.

У дворишту те куће било је више помоћних зграда. По наређењу оптуженог Козлина Рајка цивиле су истерали у двориште, а њему и још једном војнику чијег се имена не сећа, наредио је по изласку цивила из куће да уђу у кућу и да провере да неко није остао у кући. По уласку у кућу у соби затекли су старијег човека, старости 65-70 година, који је у соби чучао иза врата. Они нису хтели да га дирају и да га изводе, а по изласку из куће Козлина Рајку су рекли да у кући нема никог више. Он сигурно у њих није имао поверења јер је ушао у кућу где је видео тог човека и извео га је напоље. Питао га је шта је ово, а они су му рекли да га нису видели. Након што је тог човека извео, Козлина је био испред њих и пошто су ту била врата, степенице, удаљио се од тог човека два до два и по метра, њима је рекао „Ево овако се убија“ и иза леђа је том човеку пуцао у главу. Он је окренуо главу јер то није могао да гледа.

Цивили су били у дворишту. Пошто је он знао мало њихов језик, по наредби је питао неког човека старости 40-50 година да ли има нешто од оружја, а он му је рекао да нема ништа. Поред њега је тада стајао водник Козлина који је био обучен у маскирно одело, са пиштољем, ножем и аутоматском пушком. Цивили су говорили на њиховом језику да нису ништа криви. Он је Козлини рекао да пусти бар жену која је држала бебу старости пар месеци. То је била девојчица – девојка коју је питао одакле је, шта ради и која му је рекла да студира у Приштини. Док су се њих двоје окренули почела је пуцњава. Он се окренуо према капији да изађе из дворишта, а када се окренуо видео је да је први почео да пуца водник Козлина, а од девет присутних војника је само један са њим опалио рафалну палбу јер није било много рафала. Не зна имена војника који су тада били у дворишту јер са њима није имао контакт после рата. Тада нико други од старешина није улазио у ово двориште, а није му познато да ли је неко од њих ушао у двориште по њиховом одласку. По његовом сећању тада је ту било присутно и убијено шест-седам цивила заједно са старцем и малим дететом. Нико од њих није био наоружан, нико од њих није на себи имао униформе, ни ознаке УЧК и слично. Изашли су из дворишта, и испред дворишта, сачекали да изађе сва војска и водник. Затим су кренули према реци. Даље нису вршили чишћење, нису улазили у дворишта, а не зна зашто, мисли да је била присутна полиција. Док су се кретали према реци чули су галаму из једне куће, али у ту кућу нису улазили, а један војник из њихове групе, не зна ко, бацио је бомбу у двориште и галама је престала.

Сведок Дејан Милошевић је у овом исказу описао и да је видео да поред реке седи 20-30 цивила, да је са друге стране, удаљене од њих дошла група поручника Јаћимовића. Козлина је рекао да се жене повуку, а затим је испале доста рафала, али он то није гледао и није видео ко је пуцао. Чуо је од неких да је ту била и полиција, али за време док су они били ту полицију он није видео. Након тога су се стационирали у кући која је од реке била удаљена 100 до 200 метара.

На главном претресу сведок Дејан Милошевић је навео да нису улазили кроз у село, у центар села, да су били само на почетку села где је било пет-шест кућа, да у село нико није улазио. Улазили су само у ове куће у близини реке. Не зна зашто су ушли у село, а када су дошли до првих кућа речено им је да врше претрес због терориста. Не зна зашто су улазили само у дворишта тих првих кућа, тако им је речено, тако су урадили. Ту је било 3-5 кућа које су све биле около. Да је било наређено да претражују да ли у осталим кућама има припадника ОВК или УЧК сигурно би ишли да претражују и друге куће.

Ушли су у двориште у коме је 5-6 жена, мало дете и 4-5 мушкараца, укупно њих око 10. Сви они су били у дворишту са леве стране, осим старца кога су касније пронашли у кући у моменту када је у двориште ушло 7-9 војника.

И на главном претресу је поновио наводе претходног исказа да су он и још један војник, за кога се не сећа како се зове, по наредби оптуженог Козлина Рајка ушли у кућу да провере да ли у кући има још неког, да су обишли све собе и да су у кући видели старијег човека који је чучао иза врата. У односу на претходни исказ на главном претресу је навео да је тај старац држао у руци стару, зарђалу пушку која није била у функцији. Изашли су и рекли су да у кући нема никог. Козлина очигледно није имао поверења у њих, ушао је у кућу да провери и позвао их је да виде шта су пропустили. И на главном претресу је потврдио да је оптужени Козлина Рајко старца кога је пронашао у кући извео напоље, да га је одгурнуо од себе 2-3 метра, да је извадио пиштољ и гађао га у главу позади и убио. Видео је да је погођен позади у главу изнад врата јер је тада стајао иза Козлине.

Поновито је наводе претходног исказа да је он, пошто зна албански језик, причао са једним од цивила кога је питао да ли има оружје како му је наређено, да му је он одговорио да нема оружје, да је затим пришао и причао на албанском језику са девојком која је студирала у Приштини. Тада је чуо да је водник Козлина рекао „Побићемо их“. Замолио га је да остави девојку и дете које није имало ни годину дана, а да са другима ради шта хоће. Био је огорчен због оног првог убиства деде у дворишту и кренуо је ка капији. У том моменту када су се он и војник са којим је претходно претраживао кућу окренули према капији, чули су се рафали. Окренули су се и видео је да водник Козлина у руци држи пушку и пуца, да сви падају, да су пали као и дете. Иако није видео сам почетак пуцања, зна да је пуцао Козлина јер је у његовим рукама видео пушку и јер је чуо да је пуцала само једна пушка. Остали војници који су били присутни у дворишту су држали пушке у рукама али не уперене у цивиле, као оптужени Козлина Рајко. Тврдио је да нико од војника није био издвојен у стрељачки строј испред цивила. Тврдио је да ни он, ни други војници нису пуцали. Није видео да је неко други од присутних војника осим њих изашао из дворишта. Тада у дворишту осим њихове јединице није било никог другог. Изашли су и наставили су према реци, а Козлина Рајко је бацио бомбу у двориште са њихове леве стране из кога су чули галаму, али нису никог видели. У то двориште нису улазили ни пре, ни после тога и није му познато да ли је ту неко страдао. Дошли су до реке, прошли су мост и кренули с лево поред реке. У реци су видели 25-30 мушкараца и жена. Жене су почеле да се повлаче, а мушкарци су почели да беже када је чуо паљбу из аутоматске пушке. Зна сигурно да је тада пуцао Козлина Рајко, а за друге не зна. Све наведено је укупно трајало пола сата до 45 минута.

Сведок Ервин Маркишић испитан је у истражном поступку, на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу. Из исказа сведока Маркишића је утврђено да је служење војног рока отпочео 18.03.1998. године, најпре у Сенти, где је провео шест месеци, затим три месеца у Нишу, а након тога у техничкој чети Позадинског батаљона у Призрену. Његов непосредни старешина био је оптужени Козлина Рајко.

25.03. ујутру су стигли на врх брда изнад села Трње где је већ било тешко наоружање, „праге“, минобацачи. Био је постављен митраљез са три цеви. Пешадија је добила задатак и пуцала је из „прага“ и минобацача у куће према селу.

Добили су задатак да оду доле и да провере да ли има војске. Претходно су им објаснили да ту има терориста, УЧК, војске. Речено им је да се пуца уколико виде припаднике УЧК, а доле када су сишли сасвим је друго било. Мисли да је то било чишћење, да се односило на цивиле, на све, јер је он виђао убиства.

Поделили су се по групама. Најпре је тврдио да се не сећа ко је био командир групе у којој се он тада налазио, а накнадно је у свом исказу изјавио да је то био оптужени Козлина Рајко, да је он са њима сишао у село Трње, да је био са њима у дворишту у коме су убијени цивили. Изјавио је да су тада прво пуцали на куће, да је затим прво сишла пешадија који нису били у саставу њиховог батаљона, а да су они последњи сишли јер су били позадина. Кренули су доле за пешадијом, а када су сишли било је 70% завршено. Било је окупљено цело село, сви цивили. Успут је запаљено сено, штала, куће, а што је све урадила пешадија.

На уласку у село је једна кућа била запаљена, а њему су наредили да уђе у кућу да провери да ли има некога. Ушао је у кућу са једним војником али се не сећа који је то војник био, и пронашао је старијег човека, старости ■ година који је иза врата стајао згрчен. По изласку из куће старешина га је питао да ли има неког у кући, а он му је одговорио да нема. Није му поверовао и ушао је у кућу из које је извео старијег човека испред. Наредио му је да пуца у њега, али је он то одбио. Старешина му је само рекао „Одбијаш наређење“, а након што му је одговорио „Одбијам“, он га је убио, полуаутоматским рафалом. Ништа друго није рекао. Након ове изјаве сведока Ервина Маркишића, сведоку је од стране заменика тужиоца за ратне злочине постављено питање да ли је био присутан у неком дворишту у коме су из кућа изведени људи на које је сведок Маркишић изјавио да су људи доведени из села Трње, не из тих кућа, да су били у неколико редова и да су сви стрељани, убијени. Навео је да се сећа да је била жена која је држала у наручју дете не старије од једне године, да је било и старије деце, да је била девојка са којом је комуницирао један војник, не зна који, а сећа се да је рекао „жалосно је што је ова цура убијена“. Сећа се да су извели једног човека из реда цивила, иза кога је била штала, гаража, да су га тукли и да су од њега тражили да им преда новац, да је он викао да нема ништа и да су га затим вратили на место, са кога је одведен. У људе је пуцало 5-6 војника, пуцале су и старешине али се он не сећа ко. Тврдио је да војници из његове групе нису учествовали у пуцњави на цивиле, да су стајали са стране и гледали, да је њихова чета била последња која је ту дошла, да је то одрадила пешадија и неки официри. Тада је ту било старешина, пешадије, али се не сећа ко је био присутан од старешина. Навео је и да је у овом дворишту био и његов старешина Козлина Рајко.

Након тога отишли су да спавају поред реке. Код реке је видео два цивила који су убијени док су бежали из села, видео је лешеве низ реку, а што су биле старије жене и мушкарци који нису могли побећи. Пешадији је наређено да направи заседу да постави стражу, а артиљерија је била горе на брду. За све време док су тамо боравили није видео ниједног војника и ниједну униформу непријатељских снага.

На главном претресу сведок Ервин Маркишић поновио је наводе претходног исказа. У односу на убиство старијег човека о коме се изјашњавао у претходном исказу је навео да је оптужени Козлина Рајко старешина који је њему и војнику, чијег се имена не сећа, наредио да уђу у кућу и провере да ли у кући има некога. Детаљно је објаснио да је обишао целу кућу, да у кући није било никог осим старијег човека иза врата. Рекао му је тихо, да буде ту, да се не боји, да му неће ништа учинити и изашао је из куће. Питали су га да ли у кући има неког, да ли је добро проверио, а он им је рекао да није видео никoga. Нису му поверовали. У кућу су ушла два војника, од којих мисли да је један био водник Козлина, а не зна ко је био други војник. Видели су у кући тог старијег човека и наредили су му да га убије на прагу његове куће. Не зна ко је узвикивао да се убије, узвикивали су сви присутни, а један војник се умешао и рекао му је да се наредба не одбија, да ће за то платити кад тад. Одговорио је да се не плаши никoga, сем Бога, и одбио је наредбу. Међутим узета је пушка, не зна ко је пуцао, рафал је опалио у њега и тај старији човек је убијен на прагу своје куће. Сведок Ервин Маркишић је након што су му предочени наводи његовог претходног исказа, изјашњавајући се на питања изјавио да је његов старешина био Козлина Рајко, да је могуће да је ту био присутан и командир Драгиша Јаћимовић, а да је оптужени Козлина Рајко тај који је питао да ли има неког у кући. Изјаснио се да мисли да је старијег човека извео испред куће и убио оптужени Козлина Рајко, да је сигуран да је то био он јер се то дешавало испред њега. Навео је да је био повучен за руку да убије тог старијег човека, да је то одбио, да је неки војник узвикнуо „Сада ћеш видети за ово, не одбија се наредба“, да је он одговорио да се боји само Бога и никог више. Затим наводи да је оптужени Козлина Рајко пуцао из полуаутоматске пушке, гвожђеног кундака, а пре испалења је репетирао пушку и у тог старијег човека је испалио кратки рафал, да није потпуно сигуран али да мисли да је у њега пуцао с преда. Водник Козлина је тада имао код себе и пиштољ али није имао разлога да вади пиштољ обзиром да је имао аутоматску пушку. Упитан да ли је по издатој наредби, кућу претраживао са сведоком Дејаном Милошевићем, изјавио је да то не може да каже, да је Дејан Милошевић био са њим у чети, да је био возач, да је возио камион „ТАМ“. Сећа се Радивоја Мирковића који је тада био у дворишту, али се не сећа да је тада неког издвојио и убио. Неколико војника који су били уз Козлину, отимали су се ко ће пуцати.

Сведок Ервин Маркишић је тврдио да је у дворишту у коме су убијени цивили било осим припадника Позадинског батаљона и пешадије, да је накнадно било и полиције али да припадници полиције нису пуцали, а ни касније и да по његовом сазнању полиција није ништа злоупотребљава, као ни официри пешадије. Пре него што су припадници Позадинског батаљона сишли у село, и по њиховом одласку нико у селу није пуцао. У дворишту је било и старешина, али не може да се сети ко је од старешина ту био. За командира Драгишу Јаћимовића наводи да је био у селу.

Поновио је наводе претходног исказа да су присутни цивили у дворишту били поређани у колони у једном или у два реда, да су од стране више војника били извођени из редова и одвођени иза помоћног објекта у дворишту где су малтретирани, тражено је од њих да дају новац. Сећа се и да је тада војник Радивоје Мирковић био у дворишту, а не зна да ли је тада у дворишту неког издвојио и убио, обзиром да су се грабили ко ће пуцати.

У моменту када је пуцано на цивиле био је у дворишту и посматрао је. Био је удаљен око 10 метара иза неколико војника који су пуцали. Наређење да се пуца издао је оптужени Козлина Рајко. Навео је да је тада у дворишту око 10 војника, од којих је 4-5 пуцало. За сведока Дејана Милошевића наводи да није био међу војницима који су пуцали, а што закључује по томе што претходно није убио старијег човека кога су затекли у кући, што би учинио да је хтео да пуца и издао би га када је по изласку из куће саопштио да у кући нема никог. Накнадно, након што му је предочен исказ оштећеног Нецата Битићија да су три војника стајала у строју испред цивила и пуцали на цивиле, а да је један старешина издао наредбу, изјавио је да је сигурно било тако, да се сећа да су војници стајали у реду, поређани у линији један до другог, али да он не зна ко је у том реду био од војника, ни колико је војника било. Он је то гледао, али их не познаје, не зна да ли су били припадници Позадинског батаљона, никога од њих раније није видео, и не зна ни да ли су са њима дошли из Призрена. Зна да није био војник Дејан Милошевић. Било је војника који су се противили да се пуца у цивиле, али се не сећа ко је то рекао, а сигурно да је и он то рекао. Зна да су сви цивили тада убијени, међу којима и мала беба. Наводи да он тада није изашао из дворишта јер је наређено да буду ту, да ни Дејан Милошевић тада није изашао из дворишта, да се само удаљио десетак метара и да су стајали 10 метара иза војника који су пуцали.

Силазак војника припадника Позадинског батаљона у село Трње, и дешавања по њиховом силаску у село описао је у датом исказу сведок Бојан Гајић на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и непосредно на главном претресу.

Из исказа сведока Бојана Гајића утврђено је да је војску служио од марта месеца 1998. године, најпре у Нишу, а затим од септембра месеца до краја рата у Призрену, да је био распоређен у радионици као припадник Позадинског батаљона, а његов непосредни старешина био је поручник Драгиша Јаћимовић. Од старешина сећа се Јовановић Бобана и Козлина Рајка.

Он није чуо никакву наредбу да војници Позадинског батаљона треба да иду у село, једноставно неко је кренуо и они су кренули за њим.

Сведок Бојан Гајић је у датом исказу, након што је описао повређивање оштећеног Маљић Воција на самом уласку у село, а као што је то напред образложено, описујући даље кретање и поступање војника по уласку у село, је изјавио да се по доласку групе војника у којој се налазио, њих пет до шест војника издвојило из групе и да су остали око пола сата код продавнице у селу, да их је затим неко од војника позвао да уђу у неко двориште. И у исказу датом пред тужиоцем за ратне злочине и непосредно на главном претресу навео је да су по уласку у дворишту затекли цивиле да седе на земљи, у кругу, да се сећа да је у тој групи цивила била девојка за коју мисли да је студирала у Београду, која је преводила на албански језик оно што су питали, где се налазе терористи, где су припадници УЧК. У дворишту је било око 10 војника. Козлина је једном од војника, Радивоју Мирковићу из Црне Горе издао наређење да једног старијег човека који је био заједно у групи са цивилима у дворишту, одведе иза неке помоћне зграде и он је видео да је војник Радивоје Мирковић тог старца ухватио, да га је одвео иза зграде, вероватно да остале заплаши. У исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине навео је да зна да је Мирковић тамо њега убио, а у односу на ову околност на главном претресу је изјавио да је чуо пуцањ након што је војник Радивоје Мирковић тог старца извео иза помоћне зграде, да он није могао видети шта

Мирковић тамо ради, али да је закључио да је Мирковић тог старца убио, обзиром да се након пуцња вратио сам. На главном претресу је објаснио да он није претходно чуо разговор између оптуженог Козлина Рајка и Мирковића, да није чуо да је Козлина Мирковићу наредио да старијег човека одведе иза угла и убије или заплаши. Био је категоричан и доследан у односу на ове наводе и на питање заменика тужиоца за ратне злочине «А наређење је издао Козлина?» јасно је и децидно изјавио «То нисам ја рекао».

Осим 10 војника из њихове групе тада у дворишту није била ниједна друга група. Водник Козлина је међу присутним војницима изабрао њих пет-шест војника којима је рекао да остану у дворишту. Он и остали војници, углавном они који су се највише дружили изашли су из дворишта.

Цивили који су остали у дворишту су били жене, деца, старији мушкарци, а сећа се и да му је Александар Стефановић помињао неку бебу. У дворишту је било око 20 цивила.

Зна да су по њиховом изласку у дворишту сигурно остали војник Радивоје Мирковић из Црне Горе, Дејан Милошевић из Приштине. Одмах по изласку из дворишта које је било ограђено високом оградом и није се видело шта се у дворишту дешава, чули су рафал, али не зна да ли из једне или више цеви. У том моменту они су од зида дворишта били удаљени 2-4 метра, али нису видели шта се у дворишту дешавало, нити су било шта питали војнике који су им се придружили по изласку из дворишта, а ни касније о томе са њима нису никада причали. Даље су сви заједно продужили према реци, прешли су преко моста поред реке где је са једне стране реке видео убијене цивиле, али није видео убијање људи поред реке, нити је чуо пуцњаву.

Од војника се дружио са Александром Стефановићем, Драганом Рајићем, Дејаном Живковићем, Сашом Лауриц, Миланом Јовановићем, који су формацијски били са њим у истом воду, али тада у селу Трње нису сви припадници његовог вода јер су неки били на терену, или издвојени по објектима, тако да не може поуздано да се изјасни ко је тада са њима био у групи.

Сведок Радивоје Мирковић је у време овог догађаја био војник на одслужењу војног рока од марта месеца 1998. године, а од 09. септембра 1998. године прекомандом распоређен у техничку чету Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде чији је непосредни старешина био Козлина Рајко, а командир техничке чете Драгиша Јаћимовић.

Поред навода о уласку групе војника у којој се налазио у селу Трње тога јутра, повређивања оштећеног Маљић Воција, као што је напред наведено, сведок Радивоје Мирковић је изјашњавајући се о даљим дешавањима тога дана навео да су тада прилазећи селу видели мештане како беже, да су ишли да претражују село, да је успут неко из његове групе запалио сено, али да он није учествовао у том паљењу. По уласку у село, морали су да претражују куће да провере да ли у њима има припадника ОВК.

Куће су претраживали редом, и ишли даље, а пронашли су у једној кући старијег човека са лулом. Један од војника, по његовом сећању презива се Милошевић, питао је водника Козлину шта да ради са њим, а он му је рекао да га убије. Након што

је војник рекао да то не може да уради, водник Козлина је узео пушку, убио га је и рекао „То се овако ради“. По силаску скоро у равницу у дворишту коме је припадало више кућа био је већи број мушкараца, жена, деце, били су цивили, а водник је некима од њих рекао да стану ту, а остали војници да напусте двориште. Не зна по чијој наредби цивили су натерани да седну на земљу. Неко од војника, не сећа се ко, отишао је да пита неког од присутних цивила да ли има новац или нешто слично, а када му је рекао да нема вратио га је да стане у строј са осталим цивилима. Затим су сви који су били ту убијени у моменту када су седели. Навео је да је и он тада пуцао, као и сви војници који су остали у дворишту. Не зна тачан број, сигурно је убијено њих десетак – 12. Међу њима је била жена која је држала бебу у рукама од непуних годину дана. Сећа се и девојке за коју мисли да је убијена, а не сећа се да ли је неко са њом пре тога причао. Тада није видео ниједног припадника ОВК, нити је било ко на њих пуцао. Након пуцњаве напустили су двориште и кренули су ка потоку, мосту и ливади.

У односу на ове околности у исказу на главном претресу сведок Радивоје Мирковић је навео да је по силаску у село оптужени Козлина Рајко издавао наређење за сваку радњу коју је он преузео, а постојало је и наређење да се пале куће коју није чуо ни од јеног старешине и исто се преносило од војника до војника. Навео је да су дошли у двориште у коме је било више кућа, гаража и ограда са капијом, да је у ово двориште ушло више војника из групе којој је он припадао, а да је неко од њих након претраживања једне куће која се налазила у дворишту, извео у двориште 10-15 људи мушкараца, жена и деца, међу којима и дете старости једне – две године које је држала мајка. Лица која су изведена из куће у двориште су поседала по земљи по наређењу Козлина Рајка. Козлина Рајко је показао ко ће од војника остати, а ко ће напустити двориште, а војнике је изабрао међу онима који су се затекли у његовој близини. Водник Козлина је наредио да се људи изведени из куће који су седели на земљи стрељају. Њему и присутним војницима је рекао да стану до њега и почео је да пуца из аутоматске пушке, рафалном паљбом, а и он је пуцао рафалном паљбом. Тада је он од цивила у које су пуцали био удаљен шест-седам метара. Нико није остао жив, а он и остали припадници његове групе су након тога изашли из дворишта и отишли даље.

На питање тужиоца у вези старијег човека који је био изведен из куће да ли се сећа шта се догодило изјавио је да се не сећа, а након што му је од стране тужиоца предочено да је тај старији човек имао лулу, изјавио је да се сетио, да је у питању мршави стари човек, можда 70 година старости, а на даље питање тужиоца да ли је он био у дворишту и да ли је он изведен из куће изјавио је „То није, колико се ја сећам, то није било у том дворишту“. Објаснио је да је то било у другом дворишту и да је и он исто убијен. Накнадно питан да објасни убиство старца са лулом и где је исти убијен изјавио је да је тај старац убијен на изласку из села, да није убијен у дворишту у коме је стрељан већи број цивила, да његово убиство није било у том дворишту него у следећим кућама које се налазе испред према путу и реци где су ишли.

Навео је да се не сећа имена ниједног војника који је био присутан у дворишту када су убијени цивили који су седели. На питање ко је на цивиле пуцао у дворишту изјавио је да су пуцали он и водник Козлина, да је тада у дворишту било шест-седам војника, али да се не сећа ко је са њим осим водника Козлине од војника пуцао. Не сећа се да ли је ту био Ервин Маркишић, а не зна ни да ли је био Дејан Милошевић. Био је тада ближе капији, а од цивила удаљен шест до седам метара. Пре него што су почели да пуцају водник Козлина им је рекао да они војници стану ту до њега, а затим је почео

да пуца. Оружје су репетили када су кренули, а било је прилагођено код већине војника на рафалну паљбу.

Из исказа сведока Радивоја Мирковића произилази да убиство старијег човека кога су пронашли приликом претраживања куће сакривеног иза врата, није извршено у дворишту Мусли Гашија, и да сведок Радивоје Мирковић ова два догађаја убиство старијег човека пронађеног у кући иза врата и убиство цивила у дворишту Мусли Гашија временски и просторно раздваја. Из записника о испитивању сведока Радивоја Мирковића пред замеником тужиоца за ратне злочине утврђује се да је сведок Радивоје Мирковић у датој изјави најпре описао убиство старијег човека кога су затекли у кући иза врата, а да даље у свом исказу наводи да су након тога по силаску скоро у равницу ушли у двориште, где је био већи број кућа, цивила, мушкараца, жена, деце који су по нечијој наредби седели у дворишту, а који су касније убијени. Обзиром на дешавања у овом дворишту које је описао, да је неки војник, једног од присутних цивила питао да ли има новац, а након што је он рекао да нема новац да је тај цивил враћен у строј са осталим цивилима, а о чему се изјашњавао и сведок-оштећени Неџат Битићи, да је навео да је у овом дворишту међу цивила видео и бебу не старију од годину дана, коју је мајка држала у рукама, суд је поуздано закључио да је сведок Радивоје Мирковић описивао дешавања у дворишту Мусли Гашија у коме је убијено 16 цивила. На питање заменика тужиоца за ратне злочине шта се догодило са старијим човеком који је имао лулу, да ли је био у дворишту, да ли је он изведен из куће, сведок Радивоје Мирковић је изјавио да се сећа, да је то био старији мршав човек, по његовој процени старости око 70 година, да је и он убијен, али да то није било у том дворишту у коме је стрељан већи број цивила, да је то било у неком другом дворишту од следећих кућа, на изласку из села. Сведоци Дејан Милошевић и Ервин Маркишић, у датим исказима су тврдили да су по наређењу оптуженог Козлина Рајка ушли у једну од кућа да изврше проверу да ли у кући има неког, да су у кући затекли старијег човека иза врата кога нису дирали, а по изласку из куће су рекли да у кући нема никог, да је затим оптужени Козлина Рајко, који очигледно није имао поверења у њих, ушао у кућу у којој је пронашао тог старијег човека кога је извео у двориште, и у дворишту је пред њима пуцао у њега и убио га. При томе је сведок Дејан Милошевић и у исказу датом на записнику пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу тврдио да је оптужени Козлина Рајко тог старијег човека тада убио пуцајући у њега из пиштоља. Тврдио је на главном претресу и да је тај старији човек када су га пронашли у кући иза врата, имао у рукама стару, зарђалу пушку. Супротно овим наводима сведока Дејана Милошевића сведок Ервин Маркишић изјашњавајући се на главном претресу у односу на ову околност, детаљно је описао да је оптужени Козлина Рајко тада пуцао из полуаутоматске пушке, гвожђаног кундака, да је пре испалења репетирао пушку и да је у тог старијег човека испалио кратки рафал. Супротно наводима исказа сведока Дејана Милошевића који је тврдио да је оптужени Козлина Рајко иза леђа том човеку пуцао у главу, сведок Ервин Маркишић наводи да није сигуран али да мисли да је оптужени Козлина Рајко у њега пуцао с преда. Сведок Дејан Милошевић у исказу датом у истражном поступку је тврдио да је оптужени Козлина Рајко, пре него што је пуцао њима рекао „Ево овако се убија“. На главном претресу у односу на ову околност је изјавио да је оптужени Козлина Рајко одједном извадио пиштољ, да је рекао „Овако се пуца“ или „Овако се убија“, односно да не зна шта је тачно оптужени Козлина Рајко тада рекао. Супротно овим наводима сведока Дејана Милошевића, сведок Ервин Маркишић је у исказу датом на записнику пред тужиоцем за ратне злочине изјавио да је по извођењу старијег човека у двориште њему наређено да у њега пуца, што је он одбио, да му је тада

оптужени Козлина Рајко само рекао „Одбијаш наређење“. На питање заменика тужиоца за ратне злочине да ли му је осим наведеног оптужени Козлина Рајко тада још нешто рекао, сведок Ервин Маркишић је потврдио да није. У односу на наведену околност на главном претресу је изјавио да се тада умешао неки војник и упозорио га да се наредба не одбија.

Сведок Бојан Гајић је и у исказу датом у истражном поступку и непосредно на главном претресу навео да је по наређењу оптуженог Козлина Рајка сведок Радивоје Мирковић ухватио једног старијег човека који је био међу цивилима у групи у дворишту и одвео га иза зграде да остале заплаши. У исказу датом у истражном поступку је изјавио да зна само да је Мирковић тамо њега убио. На главном претресу је објаснио да након што је Мирковић одвео тог старијег човека иза помоћне зграде он није могао видети шта Мирковић тамо ради, али да је закључио да је Мирковић тог старца убио обзиром да се након пуцња Мирковић вратио сам. Из исказа сведока Бојана Гајића утврђено је да он није чуо да је оптужени Козлина Рајко сведоку Радивоју Мирковићу наредио да тог старијег човека убије.

По налажењу суда, ови наводи сведока Бојана Гајића, у сагласности су са наводима исказа сведока-оштећеног Неџата Битићија, очевидца догађаја у коме су лишени живота цивили у дворишту Мусли Гашија у коме се и он тада налазио. Сведоку-оштећеном Неџату Битићију, је покојни Мусли Гаши био близак рођак, ујак, код кога је он након бекства из Студенчана боравио, а био је са њим непосредно пре него што је Гаши Мусли лишен живота. Сведок-оштећени Неџат Битићи је по налажењу суда у исказу датом на главном претресу био доследан у односу на све наводе исказа датог претходно пред замеником тужиоца за ратне злочине, а као непосредни очевидца догађаја детаљно се изјаснио у односу на све чињенице које су предмет доказивања. Обзиром да је и сам жртва овог догађаја у коме је телесно повређен, а лишени су живота његова супруга, унук, супруга његовог сина, то је по налажењу суда мотив његовог сведочења доказивање истине о овом догађају и откривање и осуда извршиоца за страдање његових најближих сродника. Ни оптужене, ни било ког припадника Позадинског батаљона раније није познавао и нема ниједан разлог да оптужене неосновано оптужи или да било кога заштити. Наводе његовог исказа да је његов ујак, сада покојни Мусли Гаши, из дворишта уведен у своју кућу где је и убијен, а не изведен из куће у двориште, како су то тврдили сведоци Дејан Милошевић, Ервин Маркишић и Радивоје Мирковић, потврдио је у датом исказу и сведок-оштећени Беким Гаши наводећи да је дана 25.03.1999. године његов ујак Мусли Гаши убијен унутар куће у гостинској соби са цигаретом у рукама.

По налажењу суда ни из исказа сведока-оштећеног Неџата Битићија не може се поуздано закључити ван сваке разумне сумње да је оптужени Козлина Рајко тада лишио живота сада покојног Гаши Муслија.

Наиме, из исказа сведока-оштећеног Неџата Битићија је утврђено да је одмах по одвођењу, и уласка Мусли Гашија у кућу чуо пуцњаву, да се затим вратио на место где је претходно стајао један од тројице војника који су један поред другог стајали испред њих са пушкама у рукама, да је други војник изашао из куће и питао је чија је кућа испред њих која гори, да је обзиром да се нико није јавио јачим гласом је поновио ово питање и рекао „Нека устане“, а након што је устао Исмет Гаши ударио га је кундаком пушке у пределу главе обзиром да је био близу њега, од ког ударца је Исмет Гаши пао,

да је он у том тренутку чуо да је неко ко се налазио иза њега са његове десне стране рекао „Пуцај“, да су тројица војника испред њега ставила оружје на готовс и отпочели су рафалну паљбу.

Из ових навода сведока-оштећеног Нецата Битићија једино се поуздано може закључити да су након убиства Мусли Гашија из његове куће изашла двојица војника, један који је претходно стајао испред њих са двојцом војника са оружјем у рукама упереним у њиховом правцу, који се по изласку из куће вратио на своје место, и други војник који је по изласку из куће питао чија је кућа која гори, који се налазио у близини Илми Гашија и који је Илми Гашија кундаком пушке ударио у пределу главе. Обзиром да сведок-оштећени Нецат Битићи наводи да је у истом тренутку када је након задобијеног ударца Исмет Гаши пао, чуо да је неко ко се налазио иза њега са његове десне стране издао наредбу „Пуцај“, то се поуздано може закључити да оптужени Козлина Рајко није један од војника који је након убиства Мусли Гашија изашао из куће, обзиром да је Козлина Рајко као старешина тада једини могао да изда ову наредбу сведоку Радивоју Мирковићу који је и на записнику пред тужиоцем за ратне злочине, и на главном претресу признао да је тада пуцао на цивиле заједно са другим војницима из његове групе и оптуженим Козлина Рајком који је то наредио и заједно је са њима пуцао у цивиле.

Обзиром да није доказано да је оптужени Козлина Рајко лишио живота Мусли Гашија, да је утврђено да Мусли Гаши није лишен живота на начин као што је то у диспозитиву оптужнице описано, то су ови наводи оптужнице изостављени у изреци пресуде.

Изостављени су у изреци пресуде и наводи диспозитива оптужнице да је оптужени Козлина Рајко телесно повредио Гаши Исмета. Ово са разлога што је из исказа сведока-оштећених Бекима Гашија, Нецата Битићија, Шућерије Гаши, Ариффе Гаши, Милаима Гашија поуздано утврђено да је Исмет Гаши тада телесно повређен ударцем кундаком пушке у пределу главе од ког ударца је одмах пао, а пре него што је отпочело пуцање на групу цивила у дворишту у којој се налазио и Гаши Исмет, да ни из једног изведеног доказа није утврђено да је Исмета Гашија кундаком пушке у пределу главе ударио оптужени Козлина Рајко, а наведено не произилази ни из исказа сведока-оштећеног Нецата Битићија, као што је то напред наведено, а из изведених доказа не произилази ни да је оптужени Козлина Рајко то наредио војнику који се тада налазио поред Гаши Исмета и који је Гаши Исмета ударио кундаком пушке у пределу главе и телесно повредио.

Сведок-оштећени Нецат Битићи, очевидац овог догађаја, није могао да препозна оптуженог Козлина Рајка, ни војнике који су пуцали у групу цивила у дворишту Мусли Гашија у којој се и он тада налазио. Ова околност, по налажењу суда, не доводи у сумњу веродостојност исказа овог сведока, обзиром да оптуженог Козлина Рајка и војнике припаднике Позадинског батаљона који су тада били у дворишту не само да раније није познавао, него их никада није ни видео, а у околностима у којима се тада налазио, уплашен не само за сопствени живот, него и за живот најужих чланова своје породице, супруге, унука, снаје и других блиских рођака, са којима је седео у дворишту у групи, док су испред њих стајали војници са пушкама, а нарочито након убиства Гаши Муслија, логично је да није могао међу војницима који су при томе били у истим униформама уочи њихове карактеристике и упамти лик оних који су пуцали, а

по протеку више од 14 година од догађаја до дана када је први пут испитан и исте препозна.

По налажењу суда, сведок-оштећени Неџат Битићи се искрено и веродостојно изјаснио у односу на начин и околности под којима су лишени живота цивили у дворишту Мусли Гашија, а он и Исмет Гаши телесно повређени, а ови наводи сведока-оштећеног Неџата Битићија сагласни су и наводима исказа сведока Дејана Милошевића, Ервина Маркишића, Радивоја Мирковића, који су се у датим исказима изјаснили и о преузетим кривично-правним радњама оптуженог Козлина Рајка, а сагласни су са делом исказа сведока Бојана Гајића у коме се изјаснио о дешавањима у дворишту Мусли Гашија до момента када је са групом војника изашао из дворишта.

Оценом исказа сведока-оштећеног Неџата Битићија, Дејана Милошевића, Ервина Маркишића, Радивоја Мирковића и Бојана Гајића, појединачно, и у њиховој међусобној вези утврђено је да су дана 25.03.1999. године у дворишту Мусли Гашија на цивиле који су по наредби седели у дворишту, пуцали оптужени Козлина Рајко и по његовој наредби војници којима је он тада командовао, да су из непосредне близине, рафалном паљбом, из аутоматских пушака, лишили живота Шефку Гаши, рођену дана [REDACTED] године, Хабибе Гаши рођену дана [REDACTED] године, Фисника Гаши рођеног дана [REDACTED] године, Натуре Гаши рођену дана [REDACTED] године, Емира Гашија рођеног дана [REDACTED] 4. године, Шућери Гаши рођеног дана [REDACTED] године, Седата Гаши рођеног дана [REDACTED] године, Хирије Гаши рођеног дана [REDACTED] године, Љуљету Гаши рођену дана [REDACTED] године, Селвете Гаши рођену дана [REDACTED] године, Бљерту Гаши рођену дана [REDACTED] године, Љумтурије Гаши рођеног дана 14.07.1981. године, Шћипе Битићи рођеног дана [REDACTED] године, Алтиона Битићи рођеног дана [REDACTED] године, Ђузиде Битићи рођену дана [REDACTED] године, који се и сада воде као нестала лица, а Неџату Битићију су нанете телесне повреде у пределу руке.

Суд је изменио у изреци пресуде наводе оптужнице који се односе на имена убијених цивила, која је уподобио са извештајем Комисије за нестала лица Владе Републике Србије број 021-00-16/2018-01 од 20.03.2018. године.

Суд је ценио да су сведоци Дејан Милошевић, Радивоје Мирковић, Ервин Маркишић у датим исказима изјавили да се осим оптуженог Козлина Рајка не сећају ниједног војника који је осим њих и оптуженог Козлина Рајка тада био у дворишту Мусли Гашија, ни имена војника који су са оптуженим Козлина Рајком пуцали у цивиле. Супротно ставу бранилаца оптуженог Козлина Рајка да несећање ових сведока ниједног имена војника осим оптуженог Козлина Рајка указује на намеру ових сведока да неистинитим сведочењем оптуже оптуженог Козлина Рајка, по налажењу суда наведени искази сведока дати су у тежњи да приликом сведочења не помињу имена војника који у овом кривичном поступку нису оптужени.

Суд је ценио и изјаву сведока-оштећеног Неџата Битићија да је командант само стајао са стране и наређивао, а да су тројица војника који су стајали испред групе цивила пуцали у цивиле, те налази да у околностима када је пуцано у групу цивила у којој се и сведок-оштећени Неџат Битићи налазио, а којом приликом му је из ватреног оружја нанета повреда у пределу руке, и након задобијене повреде да је он као и остали цивили из групе, из седећег положаја пао на земљу, сведок-оштећени Неџат Битићи

није могао у таквим околностима, заокупљен страхом за сопствени живот и живот најужих чланова своје породице и блиских рођака, да уочи сваки детаљ, упамти и касније репродукује сваку преузету радњу сваког од присутних војника, а ни оптуженог Козлина Рајка, од којих никог ни пре, ни после овог догађаја, никада није ни видео.

У време овог догађаја у непосредном окружењу села Трње и на широј територији Косова и Метохије одвијала су се борбена дејства оружаних снага СРЈ и припадника 549. моторизоване бригаде којој је припадао оптужени Козлина Рајко, који су пружали подршку полицијским снагама на разбијању непријатељских снага, 122. и 124. бригаде ОВК. Обзиром на дефинисан и издат задатак припадницима Позадинског батаљона, да врше блокаду територије запоседањем положаја на ободу села Трње, на око 500 метара удаљени од села, у циљу спречавања извлачења непријатељских снага преко положаја оружаних снага СРЈ, са територија које су тада заузимале борбене јединице оружаних снага СРЈ од припадника ОВК, оптужени Козлина Рајко је морао знати да у селу Трње, у коме није било борбених дејстава, ни активности борбених група 549. моторизоване бригаде, није било припадника ОВК. На њих по уласку у село није пуцано, као што је то утврђено из исказа свих испитаних сведока у овом кривичном поступку, а у селу нису тада видели ниједног припадника оружаних формација непријатељских снага, а што се утврђује и из датих одбрана оптужених. И да је имао сумњу да су из суседних села припадници ОВК или УЧК повлачећи се са заузетих територија, скинули униформе и у селу Трње се придружили цивилима, на шта је указивано од стране браниоца оптуженог током овог кривичног поступка, као о опште познатој ратној стратегији припадника ОВК приликом оружаних сукоба на Косову и Метохији, то је оптужени Козлина Рајко био дужан да о томе обавести старешине у циљу ангажовања припадника војне полиције који су поседовали стручност и овлашћење за спровођење истраге у односу на ове околности, а као што је то у датом исказу потврдио сведок Божидар Делић командант 549. моторизоване бригаде, а и у таквим околностима забрањено је одредбама Међународног хуманитарног права њихово убијање, што је оптуженом Козлина Рајку као подофициру Војске Савезне Републике Југославије морало бити познато. Оптужени Козлина Рајко је као припадник оружаних снага Савезне Републике Југославије, једне стране у оружаном сукобу који се одвијао на територији Косова и Метохије, користећи ситуацију постојања оружаног сукоба, издао наредбу војницима којима је тада командовао да пуцају у цивиле и пуцао је заједно са њима у цивиле становнике села Трње, искључиво због њихове националне припадности другој страни у сукобу. Као припадник оружане стране у сукобу, за време оружаног сукоба био је у обавези да поступа у складу са одредбама Женевских конвенција и Допунског протокола наведених у изреци пресуде. Ово са разлога што је Женевском конвенцијом о заштити грађанских лица за време рата (IV Женевска конвенција) у члану 3 прописано да у оружаном сукобима који немају карактер међународног сукоба свака страна је дужна да поштује минималне одредбе према лицима која не учествују у непријатељствима, подразумевајући и припаднике који су положили оружје, те је поред осталих поступања забрањено и повређивање живота и телесног интегритета цивила, а нарочито све врсте убиства. У Другом допунском протоколу уз Женевске конвенције у делу II – Хуман поступак, у члану 4 су прописане основне гаранције и да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и верско убеђење буду поштовани, да ће ова лица у свим приликама бити

хумано третирана без икакве дискриминације и да је забрањено наређивати да не сме бити преживелих, а у ставу 2 је прописано да је забрањено у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем и физичким и менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне, и друга поступања описана у овом члану.

По налажењу суда велике су последице извршеног кривичног дела, обзиром да се ради о великом броју цивила који су лишени живота, међу којима и деца.

Кривично дело из члана 142 став 1 КЗ СРЈ врши онај "ко кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се изврши напад на цивилно становништво, насеље, поједина цивилна лица или лица онеспособљена за борбу, који је имао за последицу смрт, тешку телесну повреду или тешко нарушавање здравља људи; напад без избора циља којим се погађа цивилно становништво; да се према цивилном становништву врше убиства, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантације, наношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља људи; расељавање или пресељавање или присилно однародњавање или превођење на другу веру; присиљавање на проституцију или силовања; примењивање мера застрашивања и терора, узимање талаца, колективно кажњавање, противзаконито одвођење у концентрационе логоре и друга противзаконита затварања, лишавање права на правилно и непристрасно суђење; присиљавање на службу у оружаним снагама непријатељске силе или у њеној обавештајној служби или администрацији; присиљавање на принудни рад, изгладњивање становништва, конфисковање имовине, пљачкање имовине становништва, противзаконито и самовољно уништавање или присвајање у великим размерама имовине које није оправдано војним потребама, узимање незаконите и несразмерно велике контрибуције и реквизиције, смањење вредности домаћег новца или противзаконито издавање новца или ко изврши неко од наведених дела".

Категорија ратних злочина подразумева разне облике нечовечног поступања са одређеним категоријама лица за време рата или у вези са ратом, чиме се крше правила међународног права. Ту категорију представљају тешке повреде норми међународног ратног и хуманитарног права, како уговорног, тако и обичајног, а обавеза инкриминисања оваквих повреда предвиђена је пре свега Женевским конвенцијама од 12.августа 1949 године и Допунским протоколима уз наведене конвенције из 1977 године. Одлуком Народне скупштине, бивша ФНРЈ је 1950. године ратификовала све четири Женевске конвенције, а одредбе ових конвенција, као и Допунских протокола, инкорпориране су у домаће законодавство.

У конкретном случају оптужени Козлина Рајко иако је био свестан да поступа супротно Женевској конвенцији о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и то одредбама члана 3 став 1 тачка 1-а, супротно одредбама члана 4 тачка 1 и 2 Допунског протокола 2 уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године према лицима која уживају заштиту на основу наведених законских одредби као цивилна лица која нису узела учешће у непријатељствима, те да тиме врши кривично дело ратни злочин против цивилног становништва те је и поред те свести све описане кривично правне радње наведене у изреци ове пресуде лишење живота, телесно повређивање, издавање наредбе за лишење живота цивила албанске националности

свесно и вољно преузео свестан свог дела чије је извршење хтео, те је оптужени Козлина Рајко поступио са директним умишљајем.

Правном оценом утврђеног чињеничног стања суд је нашао да су се у радњама оптуженог Козлина Рајка стекла сва законска обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ у вези члана 22 КЗ СРЈ које кривично дело је извршио као саизвршилац са другим припадницима Позадинског батаљона, те га је суд за извршено кривично дело огласио кривим.

Обзиром да је од извршења кривичног дела до дана доношења одлуке закон више пута мењан, суд је обзиром на обавезу примене најблажег закона по извршиоца, нашао да у конкретном случају треба применити закон који је важио у време извршења кривичног дела КЗ СРЈ објављен у „Службеном листу СРЈ“ број 37/93 дана 16.07.1993. године који је обзиром на прописану казну затвора најблажи по извршиоца.

Из извештаја из казнене евиденције за оптуженог Козлина Рајка утврђено је да оптужени раније није осуђиван.

Одлучујући о врсти и висини кривичне санкције оптуженом, а полазећи од опште сврхе изрицања кривичних санкција из члана 5 став 2 КЗ СРЈ и сврхе кажњавања из члана 33 КЗ СРЈ суд је ценио све околности прописане одредбама члана 41 КЗ СРЈ од којих зависи врста и висина кривичне санкције. Као олакшавајуће околности на страни оптуженог Козлина Рајка суд је ценио да је оптужени Козлина Рајко породичан човек, [REDACTED] да раније није осуђиван, нити се против њега води други кривични поступак, да је наведено кривично дело извршио у време када је имао [REDACTED] године живота, запослен је, и својим радом као командир Првог одељења за обуку стрелаца у Војсци РС остварује средства за своје издржавање и издржавање чланова своје породице, а његове материјалне прилике су такве да са породицом живи у изнајмљеном стану и не поседује непокретну имовину. Цењен је и протек времена од извршења кривичног дела као олакшавајућа околност. Но, и поред бројних олакшавајућих околности на страни оптуженог Козлина Рајка суд је нашао да обзиром на преузете кривично правне радње оптуженог као и последице које се огледају у смрти великог броја цивила, међу њима и деце, да се само казном затвора у трајању од 15 година може постићи сврха кажњавања у циљу остварења специјалне и генералне превенције.

На основу члана 261, 262 и 264 ЗКП суд је обавезао оптуженог Козлина Рајка да на име паушала плати овом суду износ од 20.000,00 динара у року од 15 дана од дана правоснажности пресуде под претњом принудног извршења чија је висина одмерена сразмерно сложености и дужини трајања овог кривичног поступка, као и личним и материјалним приликама оптуженог, а оптужени је обавезан и на плаћање трошкова овог кривичног поступка чија ће висина бити одређена накнадно посебним решењем, обзиром да у моменту пресуђења суд није располагао свим чињеницама неопходним за доношење одлуке у овом делу.

На основу члана 258 став 4 ЗКП оштећени Маљић Воци, Ариффе Гаши, Ђиле Гаши, Беким Гаши, Милаим Гаши, Елизабете Краснићи, Хамиде Гаши и Неџат Битићи су упућени да у парничном поступку остваре имовинско-правни захтев, обзиром да током овог кривичног поступка висину имовинско-правног захтева нису определили.

Разлози за одлуку у делу којом се оптужени Гавриловић Павле ослобађа од оптужбе

У чињеничном опису диспозитива оптужнице као кривично-правна радња извршења кривичног дела које се оптуженом Павлу Гавриловићу ставља на терет наводи се да је као командант Пзадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса Војске Југославије наредио да се изврши напад на цивилно становништво и да се према цивилном становништву врше убиства, што је имало за последицу смрт најмање 31 цивила албанске националности и nanoшење тешких телесних повреда које је задобило шест цивила. Наредбу је, према наводима у чињеничном опису диспозитива оптужнице, оптужени Гавриловић Павле издао на тај начин што је по доласку са војском и другим њему потчињеним старешинама на брдо изнад села Трње, окупио потчињене старешине, међу којима и оптуженог Козлина Рајка и издао им наређење на тај начин што је показао руком на село Трње да не сме бити преживелих, што је, како је то у оптужници наведено, према издатом наређењу значило убијање цивила становника села Трње.

Докази на којима Тужилаштво за ратне злочине заснива оптужбу у односу на оптуженог Гавриловић Павла су према наводима завршне речи заменика тужиоца за ратне злочине: изјава сведока Драгише Јаћимовића, да је Гавриловић имао добар визуелни преглед, да је у једном тренутку погледао Гавриловића, а да му је он махнуо руком да крене на село Трње, да је оптужени Гавриловић морао имати радио-везу у оквиру своје јединице којом је командовао и да је сам Гавриловић у својој одбрани на главном претресу навео да је имао радио-везу са својим командирима, а да је то потврдио и сведок Дејан Милошевић изјавом да су сви официри имали радио-везу, да сведоку Величковићу органу безбедности према наводима његовог исказа није ништа познато о страдању цивила, а морало му је бити познато, на логичном закључивању да је оптужени Павле Гавриловић морао знати за настрадале цивиле у селу Трње јер је Позадински батаљон био задужен за санацију бојишта, да сведок генерал Божић Делић о убиствима цивила наводно не зна ништа, а морао је да зна, због ангажовања технике ради санације терена, да све то незнање и све ове чињенице указују на постојање договора наведених лица за избегавање кривичне одговорности и да наредба Павла Гавриловића да не сме бити преживелих, представља само разраду шире наредбе да се нападне село Трње, а незнање потврђује чињенице да је Павле Гавриловић издао наредбу да се село Трње „очисти“ и то на такав начин да се лише живота сви који су се у њему затекли. Указано је у завршној речи Тужилаштва, да је кривица оптуженог Павла Гавриловића поуздано доказана изјавом сведока Радивоја Мирковића да је чуо оптуженог Павла Гавриловића да је издао наредбу садржине „Овде данас нема нико да остане жив“, сведока Ервина Маркишића да је у два наврата чуо да је оптужени Гавриловић Павле наредио да се „очисти“ село, први пут када су кренули из школе из Призрена, што је поновио и на брду речима: „Идемо у село да чистимо, да се очисти“, изјавом сведока Александра Стевановића да није чуо шта је оптужени Павле Гавриловић разговарао са старешинама по доласку на брдо изнад села Трње, ни да ли је и какво наређење издао, али да су након тога ушли у село, да су паљене куће, да су се догодили злочини. У завршној речи заменика тужиоца за ратне злочине посебно је указано да Други допунски протокол забрањује наређење да не сме бити преживелих, а у прилог закључку поред указаних околности и чињенице да нико од испитаних сведока није изјавио да је он покушао на било који начин да спречи оно што се десило,

или да је био револтиран због убијања цивила, да нема доказа да је замерио својим подређенима који су поступили супротно његовом наређењу, то све потврђује да је издао наредбу да се село „очисти“ тако што ће се убити сви који се у њему затекну.

По налажењу суда изнети став и закључци Тужилаштва о извршеним кривично-правним радњама оптуженог Гавриловић Павла описаним у диспозитиву оптужнице, не налазе упориште у изведеним доказима.

Сведоци Слободан Глигорић, командир интендантске чете позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде који је у време овог догађаја вршио функцију заменика команданта Позадинског батаљона и сведок Драгиша Јаћимовић, командир техничке чете позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде у датим исказима су потврдили наводе одбране оптуженог Гавриловић Павла да је као командант Позадинског батаљона наређење, односно задатак, издао својим старешинама претходног дана у Призрену.

Сведок Слободан Глигорић и у исказу датом у истражном поступку и на главном претресу детаљно је објаснио да је по отпочињању бомбардовања команда батаљона била дислоцирана у реон гарнизоне амбуланте која је била у саставу касарне Призренске бригаде али издвојена преко пута касарне на уласку у град Призрен. Дана 24.03.1999. године команда бригаде у Призрену на челу са командантом пуковником Божидаром Делићем позвала је у поподневним часовима око 15 h команданте батаљона дивизиона и команданте самосталних чета из бригаде на командно место у граду да приме задатак. Он, поручник Јаћимовић, Станковић Саша или Славиша – командир транспортног, аутомобилског одељења и заставник Стево Бачак, командир ватрогасног одељења добили су задатак, односно наређење од командира позадинског батаљона оптуженог Гавриловић Павла након што је он примио задатак. Задатак који им је саопштио у просторијама где је била ординација управника амбуланте у вечерњим часовима између 21-22 часа, је подразумевао да у раним јутарњим часовима око 03 сата ујутру, у зависности од тога колико им је времена било потребно да стигну, један део позадинских јединица интендантске чете, техничке чете, аутомобилског, транспортног одељења изврши марш правцем Призрен, село Љубиште, село Новаке према Сувој Реци у реон села Трње. Командант Гавриловић Павле им је прочитао из писменог наређења команданта бригаде, да треба да поседну положај на ободима села Трње ради затварања правца за извлачење терористичких снага на главном правцу дејства српских борбених јединица преко села Мамуша и села Ретимље, преко њихових важних положаја изнад села Трње. Ту у Призрену је разрађено из ког састава ће формирати јединицу од око 30 војника и како ће деловати. У ординацији осим наведених старешина и оптуженог Гавриловића, није више било никога када је оптужени Гавриловић издавао наређење које је примио од команданта 549. моторизоване бригаде тада пуковника Божидара Делића. Након тога задатак је дефинисан војницима, а по обичају су питани да ли се добровољно јављају. У гарнизону амбуланти јавило се око тридесет војника. Гавриловић Павле није ишао код гарнизонске амбуланте да би војницима издао наређење, већ је хијерархија испоштована у потпуности.

Ангажована је јединица која је заједно са командом бројала око 80 људи. Из интендантске чете са њим је било ангажовано 30 војника, а од старешина осим њега у њиховој чети је био покојни Фејзић Мухамед. На овом задатку је била и команда батаљона на челу са капетаном прве класе Гавриловић Павлом и делом војника из

команде. Био је и старији водник сада покојни Милан Недељковић референт општинских послова у команди и део техничке чете којом је командовао тадашњи поручник Јаћимовић Драгиша, а од старешина и водник Козлина Рајко и водник Стојановић Милан који је био водник по уговору.

По доласку у реон Виногради изнад села Трње, по изласку из камиона и по искрцавању групе повео је своју групу лево од села по инструкцији коју је показао полицајац на ободу брда, а у складу са задатком који је за интендантску чету добио у Призрену, да лево од села Трње у споју са ивицом шуме, блокирају простор за извлачење непријатељских снага са главног правца дејства на коме је борбени састав бригаде нападао из правца комуникације Призрен – Ђаковица, село Сочиште према селу Ретимље, Доње Ретимље и Ретимље према селу Студенчане, а са другог правца су исто њихове снаге надирале из правца Суве Реке, а тежиште њиховог напада је био шири реон села Ретимље. Они су изнад села Трње били распоређени на ободу у блокади уколико неко покуша извлачење на том правцу. Задатак његове групе је био да се лево од села Трње споји са шумом, према селу Мамуша удаљеном од тог места два и по километра и да се распореде на обод села. Поручник Јаћимовић је добио задатак да се десно тачно наспрам села Трње распореди јединица чији је он био водник, као и водник Стојановић и осталих 30 војника колико је имала и његова јединица тада у сасатаву. Није било никаквог посебног окупљања поново на брду, нити наређења, већ су само на терену спровели задатак који су добили у Призрену. Капетан Гавриловић није издавао задатке у реону винограда, већ у Призрену. Категорично је оповргао наводе да је оптужени Гавриловић наредио да се изврши напад на цивилно становништво и да се према становништву врше убиства, наводећи да од добијања задатка у Призрену више никакав контакт, никакву везу није имао са оптуженим Гавриловић Павлом, што их је и довело у проблем предзадњег дана, јер је по њима самима дејствовала њихова јединица. Запосели су положај по задатку добијеним у Призрену и кодираној карти и у 06 сати су били у готовости за евентуално дејство у случају извлачења и од тада до 29.03. нису имали никаквих покрета, нису добијали задатак ни за извлачење, ни дејство, ни напредовање. Спавали су у шуми, а на положајима су се војници смењивали на два сата, испод њих је био поток, а затим пшенична поља и видело се село Мамуша. Нису улазили у село, а са другим групама нису имали никакву комуникацију због конфигурације терена, а по добијању задатака он је са интендантском четом одмах отишао лево код природног усека према шуми, Јаћимовић десно наспрам села Трње код тог усека и од 25.-29. никакав контакт физички нису имали и не зна да ли су друге групе са војницима улазиле у село. Није видео у овом периоду да су паљене куће, а са положаја где се налазио виделе су се три-четири куће са димњацима, а није видео да било ко бежи према селу Мамуша, али је могуће да је тога било према Сувој Реци где се налази место Лештане, али се са положаја где су се они налазили то није могло видети. Он у наведеном периоду није видео ниједног припадника ОВК. Поручник Јаћимовић је имао двојицу старешина водника Козлину и водника Стојановић Љубишу, он је имао од старешина водника Фејзића и десетара Нашпалић Драгана са којима је био и којима је издавао наређење. Пуковник Делић није за време док су тамо боравили долазио, није обилазио положаје јер је био на главном правцу напада и обилазио је борбене групе које су дејствовале на правцу разбијања непријатељских снага. О пострадалим цивилима у селу Трње у том периоду сазнао је касније 2008. године из медија, а све време док су били на служби на Косову, а касније и у Лесковцу нико о томе није говорио.

Сви саслушани сведоци у овом кривичном поступку потврдили су да командира интендантске чете Слободана Глигорића и групу припадника интендантске чете коју је он тада предводио, нису видели од момента када су са брда изнад села Трње отишли да заузму реон за блокаду који им је одређен, а наведено су потврдили и тада припадници интендантске чете Иван Јовановић, Слађан Стоилковић, Дејан Милосављевић и остали саслушани сведоци припадници Позадинског батаљона.

Сагласно наводима исказа сведока Слободана Глигорића, сведок Драгиша Јаћимовић у исказу датом у истражном поступку је потврдио да је дана 25. марта, дан после почетка бомбардовања, по њиховом доласку на територију где није било кућа, где су били вођњаци и шума, испод којих се пружало неко село, тадашњи командант Позадинског батаљона капетан Гавриловић позвао старешине и дао им је задатак да врше обезбеђење, односно блокаду тог потеза од евентуалног извлачења припадника ОВК за које се претпоставило да их има доле у селу и на потезу Сува Река, да им је речено обзиром да као позадински батаљон нису имали превише искуства у свему томе да запоседну положаје, да практично буду ту и да чекају даља наређења. По доласку нису се ни распаковали, само су узели најнужнију опрему и наоружање, а командант Павле Гавриловић је позвао старешински састав, поделио војску у пет група, прво је дао задатак капетану Глигорићу да са својом групом војника поседне положаје на 300 до 500 метара лево од села, он је добио задатак да поседне положај на самом рубу села са леве стране практично прва линија са леве стране села, а затим је позвао водника Козлину, Недељковића, сада покојног Фејзића којима је издавао задатке, а наређење капетана Гавриловића је било да изврше марш покрет. Навео је да капетан Гавриловић није помињао никакво село, да је рекао да иду у правцу Суве Реке и да на положају изврше обезбеђење, да се утврде и да чекају наилазак непријатељских снага, да буду ту и да прате евентуално појављивање тих заосталих непријатељских снага из тих крајева и евентуално да реагују ако те наоружане снаге буду кренуле ка Призрену. Када су он и Глигорић кренули видео је да остали завршавају брифинг разговор код капетана и да крећу. У исказу на главном претресу сведок Драгиша Јаћимовић се детаљно изјаснио у односу на околности добијања задатка да је у ноћи 24./25. март, а док су се налазили у Призрену био у групи старешина када је командант батаљона капетан прве класе Гавриловић Павле издао старешинама прво наређење, односно задатак приликом поласка на терен, које се односило на то да иду у маршовској колони у правцу села Новаке, да је требало да запрече одређени правац, да се не сећа ко је тада све био присутан од старешина, али је сигуран да су били присутни сви који су пошли на задатак тог јутра. Мисли да је Павлу Гавриловићу наређење за ту акцију издао неко од надређених, а непосредно надређени старешина му је био командант бригаде пуковник Делић. Поновио је наводе претходног исказа да је командант батаљона Гавриловић Павле по доласку на положај изнад села Трње окупио старешине, да су војници остали удаљени од њих код возила, да им је тада практично поновио задатак сада конкретно на терену који се састојао у томе да са својим снагама запрече лево од тог сектора и десно до тог сектора. Било је неколико њих старешина и сваки је појединачно добио по неколико војника у задужење, а задатак им је био да спрече преливање непријатељских снага јер је постојала индиција да су се налазили испод њих. Он је војницима пренео да поседну реон и да даље прате његова наређења и пренео им је шта му је наредио капетан Гавриловић. Његова група апсолутно није добила наређење да се врши напад на цивилно становништво и да се према том становништву врше убиства. Сваки од старешина са 5-6 војника имао је свој сектор, обзиром да су били распоређени у реоне и задатак се односио искључиво за реон, за који су били одговорни на ширину фронта,

а Гавриловић им је рекао: „Иди тамо, буди у том делу и прати ситуацију, одговоран си за тај део“. Није било никаквог наређења у вези састава група и свако је сам изабрао војнике са којима ће ићи.

Сагласно наводима исказа сведока Слободана Глигорића, сведок Драгиша Јаћимовић је описао да је задатак који су имали био да буду одступница, да запрече један правац могућег извлачења непријатељских снага како су их они тада називали шиптарских терористичких снага герилаца, који су могли да се извлаче обзиром да је била у току широка акција и да су они као позадина имали задатак да буду ту као брана, као тампон зона од могућег појављивања непријатељских снага. Чуо је да су капетан Глигорић и покојни водник Фејзић имали задатак да запрече леви сектор – шуму која се наслањала на село са леве стране. Поред Глигорића који је постављен крајње лево, је постављен и покојни Фејзић, а он је био следећи са својом групом војника и тако редом. Ништа му нико конкретно није рекао, осим да у реону који му је додељен прати ситуацију и да одговара за војнике, а није била тема да било ко треба да уђе у село. Као и сведок Слободан Глигорић, и он је потврдио да ни у једном тренутку, ни у било ком делу положаја није чуо, нити је видео да је капетан прве класе Павле Гавриловић издао наредбу да не сме бити преживелих, да је и показао руком према селу. Знали су да се припадници ОВК налазе у Дреници и да се широка акција у том тренутку одигравала, да постоји село Оптеруша и село Ретимље где је њихова база, да ће се вероватно одатле негде извлачити, али се није знало где и требало је да се спречи њихово извлачење и да се спречи пресек комуникација Сува Река – Призрен, односно њихов улазак у реон Призрена. Сведок Драгиша Јаћимовић је у свом исказу објаснио и да су села Трње, Мамуша, Ретимље, Сува Река и Студенчане у једном кругу у неком одстојању од 3, 5, 7, до 10 километара максимално. Након поделе група сваки од старешина који је добио задатак је отишао код своје групе војника, узео своју војску и отишао на извршење задатка.

Из исказа сведока Драгише Јаћимовића је утврђено да је командант батаљона по њиховом одласку остао на брду изнад њих, да су се они спустили доле ниже од њега, да су поред група капетана Глигорића и водника Фејзића које су се налазиле лево од њега и нису ни силазиле у село, што му је познато јер би то могао физички да примети, постојале још три групе које су водили водник Козлина, водник Стојановић и водник Недељковић који су били најдесније, а да је група оптуженог Рајка Козлине била две до три групе десно од њега. Изнад њих се дешавала шира акција, у тој акцији учествовале су снаге војске и МУП-а, Посебних јединица полиције из правца Суве Реке, које су ушле са истока из правца Суве Реке, око два до три километра удаљености од њих.

Сведок Драгиша Јаћимовић је исто тако објаснио и да се са тог почетног положаја видела једна трећина села Трње, а не и цело село, да је ово село било плитко али дугачко, да је по дужини имало два до три километра са њихове десне стране, обзиром да су они били на левом ободу села.

Супротно закључцима Тужилаштва, на основу изјаве сведока Дејана Милошевића да су сви официри имали радио-везу, да је оптужени Павле Гавриловић морао имати интерну радио-везу у оквиру своје јединице којом је командовао, и указивања да је сведок Драгиша Јаћимовић у свом исказу изјавио да је Гавриловић имао добар визуелни преглед, сведок Драгиша Јаћимовић је у исказу датом у

истражном поступку изјавио да у моменту када је зачуо пуцње већ губио визуелни контакт са капетаном Гавриловићем јер нису имали средства везе и да нису били ни у каквом контакту, да нису имали ни радио уређаје, а да му је капетан Гавриловић замахнуо да настави покрет ка селу, да је он лично схватио да се ради о уочавању непријатељских снага и да је својим војницима да би их сачувао, рекао да већ имају зону и наставили су рубом села. У исказу датом на главном претресу потврдио је и да групе подофицира које су се налазиле десно од њега оптужени Козлина, Стојановић, покојни Недељковић нису биле у његовом видном пољу и да са њима није имао ни радио-везу, ни визуелни контакт. Ови наводи сведока Драгише Јаћимовића сагласни су наводима сведока Слободана Глигорића који је и у исказу датом у истражном поступку и на главном претресу је изјавио да нису ни комуницирали путем радио-везе, а у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине детаљно је објаснио да са командом нису имали комуникацију радио-везом „масонкама“ које су имали, јер нису биле декодиране, тако да су се чули непријатељи у разговору и комуникацији, а не и старешине између себе. Сведок Јаћимовић је у свом исказу био јасан и одређен да након што је видео људе који трче ка потоку и војнике који пуцају на њих, а којима је викао да то не раде, да је он са војницима остао ту, да нису имали средства везе да било кога о било чему обавештавају, да се његова група војника уплашила, да нису знали шта да раде и да су се удаљили од села на леву страну и отишли на неку локацију где су чекали. Осим наведеног, сведок Драгиша Јаћимовић је на главном претресу изјавио да је са командантом Гавриловићем тада комуницирао само путем курира, да је курир био тај који се након ових догађања у селу и поред реке појавио после извесног времена у реону где су они били, да му је он рекао да је то што се њих тиче, да се они налазе ту, да он може команданта да извести да су они ту где јесу и да је тиме завршено. На питање суда да ли је команданта Гавриловића обавештавао о дешавањима преко тог курира изјавио је да га је обавештавао када се то завршило тог поподнева, односно вечери, да је курир дошао да их обиђе и да им каже где да преноће и формирају логор и да је он тада, а можда још неко нешто рекао али да се не сећа ко, да је тада рекао куриру Милошевићу да је ту било пуцања и жртава, да са њихове стране нико није повређен и да нема жртава, а да претпоставља да је то знао и капетан Гавриловић, а куриру није рекао ко је пуцао у те цивиле, јер у то није био сигуран.

Оптужени Гавриловић Павле није оспоравао да је имао путем мотороле везу са помоћником, капетаном Глигорићем, и командиром техничке чете Драгишом Јаћимовићем, његовим непосредним подређеним старешинама. Са оптуженим Козлина Рајком није имао везу путем мотороле јер обзиром на војну хијерархију са њим такву везу није ни требао да има. Он је потврдио да су му капетан Глигорић и поручник Јаћимовић јавили да су запосели положаје по његовој наредби. Но, по налажењу суда изведени докази не потврђују да је командир Драгиша Јаћимовић известио оптуженог Гавриловић Павла као свог команданта о убијању цивила које је извршено у кратком временском периоду према датим изјавама сведока-оштећених а и исказу сведока Дејана Милошевића у периоду не дужем од сат времена. Управо из исказа сведока Драгише Јаћимовића се закључује да он ни на који пригодан начин није известио оптуженог Гавриловић Павла као непосредно вишег старешину да предстоје или да су у току убиства цивила. Из исказа капетана Глигорића, као и испитаних војника који су били у његовој групи утврђено је да нису ни имали сазнања о убиству цивила, да своје положаје нису ниједног момента напуштали, а које чињенице ни једним од изведених доказа нису доведене у сумњу.

Суд налази да је неприхватљив став Тужилаштва да се поуздано може закључити да је оптужени Гавриловић Павле морао са положаја где се налази видети групе којима командује, обзиром на исказ сведока Драгише Јаћимовића, који је у свом исказу на главном претресу изјавио да се он са својим војницима након што су зачули пуцње, спуштао ниже ближе селу и практично су ушли у леви сектор села да би идентификовао да ли су то пуцњи њихових суседних група или пуцњи акције из правца Суве Реке од Посебних јединица полиције, а из исказа сведока Слободана Глигорића са главног претреса се утврђује да је према добијеном задатку техничка чета са командиром поручником Јаћимовићем била распоређена на ободима брда изнад села и да је поручник Јаћимовић са својом групом био ближи Гавриловићу од њега. Стога сама чињеница да је оптужени Гавриловић Павле са свог командног места могао да види сведока Јаћимовић Драгишу на положају који је према датом задатку запосео, не потврђује априори да је оптужени Гавриловић Павле имао потпуну визуелну прегледност кретања свих војника ангажованих на овом задатку и уколико су мимо датог задатка били у селу, а не на положају који су по задатку који им је издао оптужени Гавриловић Павле требали да поседну. И сведок Драгиша Јаћимовић у свом исказу је навео да се са тог почетног положаја видела једна трећина села Трње, а не цело село, које је било дугачко по дужини два до три километра са његове десне стране док се налазио на левом ободу села. Сведок Јаћимовић одговарајући на постављено питање на главном претресу се изјаснио да он не може да тврди да је оптужени Гавриловић Павле могао да види да се по селу убија, и не верује да би и он то могао видети да је био на Гавриловићевом месту, јер је између пуно кућа, а једино уколико ката надмашава те куће је могуће, а што он са сигурношћу не може да тврди.

По налажењу суда не може се прихватити став Тужилаштва да изјава сведока Драгише Јаћимовића да је у једном тренутку погледао Гавриловића, а он му је махнуо руком да крене на село Трње, потврђује да је оптужени Гавриловић Павле издао наредбу за напад на село Трње и убиство цивилног становништва у селу. Ово стога што је сведок Драгиша Јаћимовић у исказу датом на главном претресу детаљно описао да је са групом војника којом је тада командовао, запосео одбрамбену линију, у реону који му је одређен задатком команданта оптуженог Гавриловић Павла тако што се спустио до одређене коте испред села Трње, а да је након сат времена када је чуо пуцње, и након што су се пуцњи интензивирали, са својом групом војника ушао у групу кућа у левом сектору села да би видео шта се дешава и да ли је нека њихова група угрожена. Сведок Јаћимовић је био јасан и одређен да са својом групом војника не би ни ушао у леви сектор села него би остао изван села, да није чуо пуцње, и осетио потребу да заштити своје снаге да буде ту уколико им је потребна нека помоћ јер није знао шта се дешава десно од њега, обзиром да са командирима тих група није имао никакву комуникацију. Из ове изјаве сведока Драгише Јаћимовића једино се може закључити да је он самоиницијативно са групом војника напустио реон који је по издатом задатку претходно запосео са групом војника којом је командовао и да је ушао у групу кућа у левом сектору села, а не по команди оптуженог Гавриловић Павла. Сведок Јаћимовић је на главном претресу објаснио и да је са војницима из његове групе потрчао када је чуо крике према реци која се налази у близини кућа, на левом ободу села, са разлога што је осетио потребу након што су се чули крици, да не стоји иза зграда и чека, него да нешто предузме, да утиче на нешто, и да сматра да је и утицао јер су се групе за које не зна ко су били обзиром да су биле зелене и плаве униформе, након његове појаве са групом својих војника удаљиле. На више пута постављено питање заменика тужиоца за ратне злочине из ког разлога је са групом војника кренуо према групи одакле су се

чули крици одговорио је да је то учинио на основу унутрашњих порива да нешто учини, да човек када чује неке крике мора да реагује. Стога се обзиром на наведене изјаве сведока Драгише Јаћимовића не може изводити закључак да је оптужени Гавриловић Павле издао наредбу да припадници Позадинског батаљона изврше напад на село Трње. На питање суда након што се зачула пуцњава да ли су упозорени од њихове команде и да ли је неко од команде питао шта се дешава, сведок Јаћимовић је изјавио да је само оптужени Гавриловић Павле или неко из његовог окружења замахнуо руком да се креће даље када је кренула пуцњава. Објаснио је да је погледао према месту где се налазила команда, да је погледао према оптуженом Гавриловић Павлу или неком ко се горе налазио обзиром да је горе било неколико људи, да је видео да је неко махнуо руком да се крене даље, али да не може да тврди да је видео оптуженог Гавриловић Павла. Дајући објашњење на питање суда ко може да му махне руком и да ли је то за њега била заповест, изјавио је да је видео оптуженог Гавриловић Павла у групи људи, да мисли да је то био он, јер у супротном вероватно не би кренуо даље, а на питање да објасни да ли је то махање руком значило заповест, изјавио је да то није била заповест, него да је то значило да његова група не треба ту да буде пасивна, него да треба да види шта се догађа, односно да зађе са леве стране села, не да уђе у село, него да обезбеди леву страну села, да је можда оптужени Гавриловић Павле мислио да се тамо нешто дешава, да има терориста, да су њихови војници угрожени. Изјавио је да иако нису раније имали договор да тај покрет руке тако тумаче, он је сматрао да то махање руке значи да не треба да буде пасиван. Наводи и да се у том моменту оптужени Гавриловић Павле налазио од њега удаљен неколико стотина метара и да не зна да ли је оптужени Гавриловић Павле тада њега видео. Оценом ових изјава сведока Драгише Јаћимовића једино се може закључити да махање руком, за које сведок Јаћимовић није у потпуности ни сигуран да је извршено од стране оптуженог Гавриловић Павла, он схватио као указивање да треба да провери да ли је потребно заштити леву страну села да униформисана или нека друга лица не изврше извлачење са њихове стране и угрозе њихове борбене јединице које су вршиле на тој територији борбена дејства, а не као наредбу као што то Тужилаштво за ратне злочине погрешно закључује да уђе у дворишта, куће, врши претресе и убија цивиле мештане села Трње. Осим наведеног из исказа сведока Драгише Јаћимовића поуздано се може закључити да он у село које је по дужини неколико километара није ушао са својом групом војника, него да су ушли на ободу левог сектора села где се налазило неколико кућа, а где како и сам наводи у свом исказу не би ни ушао са својом групом војника да није чуо пуцњаву и јауке.

Обзиром на ове све наведене чињенице неприхватљив је, по налажењу овога суда, став Тужилаштва да је оптужени Гавриловић Павле са брда изнад села Трње где се тада налазио могао видети шта се дешава на читавој територији села, као што се то указује, војнике Позадинског батаљона било где у селу, да је од својих командира обавештаван радио-везом о свим дешавањима и да је свакако био упућен и обавештен шта се дешава у његовој близини и да би у случају да је издао наредбу која се односи само на чишћење села од терориста, свакако интервенисао и спречио да његови војници даље убијају цивиле.

О поступању оптуженог Гавриловић Павла по доласку војске у реон Виногради на брду изнад села Трње изјаснили су се сви испитани сведоци, војници Позадинског батаљона. Сведок Дејан Милошевић је био припадник техничке чете, чији је командир био поручник Драгиша Јаћимовић, а водник оптужени Козлина Рајко. Он је у исказу на

главном претресу изјавио да је пар дана након овог догађаја било наређено да се иде на терен, да је он као и 5-6 војника то одбио и да су од водника Козлине, Гавриловића и Јаћимовића добили шамаре, те свакако он није сведок који би тежио олакшању процесног положаја оптуженог Гавриловић Павла. Испитан пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 16.07.2013. године изјавио је да није чуо да је оптужени Павле Гавриловић издао неку наредбу старешинама, нити да су то чули војници. Пре него што су ушли у село, њему је лично Козлина рекао да улазе у село, да у селу можда има терориста и имали су наређење да пуцају, да он налази да је сигурно то Козлини наредио неко други, мада он то није чуо. На главном претресу сведок Дејан Милошевић се на ове околности изјаснио да је по доласку на брдо Гавриловић Павле издавао наредбе Козлини и Јаћимовићу али не и њима војницима, да је старешине окупио мало даље пар метара од војника, да су причали, али да он није могао да чује садржину њиховог разговора, да он није уочио да је Гавриловић тада руком показивао према селу, да им је Козлина саопштио да иду да се одвајају у две групе, групу војника Рајка Козлине и Јаћимовићеву групу, да су њих двојица водник Козлина и поручник Јаћимовић бирали ко ће са њима да крене, да су групе биле састављене од по осам до дванаест војника, а да је Гавриловић остао на брду, а водник Козлина и поручник Јаћимовић су им рекли да силазе у село и тамо су их повели. Он је био у групи са Козлином и морао је да слуша и да извршава његова наређења, а нека наређења је и одбио. У односу на наводе претходног исказа да им је пре него што су ушли у село речено да се улази у село да се село очисти и да се види да ли у селу има терориста, да су сви имали наређење да пуцају, објаснио је да они нису имали наређење да сви пуцају, а да су имали наређење да виде да ли има терориста. Навео је и да није чуо, а ни накнадно сазнао да је Гавриловић Павла неко обавестио о дешавањима у селу која је описао. Сведок Дејан Милошевић је на главном претресу објаснио и да они нису улазили кроз у село, да нико од њихових група није улазио у центар села, да се све оно што је описао у свом исказу десило на почетку села, само у кућама које су биле близу реке. Не зна, обзиром на наређење да траже терористе у селу, зашто су улазили само у три куће које су се налазиле поред реке, а не и у остале куће у селу. Нису имали податак да се у селу налазе припадници ОВК или УЧК и не зна зашто су улазили у село. Од момента убиства првог човека у селу до његовог доласка до реке где су убијени цивили прошло је укупно од пола сата до 45 минута.

Приликом суочења са оптуженим Гавриловић Павлом на главном претресу сведок Дејан Милошевић је на питање оптуженог Гавриловића због чега уколико је видео убиства тада у селу Трње о којима се изјашњавао на главном претресу, није то пријавио њему или било коме, изјавио „Како да пријавим када је он био главни“. На питање оптуженог Гавриловића „Зашто мени ниси пријавио, ја сам био командант батаљона“, изјавио је „Он је био главни за све, није фермо никога“. На даље питање оптуженог Гавриловић Павла „Ма у реду шта је Козлина био, зашто ниси пријавио мени“, одговорио је „Никога није фермао он, коме да пријавим“. На поновљено питање оптуженог Гавриловић Павла „Зашто ниси пријавио мени, као свом команданту батаљона, да ли ме знаш као команданта батаљона у том времену, зашто ми ниси пријавио“, изјавио је „Нисам пријавио, знао је Јаћимовић“, а затим на поновљено питање оптуженог Гавриловић Павла је изјавио „Нисам пријавио“. На питање оптуженог Гавриловић Павла „Ниси хтео да ми пријавиш“, изјавио је „Можда из страха“. Сведок Дејан Милошевић је приликом суочења са оптуженим Козлина Рајком на питање зашто му то пакује одговорио „Ти си издао наређење да одемо...“ „све што сам рекао је истина“.

Сведок Ервин Маркишић, припадник техничке чете чији је непосредни старешина био поручник Јаћимовић, а водник Рајко Козлина, испитан пред замеником тужиоца за ратне злочине у односу на ове околности је изјавио да не може да се сети ко је био командант батаљона, да се сећа да је командир чете био Козлина, да је он био његов непосредни старешина и да је са њима заједно сишао у село. Иако је изјавио да је неки старешина рекао да „овде данас нико не сме да остане жив“, није се изјаснио ко је то изјавио. Навео је да су се стационарили на врх села Трње, на врху брда, у шуми, а када су се окупили да је пешадија добила задатак, али да им није речено шта треба да раде, а када су горе дошли да су добили задатак да се крене према селу и речено им је да ту има терориста, УЧК војске. Изјавио је да су пре уласка у село добили задатак да се провери свака кућа и да ли тамо има војске, али да он не зна ко је то наредио. Речено је да се пуца уколико се види УЧК, а када је сишао доле било је друго, да он мисли да је у питању било чишћење села. Његова група је сишла последња, а не може да се сети ко је био командир групе у којој се он налазио. На главном претресу у датом исказу наводи да му је пре почетка рата у Призрену надређени старешина био Рајко Козлина, да је њега добро упамтио јер је извршавао његова наређења, да је командир техничке чете био Јаћимовић, а да се осим њих двојице не сећа ниједног другог старешине. На овај задатак су све јединице кренуле истовремено из Призрена, а на челу Позадинског вода је био Рајко Козлина и он је био његов претпостављени. На питање да ли је чуо да је оптужени Гавриловић наредио да се провери свака кућа у селу, да се провери да ли има војске и да ли је издао неку наредбу изјавио је „Па могуће и од главног да је било“. При томе сведок Ервин Маркишић није потврдио да је чуо да је оптужени Гавриловић Павле тада издао било какву наредбу. Надаље, у овом свом исказу он изјављује да је тај старешина који је то рекао, то изјавио када су кренули из школе у Призрену, да је када су кренули из школе у Призрену чуо да је Гавриловић Павле војницима рекао да село Трње треба да очисте од припадника УЧК, да је Гавриловић Павле рекао када су кренули из школе из Призрена, да се иде у село и да се цело село очисти од УЧК који су били у том селу, а да он у селу није видео ниједног припадника УЧК, већ само старије људе и жене. Нико од саслушаних сведока не потврђује у датим исказима да је оптужени Гавриловић Павле војницима или старешинама издавао наређења у Призрену при поласку на извршење задатка. Иако, најпре, овај сведок наводи да је чуо да је Гавриловић на брду рекао да иду у село да чисте, да се очисти село, упитан да се децидно изјасни на наведене околности, изјавио је да им по доласку изнад села Гавриловић на брду није ништа наређивао, да није чуо да је наређивао ни да се пуца из „праге“, из топова и да не зна ко је то наредио. На питање браниоца оптуженог Гавриловић Павла да ли ти је неко наредио да идеш да пуцаш у село, изјавио је «Па наравно, ако се види УЧК».

Сведок Ервин Маркишић је на главном претресу изјавио да су групе које су предводили Козлина и Гавриловић биле у ствари једна група, али да је било војника који су истрчавали, да је било и оних који су деловали самоиницијативно, мимо наредби старешина, да се исказу, да је било наредби старешина али да су се неки војници отимали да пуцају, да је војска била растурена, да је било и војника који су шетали по селу неорганизовано без својих старешина.

Сведок Александар Стевановић је изјавио да је био у техничкој служби, а да се од водника сећа Козлина Рајка. Испитан пред замеником тужиоца за ратне злочине у свом исказу наводи да су на неко брдо за које не зна како се зове, дошли када је већ

падала ноћ и био је мрак, да су тамо чували стражу целу ноћ, да су по доласку на брдо направили колибу од лишћа, да су ту били паркирани камиони, да се са тог брда видело село у које су они ујутру кренули након што је пуцао топ троцевац. По његовом сећању са њим је био поручник Јаћимовић и водник чије се имена не сећа и не сећа се колико их је тада војника било. Наводи да када су кренули камионима, можда при уласку у село, да је возио водник Козлина, када су стали негде рекао да после црте на коју је руком показао мора буквално све да се убије. Наводи да су у селу улазили у куће, да не зна како се звао тај водник који је био са њим, да зна само да је био присутан поручник Јаћимовић, да је тај водник причао да обавезно по наређењу али не зна чијем, да ли од неког вишег, да мора да се обавезно запали кућа и да се све побије, али им није рекао ко му је дао то наређење. Тај војник је ишао од једног до другог и говорио да свака кућа мора да се упали, а у питању је водник који је био у групи са поручником Јаћимовићем, за кога не зна како се зове. Зна да су на брду остали Гавриловић и други капетан. Водник који им је наредио да пале куће био је обучен исто као и они, само што је он имао пиштољ. На главном претресу сведок Александар Стевановић у свом исказу је навео да не може да се сети да ли је у касарни била наредба да се иде у село Трње и да ли је одлазак био добровољан, да је ишао ко је хтео, али да мисли да је он отишао добровољно. Рајко Козлина је био водник међу пет-шест водника који су са њима ишли, али није био његов водник. По доласку на брдо изнад села Трње два полицајца њему непозната су разговарали са водницима или капетанима, али га није интересовало шта су причали. Не зна да ли је Гавриловић Павле док су били на брду издао неку наредбу, не сећа се, а он сматра да вероватно јесте, да је вероватно поручницима издао наредбу, јер су водници кренули са њима. Није могао да чује шта командант наређује старешинама, а није ни од једног војника накнадно чуо да је говорио да је Гавриловић Павле издао наредбу да у том селу нико не сме да остане жив, а потврдио је наводе свог претходног исказа да им је њихов војник издао наредбу да крену ка селу. Након што је сведоку Стевановићу предочена његова изјава дата претходно пред замеником тужиоца за ратне злочине да је у моменту када су улазили у село, ту био водник Козлина, да су стали негде и да им је он рекао да после црте на коју је руком показао да мора све да се убије, на постављено питање да ли је Козлина издао то наређење, изјавио је да није сигуран да ли је то рекао Козлина или можда неко други од водника, да је можда и Козлина то рекао, и објаснио да је био неки водник у камиону, да је ту стао и да је тако рекао. Навео је да су се кретали камионом који је по његовом сећању возио водник Козлина, да су негде да ли на уласку у село стали и да им је он тада рекао да после црте на коју је руком показао да мора буквално све да се убије. Објаснио је да је то било у путу испред села, да оптужени Гавриловић Павле није био са њима када је то речено.

Сведок Бојан Гајић је изјавио да је био припадник техничке чете, да је његов непосредни старешина био поручник Јаћимовић. Испитан пред замеником тужиоца за ратне злочине наводи да су дан или два пре бомбардовања које је било 24. марта спаковани у камионе, да су отишли да извиђају терен на неко узвишење изнад села Трње где су стигли у зору у раним јутарњим часовима и добили наређење да траже терористе по селу. Рајко Козлина је водио његову чету, а мисли да је ту био присутан и Гаврило командант касарне. Није чуо да је неко наредио да треба ићи на село, није знао за организацију, једноставно су кренули у село, неко је кренуо и он је кренуо за њим, а од старешна са њим је кренуо Козлина Рајко. Није им речено шта би требало да раде у селу, а када су ушли у село и наишли на прву кућу, од претпостављеног су добили наређење да се куће претресу, с тим што се не сећа ко је био ту и да ли је био Рајко

Козлина. На главном претресу сведок Бојан Гајић је изјавио да је био у селу Трње 25. марта 1999. године, да је његову групу водио Рајко Козлина, да су у селу били само тог првог дана, да су добили наређење да иду да траже терористе по селу Трње и да он претпоставља да су наредбу да иду у село највероватније добили од претпостављеног, да је ту наредбу највероватније добио од Козлина Рајка, да њему лично ништа није наредио, али да претпоставља да је та наредба постојала, да ни у једном тренутку им није речено шта треба да раде у селу. Навео је и да је оптуженог Павла Гавриловића први пут видео у судници и да се не сећа да је он био на брду.

Сведок Милан Јовановић у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине је навео да је припадао групи којој је командир био поручник Драгиша Јаћимовић, да су у село стигли у раним јутарњим сатима, да мисли да је терен била ливада, да су из камиона изашли један по један и да им је речено да врло тихо прођу поред села и да дођу до одредишта. Не зна да ли је био присутан Гавриловић јер је он њега два пута видео само на смотри у Призрену. Никада није чуо да је неко од старешина изговорио неку наредбу да се иде на село, односно да такве наредбе није ни било. Њих је предводио Јаћимовић и он је са њим био доле. На главном претресу овај сведок је навео да у село нису улазили, да су дошли надомак села на неком брду, пољани, да су се по изласку из камиона задржали петнаестак-двадесет минута и да је поручник Јаћимовић Драгиша повео јединицу на одредиште, да војска није ни знала где се тачно иде, а да је официрски кадар вероватно знао. Изјавио је да тамо нису добили никакву наредбу, осим што им се обратио поручник и дао им савете у вези сопствене безбедности и упозорио их да морају да прођу тише поред села, да му није познато да је Гавриловић Павле издао наредбу да се иде изнад села Трње, да он мисли да Гавриловић није ни могао да изда такву заповест, да Гавриловић Павла познаје али да га није видео на брду, нити да је био у колони док су ишли из касарне према брду, да није видео да на брду распоређује војнике или да издаје неке наредбе, да је Павла Гавриловића видео последњи пут у касарни тога јутра при повратку, а да се не сећа да га је уопште видео на брду, ни у селу, ни за време док су били на положајима. Није му познато да је на брду кад су стигли издата наредба где ће ко од војних јединица да буде стационаран, да вероватно јесте издата таква наредба, али сигурно да је неко из старешинског кадра са вишег нивоа то морао да учини. Не само да није чуо да је било ко од старешина изговорио неку наредбу да се иде на село, него да такве наредбе није ни било, и он такву наредбу није чуо.

Сведок Александар Петровић испитан на главном претресу у датом исказу је навео да је био припадник техничке чете, да је његов непосредни старешина био поручник Јаћимовић, а његов водник је био Рајко Козлина. Дана 25. марта ујутру по доласку на брдо изашли су из камиона по издатом наређењу командира одељења, а што им је рекао и поручник Јаћимовић. Како су они излазили Јаћимовић који је стајао испред њих пет до шест метара и око кога су се окупили, рекао им је да иду на положај и кренули су за њим. У том тренутку Гавриловић Павла није видео како по изласку из камиона, тако ни након тога за време извршења овог задатка и није чуо да постоји неко наређење команданта Гавриловић Павла, а нико им није пренео никаква наређења.

Сведок Иван Јовановић испитан на главном претресу у односу на наведене околности је изјавио да су по доласку на брдо војници који су возили камионе остали да чувају камионе, да су остали војници подељени у две групе, да су он и интенданкти отишли на једну страну, а да су техничка чета и противпожарно одељење отишли на

другу страну. Они су сишли низ неко брдо и доле су их распоредили, чували су стражу и седели. Његов непосредни старешина био је Глигорић, чијег се имена не сећа, а на брду није видео капетана Гавриловића јер су по изласку из камиона одмах отишли на положај. Није постојало никакво наређење да уђу у село и да одатле нико не треба да изађе жив.

Сведок Радмило Милић у исказу датом на главном претресу навео је да је био лично обезбеђење команданта, да нигде нису ишли, да се са положаја на коме су се налазили, са тог командног места село није ни видело. Павле Гавриловић је на брду позвао старешине и издао им је наредбу која се односи на формирање обезбеђења команде. Није чуо да је Гавриловић Павле наређивао да се врше нека убиства и да је по доласку на брдо показивао руком према селу и говорио да нико не сме да остане жив. Не може да се сети да су војници били једног момента у близини оптуженог Гавриловић Павла када су дошли и да ли се оптужени Гавриловић обраћао старешинама. Све време је био на том положају, поред оптуженог Гавриловића јер је био у његовом обезбеђењу и никада није чуо да је оптужени Павле Гавриловић показао руком према селу и рекао да је доле село Трње одакле нико не сме изаћи жив, да је издао такву наредбу и он сматра да је то апсолутна лаж. Командант Гавриловић је распоредио војнике по положају где је било командно место у линији.

Сведок Саша Лауриц испитан на главном претресу изјавио је да је био припадник техничке чете, да не зна где се најпре зауставила колона која је кренула из Призрена, да се сећа Гавриловић Павла али да не зна ко је он био, да се сећа само његовог имена из војске, да мисли да је за њега чуо из Призрена и да је он можда био неки командир.

Сведок Зоран Петровић испитан на главном претресу у свом исказу је навео да су по доласку из Призрена били у возилима на брду изнад села Трње где су их њихови водници и старешине распоредили и одредили да сачекају даља упутства шта ће се радити, да је свако од старешина има свој вод и сачекали су док се издају друга наређења, по његовој претпоставци од стране команданта који су били изнад њих. Њему Гавриловић Павле није издавао наређења, нити се сећа да је Гавриловић Павле окупио сву војску, показао према селу Трње и рекао да доле не сме бити преживелих и они уопште нису могли да имају контакт са старешином. Ту где су их распоредили били су дужни да штите да не прођу униформисани шиптарски терористи. Њему је Козлина преносио наређења непосредно вишег старешине Јанићијевића.

Сведок Живко Рангелов у исказу на главном претресу навео је да су до брда дошли у две чете, од којих је једна била техничка, друга интендантска, да је сваку чету засебно водио командир чете, командир техничке чете поручник Јаћимовић и командир интендантске чете капетан Глигорић Слободан, да су по доласку на брдо командири чете засебно повели своју чету, а обзиром да је он био у интендантској чети њега је повео капетан Глигорић. Гавриловић је за то време остао горе код возила и није му познато са којим још старешинама. Са Гвриловићем је комуницирао преко старешина тако што је њему и осталим војницима преносио неко од водника што је у конкретном случају био водник Недељковић, а Гавриловић није војницима директно наређивао и они нису са њим имали контакт. По доласку на брдо никакво званично наређење нису добили, осим од командира чета. Конкретно његов командир чете Глигорић је војницима рекао „Војско, за мном у колони један по један“ и они су

кренули наниже, а такође је кренула и техничка чета за својим поручником Јаћимовићем. Капетана Гавриловића није ни видео и није чуо да је издао неко наређење. Упитан да ли је добио било какво наређење да треба да уђе у село и да из села нико не сме да остане жив кога затекну, изјавио је да то први пут чује. Он је као десетар уједно био и заменик командира вода, а као војници они тада нису имали никакав борбени задатак као јединица и као чета, већ само да буду ту где јесу, а ништа им конкретно није речено зашто су били ту где су били и он је лично мислио да су се ту склонили од бомбардовања које је почело увече.

Сведок Марјан Ванчевски је био припадник техничке чете Позадинског батаљона. У исказу на главном претресу изјавио да Гавриловић Павле ниједног момента по доласку на брдо није издавао наређење и да он није чуо да је Гавриловић показујући на село Трње говорио да ту не сме нико да остане жив. Навео је да ту нико и није могао да издаје наређење јер су их већ по доласку на одредиште авиони надлетали, тако да су војска и командири по изласку из возила заузели свој положај по рововима и бункерима.

Сведок Александар Шћекић је био припадник техничке чете, противпожарне заштите. Његове непосредне старешине су били Николић, Јовановић или Стефановић и капетан Јаћимовић. У исказу датом на главном претресу изјавио је да по доласку на брдо није било ни постројавања, ни издавања наређења и да су се они по изласку из камиона спустили низ брдо неких 200 до 500 метара најдаље и да су ту остали. Његове непосредне старешине биле су водник Николић, водник Козлина и капетан Глигорић, али му нико од њих није издавао наређења, а то није чинио ни било ко други, осим што их је водник Николић, или неко други ко је био, пред војницима распоредио.

Сведок Милош Бабовић је као војник Позадинског батаљона био везиста, а његов старешина је био Драгиша Јаћимовић. У исказу на главном претресу је навео да је једина наредба коју су добили, била да седе и да чекају продор, односно појаву терориста, да су надзирали нека села, а у даљини су се водиле борбе, да оптужени Гавриловић Павле није био са њима, већ да се налазио изнад њих код камиона на командном месту које је било удаљено неколико стотина метара. Он није имао своју групу коју је водио. Са њима су били оптужени Козлина Рајко, водник Стојановић, Николић, поручник Јаћимовић.

Сведок Саша Николић у исказу датом на главном претресу изјаснио се да је претходног дана поручник Јаћимовић саопштио командирима техничке чете да им је задатак да иду у запречавање положаја, да им је на карти показао терен на који ће ићи, а да је линија запречавања била иза великог села Новаке. Сутрадан у раним јутарњим сатима по приспећу на одредиште, искрцали су се из возила, први је изашао поручник Јаћимовић, а за њим командири и војска ради заузимања положаја који је био одређен и налазио се на ивици брда. Приликом доласка на терен нису добили друго наређење. Обзиром да је тим путем требало да прође оружана акција такозвано чишћење од терористичких група, задатак њихове јединице је био да спрече да те терористичке групе не побегну људима који су вршили ту акцију. По заузимању положаја нису прилазили близу села Трње, а он није напуштао линију блокаде, што нису смели да чине ни други војници без наређења. Објаснио је да по прописима приликом издавања наређења од стране командира батаљона морао је да буде присутан само неко ко је у рангу командира чета и да с тога приликом издавања наређења од стране Гавриловића

је могао да буде присутан само Јаћимовић и евентуално неко његовог ранга, као што је капетан Глигорић и то се поштовало. Он током ратних дејстава, као ни 25.03.1999. године није добио противправно наређење, нити његов војник такво наређење извршава, а уколико је оно издато, о томе се обавештава први претпостављени.

Сведок Слађан Стоиљковић у исказу на главном претресу је навео да је био припадник интенданстке чете, а његов непосредни старешина је био капетан Глигорић Слободан. По доласку на брдо за које не зна како се зове, нису постројени, да нису добили неко наређење, нити им се било ко обратио, а на том простору по изласку из камиона нису видели војнике или официре. По искрцавању из камиона испред себе није уочио неко село или насељено место. Наводи да Гавриловић Павла на брду није видео, а капетан Глигорић им се није обратио, нити им је издао неко наређење и они су по изласку из камиона скренули улево и погнуте главе прешли сто до стопедесет метара где су војници распоређени на одстојању пет до десет метара на положају на коме су били ради спречавања проласка терористичких снага уколико наиђу, а другу наредбу нису имали.

Сведок Љубиша Стојановић испитан на главном претресу у свом исказу је навео да су по измештају његове јединице из касарне у гарнизону амбуланту у од поручника Јаћимовића добили задатак да ће ићи у село Трње ради држања одређеног правца и спречавања проласка терористичких јединица када им је Јаћимовић на карти показао где отприлике треба да иду. По доласку на брдо изнад села Трње које је од њих било удаљено 300 метара, знали су шта да раде, а Гавриловић им није издавао наређења како даље поступати. Комуницирали су између себе, али нису имали радио-уређај. Тамо где су распоређени није видео ни Гавриловић Павла и претпоставља да се он налазио на командном месту негде иза њих. Команданта Гавриловића није видео док је био на брду, видео га је када су се враћали, али није издавао никакво наређење. Није чуо да је било ко на том терену наређивао чишћење села и да је било ко од старешина изјавио да у тим селима нико не сме да остане жив. Имали су задатак да спрече пролаз шиптарских терориста који би се извукли из обруча.

Ценећи сагласне изјаве свих наведених сведока, суд није прихватио наводе исказа сведока Радивоја Мирковића у овом делу, налазећи да су наводи исказа овог сведока противречни наводима исказа свих сведока испитаних у овом поступку у односу на поступање оптуженог Гавриловић Павла по доласку војске на брдо изнад села Трње дана 25.03.1999. године. Ово посебно имајући у виду да је у датим исказима у истражном поступку и на главном претресу овај сведок био контрадикторан и недоследан. Најпре је у исказу датом у истражном поступку дана 24.09.2013. године сведок Радивоје Мирковић изјавио, да је на брду изнад села Трње, по доласку војске био присутан и Гавриловић Павле који је позвао остале старешине да му приђу и издао је наређење, да је тада старешине питао да ли су сви војници ту, да ли су спремни, да се потом окренуо према селу и рекао „Овђе данас не треба нико да остане жив“, да се он у том тренутку налазио на неколико метара од Гавриловића, да је више војника било присутно и да су могли да чују ове његове речи. Надаље, у овом свом исказу сведок Радивоје Мирковић наводи да су биле присутне три чете и да је свако након тог наређења то преносио својој групи, да су их позвали да приђу, да су две чете одмах кренуле према селу, а једна је остала на брду. На главном претресу изјашњавајући се у односу на ову своју изјаву дату пред замеником тужиоца за ратне злочине, упитан да исту појасни, сведок Радивоје Мирковић наводи да су по доласку, рано ујутро заузели

положај изнад села Трње са ког положаја су касније кренули. Наводи да се на тој ливади, на врху села окупило око 60 војника, да је свако стајао са војницима из свог вода, а од водника су били присутни Козлина Рајко, поручник Јаћимовић и водници неких других водова чијих се имена не сећа, а капетан Гавриловић Павле да је у односу на њих био на мало узвишенијем положају. Наводи да је капетан Гавриловић позвао само старешине који су командовали водовима и издао им је наређење, тако што се окренуо према селу и рекао „Овде данас нема да остане нико жив“. Наводи да се са тог брда једино чуло наређење оптуженог Гавриловић Павла, а да је он то наређење чуо јер се од места где је издато наређење налазио на неких седам до осам метара удаљености. Ови наводи сведока Радивоја Мирковића у супротности су, најпре, са исказом сведока Јаћимовића, за кога Мирковић наводи да је он ту био присутан. Сведок Драгиша Јаћимовић је изјашњавајући се о овој околности и пред замеником тужиоца за ратне злочине и на главном претресу био категоричан да оптужени Гавриловић Павле то није изјавио, нити је показивао према селу руком. У даљем излагању сведок Мирковић изјављује да је оптужени Гавриловић старешине позвао да му приђу јер није желео да наређење преноси војницима, а да иако се он тада обратио водницима и поручнику, да је већина присутних чула шта прича и могло се видети када он показује руком. Уколико је већина присутних то чула и видела није било потребе да се наредба даље преноси војницима, нити је било потребе да оптужени Гавриловић Павле позива старешине да му приђу. Супротно овим наводима сведока Радивоја Мирковића из исказа сведока Слободана Глигорића командира интендантске чете и Драгише Јаћимовића командира техничке чете утврђено је да је на брду изнад села Трње оптужени Павле Гавриловић прво позвао Слободана Глигорића, а затим командира Јаћимовића, те је јасно обзиром да је Глигорић био и заменик команданта Позадинског батаљона да је у потпуности поштована хијерархија. При томе, сведок Мирковић упитан да се изјасни ко је од војника ту био присутан, који је могао наведено да види и чује, сведок Радивоје Мирковић изјављује да се не сећа који су војници томе присуствовали, осим што се сећа водника Козлине Рајка. Наводи да су се он и остали војници у том тренутку налазили у околини на раздаљини од пет до десет метара, али да се не сећа који су то били војници, ко је осим њега од војника чуо Гавриловићево наређење, да се не сећа имена ниједног војника који је томе присуствовао. Накнадно је изјавио да се сећа да је том приликом био присутан Кртолица Здравко, а мисли да је био присутан и Бабовић Милош и да су од њега били од оптуженог Гавриловић Павла седам до осам метара.

Сведок Милош Бабовић за кога он наводи да је видео да је ту био присутан када се оптужени Гавриловић Павле окренуо према селу и рекао «Овде данас нема нико да остане жив», испитан на главном претресу супротно наводима исказа сведока Радивоја Мирковића, у свом исказу је навео да им је задатак дао претпостављени, а по његовом сећању, помињано је да је полиција имала задатак да тражи терористе, да су они требали да буду у њиховој пратњи, да буду на положају и да реагују ако буде продора терориста, али да на терену нису имали додира са припадницима полиције. Једине наредбе које су добили по доласку на терен биле су да седе и да чекају продор, односно појаву терориста, надзирали су нека села која су се са стране налазила. У даљини су се водиле борбе, чула се пуцњава и авиони су их надлетали. Навео је да оптужени Гавриловић Павле није био са њима, већ да се налазио изнад њих код камиона на командном месту које је било удаљено неколико стотина метара, а да је на борбеном задатку био присутан капетан Слободан Глигорић који је био са капетаном

Гавриловићем. По његовим сазнањима оптужени Гавриловић није имао своју групу коју је водио и мисли да је остао само са својим возачем.

Сведок Кртолица Здравко није испитан у овом поступку, обзиром да браниоци суду до окончања главног претреса нису доставили адресу сведока Здравка Кртолице, ни било који ближи податак осим да живи негде на територији Црне Горе без података о називу места у коме живи на основу кога би суд могао да упути позив овом сведоку, да пронађе његову адресу и обезбеди присуство овог сведока на главном претресу. Суд није инсистирао на проналажењу и испитивању овог сведока, обзиром да су саслушани бројни сведоци у овом кривичном поступку који су се изјаснили на околности, на које је предложено испитивање и сведока Кртолица Здравка на главном претресу, да су сви испитани сведоци који су присуствовали овом догађају навели да нису тада чули изјаву капетана Павла Гавриловића садржине коју наводи сведок Радивоје Мирковић. Надаље, сведок Радивоје Мирковић наводи да су они са оптуженим Козлином кренули пут села Трње и да су то учинили да би извршили наређење оптуженог Гавриловића. Упитан шта је могло да буде извршење наређења Гавриловића, сведок Радивоје Мирковић наводи да су морале да се чисте куће, да се иде доле, а колико је он схватио у том моменту чишћење кућа подразумева убијање становништва, мештана, проналазак непријатеља, да му то нико није објаснио него да је он схватио да „чишћење“ подразумева убијање свега што се затекне у ходу, по дешавањима. Нејасно је при томе зашто би он то схватао у ходу, по дешавањима, уколико је претходно, као што то наводи, оптужени Гавриловић Павле издао наредбу јасне садржине: „Овде данас нема да остане нико жив“. Наводи да су групе добиле задатак које куће да очисте и да су тај задатак морале да одраде, а што је исто тако у супротности са садржином наредбе за коју тврди да је издата од стране оптуженог Гавриловића, јер је нелогично да се одређује које ће се куће очистити, а које не, уколико су добили наређење «Нико нема да остане жив». При томе наводи да су тај задатак добијали од њихових претпостављених, а да је његов претпостављени био Козлина Рајко. Обзиром на све ове наводе његовог исказа, сведоку Радивоју Мирковићу је предочено да је у овом исказу навео да је поступао по налогу Гавриловић Павла који је рекао да ту нико не сме да остане жив, да је у претходном исказу навео да су по доласку у село морали да претражују куће, да виде да ли има некога, како би их истерали из кућа, не убили, него истерали из кућа да провере да ли има припадника ОВК, а он се изјаснио да је требало да траже да ли у кућама има припадника ОВК и да их истерају из кућа, да би били сигурни да ту некога нема, да он не може да се сети ко и шта му је конкретно рекао, да су информације долазиле од војника до војника током кретања. Надаље тврди да су од претпостављених добијали наређења да претресају све из кућа редом, а затим наводи да је он наређење добио од Козлина Рајка за сваку радњу коју је преузео, да се не сећа ко је издао наређење да пале куће. На питање ко му је био претпостављени, изјавио је да је Гавриловић Павле највећи, а затим водник, али да Гавриловић није био у селу, да је сишао након дан или два и да није чуо да је Гавриловић издао наређење да се пале куће, да такво наређење није чуо ни од Козлине, ни од Јаћимовића, ни од непосредног старешине, да се то преносило од војника до војника, да су тако и њему пренели и да није могло све ни да се чује, обзиром да су се распоређивали према селу.

Суд је посебно имао у виду, на шта је указао заменик тужиоца у завршној речи да је у Допунском протоколу уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба Протокол 2, у одељку под II у члану 4 прописано да сва лица која не узимају директно учешће или која се престала да

учествују у непријатељствима без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, да ће она у свим приликама бити хумано третирана без икакве дискриминације и да је у овом члану у посебној реченици прописано - „забрањено је наређивати да не сме бити преживелих“. Управо тако гласи изјава коју сведок Радивоје Мирковић наводи као наредбу оптуженог Павла Гавриловића, издату на брду изнад села Трње.

Увидом у Листу војске Србије за оптуженог Павла Гавриловића са основним подацима лица актуелним стањем у служби, историјатом стања у служби и описаним подацима, утврђено је да је по завршетку Техничке војне академије оптужени Гавриловић Павле започео професионалну каријеру у војсци у чину поручник-капетан од 20.08.1988. године са константним напредовањем у каријери, а у време овог догађаја је био на дужности команданта Позадинског батаљона у Призрену у чину мајор потпуковник од 01.01.1999. године, распоређен у 549. моторизованој бригади Приштинског корпуса на дужности команданта Позадинског батаљона у Призрену, а у својој одбрани он је навео да су сви војници били упознати са правилима хуманитарног права, односно поступања према цивилним лицима којих се морају придржавати приликом извршења војних задатака у условима оружаног сукоба. И други војници који су саслушани у својству сведока током овог кривичног поступка су потврдили да су били упознати о поступању са цивилним становништвом и да су са собом носили пластифицирану брошуру која је садржавала Женевске конвенције о поступању са заробљеницима у рату, које су добили непосредно пре избијања рата. Обзиром на све ове чињенице, по налажењу суда је и нелогично и неживотно да оптужени Гавриловић Павле са описаном професионалном биографијом пред великим бројем војника, око 80 војника, од којих већину и не познаје, издаје наредбу да не сме бити преживелих наведену у члану 4 Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12. августа 1949. године као изричито забрањену.

Осим наведеног, наредба наведене садржине није ни спроведена у овом догађају, што се утврђује из следећих чињеница:

Према изјави сведока Драгише Јаћимовића, као и сведока-оштећеног Маљић Воција, село Трње је распрострањено у ширини два до три километра. У сведока Маљић Воција пуцано је док се налазио у дворишту, а према његовој изјави након повређивања његови укућани су га унели у кућу, а његова кућа није претресана, нити су лишена живота лица у кући Маљић Воција. И из исказа сведока-оштећеног Бекима Гашија утврђено је да није вршен претрес куће његовог стрица Бајрама у којој се у једној од кућа налазило 12 мушкараца, а у другој кући су биле жене са децом. Сведок-оштећени Неџат Битићи је у свом исказу изјавио да им је наређено од стране војника који је ушао у кућу да сви изађу у двориште не наводећи и да је кућа у којој су тада били претражена од стране војника, а нико од испитаних сведока-оштећених није у датим исказима навео да је вршен од стране војника претрес кућа у којима су се налазили.

Из исказа сведока-оштећених утврђено је да су дана 25.03.1999. године војници силазећи са брда, односно шуме, ушли најпре у двориште Мусли Гашија, а затим су бачене бомбе на две куће у дворишту Бајрама Гашија. Кућа Бајрама Гашија се по изјави сведока-оштећене Хамиде Гаши и Ариффе Гаши налазила на самом крају села и

види се од реке, а између куће и реке је само њива, а према изјави сведока-оштећеног Бекима Гашија, Бајрам и Мусли Гаши су његови стричеви. Његова кућа и две куће његовог стрица Бајрама Гашија су у истом дворишту, и дели их само жичана ограда. У једној од кућа Бајрама Гашија је према изјави сведока-оштећених бачена бомба, а један војник је пуцао у ходнику куће кроз прозор који је разбио кундаком, након чега су цивили који су се налазили у кући изашли и бежали према реци. И сведок Хамиде Гаши је у датим исказима навела да је кућа Бајрама Гашија преко пута куће Муслија Гашија. Милаим Гаши, син Бајрама Гашија, је у датом исказу објаснио да се његова кућа налази на ободу села, на путу који води ка селима Непребишт и Мамуша, заправо у улици која веже села Непребишт и Мамушу и да када се долази са брда, односно шуме да се пролази том улицом и да је видео тога јутра да његовом улицом пролази војска која је силазила са брда, односно шуме. У кући у којој су биле жене са децом било је њих око 40, у другој кући је било 12 мушкараца, било је избеглих лица из Студенчана, као и у кући његовог стрица Муслија Гаши и његовог стрица Нухрије Гаши. Видео је да су војници ушли у кућу његовог стрица Шабана Гашија, а да су затим ушли и у Бајрамову кућу. Сведок-оштећена Ћиле Гаши је потврдила да су ујутру дана 25.03. са брда код њиховог села почели да силазе војници припадници српске војске у правцу села и да улазе у њихове куће и куће у окружењу.

Ценећи наведене чињенице у склопу навода исказа сведока Драгише Јаћимовића о положајима које су групе војника требале да запоседну, а који је навео да је Рајко Козлина са својом групом био десно од њега и да је кренуо својим правцем вероватно ка центру села и изјаву овог сведока на главном претресу да је по доласку у реон који му је додељен, видео да се суседна група удаљава, да је приметио да ка центру села иду суседне групе и да је вероватно Козлина био у тим групама, да је видео само војнике остале три групе које су у односу на њега запоседале суседне реоне према центру села, да су логичним закључивањем оне могле проћи кроз село и да није било другог начина да дођу до реона где су се сви увече појавили и где су подигли логор, то је очигледно а имајући у виду и наводе исказа сведока војника који су били у групи оптуженог Рајка Козлине који су описали њихово кретање, да су управо они, ова група, крећући се са брда према положају који су требали да запоседну, улазили у ове куће које су све биле у близини, у окружењу у истој улици на ободу села, то се по налажењу суда у овом догађају ради о самовољи и одступања од наредбе војника на терену, при извршењу задатка команде, а не о извршењу наредбе да нико у том селу не сме да остане жив, која се може тумачити као наредба за убијање свих цивила у селу Трње тога дана, као што је то у диспозитиву оптужнице наведено. У прилог наведеног је и чињеница да је капетан Слободан Глигорић који је тада био не само командир интендантске чете него је вршио и функцију заменика команданта Позадинског батаљона, са групом војника којом је командовао запосео положај који му је одређен и није силазио у село, што потврђују не само саслушани сведоци војници који су били у групи са сведоком Слободаном Глигорићем и сам Слободан Глигорић, него и сведок Радивоје Мирковић и сви други саслушани сведоци. Суду нису презентовани докази, нити је током поступка указано да су и друге групе војника са другим старешинама Позадинског батаљона осим оптуженог Козлина Рајка учествовали тога дана у убиству цивила у селу Трње. Стога је по налажењу суда оптужени Павле Гавриловић основано у завршној речи указао да на основу доказног поступка произилази да је од целог батаљона само оптужени Козлина Рајко послушао његову наредбу, коју он нити је издао, нити је могао да изда војницима који нису обучени за борбене активности, него за поправку, за аутомеханичаре, за куваре, а као командант одговоран је у случају да је

неко од њих био рањен а посебно да је погинуо, о чему би он свакако морао да поднесе извештај јер је војска уређена организација, а издавање наређења у војсци је прецизно регулисано правилом службе и наређење мора бити прецизно, јасно, конкретно, а онај коме се издаје мора да каже «разумем» и уз знак да је разумемо наређење да се окрене и иде на извршење задатка. Не може бити издато театрално, као што се то у оптужници описује.

При томе, суд је ценио наводе исказа сведока Бекима Гашија да је његов ујак Бајрам Гаши изашао на пут где су били војници који су га питали да ли има кључеве од возила које се налазило у близини, да ли има новац, да је након што им је он рекао да нема ни једно ни друго, један војник хтео да га убије, али да га је други у томе спречио и да је рекао да већ има доста убијених и да су отишли, као и наводе сведока-оштећеног Бекима Гашија да су их у једном моменту у кући у којој су се налазили војници приметили и повикали им да изађу напоље, да су запуцали према њима, али да су они остали унутра и да су ту остали до 27. марта, из којих чињеница јасно произилази да наредба «да у село нико нема да остане жив» наведеном приликом није извршавана. У прилог наведеног закључка је и исказ сведока Илми Гашија који је у исказу датом пред замеником тужиоца за ратне злочине дана 08.10.2013. године навео да су конвојем од неколико трактора покушали након овог догађаја, да из села Трње пређу у село Лештане удаљено три километра дана 25. и 26. марта, али да је на њих пуцала патрола која је дошла из села Лештана, што указује на чињеницу да је у селу било доста становника и да су они конвојима трактора покушавали да изађу из села, а што припадницима Позадинског батаљона није могло бити непознато.

Из исказа сведока тада припадника Позадинског батаљона произилази постојање извесног самовољног понашања војника по одласку на извршење задатка, одсуство неопходне војничке дисциплине и поступања искључиво по команди старешина, на шта указују наводи сведока Александра Стевановића да су шетали селом без старешина, да су самоиницијативно стављали тракторе у погон, наводи сведока Радивоја Мирковића који је у свом исказу навео да је видео да су Албанци који су ту живели почели да се враћају у село, да су они размишљали да ли још некога има у селу, али да су закључили да им је боље да повратак на брдо не наставе кроз село и вратили су се где су претходно били уз реку, што указује да се нису кретали по наређењима претпостављених старешина. И сведок Бојан Гајић је у исказу навео да се са неколицином војника налазио код продавнице да са њима није био нико од старешина када их је неко позвао да уђу у двориште. На наведено указује и поступање двојице војника према Бајраму Гашију из кога се може закључити да су војници на терену доносили одлуке да ли неког треба убити или не.

У прилог наведеног су и искази сведока Божицара Делића команданта 549. Призренске бригаде, Миљана Величковића, начелника органа безбедности 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса тадашње Трће армије Војске Југославије, сведока Стојана Коњиковоца, начелника Одсека за оперативно-наставне послове 549. моторизоване бригаде и Зорана Ђокића начелника реферата за обавештајно-извиђачке послове у бригади који су испитани на главном претресу.

Сведок генерал Божицар Делић је потврдио у свом исказу да су борбени задатак добиле борбене групе, а да су снаге за блокаду, такозвани неборбени састави у неким мање важним правцима блокирали део територије, да на тим правцима не би дошло до

извлачења терористичких снага као и делови за подршку и логистички део. Обилазио је и све јединице и готово све борбене групе осим помоћних састава, састава за подршку и снаге у линији блокаде. Позадински батаљон као и друге снаге блокаде није обилазио, обзиром да се не ради о борбеним деловима и први пут је Позадинском батаљону најближе пришао 27. марта када је са првом борбеном групом сузио територију на којој су се налазиле непријатељске снаге и ушао у село Мамушу. На поједним линијама блокаде налазиле снаге за напад којима су то били почетни положаји, а делови територије којима нису били толико важни блокирани су неборбеним деловима као што је Позадински батаљон, чета везе ЛАРД ПВО за гађање циљева у ваздуху, а чији је задатак био да само на тој одређеној линији блокира део територије у циљу спречавања на тим правцима извлачења непријатељских снага испред домаћих снага које су биле у нападу. Позадински батаљон којим је командовао оптужени Гавриловић Павле је према исказу овог сведока, као неборбена јединица имао задатак да са линије на којој се налази осматра простор у коме се изводе борбена дејства, да зауставе, заробе и неутралишу мање групе уколико буде покушаја пробоја или бекства тих група испред српских снага. За држање пунктова и контролу територије било је доста снага МУП и у међусобној координацији су држали линије блокаде. Објаснио је и да блокада не представља борбену радњу, да има само елементе одбране, да те снаге не могу да иду ни напред, ни назад, већ да морају да се потпуно укопају на линији на којој се налазе, чак и када се очекује да би евентуално на њих могле да наиђу јаче снаге. Потврдио је наводе оптуженог Гавриловић Павла о садржини задатка Позадинског батаљона, да је исти као што је то указао и оптужени Гавриловић Павле, био инкорпориран у одлуци и „Заповести команде 549. моторизоване бригаде, заповести за уништење шиптарско-терористичких снага у ширем реону села Ретимље, деблокада комуникације Сува Река – Ораховац и успостава контроле територије“ од 23.03.1999. године, да је извршење задатка касније анализирано у документу „Анализа дејства 549. моторизоване бригаде на уништењу шиптарско-терористичких снага у ширем реону Ретимља и деблокади комуникације Сува Река – Ораховац“, достављен команди Приштинског корпуса дана 30.03.1999. године. Команда 549. моторизоване бригаде није издала задатак да се изврши напад на цивилно становништво и да се према становништву врше убиства, нити је он било када сазнао да је оптужени Гавриловић Павле као командант батаљона наредио да се изврши напад на цивилно становништво, на село Трње, да не сме бити преживелих и да је наредио такозвано «чишћење села» и убијање цивила, становништва. Према утврђеном задатку Позадинског батаљона наведеном у тачки 5 документа – Заповести команде 549. моторизоване бригаде „блокада на линији тт357 Трње“, блокада није ишла кроз само село, а ознаке које се помињу у тачки 5 тачка 6 везане за одређене објекте као тригонометријска тачка су наведене на карти да би старешине приликом читања биле у могућности да пронађу одговарајући објекат и место, а блокада никада не обухвата насељено место већ је увек изван насељеног места. Задатак Позадинског батаљона у односу на задатак других јединица био је лак, а свако друго поступање ван тога би било санкционисано. Сам термин „чишћење села“ подразумевао је борбу са терористима и чишћење од терориста, а што не мора бити село, што може бити и шума, неки реон. „Чишћење“ значи да по проласку кроз одређену територију, на њој нема више терориста, да су заробљени, неутралисани, убијени или да су успели да се извуку. У овом задатку команде бригаде за то су биле задужене борбене јединице, а не јединице блокаде. У овом периоду по престанку борби на одређеној територији виђали су у шумама велики број цивила које би позвали и прикупили их на једном месту, а њима се нису бавили његови војници који су за то били нестручни, већ су из

Секретаријата у Призрену долазили криминалистички техничари који би узимали парафинске рукавице, а кроз лична документа су имали сазнања из којих су села та лица, и уколико би било сумње да су били припадници непријатељских снага привођени су у МУП Призрен. Наредба да „Не сме бити преживелих“ је јасна али је немогуће да неко на некој територији изда неку наредбу и старешину који би такву издао никада ни једна војна школа није могла да школује. Он није оптуженом Гавриловић Павлу издао заповест да изврши напад на цивилно становништво у селу Трње, да се врше убиства цивила, нити је могао такву наредбу да изда, а ни оптужени Гавриловић Павле, као ни било који његов старешина својим војницима.

Из исказа сведока Божицара Делића као и сведока старешина Стојана Коњиковца, Миљана Величковића, произилази да је могуће да је у конкретном случају било пропуста. Сведок Божицар Делић је навео да је обзиром на командно место на коме се налазио оптужени Павле Гавриловић он био дужан да спречи ексцесе својих потчињених, иако то није могао да нареди. Не постоји могућност да војници сами нешто ураде мимо свог основног старешине - командира одељења поготово када су у питању борбена дејства. Командири одељења су војници који су завршили курс десетара и мање знају и војно право и међународно право, али су у Позадинском батаљону командири одељења били професионалци и старешине, те је у том смислу оптужени Гавриловић био у повољнијем положају у односу на друге јединице у којима су постојали само командири водова, командири чета и активне старешине. Поступање командира Јаћимовића и Глигорић Слободана мимо наређења Гавриловић Павла након заузимања положаја на месту где их је он послао било би кршење војних прописа, а он налази да ниједан официр не сме да дозволи да се његова наређења крше од стране његових потчињених, да он не преузме мере. У конкретном случају Гавриловић им је на терену издао задатак, али након што их је послао на извршење задатка није могао да прати сваког војника па ни старешине Јаћимовића и Глигорића, јер је Глигорићева јединица која је ту линију блокаде обезбеђивала била поприлично велика. Уколико би се десила нека пуцњава оптужени Гавриловић је морао да има сазнања о томе јер су војници апсолутно били дужни да га о томе известе, али није могао да види сваког свог војника у сваком месту. У случају да је чуо пуцњаву која долази из правца села Трње, а да је поставио своје положаје према задатку који је добио, био је дужан да затражи извештај од старешине који је ближе Трњу или да оде сам на неки погодан положај да види шта се дешава. Сведок Делић је навео и да стављајући се у Гавриловићев положај он је требао да се налази на средини те линије блокаде, како би једну и другу страну могао да прати и уколико би чуо нека дејства то би га свакако интересовало и послао би курира до командира да му достави извештај шта се дешава, а у неким ситуацијама би лично са куририма отишао да види шта се на неком месту ради. У вези ових навода сведока Делића цењени су наводи исказа сведока Драгише Јаћимовића командира техничке чете, а из којих се по налажењу суда не може поуздано закључити да је он благовремено, на пригодан начин обавестио оптуженог Гавриловић Павла о дешавањима која је описао. Према његовим наводима курир је до њих стигао знатно касније када су они већ били стационарани у логору који су направили у близини реке, а претходно оптуженог Гавриловић Павла о дешавањима он није обавестио. Ниједан од изведених доказа не потврђује поуздано да је оптужени Гавриловић Павле по силаску водника Рајке Козлине са групом војника у леви обод села Трње, у реон где се налазила група кућа видео поступање ове групе војника и убијање цивила који су побегли из куће Бајрама Гашија и убијање цивила поред реке. У непосредној близини је на удаљености два и по до три километра је село Лештане где су биле друге оружане

формације, као и друга села у којима су се налазили припадници ОВК, а према којима су борбене јединице 549. моторизоване бригаде изводиле борбене нападе.

При томе, суд је ценио и чињеницу да је двориште Мусли Гашија, као и остала дворишта у селу, било ограђено високом оградом, као што је то у свом исказу описао сведок Бојан Гајић, те да су и сведоци-оштећени у својим исказима изјавили да иако су били у близини места на којима су вршена убиства нису видели све детаље ових догађаја.

По налажењу суда, изведени докази потврђују наводе одбране оптужених, да оптужени Гавриловић Павле није могао да командује, а ни војници Позадинског батаљона да гранатирају село Трње, да наведено оружје нису поседовали, нити су били обучени припадници Позадинског батаљона за руковање таквим оружјем. Из исказа сведока Божицара Делића је утврђено да је у његовој бригади постојала јединица за противваздушну одбрану, лаки артиљеријско-ракетни дивизион ПВО, да је у саставу других јединица Првог, Другог и Трећег моторизованог батаљона постојао лаки артиљеријски вод ПВО наоружан топовима 20/1 који су били из резерве, да «прага» сигурно није била на том простору када се одвијао борбени задатак обзиром да су имали само шест «прага» које су биле ангажоване у склопу борбених група за заштиту из ваздуха и за дејство по циљевима на земљи. На тој линији блокаде налазиле су се две батерије ЛАРД ПВО, наоружане топовима 200/3, што нису биле «праге» али су били противавионски топови који су се ту налазили јер је ту била јединица са својим оруђима. У односу на гранатирање села сведок-оштећени Илми Гаши је у свом исказу навео да је видео да је прва граната пала на село Студенчан пре него што је граната пала на кућу у којој се он налазио, а сведок-оштећени Милаим Гаши је у односу на ову околност навео да је тада из топова пуцано у разним правцима према селу Студенчан и селу Добродољане, а да је затим један пројектил испаљен из «праге» ударио у кров њихове куће. Сведок-оштећена Хамиде Гаши је на брду видела један тенк, један топ, минобацач, као и сведок-оштећени Неџат Битићи, а сведок-оштећена Шућерије Гаши је изјавила да је видела велики број тенкова са цевима, што је изјавила и сведок-оштећена Ариффе Гаши да је тенкове на брду видео и њен супруг, а које све наоружање није могао да поседује Позадински батаљон који није борбена јединица. Стога је могуће да је неко оруђе било близу Позадинског батаљона, али је припадало ЛАРД-у ПВО. У односу на наведене околности сведок Стојан Коњиковац, који је тада командовао Петом борбеном групом, као што је то напред образложено, је навео да је јача борбена средства, тенкове, противавионске топове 30/2, самоходно оруђе 90мм поставио у захвату комуникације због квалитетније покретљивости, да у време њиховог доласка на терен лаки артиљеријски дивизион ПВО није био у близини села Трње, да је «прага» била у саставу његове борбене групе, да је вод противавионских топова 30/2 такозване «праге» који су имали био са десне стране у северном делу села Раштане, на удаљености од четири километра од села Трње и од брда на које је оптужени Гавриловић Павле дошао са својим батаљоном. Наведено потврђују и чињенице утврђене увидом у Ратни дневник ЛАРД ПВО на дан 25.03.1999. године. Стога по налажењу суда гранатирање у наведеном реону тога дана се не може довести у везу са распоређивањем припадника Позадинског батаљона на линије блокаде, ни поступцима појединих припадника Позадинског батаљона који су ушли у село Трње, нити ставити на терет оптуженом Гавриловић Павлу.

Са свих наведених разлога суд је нашао да изведеним доказима није доказано у овом кривичном поступку да је оптужени Гавриловић Павле као командант Позадинског батаљона 549. моторизоване бригаде Приштинског корпуса Војске Југославије наредио да се изврши напад на цивилно становништво у селу Трње и да се према цивилном становништву врше убиства, да је постојала команда за оружани напад на село Трње и да су у оружаном нападу по команди оптуженог Гавриловић Павла у јутарњим сатима 25. марта 1999. године оптужени Козлина Рајко и друге њему потчињене старешине са војницима које су тада предводили, ушли у село Трње где су вршена убиства и телесно повређивање цивила који нису учествовали у непријатељствима.

На претпоставкама бивших војника који су у својим исказима изјављивали да им је наредбе директно давао оптужени Козлина Рајко, а да је можда њему наредба издата од претпостављеног, или да они мисле да је Козлина Рајку наредбе које им је издавао морао неко ту наредбу да изда, не може се изводити закључак о кривици оптуженог Гавриловић Павла, ни поуздано закључити да је оптужени Гавриловић Павле наредио да се изврши напад на цивилно становништво у селу Трње и да се дана 25.03.1999. године у селу врше убиства цивила, да је показујући руком на село Трње изјавио «Да не сме бити преживелих», да је то по издатом наређењу значило убијање цивила – становника села Трње.

За закључак суда о постојању кривице оптуженог Гавриловић Павла за једно од најтежих кривичних дела, ратни злочин против цивилног становништва, потребни су чврсти и необориви докази, а у овом кривичном поступку они суду нису пружени.

По налажењу овога суда посебно нису пружени докази, нити је указано на постојање доказа, нити је у диспозитиву оптужнице наведено, да је наредба Павла Гавриловића да не сме бити преживелих, само разрада шире наредбе да се нападне на село Трње.

Кривично дело неспречавање вршења кривичних дела против човечности и других добара заштићених међународним правом, а прописано у члану 384 Кривичног законика Србије, уведено је у кривично законодавство Србије након усвајања Римског статута Међународног кривичног суда и одредбе су ступиле на снагу дана 01.01.2006. године, те нису постојале у време извршења овог кривичног дела да би оптужени Гавриловић Павле као војни заповедник уколико би се утврдило да је имао ефективну контролу, односно фактичку могућност да спречи или казни криминално понашање подређених, одговарао за поступке својих потчињених. У конкретној ситуацији законски основ за такву одговорност могле би представљати „Наредба о примени правила међународног ратног права“ коју је 1988. године донело Представништво СФР Југославије и Упутство о примени правила међународног права у оружаним снагама СФРЈ тадашњег Савезног секретара за народну одбрану објављеном исте године, али је суд дужан да поступа у оквирима оптужбе, а наведене кривично-правне радње у овом кривичном поступку, оптуженом Гавриловић Павлу нису ни стављене на терет.

Суд је ценио наводе сведока-оштећених који су сви током истражног поступка тврдили да су у време када су вршена убиства у селу видели припаднике полиције, на шта је одбрана указивала у завршној речи, да и из исказа сведока Ервина Маркишића произилази да је било полиције и других оружаних формација у селу, те код поуздано

утврђених чињеница и кривично правних радњи оптуженог Козлина Рајка, а као што је напред наведено, по налажењу суда ови наводи сведока-оштећених без значаја су за другачију одлуку суда.

Цењени су и наводи сведока припадника Позадинског батаљона који су се изјашњавали о поновном доласку припадника Позадинског батаљона у село Трње пар дана након овог догађаја, да су сакупљани и одвожени лешеви, те супротно ставу Тужилаштва суд налази да се на наведеној чињеници не може заснивати кривично правна одговорност оптуженог Гавриловић Павла, ни да ова околност потврђује да је он наредио напад на цивилно становништво и убиство цивилног становништва у селу Трње. Ово имајући посебно у виду да је Позадински батаљон по својој намени био задужен за асанацију терена на територији зоне одговорности 549. моторизоване бригаде, а асанација, како је то у свом исказу објаснио и сведок Делић, се подразумева приликом извођења не само борбених радњи, него и извођења вежби и гађања, и не подразумева само проналазак лешева, већ прикупљање свих остатака војних материјала, отровних супстанци, неексплодираних мина које би могле да угрозе становништво, угинуле стокe и нормално подразумева превозење и лешева, а била је предвиђена и у документима на основу којих је овај војни задатак, издат од команде Приштинског корпуса, извршен.

Са свих наведених разлога суд је оптуженог Гавриловић Павла на основу члана 423 став 2 ЗКП ослободио од оптужбе налазећи да није доказано да је оптужени извршио кривично дело за које је оптужен.

На основу члана 265 став 1 ЗКП оптужени Гавриловић Павле је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка и паушала и исти падају на терет буџетских средстава суда.

Одбијени доказни предлози

Одбијен је на припремном рочишту дана 23.04.2014. године предлог браниоца окривљеног Козлина Рајка, адвоката Ђуре Чепића да се прибаве списи у вези одузимања оружја од оптуженог Козлина Рајка, обзиром да по налажењу суда утврђивање разлога за одузимање оружја оптуженог Козлина Рајку након покретања овог кривичног поступка није од значаја за утврђивање одлучних чињеница.

Одбијен је на главном претресу дана 04.06.2018. године предлог браниоца оптужених Гавриловић Павла и Козлина Рајка адвоката Ђуре Чепића са припремног рочишта од 23.04.2014. године, да суд у доказном поступку изврши увид у: карте реконструкције за Ретину и област 25., 26., 27. и 28. март 1999. године, три карте села Трње из програма „Gogle“, три топографске карте рејона села Трње, извештај Међународног комитета Црвеног крста број БЕЛ 10/52 од 08.02.1990. године, извештај из казнене и прекршајне евиденције за сведока Милошевића, Маркишића, Мирковића, Гајић Бојана, Стефановић Александра, увид у судске пресуде или решења на основу којих су наведени сведоци оглашени кривима, увид у извештај заштићеног сведока косовског Албанца дата истражитељу Тужилаштва Међународног кривичног суда за бившу Југославију који према наводима браниоца, говори о селу Трње и помиње одређена имена припадника полиције, ознака Тужилаштва РК број 0081-3640-0081-3644, обзиром да до дана одржавања главног претеса нису достављени суду од стране

бранилаца оптужених Гавриловић Павла и Козлина Рајка. Судске одлуке и извештаји из казнене и прекршајне евиденције за сведоке Дејана Милошевића, Ервина Маркишића, Бојана Гајића, Александра Стевановића и Радивоја Мирковића су без значаја за одлуку суда обзиром да су искази ових сведока цењени брижљиво, појединачно и у вези са осталим изведеним доказима, а суд је у образложењу ове пресуде дао разлоге за оцену сваког од изведених доказа, као и разлоге због којих поједини докази или делови исказа сведока од стране суда нису прихваћени. У односу на предлог да се изврши увид у заштићеног сведока косовског Албанца дат истражитељу Тужилаштва Међународног кривичног суда за бившу Југославију који је у вези догађаја у селу Трње помиње имена припадника полиције, одбрана суду није доставила ближе податке наведеног сведока да би се извештај могао идентификовати, а поуздано су из других изведених доказа током овог поступка утврђене одлучне чињенице у овом кривичном поступку.

Одбијен је предлог адвоката Ђуре Чепића да суд изврши увид у делове књиге „Како виђено, тако речено“ Фонда за хуманитарно право, као и предлог адвоката Ивана Митровског да се изврши увид у стране 484, 485, 486 књиге „Хуман Рајс Воч“ под називом „По наређењу“, обзиром да су у питању књиге, публикације, које су радили Наташа Кандић и публикација „Хуман Рајс Воч“, у којима су изнети њихови ставови, закључци, а нису документ издат од стране надлежног овлашћеног државног органа, да би били подобни да се користе у овом доказном поступку, посебно имајући у виду да издате публикације, аутори тих публикација могу накнадно да мењају, да износе накнадно и другачије ставове и мишљења, а из наведених делова књига се не може поуздано закључити да су изнети ставови засновани на аутентичним подацима из докумената издатих од стране надлежних органа.

Одбијен је на главном претресу дана 20.09.2018. године предлог браниоца оптуженог Гавриловић Павла и Козлина Рајка, адвоката Ђуре Чепића, а који је поновљен од стране адвоката Николе Ханжека у поднеску достављеном суду дана 28.10.2017. године и на главном претресу, да се у доказном поступку испитају у својству сведока Александар Ставров, војник позадинског батаљона 549. бригаде Војске Југославије, Спасоје Пашалић, војник позадинског батаљона 549. бригаде Војске Југославије, Бобан Минчић, војник позадинског батаљона 549. бригаде Војске Југославије, Здравко Кртолица, војник позадинског батаљона 549. бригаде Војске Југославије, Миладин Марковић, војник позадинског батаљона 549. бригаде Војске Југославије обзиром да суду осим имена наведених сведока и означења да су били припадници 549. моторизоване бригаде Војске Југославије суду није достављен ниједан други податак на основу којих би предложени сведоци могли бити позвани на главни претрес, а суд се претходно обраћао Генералштабу Војске Републике Србије за достављање документа о војницима - припадницима Позадинског батаљона у време извршења овог кривичног дела, који суду није достављен са образложењем да Генералштаб Војске Републике Србије не поседује такав документ. За Здравка Кртолицу и Миладина Марковића наведено је да живе на подручју Црне Горе без навођења места у коме живе, за Бобана Манчића није достављен ниједан податак о адреси са које би могао овај сведок бити позван на главни претрес, за сведоке Спасоја Пашалића и Александра Ставрова бранилац је само навео да живе на подручју Димитровграда, а накнадно на подручју општине Лесковац. Имајући у виду бројне саслушане сведоке припаднике Позадинског батаљона 549. бригаде, а који су испитани на главном претресу, а предложени и од стране Тужилаштва и од стране бранилаца

оптужених, суд налази да би позивање и ових сведока и испитивање на главном претресу на исте околности само довело до непотребног одуговлачења поступка.

Одбијен је предлог браниоца оптуженог Гавриловић Павла, адвоката Милана Петровића, да се у доказном поступку изведе доказ испитивањем у својству сведока Перић Добривоја, окружног тужиоца у Призрену, на околност да су посмртни остаци лица наведених у оптужници Рецај Рефки, Хамзи Гаши и Шабан Гаши пронађени на другом терену, те да исти не могу бити жртва поступања оптужених, имајући у виду да из самих извештаја о проналаску леша произилази да су наведена лица пронађена на два метра удаљености од реке, а 300 метара удаљености од села Трње.

Одбијен је предлог браниоца Гавриловић Павла, адвоката Ђуре Чепића и адвоката Ивана Митровског да суд именује вештака за војна питања Радована Радиновића, који је би објаснио положај, улогу, сврху, овлашћења Позадинског батаљона, а затим се осврнуо кроз документа која ће му се предочити. По налажењу суда околности на које је предложено вештачење представља правно питање, а вештак војне струке није овлашћен да суду тумачи законске прописе па тиме ни војне прописе. При томе у односу на околности на које је предложено извођење овог доказа извршен је на главном претресу увид у Правило бригада пешадијска, моторизована, бродска, планинска, морнаричке пешадије и лака у којој је детаљно објашњен положај, улога и овлашћења Позадинског батаљона.

Одбијен је предлог браниоца оптуженог Гавриловић Павла, адвоката Ивана Митровског, са главног претреса од 04.06.2018. године да суд прибави и на главном претресу и изврши увид у документ – Правило службе у оружаним снагама издат од Генералштаба Војске Југославије, обзиром да овај документ није прецизно означен, а осим наведеног по налажењу суда извођење овог доказа само би непотребно довело до одуговлачења поступка.

Одбијен је предлог бранилаца, адвоката Милана Петровића, браниоца адвоката Ђуре Чепића, као и адвоката Николе Ханжека да се на главном претресу позову и испитају у својству сведока истражни судија у Призрену, Југослав Скендери, на околности увиђаја у селу Трње у вези овог догађаја, на које околности је предложено и испитивање сведока, обзиром да је накнадно одбрана навела да Југослав Скендери није присуствовао увиђају, већ да је добио извештај и да располаже подацима о овом увиђају, а у који извештај је суд након достављања извршио увид на главном претресу. Посредна сазнања која он поседује о убиствима у селу Трње, која околност је такође истицана су без значаја, обзиром да је на главном претресу саслушан велики број сведока очевидаца и учесника овог догађаја. По налажењу суда прибављање података, односно адресе наведеног сведока, који живи на територији Косова, ради позивања овог сведока на главни претрес при чему је неизвесно да ли би се исти одазвао позиву суда, довело би до непотребног одуговлачења овог поступка.

Одбијен је предлог бранилаца, адвоката Милана Петровића, браниоца адвоката Ђуре Чепића, као и адвоката Николе Ханжека да се у својству сведока на главном претресу испита Гогин Љубиша – радник СУП-а Призрен који је присуствовао увиђају у селу Трње дана 02.04.1999. године, обзиром да по налажењу суда извођење овог доказа не би допринело утврђењу релевантних чињеница, а довело би до непотребног одуговлачења овог кривичног поступка.

Одбијен је на главном претресу дана 29.11.2018. године предлог браниоца оптуженог Гавриловић Павла, адвоката Милана Петровића, да се одреди медицинско вештачење на околност утврђивања времена смрти, начина смрти, механизам повреда, начин на која су страдала лица наведена у оптужници, обзиром да се предлог односио на лица која се воде као нестала лица, а у односу на лица чији су посмртни остаци пронађени извршен је увид у документацију Међународног кривичног суда за бившу Југославију, са којих разлога је одбијен и предлог браниоца оптуженог Гавриловић Павла, адвоката Николе Ханжека.

Одбијен је као неоснован и усмерен на одуговлачење овог кривичног поступка предлог браниоца оптужених, адвоката Николе Ханжека да се у доказном поступку испитају у својству сведока Никола Мојсић, радник СУП Призрен, Љатифи Атиф, радник СУП Призрен, Тодор Јовановић, радник СУП Призрен и Раде Милић у вези извештаја достављеног истражном судији Југославу Скендерију о извршеном увиђају и да се по службеној дужности прибави извештај о увиђају, обзиром да би по налажењу суда извођење ових доказа довело до непотребног одуговлачења поступка.

Одбијен је као неоснован и усмерен на одуговлачење овог кривичног поступка предлог браниоца оптужених, адвоката Ђуре Чепића да се у доказном поступку испита у својству сведока Наташа Кандић, обзиром да је испитивање Наташе Кандић у својству сведока предложено на околности сачињавања књиге «Како виђено – тако речено», а који доказни предлог је претходно одбијен.

Одбијен је као неоснован и усмерен на одуговлачење овог кривичног поступка предлог браниоца оптуженог, адвоката Милана Петровића да суд прибави на главном претресу и изврши увид у: Ратни дневник команде 549. бригаде, Ратни дневник позадинског батаљона 549. бригаде којом је командовао првоокривљени Гавриловић Павле за релевантни период од 24.03. до 30.03. или 01.04.1999. године, Редовни ванредни оперативни извештај команде 549. бригаде за релевантни период од 25. до 30. марта 1999. године, Борбени извештај команде 549. моторизоване бригаде за период од 24.03.1999. до 01.04.1999. године, Рапортне књиге позадинског батаљона команде 549. моторизоване бригаде Војске Југославије, укључујући исте за техничку интендантску чету тог батаљона и то за 1998. – 1999. годину, Правило Војске Југославије позадинске јединице, тактичка јединица копнене војске, Правило Војске Југославије, позадинског обезбеђења оружаних снага СФРЈ у рату, Организација и рад позадинских органа, јединица и установа у рату, батаљон пук и дивизија, Списак старешина и војника Позадинског батаљона команде 549. моторизоване бригаде Војске Југославије и рапортне књиге Позадинског батаљона команде 549. бригаде за период 1998. и 1999. година који укључује рапортне књиге техничке интенданске чете, имајући у виду да су наведени докази више пута током поступка тражени од стране суда од Генералштаба Војске Р Србије и Војног архива. Један део наведених доказа није приложен уз оптужницу достављену суду иако је у оптужници предложено њихово извођење на главном претресу, а извођење дела наведених доказа предложено је од стране одбране. Суд је током овог кривичног поступка више пута од Генералштаба Војске Р Србије и Војног архива захтевао достављање наведених доказа и суд је по сваком допису обавештен, да Генералштаб Војске Р Србије и Војни архив ове доказе не поседују а по налажењу суда, даље инсистирање на прибављању наведених доказа, само би довело до непотребног одуговлачења поступка.

Одбијен је као неоснован предлог браниоца оптуженог Гавриловић Павла, адвоката Милана Петровића, да суд прибави и на главном претресу изврши увид у више докумената о записнику о увиђају СУП Призрен од 02.04. сачињен у селу Трње, обзиром да документи нису прецизно одређени од стране браниоца, а по налажењу суда обзиром на изведене доказе прибављање документације на наведене околности није од значаја за утврђивање одлучних чињеница.

Одбијен је предлог на главном претресу дана 11.10.2016. године браниоца оптуженог Гавриловић Павла, адвоката Ивана Митровског, са главног претреса од 24.02.2015. године којим је тражено издвајање записника о саслушању сведока Радивоја Марковића од 24.09.2013. године, са разлога што су његовом испитивању присуствовали Теки Бокши и Адмир Салиху, који су по мишљењу браниоца, неовлашћена лица, налазећи да је овај доказ прибављен на незаконит начин обзиром да су наведени адвокати присуствовали испитивању сведока Радивоја Мирковића у својству пуномоћника оштећених и на околност адвокатског статуса су заменику тужиоца за ратне злочине презентовали адвокатске легитимације Републике Косова и Адвокатске коморе Приштине. Чињеница да је накнадно на припремном рочишту суд заузео став да исти не могу у својству адвоката да заступају оштећене на главном претресу обзиром да нису чланови Адвокатске коморе Србије, не доводи до закључка да је наведени доказ прибављен противно члану 16 став 1 ЗКП и да представља незаконит доказ који на основу одредби члана 84 став 2 ЗКП треба издвојити из списка.

Одбијен је на главном претресу дана 04.06.2018. године као неоснован предлог бранилаца оптужених, адвоката Николе Ханжека и Ивана Митровског да се издвоје из списка документација достављена од Међународног кривичног суда за бившу Југославију у коју је предложен од стране Тужилаштва за ратне злочине увид на главном претресу, а који је предлог адвокат Иван Митровски навео и у поднеску достављеном суду дана 10.09.2018. године. Обзиром да је у члану 14 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано да тужилац за ратне злочине може предузети кривично гоњење на основу података и доказа прикупљених од стране тужиоца Међународног кривичног суда за бившу Југославију, а Законом о сарадњи са Хашким трибуналом Србије и Црне Горе у члану 11 се упућује на Статут Хашког трибунала и Правила о поступку и доказима Међународног хашког трибунала и Правило 94 БИС, Правилника које третира вештачење. Виши суд у Београду, Апелациони суд и Врховни касациони суд су у предмету "Зворник 1" и у другим предметима заузели став да одређени доказ не мора бити ни изведен пред Хашким трибуналом и може се користити као доказ у кривичном поступку.

Одбијен је предлог браниоца оптужених Гавриловић Павла и Козлина Рајка, адвоката Николе Ханжека да се као незаконити из списка издвоје искази сведока датих на главним претресима и то: исказ сведока Дејана Милошевића са записника са главног претреса дана 07.06.2016. године, сведока Радивоја Мирковића са записника са главног претреса од 20.03.2018. године и сведока Ервина Маркишића са записника о главном претрес од дана 07.06.2016. године, записник о испитивању сведока Дејана Милошевића пред замеником тужиоца за ратне злочине од 16.07.2013. године и сведока Радивоја Мирковића пред замеником тужиоца за ратне злочине од 24.09.2013.

године као неоснован, обзиром да су по налажењу суда ови записници о испитивању сведока сачињени у складу са одредбама ЗКП.

Одбијен је као неоснован предлог браниоца оптужених, адвоката Ђуре Чепића да се из списка предмета издвоје службена белешка МО РС, ВБА од 21.07.2010. године о обавештењу примљеном од грађана Јаћимовић Драгише, службена белешка МО РС, ВБА од 30.07.2010. године о обавештењу примљеном од грађанина Глигорић Слободана, записник МО РС, ВБА, 3. ЦЕНТАР Ниш, 31. Одељење Ниш Пов.бр. 31-19/5 од 03.08.2010. године о обавештењу примљеном од грађана Гавриловић Павла, службена белешка МО РС, ВБА од 10.08.2010. године о обавештењу примљеном од грађана Козлина Рајка, записник МО РС, ВБА од 18.08.2010. године о обавештењу примљеном од грађана Станковић Славише, записник МО РС, ВБА од 13.09.2010. године о обавештењу примљеном од грађана Бачак Стеве, обзиром да ови докази нису ни предложени да буду изведени на главном претресу и не представљају доказни материјал у овом кривичном поступку.

Цењени су и други наводи, али их суд посебно не образлаже, налазећи да су без значаја за другачију одлуку суда.

Са свих наведених разлога одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Јасминка Јовановић

ПОУКА О ПРАВУ НА ЖАЛБУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, у року од 30 дана, од дана пријема писменог отправака пресуде, а преко овог суда.